IV
Ж 16.082/1910

13

Послание

1910

20395 Ж-16082

На оказъ! — Того числа не треба звертати!

Ч. 1. Львôвъ. 1 (14). Сѣчня 1910 Рôкъ XXII.

ПОСЛАННИКЪ

ИЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ЦЕРКОВНО-НАРОДНЕ.

Редакторъ: Свящ. Л. Джулыньскій.

Посылка предплаты и всякихъ письмъ тôлько пôдъ адресою:

Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.

Львôвъ, улица Снядецкихъ ч. 2.

„Книжочки мисійнй“ выходятъ разъ на мѣсяць

Предплата рôчна: по 10 що мѣсяця: 7 кор. 20 сот., пôврôчно 3 кор. 60 сот.—По 5 що мѣсяця рôчно: 3 кор. 60 сот., пôврôчно 1 кор. 80 сот.

ДЛЯ АМЕРИКИ 5 книжочокъ що мѣсяця 2 доляры рôчно 10 що мѣсяця 3 доляры рôчно.

Менше якъ 5 „Книжочокъ мисійныхъ“ на мѣсяць не посылає ся.

»ПОСЛАННИКЪ«

выходитъ кождого 1. и 16. дня мѣсяця.

Предплата выноситъ рôчно 4 кор. пôврôчно 2 кор.

ДЛЯ АМЕРИКИ 2 доляры рôчно.

На кредитъ не посылаєся!

Зъ добрымъ словомъ

приходимо до Васъ, любй чи тачѣ, розпочинаючи при Божôй помочи, двайцять другій рôкъ выдаваня найстаршои христіяньскои газеты на Руси—„Посланника“. Двайцять два рокôвъ выдаваня „Посланника“, — се двайцять два рокôвъ тяжкои працѣ середъ трудныхъ обставинъ, зъ якими приходилось намъ стрѣчати на кождôмъ кроцѣ. Однакъ мы тимъ не зражували ся и не упадали на дусѣ, але рôкъ рôчно зъ новыми надѣями забираємось до дальшои працѣ пôдъ стягомъ Христа, щобы нести нашимъ любымъ читачамъ слово розрады и потѣхи. Сотки нашихъ пріятелѣвъ возьме до рукъ „Посланникъ“, якъ давне, знакоме и пріятельске письмо, — до иншихъ зближитъ ся „Посланникъ“, якъ новый гôсть. И тымъ бажає „Посланникъ“ бути щирымъ пріятелемъ, помôчникомъ и дорадникомъ у всѣмъ, що ихъ въ тôмъ роцѣ чекає.

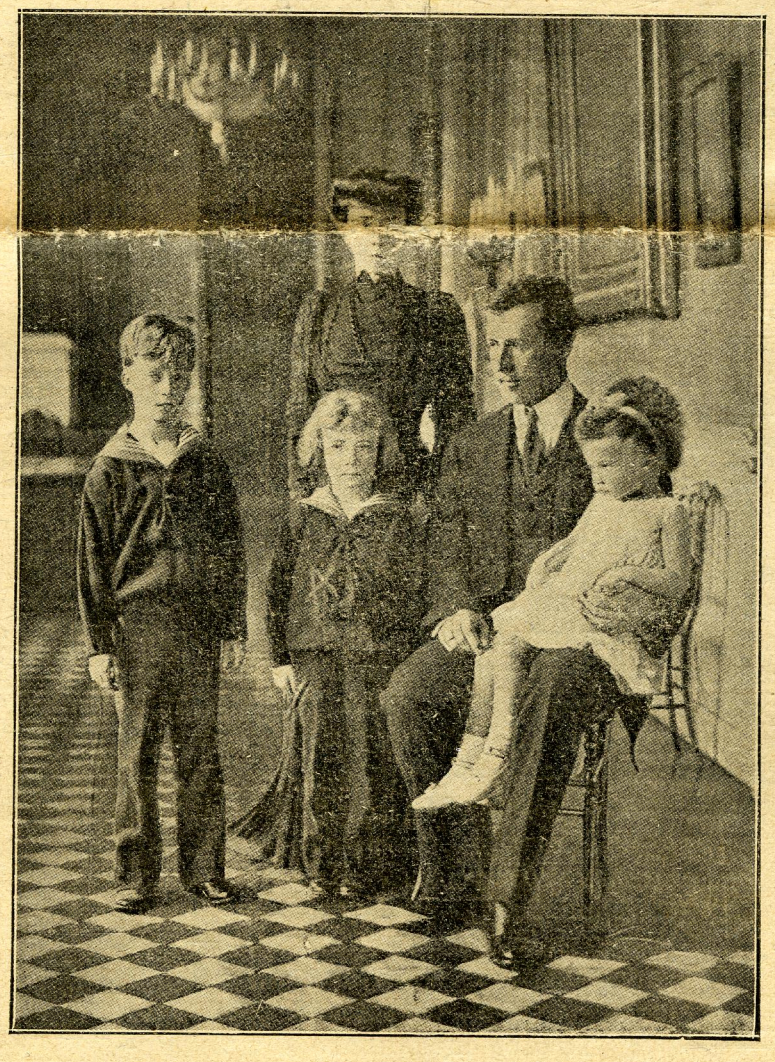

Новый король Бельгіи, Альбертъ I. зъ родиною, а именно зъ женою Єлисаветою и дѣтьми Леопольдомъ (наслѣд. трону), Каролемъ и Маріею.

Часъ, котрый зближає ся, не заповѣдає ся рожево... Чорнй хмары збираютъ ся на христіяньскôмъ небозводѣ, вороги зъ всѣхъ сторôнъ напосѣдаютъ ся на св. вѣру и на душу нашу, а въ такихъ хвиляхъ коли впаде и на Ваше серце зерно зневѣры, коли оно буде потребувати слова потѣхи рады, помочи и поученя — тодѣ найлѣпшимъ пріятелемъ буде христіяньска часопись. А така часопись, така газета не єсть безъ вартости тимъ бôльше, що въ теперѣшнихъ часахъ значѣнє газетъ єсть велике. Єсли зважимо, що бôльша часть газетъ нынѣ єсть въ рукахъ жидôвъ, котрй зъ завзятємъ, гôднымъ лѣпшой справы, накидаютъ ся на все, що святе серцю христіяньскому, то зрозумѣємо, яку вартôсть буде мати христіяньско-католицка газета, котра ширитъ католицкй засады, боронитъ вôдъ ѣды безбожности и недовѣрства и причинюєсь своимъ добрымъ словомъ до ширеня царства Божого на землѣ.

Прочитайте уважно, що въ тôй справѣ говоритъ нашь Папа Пій X. Коли недавно принимавъ на послуханю редактора однои зъ католицкихъ часописей, такъ до него вôдозвавъ ся:

„Не знаю, чи єсть гарнѣйша задача — говоривъ Святѣйшій Отецъ — надъ ту, яку сповняєте вы, христіяньвкй редакторы. Благословлю символъ вашого покликаня и чую ся щасливымъ, що можу удѣлити благословеньствъ небесъ для пера христіяньского редактора. Одинокою, можна сказати, причиною упадку вѣры нашихъ днѣвъ въ серцяхъ людскихъ суть лихй часописи. Они то ши-

ЛЬВІВСЬКА БІБЛІОТЕКА АН УРСР № 1688705

30.647/22

рятъ згубнѝ засады вôльнои науки и свободы обычаѣвъ та нищатъ що гарне, добре, правдиве и Боже. Вызначный одинъ католикъ сказавъ: „Небо и пекло въ нынѣшнихъ часахъ провадятъ проти себе завзяту борбу папе ромъ и друкомъ. Єсли хочешь належати до Христа, то тримай ся лише католицкихъ писемъ, бо кождымъ сотикомъ выданымъ на лихѝ часописи, запродуємо свою душу на погибель“. Такъ, папе ромъ и друкомъ небо и пекло проводятъ нынѣ зъ собою завзяту борбу, а въ борбѣ тôй розходитъ ся о тысячѣ и милiоны душь, вôдкупленыхъ Христовою кровю. Благословенный дневникаръ, котрый веде борбу перомъ по сторонѣ Iисуса, проти брехнѣ и зôпсутя, благословеный и той, що добру часопись передплачує, бо и вôнъ стає въ рядахъ обронцѣвъ вѣры Христовои. Такiй судъ выдає Святѣйшiй Отецъ о вартости нашого слова.

Зъ такимъ отже словомъ зближаємо ся мы до Васъ, любѝ читачѣ. Дайте намъ своє серце, обдарѣтъ насъ своєю пріязнею, пригорнѣтъ до себе „Посланникъ“, а мы за те заплатимо Вамъ добрымъ словомъ науки покрѣпленємъ на душѣ и розôрванємъ ума Вашого. Розчитуйте ся въ »Посланнику« охотно и иншихъ до сего принукуйте, щобы обильно черпали зъ него просвѣту религiйну и моральну. Будьте вспôвробôтниками нашими въ такъ важнôмъ дѣлѣ розширеня Царства Божого на землѣ. Нехай кождый зъ Васъ зъєднає намъ одного передплатника. Посылайте точно передплату, бо безъ того не може остояти ся жадне выдавництво; безъ грошей газеты не будемо высылати, бо друкарня и почта намъ боргувати не будутъ и не можутъ. Передплата „Посланника“ выноситъ на рôкъ 4 К. Кто пришле передплату за цѣлый рôкъ дôстане яко премiю въ вересни с. р. хорошiй илюстрованый календарь „Посланникъ“ на 1911 рôкъ.

Новый Рôкъ.

»Щасливого Нового Року« розходитъ ся всюда старе бажанє, якого желаютъ собѣ кревнѝ, знакомѝ и пріятелѣ.

Якимъ буде той „Новый Рôкъ“, що намъ вôнъ принесе, чи бôльше щастя, чи бôльше сльозъ и горя — якъ въ минувшôмъ роцѣ, сего нѣкто не знає. Все въ рукахъ Божихъ, але по части щастє наше буде залежати такожь и вôдъ насъ.

Передовсѣмъ зробѣмъ все те, що до насъ належитъ, а проче пôддаймо волѣ Божôй. Надѣя и вѣра въ своѝ власнѝ силы и въ самого себе, — се перше услôвє нашого щастя въ Новôмъ Роцѣ. Заберѣмъ ся до працѣ ревно, зъ пожертвованємъ самого себе — а выслѣдъ лихимъ не буде. Кто однакъ зневѣрює ся — той иде лихою дорогою и тому трудно буде осягнути яку небудь цѣль.

Киньмо окомъ поза себе и порôвнаймо давнѝ роки зъ теперѣшньою добою. Яка то велика змѣна! Якiй поступъ до лѣпшого! А кто до сего допровадивъ? Людска праця, а тôй працѣ Богъ поблагословивъ.

Вѣрмо, що то благословеньство Боже буде товаришити намъ въ кождôй добрôй працѣ, лише не жалуймо рукъ, нѣ силъ, — працюймо и стараймо ся, бо ще богато єсть до зробленя. Кôлько то еще єсть занедбань у насъ на кождôмъ поли, кôлько старыхъ блудôвъ кôлько перешкодъ. Стараймо ся ихъ усунути, а певно завитає до насъ лѣпша и яснѣйша будучнôсть, нѣжь якъ то до теперь було.

Але до того щастя еще щось потрѣбне: треба щобы чоловѣкъ самъ въ собѣ обновивъ ся. Чоловѣкъ зъ своими лихими привычками, пристрастями и наметностями, зъ грѣхами и налогами — не буде и въ Новôмъ Роцѣ щасливымъ, бо не рôкъ приноситъ щастє або нещастє, але люде самѝ вносятъ ихъ въ новый рôкъ.

Длятого обновѣмъ ся зъ Новымъ Рокомъ въ Христѣ, вôдъ котрого залежитъ все, а тодѣ осягнемо найвысше щастє, — се єсть спокôй душѣ, котрый буде намъ запорукою щастя вѣчного.

Такого щасливого Нового Року всѣмъ нашимъ любымъ читачамъ и пріятелямъ желає

Редакція „Посланника“.

О що намъ старати ся?

Кождый чоловѣкъ повиненъ старати ся о те, щобы здобувъ собѣ якъ найбôльше знаня, а то зъ двохъ причинъ: зъ огляду на своє власне добро и на добро суспôльности, до котрои вôнъ належитъ.

Кождый хотѣвъ бы певно, щобы єму якъ найлѣпше поводило ся, хотѣвъ бы якъ найскорше дôйти до маєтку, мати значѣне и поважане у людей, але не кождый здає собѣ зъ того справу, що до того може дôйти лише черезъ просвѣту. А прецѣнь досвѣдъ насъ учитъ, що чоловѣкъ розумный просвѣченый все далеко дальше зайде въ свѣтѣ, здобуде собѣ лѣпше становище, скорше збогатитъ ся и дастъ собѣ раду у всѣмъ, а черезъ те знайде бôльше пошанованя и узнаня у людей.

Вѣдомою єсть такожь рѣчею, що нынѣ безъ просвѣты жаденъ народъ єствувати не може, що лише просвѣта выробляє въ народѣ ту силу духовну и матерiяльну, котра єсть пôдставою быту, котра вытворює вôдпорнôсть въ борбѣ о власне и народне єствованє. А позаякъ народъ складає ся зъ одиниць, — обовязкомъ проте кождои одиницѣ єсть стремѣти до набутя якъ найбôльшого знаня.

Щобы улекшити здобуванє собѣ знаня менше заможнымъ одиницямъ, котрѝ не маютъ средствъ помôчныхъ на те, щобы образовати ся въ школахъ, котрѝ не посѣдаютъ бôльшои скôлькости власныхъ книжокъ и газетъ, старанємъ людей, котрымъ лежитъ на серци пôднесенє рôдного краю черезъ просвѣту, — основано по всѣхъ майже селахъ читальнѣ, котрѝ власне те маютъ на цѣли, щобы ширити просвѣту мѣжь нашимъ народомъ за помочею книжокъ и часописей.

Однакъ та просвѣтна праця тодѣ лише выдасть обильнѝ плоды, єсли зôстане поперта черезъ всѣ суспôльнѝ верствы, отже не лише тыми, що закладаютъ читальнѣ и стараютъ ся о просвѣту, але передовсѣмъ тыми, для котрыхъ читальнѣ основано, и котрѝ зъ нихъ маютъ корысти тягнути.

Въ нынѣшнихъ часахъ, коли

вже по всѣхъ мѣстахъ и селахъ суть читальнѣ, де безъ великого труду и за малою оплатою можна дôстати занимаючй книжки — чижь може бути лекшій и доступнѣйшій способъ корыстуваня ся жерелами просвѣты и знаня? Треба лише доброи волѣ и охоты, бо само нѣколи нѣчо до головы не прійде, и другихъ до того треба заохочувати и самому читати. А добрыхъ книжокъ єсть досыть и знати намъ треба богато, бо далеко лишилисьмо ся по задѣ иншихъ народôвъ.

Добра книжка — то правдивый и вѣрный пріятель, котрый єсть дорадникомъ намъ въ хвиляхъ тяжкихъ и свѣтломъ въ несвѣдомости.

Настали довгй вечерѣ зимовй, пôдчасъ котрыхъ найлѣпшимъ занятємъ, найвôдповѣднѣйшою розрывкою и вôдпочинкомъ єсть добра книжка. Проте не отягайте ся и замѣсть тратити часъ на забавахъ и піятицѣ, черезъ що здоровле марнуєте, — жертвуйте тыхъ кôлька хвилинъ для самообразованя чи въ дома, чи въ читальнѣ. Не кажѣтъ, що вы може вже за старй, — бо мы всѣ учимо ся до кôнця житя, дайте примѣръ молодшимъ, заохочуйте ихъ и покажѣтъ имъ то жерело, зъ якого такъ великй корысти плынутъ. Заохочуйте вашй дѣти, щобы пôзнавали свою рôдну мову и бувальщину, щобы вôдъ наймолодшихъ лѣтъ знали, що гарне и шляхотне, а зъ певностію выростутъ на розумныхъ и чесныхъ людей.

Смѣло можна сказати, що де єсть добра книжка, тамъ люде чесній, працьовитй и побожній, котрй лихимъ вплывамъ не пôдлягаютъ, — проте горнѣтъ ся и корыстайте зъ того одинокого найдешевшоого жерела, а малый трудъ и добра охота вынагородятъ ся вамъ въ десятеро.

Умѣй бути щасливымъ.

Кождый чоловѣкъ має на тôмъ свѣтѣ незаперечене право до щастя. Найбôльшою штукою єсть будовати собѣ щастє, але будовати єго такъ, щобы своє особисте щастє видѣти въ сполученѣ зъ щастємъ иншихъ, щобы можна сказати: єсьмь щасливый и бачу що иншй суть щасливй. Бути щасливымъ кождому чоловѣкови не єсть легко. »Кождый єсть ковалемъ свого щастя« каже пословиця, але не цѣлкомъ справедливо, бо чоловѣкъ часто пôдлягає такъ труднымъ условинамъ єго окружаючимъ, и такъ великимъ терпѣнямъ и заводамъ, що они нѣвечутъ або стаютъ на перепонѣ єго найкращимъ змаганямъ. Не менше однакъ часто чоловѣкъ самъ єсть причиною своихъ нещасть.

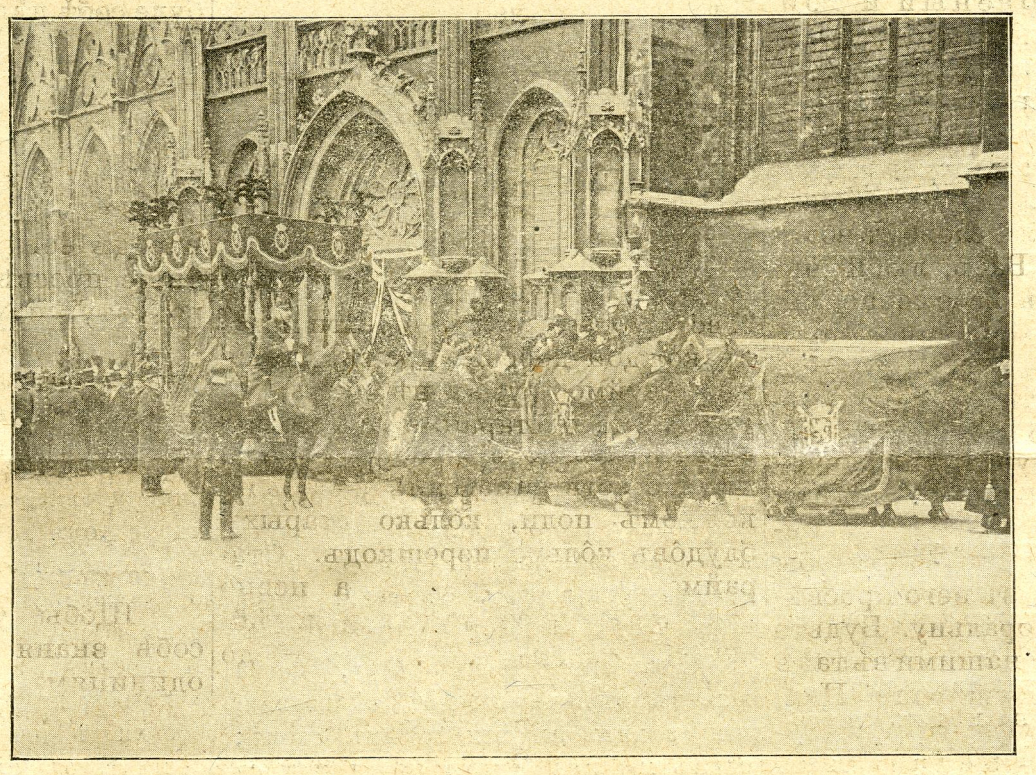

Похоронъ помершого бельгійского короля Леопольда.

Одинъ славный мыслитель каже: „Много людей обертає значну часть свого житя на те, щобы позôсталу єго часть зробити нещасливою“. Одній въ погони за щастємъ марнуютъ своє здоровлє, замѣсть єго взмѣцняти и плекати и забуваютъ, що оно єсть найбôльшимъ скарбомъ, иншй марнуютъ свой вродженй способности и прикметы духа та убиваютъ се, що єсть въ чоловѣцѣ взнеслымь и шляхотнымъ. Марнуючи здоровлє тѣла и душѣ, забуваютъ они, що одно и друге єсть найважнѣйшимъ услôвємъ осягненя можливого щастя. Єсли серце, змысли и тѣло находятъ ся въ рôвновазѣ, тодѣ можна прійти до основного пôзнаня самого себе, до панованя надъ своими намѣтностями, а тодѣ много рѣчей, котрй выдаютъ ся нерозвязаными, стане ясными, тодѣ майже въ кождôй обставинѣ житєвôй знайде ся выхôдъ и раду.

Нерѣшучôсть и безнадѣйнôсть въ житю єсть причиною много нещасть. Въ кождôмъ чоловѣцѣ єсть бôльше силы физичнои и моральнои, нѣжь якъ єму здає ся, але не кождый чоловѣкъ потрафитъ панувати надъ собою и то єсть єго нещастємъ. Чоловѣкъ, щобы мôгъ осягнути можливе щастє и панувати надъ собою, и розумѣти себе повиненъ заховати не лише ясноôсть и простоту въ дѣланю, але такожь въ думаню и въ своихъ пожаданяхъ. Люде, котрй въ наслѣдокъ честилюбивости, порожности, лихихъ бажань, не числячи ся зъ иншими и зъ власнымъ умлѣнємъ, — жадаютъ за много, тй скорше чи пôзнѣйше пôдутъ въ розрѣзъ зъ дѣйсностею, зъ суспôльностею и законами природы и черезъ те станутъ ся нещасливыми. Въ старинности грецкій фильозофъ Епикуръ говоривъ: „Чоловѣкъ, що не задоволює ся малымъ, не задоволитъ ся нѣчимъ“. Кто однакъ потрафитъ корыстати шляхотно и вôдповѣдно зъ малыхъ рѣчей, сей поволи призвычаитъ свôй умъ и серце до обнятя рѣчей бôльшихъ и до гôдного корыстуваня ся ними. Кождый чоловѣкъ має право до щастя, о скôлько єго особисте щастє не нарушує щастє иншихъ.

Щастє рôжно понимає кождый, навѣть межи тыми, котрй єго черпаютъ зъ шляхотныхъ и чесныхъ жерелъ. Здаєсь однакъ, що не много єсть такихъ людей; даютъ они звычайно богато доброго суспôльности, але беруть и вымагаютъ мало. Зъ спокôйнымъ умомъ и зъ спокôйнымъ серцемъ идутъ они въ житє, не звертаютъ увагу на блѣхтръ на позоры и на рѣчи непотрѣбнй; всѣ выгоды и рѣчи полишенй правды и простоты суть для нихъ непотрѣбнымъ тягаремъ въ житю. Єсли знайде ся такій чоловѣкъ, котрый єще до того посѣдає свѣжôсть ума и охоту до житя, то такій дѣйсно принесе суспôльности велику корысть.

Але, на жаль, суть люде, котрй хотяй не бажаютъ дуже особистого щастя и мало вымагаютъ вôдъ житя, —

мало однакъ, або ничь не даютъ суспôльности и сѣютъ всюды невѣру и пригнобленє. О скôлько погôдне погодженє ся зъ судьбою, добровôльне зреченє ся рѣчей не конче потрѣбныхъ и злишныхъ, можна уважати за силу волѣ, ума и серця, о стôльки выреченє ся всѣхъ додатныхъ сторôнъ житя, всего чесного и того, що провадитъ до можливого щастя и то въ имени лише невѣрства пригнобленя и въ имени духовои слабости єсть рѣчею гôдною доганы.

Чоловѣкъ, котрый не має вѣры въ себе и въ иншихъ, видитъ всьо не такимъ, якъ оно єсть въ дѣйсности, але видитъ такъ, якъ хотѣвъ бы видѣти, то єсть зъ злои стороны черезъ темнй окуляры. Не робитъ отже рôжницѣ межи добрымъ и злымъ и не лише, що мучитъ самъ себе, але єще мучитъ и другихъ, знеохочує ихъ и сѣє наоколо себе невѣрство, порожнôсть, слабôсть духа и легкодушнôсть; той не лише вôдберає другимъ щастє, але такожь самъ собѣ збирає нещастє.

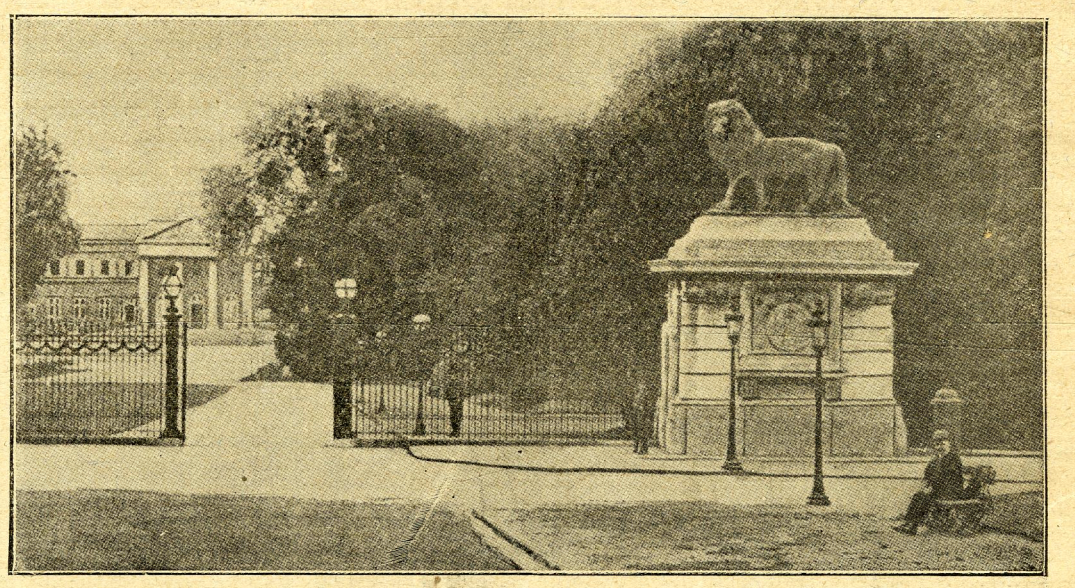

Замокъ Лекенъ коло мѣста Брукселѣ, въ котрôмъ померъ король Леопольдъ.

Свѣтъ и люди.

Дещо про зорѣ.

(Загальнй вѣдомости и уваги.)

Въ погôдну, неосвѣчену мѣсячнымъ свѣтломъ нôчь, звернѣмъ нашь зôръ на зоряне небо. Щожь мы тамъ видимо? Де зоромъ сягнемо, по цѣлôмъ небеснôмъ зводѣ бачимо розсѣянй бôльшй. то менший свѣтлянй точки. Се звѣзды, або якъ нашь нарôдъ каже, зорѣ. Миготяче ихъ свѣтло пригадує намъ свѣтло свѣчокъ. Се миготѣнє и дрожанє повстає въ наслѣдокъ руху воздуха, спричиняючого розщѣпленє свѣтляныхъ лучôвъ, прямуючихъ вôдъ зôръ, до нашои землѣ черезъ єи атмосферу. Що такъ єсть можемо о тôмъ наглядно переконати ся, коли на дно плывучои рѣки (зъ чисто-прозорою водою) кинемо якій блискучій предметъ; въ такôмъ разѣ вôдблескъ того предмету буде миготѣти.

Сила свѣтла зôръ єсть рôжна. Одній зъ нихъ маютъ свѣтло дуже сильне, инший слабше, блѣдаве, а деякй зновь такъ слабеньке, що голымъ окомъ ледви ихъ доглянути можна. Що дальше, приглядаючись уважно зорямъ, завважуємо, що свѣтло не всѣхъ зôръ однаково ясне, блискуче. Вôдтѣнокъ свѣтла деякихъ зôръ синявый, иншихъ червонявый або жовтавый. Коли кто буде приглядати ся зорямъ черезъ телєскопъ або далековидъ, въ такôмъ разѣ скорше и выразнѣйше побачитъ рôжницю въ красцѣ свѣтла многихъ зôръ. До теперь ученй астрономы доказали на пôдставѣ науковыхъ дослѣдôвъ, що свѣтло зôръ буває рôжныхъ вôдмѣнъ и красокъ, зôбраныхъ въ соняшнôй веселцѣ (радузѣ), — але таки єсть найбôльше зôръ зъ звѣтломъ бѣлымъ яснымъ.

Деякй зорѣ маютъ ту дивну прикмету, що блескъ свôй змѣняютъ. Одній стаютъ щоразъ яснѣйшй, другй блѣдшй. А зновь иншй зъ часомъ змѣняютъ краску свого свѣтла и такй звутъ ся зорями змѣнчивыми. На зводѣ небеснôмъ сутъ зорѣ т. зв. новй, котрй якійсь часъ свѣтятъ, а вôдтакъ гаснутъ.

Єсть богато такихъ зôръ, котрй выдаютъ ся намъ зовсѣмъ одинокими, коли на нихъ глядѣти голымъ окомъ; колижь мы имъ будемо приглядати ся далековидами, то переконаємо ся, що зорѣ тй складаютъ тя зъ двохъ, трохъ а навѣть бôльше зôръ, при чôмъ кожда має свôй питомый блескъ, прим. одна синый, друга червоный, трета бѣлый и т. д. Въ такихъ складахъ зôръ можна рôвножь побачити и завважати, що одна або бôльше меншихъ зôръ роблятъ окруженє доокола однои бôльшои, подôбно якъ се дѣє ся зъ нашою землею, котра обертає ся доокола своєи оси, а рôвночасно робитъ обѣгъ довкола сонця.

(Дальше буде.)

Змѣна престола въ Бельгіи.

Дня 17. грудня 1909 р. померъ король Бельгіи Леопольдъ II. въ наслѣдокъ тяжкои операціи, яку перебувъ Передъ смертію пôдписавъ вôйскову реформу, въ котрôй часъ вôйсковои служобы обмежено до 16 мѣсяцѣвъ. Будучи королемъ конституційнымъ, перестерѣгавъ конституцію, але примѣрнымъ королемъ не бувъ. Перебуваючи майже постôйно поза границями державы, провадивъ вôнъ безнастанній грошевй интересы, котрй въ наслѣдокъ его спекуляційныхъ способностей приносили єму великаньскй сумы. Будучи до того енергічнымъ и дуже зручнымъ перепроваджувавъ вôнъ всѣ свои политичнй и финансовй пляны, корыстуючи ся при тôмъ всѣми сторонництвами.

Житє авантурничого короля не було будуюче. Жіючи въ незгодѣ зъ найблизшою родиною, зôрвавъ зъ нею всякй зносины, а по смерти своєи жены зъ котрою не живъ щасливо, навязавъ зносини зъ дочкою портієра, зъ котрою опôсля взявъ шлюбъ и котрôй надавъ титулъ бароновои; однакъ дѣти зъ того сопружества выключенй вôдъ престолонаслѣдства.

Похороны короля, котрый передъ смертію принявъ Найсв. Тайны, вôдбули ся 22. грудня м. р. Середъ натовку народа и помимо непогоды, похороны вôдбули ся величаво, а за домовиною поступали королѣвскй дочки, представники державъ и вызначнй мужѣ. По церемоніяхъ вôдвезено до Лекенъ пôдъ Брукселью, де зложено єи въ королѣвскихъ гробахъ.

На другій день по похоронахъ вôдбувъ ся торжественный въѣздъ нового короля Альберта I. до Брукселіи. Новый король бувъ сестрѣнцемъ помершого короля, а єсть одинокимъ сыномъ бельгійского князя Филипа. Уродивъ ся въ роцѣ 1875, а оженивъ ся въ Монахіюмъ зъ княгинею Єлисаветою баварскою въ роцѣ 1900. Зъ сопружества того походитъ троє дѣтей, зъ ко-

трыхъ найстаршій кн. Леопольдъ уродженый въ р. 1901, єсть на разѣ будучимъ престолонаслѣдникомъ. Новый король рѣдко выступавъ публично и вôдбувавъ довшій подорожи.

Молодого монарха витавъ нарôдъ зъ одушевленемъ и обкидувавъ єго цвѣтами, а коли вôнъ вернувъ до своєи палаты, мусѣвъ показувати ся на балконѣ народови. Сама церемонія присяги вôдбула ся скромно и поважно, а престольна мова Альберта І., выповѣджена по присязѣ, зробила корысне вражѣнє на всѣхъ.

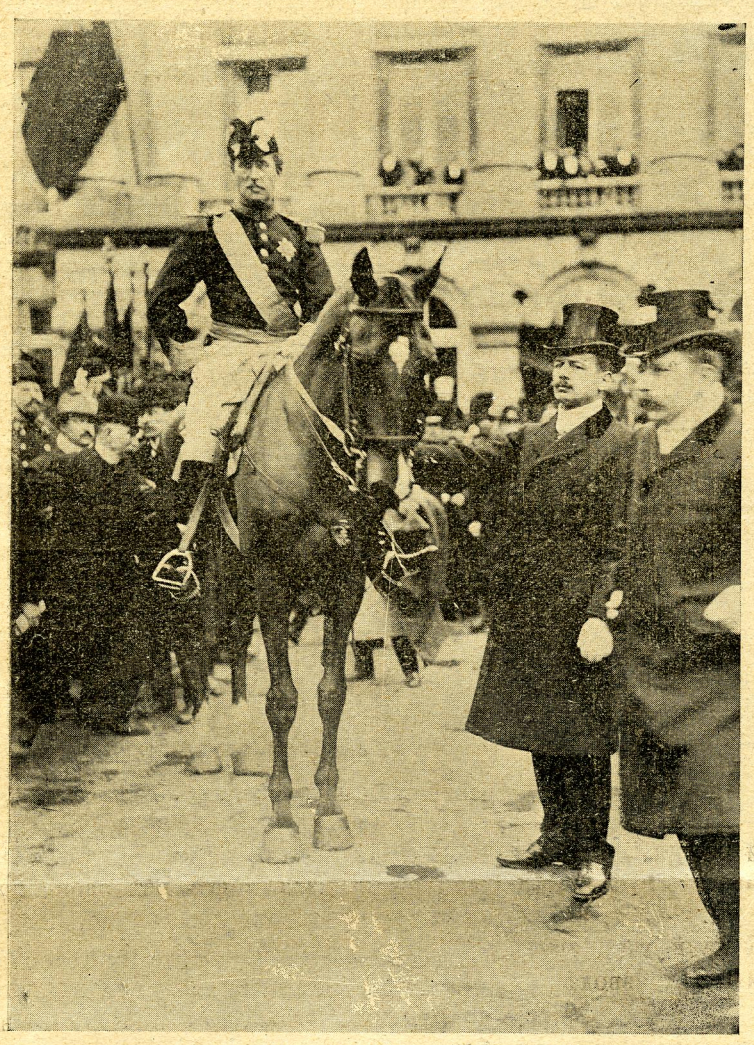

Новый король бельгійскій Альбертъ І., въ генеральскôмъ строю, [въ поворотѣ зъ парляменту по зложеню присяги.

Що насъ губитъ?

Губитъ насъ горѣвка! Але не одинъ скаже: якъ тамъ чоловѣкъ ликне собѣ коли чарку, то єще не велике дѣло; неразъ коли въ зимѣ змерзнешь, то що тебе загрѣє, якъ не горѣвка?

Отже кажете, що грѣє. Добре, але то тепло, яке дає горѣвка єсть дуже зводяче, бо горѣвка лишь на хвилю розгрѣває и причиняє ся єще до того, що тѣло вôдтакъ стає ся вражливѣйше на зимно и склоннѣйше до перестуды. Длятого тамъ на пôвночи, де вѣчна зима де нôчь мѣсяцями треває, а люде все ходятъ зашитй въ шкôрѣ звѣрячôй, де черезъ десять мѣсяцѣвъ тревають такй морозы, о якихъ мы понятя не маємо, чому тамъ не пютъ горѣвки и не хочутъ єи, хотяй бы мы имъ давали.

Добре то казати. Панъ наѣстъ ся поживныхъ стравъ, то не треба єму горѣвки; но селянинъ и роботникъ ѣсть капусту, бараболю, а якъ не запє горѣвкою, то камень єму въ жолудку стане.

И то неправда. Въ рѣдкихъ случаяхъ помагає алькоголь на жолудокъ, и то яко лѣкарство. Противно горѣвка вôдберає охоту до ѣды. Єсли страва єсть тяжка и шкôдлива для жолудка, то горѣвка єще бôльше шкодитъ, бо зъ одного лиха додає друге. Часто люди тримаютъ горѣвку вôдъ „выпадку“. Но тодѣ якось такъ дѣє ся, що одинъ то другій що хвилю хватає за фляшку и пє на »выпадокъ«. Єсли бы однакъ горѣвки не було, не було бы „выпадкôвъ“.

— Горѣвка додає силы.

Се вже чиста брехня и ложь. Єсли бы то такъ було, то всѣ, що пютъ бу би бы сильными якъ львы, а тимчасомъ такъ не єсть, бо піяка и дитина переверне, а найскорше слабує піякъ. Въ однôй цегольни зробили пробу. Обчисляли, кôлько цеголъ зроблятъ тй що не пютъ горѣвки, а кôлько тй що пютъ. А по однôй и другôй сторонѣ робило таке саме число однако способных робôтникôвъ. И що показало ся по роцѣ? Тй, що не пили горѣвки, выробили о 70 тысячъ цеголъ бôльше.

— Но, що я буду пити якъ не горѣвку або пиво? Тажь щось иншого нема понадъ то.

Єсть! скажемо; а тыми напоями буде вода, молоко, чай и кава.

— Можутъ другй пити, а чому я не маю пити?

А чомужь бы нѣ! Можутъ другй вѣшати ся, топити, красти, мордувати, то и ты то можешь зробити, бо такъ другй роблятъ; але чи розумный чоловѣкъ буде такъ поступати, то ще пытанє. Єсть прецѣнь милiоны такихъ, що нѣчо не пютъ. Чому ихъ не наслѣдуєшь? Сутъ цѣлй села, має ся розумѣти не у насъ, що обходятъ ся безъ горѣвки и якось имъ добре зъ тимъ. Лише у насъ безъ того не можутъ обôйти ся. А чи не шкода на се грошей выдавати, коли и безъ того можна дѣйсно щасливо жити? скажѣтъ самй.

Домовый лѣкарь.

Декотрй рады на зиму?

Въ зимовôй порѣ найбôльше поповняємо блудôвъ проти здоровля. До найчастѣйшихъ належатъ слѣдуючй:

1) Уникає ся свѣжого воздуха зъ обавы передъ перестудженемъ. Зимовый воздухъ єсть о много здоровѣйшій, якъ въ лѣтнôй порѣ, коли морозъ нищитъ бактеріи, малй животины, котрй выкликуютъ всякй хоробы. Втягаючи въ плуца зимовый воздухъ, але носомъ, не устами, чуємо єго свѣжôсть и неначе бы запахъ чистоты; не єсть се зовсѣмъ злудою.

Уживаймо отже зимового повѣтря щоденно, навѣть середъ сильныхъ морозôвъ, призвычаюймо дѣти до зимна, щобы хоть короткій часъ бавили ся на дворѣ, а побачимо ихъ вкоротцѣ румяными, веселыми, загартоваными и вôдпорными на перестудженє ся. Найлѣпшимъ способомъ розгрѣваня ся єсть рухъ на свѣжôмъ воздусѣ. Не зимне повѣтрє єсть шкôдливе, якъ думає бôльша часть людей, але бракъ вôдпорности нашого организма.

2) Выгрѣванє ся пôдъ печею єсть дуже шкôдливе. Огрѣта пѣчь выдѣляє близько себе бôльшу скôлькôсть тепла, якъ дальше въ кôмнатѣ и длятого наражує ся нашь организмъ, вже и такъ нѣжный, на катары, кашлѣ и болѣ горла. Особливо дѣтямъ належитъ заказувати сидѣти при печѣ.

3. Спанє въ теплыхъ покояхъ дуже не причинюєсь до здоровля. Противно, лѣкарѣ припоручаютъ дуже спанє въ зимныхъ комнатахъ, а то длятого, що якъ се высше згадано, зимне повѣтрє єсть чистѣйше вôдъ теплого. Навѣть при отвертôмъ вôкнѣ въ зимѣ можна бы спати, але треба добре окрыти ся.

4) Понадъ 14 степеней комнаты не повинно огрѣвати ся, бо вынѣжнює ся нашь организмъ. Температура до 14 степенѣвъ єсть выстарчаюча и пріємна. Велике огрѣванє высушує воздухъ, а

мала скôлькôсть вохкости єсть дуже потрѣбна для нашого здоровля. Длятого добре єсть класти въ покою мыски зъ водою, котра выпаровуючи, вытворює въ повѣтрю вохкôсть.

Зъ господарства.

Якъ пôднести хлѣборобске господарство?

Загальною єсть гадка, що у насъ тому бѣда, бо нема фабрикъ, а цѣле майже населенє жіє зъ хлѣборобства. Гадка сеся не єсть цѣлкомъ оправдана. Правда, єсли бы мы мали фабрики, могли бы мы пôднести богатство краю, але и се правда, що у насъ, якъ нѣгде, ва 100 людей — 75 особъ жіє зъ хлѣборобства. Мимо того головна причина убожества краю не лежитъ зовсѣмъ въ перелюдненю, анѣ въ браку фабрикъ. Шукати треба єи деинде.

Землѣ у насъ, въ вôдношеню до людности, значно бôльше, якъ въ якôмъ иншôмъ краю захôдней Европы. Єсли однакъ земля та не може выживити всѣхъ, єсли сотки тысячь нашихъ людей муситъ шукати щастя за моремъ, то причина того лежитъ въ тôмъ, що наший хлѣборобы не умѣютъ гараздъ выкорыстати того богатства, яке дає хлѣборобство, належито ведене. Єсли бы оно стануло ва тôй уровени, на якôй стоитъ у захôдныхъ народôвъ, то народъ нашь побôльшивъ бы свои доходы на рôкъ о сотки миліонôвъ коронъ.

Примѣры покажутъ намъ се наглядно. Нарѣкаємо на бракъ землѣ и на перелюдненє, а прецѣ пôвъ миліона моргôвъ найлѣпшои землѣ въ цѣлôмъ краю лежитъ безкорыстно. Суть то такъ званѣ вспôльнѣ пасовиска. Єсли бы ихъ выкорыстано, якъ належитъ ся, кôлько бы то прибуло богатства хлѣборобамъ, громадамъ и цѣлому краєви?

Другій примѣръ. Въ нашôмъ краю єсть пôвтора миліона коровъ. Пересѣчно дає така корова не бôльше якъ по двѣ до трехъ литрôвъ молока, що рôчно выноситъ вôдъ 700 до 1000 литрôвъ. На заходѣ жаденъ господарь такои коровы у себе не державъ бы, бо она не варта хованя. Вѣдомою єсть рѣчею, що въ Чехахъ, на Моравахъ и на Моравахъ и на Шлеску кожда корова дає щонайменше два разы тôлько мол ка, що у насъ. И щожь зъ того, що маємо въ краю пôвтора миліона коровъ, а пôвъ миліона моргôвъ вспôльныхъ пасовискъ, коли на тыхъ пасовискахъ росте бурянъ и хабазє, а коровы зъ голоду марнѣютъ и здыхаютъ.

Коли бы отже нашѣ хлѣборобы схотѣли выкорыстати належито вспôльнѣ пасовиска, єсли бы всѣ бôльше управляли пасовиска и робили ихъ выдатнѣйшими, єсли бы бôльше ходили коло своихъ коровъ, тодѣ значно збôльшили бы свôй дохôдъ. Одинъ литеръ молока бôльше денно, вôдъ пôвтора миліона коровъ, дає 55 миліонôвъ коронъ рôчного доходу!

И такъ въ кождôй галузи господарства, — то само можна сказати о ховѣ свинь, дробу, о чищеню збôжа до сѣяня и на продажу, то само о управѣ яринъ и о садôвництвѣ.

Се не жадна выдумка, се дѣйснôсть, оперта на досвѣдѣ у иншихъ народôвъ. Лише бôльше просвѣты и охоты у нашихъ хлѣборобôвъ, бôльше заходу коло хлѣборобскои господарки якъ се до теперь було, — а хлѣборобство стане обылнымъ жереломъ богатства нашого краю.

Вѣдомости.

Вôдъ Редакціи. Сердечну подяку складаємо всѣмъ пріятелямъ и предплатникамъ нашихъ выдавництвъ за желаня и слова признаня, якѣ намъ надôслали зъ нагоды святъ и Нового Року. Тѣ доказы жичливости для нашои Редакціи будутъ тимъ бôльшою принукою до дальшои працѣ для добра церкви и нашого народа.

Вôдъ администрації. Просимо давныхъ передплатникôвъ о выровнанє рахункôвъ за минувшій рôкъ. Два першѣ числа вышлемо всѣмъ нашимъ давнымъ передплатникамъ въ тôй надѣѣ, що полишатъ ся и на будуче ними и що вôдновлятъ передплату на рôкъ 1910. Въ противнôмъ разѣ вздержимо дальшу высылку. Рôвночасно зъ першимъ числомъ „Посланника“ высылаємо перше число „Книжочокъ мисійныхъ“ **на оказъ**, котрого звертати не треба. Числа оказовѣ „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“ на жаданє высылаємо даромъ. Звертаємо увагу на Оголошенє нашихъ выдавництвъ, котре розсылаємо зъ першимъ числомъ „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“. Для бôльшои выгоды предплатникôвъ залучаємо нашѣ чеки почтовои щадницѣ, котрѣ служатъ до пересланя пренумераты на „Посланникъ“ и „Книжочки мисійнѣ“. Чеками можна замовляти и иншѣ книжочки, якѣ выйшли нашимъ накладомъ.

Дотепный жовнѣръ. Теперѣшный король бельгійскій, коли єще недавно бувъ престолонаслѣдникомъ, завважавъ разъ, що жовнѣръ, стоячій на вартѣ при королѣвскôмъ замку, єсть хлѣбъ зъ масломъ. Приступивши до жовнѣра спытавъ єго:

— Ты що за одинъ?

— А кто вы є? вôдповѣдає жовнѣръ — певно якійсь офѣциръ, але поза службою, на пенсіи?

— Такъ, але згадай, яку маю я рангу.

— Капитана?

— Нѣ, высшу.

— Майора?

— Єще высшу.

Такъ дôйшло ажь до министра вôйны. Престолонаслѣдникъ вôдповѣдавъ все „высшу“, ажь жовнѣръ каже:

— Вы не є анѣ министромъ вôйны, анѣ королемъ, бо король єсть вже старый, отжежь мусите бути престолонаслѣдникомъ?

— Такъ, ты згадавъ.

— Будьте такъ добрѣ — вôдповѣдає на се жовнѣръ — и подержѣтъ менѣ хлѣбъ, бо я мушу вамъ спрезентовати оруже (вôддати вôйсковѣ гоноры).

Обѣцюючій мужь. Одна англійска газета подає сопружескій контрактъ, якій пôдписавъ на жаданє своєи судженои передъ шлюбомъ будучій єи мужъ. Незвычайный той документъ звучитъ: 1) Прирѣкаю торжественно, що кождои суботы вôддамъ моѣй выбранôй цѣлый мôй заробокъ; 2) що щоденно о 9 г. вечеромъ буду въ дома, хиба що моя жена выйде зъ мною; 3) що безъ неи не пôду на жадну забаву и безъ єи позволеня не буду гуляти зъ нѣякою женщиною; 4) що буду вѣчливо вôдносити ся до матери моєи жены и до єи брата; 5) що не буду належати до жадного товариства, лише до того, до якого мене моя жѣнка запише; 6) що не буду нѣколи курити папѣросокъ, лише цигара и то лише одно на день а три въ недѣлю; 7) що нѣколи не ужію неприличного слова; 8) що кождого року на весну вытрѣпаю диваны; 9) що самъ буду старати ся о чистôсть свого бѣля; 10) що нѣколи не буду уживати алькоголевыхъ напоѣвъ; 11) нѣколи не буду тримати пса; 12) єсли бы мы мали дѣти, то буду ихъ обходити... въ ночи; 13) зобовязую ся такожь рано и въ вечеръ розпалити огонь пôдъ кухнею. Пытанє лише чи той обѣцюючій мужь выповнитъ тотѣ услôвя по шлюбѣ?

Довговѣчнôсть Въ Самборѣ померъ въ тыхъ дняхъ зарôбникъ Іосифъ Кальмутъ, маючи лѣтъ 108. До послѣднои хвилѣ бувъ здоровымъ и притомнымъ. За житя нѣколи не пивъ горѣвки и не куривъ.

Небувалѣ морозы пануютъ въ цѣлôй Америцѣ. Въ декотрыхъ околицяхъ доходятъ морозы до 36 степенѣвъ. Боятъ ся, щобы морозы тѣ не знищили помаранчевыхъ деревъ, котрѣ американцямъ приносятъ великѣ доходы. Много людей гине въ наслѣдокъ перемороженя.

Школа... спаня. Школа, котра поставила собѣ за цѣль учити „доброго сну“ могла, рѣчь природна, повстати лише въ Америцѣ, де всьо може бути певне успѣху, якъ лише єсть незвычайне. Школа єсть заложена лише для женщинъ, котрымъ розходитъ ся о красу. Американьскѣ лѣкарѣ сутъ тои гадки, що невôдповѣдный сонъ, спричинює лихе успособленє, що має зновъ зле вплывати... на красу. Курсъ тои „науки“ треває лишь 12 годинъ.

Переписка Редакціи и Администраціи. *Чит вѣ Бережн. кор.* Жаданыхъ чиселъ не высылаємо, бо накладъ выйшовъ.

Чит. вѣ Медыничахъ. Ваше жаданє єсть неоправдане, бо жадна редакція за оголошеня не вôдповѣдає.

СМѢХЪ и

ПРАВДА.

Якимъ буде рôкъ 1910.

Рôкъ 1910 заповѣдає ся взагалѣ досить добре и тревати буде до 31. грудня включно, котрый то день буде дуже важнымъ зъ огляду на се, що буде послѣднымъ днемъ єствованя галицкои пропинаціи, а яко такій, буде зачисленый до критичныхъ днѣвъ першого ряду.

Въ першихъ мѣсяцяхъ т. є. вôдъ сѣчня до марта включно не належитъ сподѣвати ся спеки, але снѣгъ и дощъ взаимно будутъ ся выручувати. Вôдтакъ прійде весна, котра може бути гарна, але може бути такожь и бридка, що наперед не дасть ся сказати. Десь зъ початкомъ мая або зъ кôнцемъ цвѣтня буде всѣмъ дуже горячо зъ огляду на очѣкуваный „конецъ свѣта“, що однакъ не єсть єще певнымъ, бо не одержало наукового „позволеня“. О сподѣванôй кометѣ, себъ то великôй звѣздѣ зъ хвостомъ, такожь на разѣ нѣчо не можна сказати, хиба доперва тодѣ, якъ покаже ся.

Въ лѣтѣ буде горячо, а осѣнь вôдзначати ся буде болотомъ, котре буде чекати на зливу, котра бы єго змыла. Дощѣ часто будутъ падати у всѣхъ порахъ року, не выключаючи зимы.

Рôкъ 1910 буде мати 365 днѣвъ критичныхъ. До найбôльше критичныхъ днѣвъ, котрй передовсѣмъ навѣщати будутъ мѣста, треба зачислити 1) всѣ термины, особливо тй, въ котрыхъ прійде ся платити векслѣ и раты, 2) змѣна моды и кварталôвъ, 3) послѣднй дни кождого мѣсяця и т. д.

Затьмѣнь въ тôмъ роцѣ буде дуже богато. Найприкрѣйше и довго треваюче буде затьмѣнє кишенѣ, въ наслѣдокъ чого сей рôкъ буде дуже тяжкимъ. Частнй затьмѣня будутъ дуже частй. До нихъ треба зачислити передовсѣмъ затьмѣне (чи запомороченє) головы — горѣвкою, при котрôмъ всѣ инший затьмѣня зовсѣмъ — блѣднутъ.

На почтѣ.

Урядникъ: Слухай но дѣвчино, та на твоимъ листѣ нема адресы!

Дѣвчина: А я такъ хочу, бо на що кому знати, до кого я пишу.

Въ судѣ.

Суддя: Ты зновь тутъ? Вже четвертый разъ тебе зловили.

Злодѣй: Оввa, то менѣ велика штука! А кôлько то разôвъ вы мене не зловили?

У рѣзника.

Пôсланець: Маю телєграму, але адреса якось ту невыразна.

Рѣзникъ: Єсли тамъ розходитъ ся о худобу, то до мене.

Правдомовный жебракъ.

Жебракъ: Прошу о милостыню я бѣдный погорѣвъ.

Газда: А маєте свѣдоцтво, що вы погорѣли?

Жебракъ: Ой нѣ, оно такожь згорѣло въ огни.

Верблюдъ и піякъ.

Иванъ: Скажи менѣ, Дмитре, чимъ рôжнитъ ся верблюдъ вôдъ піяка?

Дмитро: Тимъ, що верблюдъ може цѣлый тыждень працювати и ничо не пити, а піякъ може черезъ цѣлый тыждень пити, а ничо не робити.

Отець и сынъ.

Отецъ: Ивасю, щожь тобѣ каже учитель вôдъ тои поры, коли я тобѣ зачавъ задачѣ выроблювати?

Сынъ: Та сказавъ менѣ такъ: По твоихъ теперѣшнихъ задачахъ видно, що ты чимъ разъ бôльшій оселъ!

Предплачуйте и ширѣтъ

христіяньску часопись для рускаго народу

„ОСНОВУ“

що выходитъ 10. и 25. кождого мѣсяця и коштує рôчно 3 кор. „Основа“ пише про политику, господарство, про справы религійнй, суспôльнй, просвѣтнй, подає коротккй а цѣкавй оповѣданя и богату всячину.

Купуйте такожь отсѣ брошурки, що выйшли въ библіотецѣ „Основы“:

1) „Ану виплиньмо раз на чисту воду“ 6 сот.
2) „Йосифінськнй патент“ . . 6 сот.
3) „Про чернече житє“ . . . 6 „
4) „Дещо про суспільне питанє“ 20 „
5) „За що мають сопіялісти нашого хлопа“ . . . . 6 „
6) „Як товариш ратував товаришку“ . . . . . 10 „
7) „Значінє працї в сьвітлї віри“ 20 „
8) „Чи наука противить ся вірі“ 6 „

Редакція „Основы“ Львôвъ, пл. св. Юра 5.

Церковнй рѣчи краснй и дешевй продає

„ДОСТАВА“

основана духовеньствомъ для добра церквей, у **Львовѣ** ул. Руска ч. 20 (въ домѣ Днѣстра), въ **Станиславовѣ** ул. Смольки ч. 1 и въ **Стрыю** (Сокôльскій Базаръ).

Гарнй фелоны, лѣхтарѣ, свѣчники и пауки, процесійнй, напрестольнй образы и плащеницѣ, євангелія, народнй дивановы, дзвôнки, штучнй цвѣты, рôжнй образы для церковь и хатъ — доставляє дзвоны и нагробнй кресты, поручає добрыхъ рѣзьбярôвъ для иконостасôвъ, пріймає золоченя рамъ и направу ризъ та выробляє сокôльскй и сѣчовй прапры.

Идѣтъ туды зъ довѣрємъ якъ до своихъ!

„НАУКА“

Еженедѣльна духовна, поучительна и общественна газета для угро-руского народа выходитъ въ Унгварѣ.

Части »Науки« суть: »Духовна жизнь«, »Поучительна часть«, »Семейство и школа«, »Изъ исторіи«, »Проста бесѣда«, »Газдôвство«, »Що новаго въ свѣтѣ«, »Що чувати дома?«

Статѣ »Науки« коротки и рôжнообразий.

»Наука« выходитъ кождого четверга вечеромъ.

Передплата на рôкъ:

Въ Угорщинѣ и Австріи	8 кор.
Бѣднымъ селянамъ	6 кор.
Въ Америку	12 кор.

Кто наразъ предплатитъ на цѣлый рôкъ и зашле 10 сот, (зъ Америки 50 сот.) на порто, той франковано и даромъ дôстане одинъ »Мѣсяцословъ« зъ повнымъ епархіяльнымъ типикомъ.

Предплату просимо присылати на слѣдуючій адресъ:

Unio-könyvnyomda Ungvár, (Vár).

Шкôряни̂ выробы зъ росiйскои шкôры.

Пара чобôтъ зъ росiйскои шкôры засуваныхъ т. зв. „штаперôвъ“, що выстанутъ до ношеня на 2 лѣта по 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26 и 30 коронъ.

Другiй рôдъ такихъ же чобôтъ зъ росiйскои шкôры, мягкихъ особенно придатныхъ до ношеня для женщинъ и дѣвчатъ, котри̂ выстарчатъ до ношеня и на 3 лѣта по 10, 11 и 12 коронъ, для школярôвъ по 7, 8, 9 и 10 коронъ.

Третiй рôдъ чобôтъ зъ найлучшого юхту жовтого, для мущинъ, парôбкôвъ по 16 и 18 коронъ для школярѣвъ чоботы зъ тогожь юхту по 6 и 7 коронъ.

Четвертый рôдъ чобôтъ зимовыхъ зъ верха шкôра, въ серединѣ овече сукно, для мущинъ по 14, 15, 16 и 20 коронъ.

Черевики зъ росiйскои шкôры и такожь зъ шарого юхту, шнурованî або на гузикахъ до защѣпаня, або зъ гумою по 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 и 16 коронъ.

Крôй на чоботы зъ росiйскои шкôры вразъ зъ докладками, то єсть холявы, футра на штайфи, пôдошвы мастриковî и все, що на чоботы потреба, по 12, 14, 16, 18, 20 и 22 коронъ.

Крôй на чоботы зъ шарого юхту зъ всѣми докладами по 13, 14, 16, 17 и 18 коронъ.

Крôй на черевики зъ всѣми докладами по 8, 9, 10, 11 и 12 коронъ.

Шкôра проста на ходаки для околиць, де люди ходятъ въ ходакахъ. Пара ходакôвъ зъ доброи шкôры по 2, 2·20, 2·40, 2·50, 2·60, 2·80, 3 и 3·20 коронъ

Сукно овече бѣле на зимови̂ споднѣ або онучѣ, або на сѣраки — цѣна 1 метра 18, 2, 2·20, 2·40, 2·60, 2·80, 3, 3·20 и 3·40 коронъ.

Сукна овечи̂ чорни̂. Цѣна 1 метра 2, 2·20, 2·40, 2·60, 2·80, 3, 3·20, 3·60, 3·80 и **4** короны.

Сукна овечи̂ своєи роботы чорни̂ або сиви̂, 1 метеръ довге а 2 метры широке 12, 13, 14, 15 и 16 коронъ.

Коловоротокъ до прядженя повѣсма на сорочки и вереты; ногою порушувани̂, котрыми може одна женщина за зиму напрясти 500 метрôвъ полотна на сорочки. Цѣна одного коловоротка 9, 10, 12, 13 и 14 коронъ.

Замовляючiй чоботы має прислати мѣру ноги: скôлько центнметрôвъ довга, а скôлько груба на пôдбитю и **задатокъ** 4 короны. А на всѣ повысше згадани̂ товары має замовляючiй прислати **4 коронъ задатку. Безъ задатку не высылаємо нѣкому!**

Адресъ: **АЛЕКСАНДЕРЪ КОПАЧЪ Выжный Струтинъ п. Рожнѣтôвъ.**

Для Всечестнѣйшого Духовеньства!

Закупивши велику скôлькôсть ґумы „Olibanum“ першои сорты кадыло для церковь, позваляю собѣ Всечестнѣйшому Духовеньству заоферувати по цѣнахъ, по якихъ жадна фѣрма вспôвубѣгати ся не може.

Высылаю въ пакетахъ почтовыхъ 5 клґ. за 5 К 50 с. зъ опакованємъ оплатно до кождои стацiи почтовои. Въ скрынкахъ колiєвыхъ мѣстячихъ 25 клґ. оплатно до стацiи желѣзничои 27 коронъ.

Кадыло церковне королѣвске зъ ирисомъ и цвѣтами о вельми прiятнôй аромѣ и о гарныхъ краскахъ. Пакетъ почтовый 5 клґ. зъ опакованємъ оплатно до кождои почтовои стацiи К 8·50.

Въ скрынкахъ колiєвыхъ мѣстячихъ 25 клґ. кадыла оплатно до послѣднои стацiи желѣзничои: 42 кор.

Доброты товару, сумлѣннои и чеснои обслуги доказомъ єсть поважне число моихъ гестей, длятого маю надѣю, що Всечеотнѣйше Духовеньство зволитъ ласкаво зъ замовленємъ до мене зъ повнымъ довѣрємъ удатись зъ запорукою, що замовленя выконую вôдворотною почтою.

В. Корнѣцкiй
дроґуерiя въ Живцю.

На жаданє пробки даромъ и оплатно.

Театральна библiотека „Посланника“:

„Нôчь Виѳлеємска“, ораторiя. — „Iосифъ въ Египтѣ“. — „На старости лѣтъ“. — „Процесовичѣ“. — „Не клени“. — „Праведный Iовъ“. — „За сиротою Богъ зъ калитою“. — „Вѣдьмы“. — „Въ родимôмъ краю“. — „Три праздники“. — „Сердечна месть“. — „Бунтôвникъ“. — „Мѣщаньска доля“. — „Св. Николай на Руси“. — „Св. Николай въ гостинѣ“. — „Не кради“. — „Сироты“.

Цѣна выпуска 40 сот.

Молитвы щоденни̂ и катехизмъ
цѣна 6 сот. — сотка кор.

100 Книжочокъ мисiйныхъ
зъ всѣхъ минувшихъ лѣтъ, кожда инша, цѣна 3 кор.

Збôрникъ церковно-народныхъ пѣсень
(зъ нотами) выпуски I. II. и III. по 20 сот.

„ПѢВЕЦЬ“
збôрникъ новыхъ церковно-народныхъ пѣсень (зъ нотами) 20 сот.

Образки святыхъ
кольорови̂ сотка 1 кор. 20 сот., менши̂ сотка 40 сот.

Смѣхъ и правда
выпуски I. II. и III. по 20 сот.

О наслѣдованю Iисуса Христа
цѣна 2 кор.

Получити можна за попереднымъ надôсланємъ належитости або за послѣплатою лише пôдъ адресою:

Свящ. Левъ Джулыньскiй, Лапшинъ почта Бережаны.

Въ редакцiи »Посланника« и »Книжочокъ мисiйныхъ« у Львовѣ ул. Снядецкихъ ч. 2, можна дôстати за надôсланємъ напередъ грошей слѣдуючи̂ книжки:

1. **Спѣваникъ**, мѣститъ въ собѣ пѣсни религiйного змѣсту.
2. **Памятка мисiи** зъ портретомъ Высокопреосв. Митрополита Андрея Шептицкого. Цѣна 4 сот. Сто штукъ 3 кор.
3. **Молебенъ до Пресв. Дѣвы Марiи**, книжочка та мѣститъ въ собѣ параклисъ до Богородицѣ, а украшена 8-ма образками. Цѣна 6 сот.
4. **Цѣлый рôчникъ „Посланника“** за 1908 рôкъ, зброшурованый за 3 короны (для читалень 2 кор.).
5. **Рôчникъ „Книжочокъ мисiйныхъ“** зъ 1908 року гарно оправленый за 1 корону.
6. **Сто (100)** „Книжочокъ мисiйныхъ“ зъ минувшихъ лѣтъ цѣна 3 короны.
7. **Тропарчикъ**, цѣна 10 сот.
8. **Рôчникъ „Книжочокъ мисiйныхъ“** зъ 1909 року гарно оправленый за 1 корону.

Адресуйте такъ: Львôвъ ул. Снядецкихъ ч. 2.

Редакцiя „Посланника“ и „Книжочокъ мисiйныхъ“.

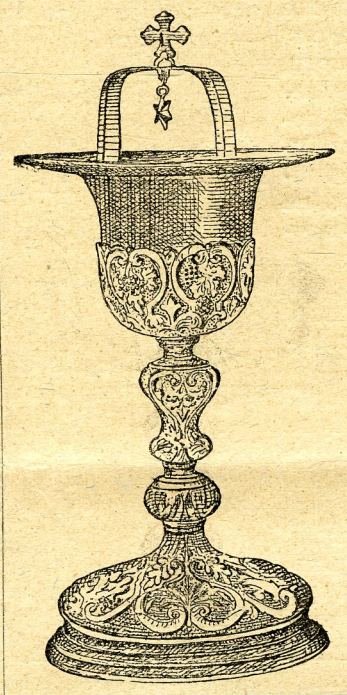

Складъ и робôтня - - - -
параментôвъ церковныхъ

ВОЛОДИМИРА УСТЕНЬСКОГО

(Давнѣйше Сложарскiй и Устеньскiй).

— - Львôвъ, ул. Руска ч. 8. - —

Поручає свôй богато заосмотреный складъ фелонôвъ, фанъ, чашь, монстранцiй, павукôвъ, лямпъ передъ Найсв. Дары, лѣхтарôвъ и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ за готôвку и на сплаты.

(На жаданє высылає ся цѣнники даромъ и оплачено).

Товариство для розвою рускои штуки

стов. зар. зъ обм. порукою

у Львовѣ, Рынокъ ч. 10. I. пов. Дôмъ „Просьвiты“

поручає ся

Всч. и Всесв. Духовеньству и Всч. Комитетамъ парохiялнымъ при внутрѣшнôмъ украшеню.

Артистъ-малярь

Теофиль Копыстиньскiй

перенѣсъ свою робôтню артистичну зъ улицѣ Кракôвскои ч. 20 на улицю Шептицкихъ ч. 18.

Поручає Всеч. Духовеньству и Почт. Комитетамъ церковнымъ свои труды и проситъ въ всѣхъ справахъ украшень церквей вôдносити ся до него на слѣдуючу адресу:

Теофиль Копыстиньскiй

Львôвъ, ул. Шептицкихъ ч. 18.

Выдає и за редакцiю отвѣчає: Свящ. П. Пилипецъ.

Ставропигiйска типографiя, пôдъ управ. Мих. Рефця.

Ч. 2. Львôвъ, 16 (29). Сѣчня 1910. Рôкъ XXII.

ПОСЛАННИКЪ

ИЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ЦЕРКОВНО-НАРОДНЕ.

Основатель: Свящ. Л. Джулиньскій.

Посылка предплаты и всякихъ письмъ тôлько пôдъ адресою:
Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисiйныхъ“.
Львôвъ, улиця Снядецкихъ ч. 2.

„Книжочки мисiйнй“ выходятъ разъ на мѣсяць
Предплата рôчна: по 10 що мѣсяця: 7 кор. 20 сот., пôврôчно 3 кор. 60 сот.—По 5 що мѣсяця рôчно: 3 кор. 60 сот., пôврôчно 1 кор. 80 сот.
ДЛЯ АМЕРИКИ 5 книжочокъ що мѣсяця 2 доляры рôчно 10 що мѣсяця 3 доляры рôчно.
Менше якъ 5 „Книжочокъ мисiйныхъ“ на мѣсяць не посылає ся.

»ПОСЛАННИКЪ«
выходитъ
кождого 1. и 16. дня мѣсяця.
Предплата выноситъ рôчно 4 кор. пôврôчно 2 кор.
ДЛЯ АМЕРИКИ 2 доляры рôчно.
На кредитъ не посылаєся!

Перша и найвысша правда.

Кождый чоловѣкъ, вôдъ маленькои дитины почавши, коли побачитъ якiйсь предметъ, пытає ся: на що вôнъ єсть, и до чого служитъ? А найбôльше зацѣкавлює насъ наше власне єствованє. И длятого пытаємо ся пощо чоловѣкъ жiє на тôй землѣ? яка цѣль и призначенє єго житя? На се пытанє самъ Богъ вôдповѣдає: „Я єсьмь Альфа и Омеґа, початокъ и конецъ“ (Откр. I. 8) се значитъ: Я єсьмь жереломъ всѣлякого добра и правдивого щастя, я єсьмь всѣмъ для васъ. Вы єсьте дѣломъ рукъ моихъ и для мене єсьте сотворенй, щобы вы мене пôзнавали, мене любили и менѣ служили и тымъ способомъ спасли и ущасливили себе на вѣки. Отсе перша, найбôльша, найвысша и єдина правда, зъ котрои всѣ иншй выплываютъ. Длятого остаточна цѣль нашого єствованя на земли єсть надприродна, мѣстяча ся въ всемогучôмъ и вѣчнôмъ Бозѣ. Богъ намъ всьо давъ, що лише маємо и нѣчого власного не посѣдаємо, хиба одинъ грѣхъ.

Богъ полюбивъ насъ вôдъ вѣкôвъ правдиво и безконечно до того степени, що вôддавъ себе на крестну смерть, а теперь перебуває мѣжь нами на тысячныхъ вôвтаряхъ, утаєный въ Найсвятѣйшôй Тайнѣ Евхаристiи. Длятого належитъ ся Єму наша любовь, и Вôнъ на се заслугує, щобы мы Єго щоразъ бôльше пôзнавали, любили и Єму служили. Єсли кто проте цѣлымъ сердцемъ своимъ звертає ся до якось рѣчи на свѣтѣ, той не любитъ Бога и минає ся зъ своєю остаточною цѣлею; сей не зазнає спокою на тôй земли, сей знаходитъ ся въ великôй небезпецѣ не зазнаня єго и въ вѣчности. И на вôдворотъ, щасливый той чоловѣкъ, котрый передовсѣмъ шукає Бога и вырѣкає ся всього зъ любови до Него. У него Богъ єсть всѣмъ, бо вôнъ высше себе цѣнитъ Бога, бôльше, якъ всѣ маєтки, почести, славу и дары. Вôнъ шукає лише Бога а ничь бôльше, позаякъ Богъ єсть безконечною красотою, найвысшимъ добромъ, безконечнымъ предметомъ любови, однимъ словомъ цѣлковитымъ и єдинымъ добромъ. Проте все, що истнує кромѣ Бога, має для него малу вартôсть и єму не выстарчає. Вôнъ єсть пересвѣдченый, що єго серце заповнити и заспокоити може лише самъ Богъ, и длятого бажає вôнъ лише Бога выхваляти Єго любити и Єму подобати ся.

Служити Господу се найважнѣйша справа и найконечнѣйша. Не говорѣмъ, що теперь мусимо натѣшити ся свѣтомъ єго ужити, а доперва потому зачнемо Богови служити и себе спасати. Така надѣя єсть фалшива. Кôлькожь то людей тымъ способомъ дôсталo ся до пекла и теперь для нихъ нема нiякого ратунку. Прецѣнь жаденъ проклятый не хотѣвъ себе погубити, але всѣ спускали ся на ту послѣдну хвилю и сповнило ся на нихъ те, що говоритъ св. Письмо: „Проклятый, котрый грѣшитъ въ надѣи“. Звычайно люде говорятъ: „Теперь зроблю сей грѣхъ, а потому высповѣдаю ся“. А звôдки знаєшь, що будешь мати часъ до того? Опираєшь ся лише на пустôмъ припущеню. Якъ разъ можешь умерти сейчасъ по сповненю грѣха, а утративши разъ ласку Божу, нѣ вôдзыскаєшь єи нѣколи. Не кажи, що все для тебе одно, чи высповѣдаєшь ся зъ двохъ грѣхôвъ, чи зъ трохъ, бо Богъ може тобѣ два вôдпустити, а третого нѣ. Богъ чекає на поправу, але не чекає завсѣгды, бо „карає въ повнотѣ грѣхôвъ“ (2. Мал. 5. 14). Якъ лише переліє ся мѣра, тодѣ Богъ не проститъ и покарає смертю, або опуститъ грѣшника, що безъ опамятаня поповняє дальше грѣхи, поки не опинитъ ся въ пеклѣ, що єсть гôршою карою вôдъ смерти.

Уважай брате добре на то, що въ тôй хвилѣ читаєшь, бо кто знає, чи се не єсть може послѣднымъ напôмненємъ Божимъ для тебе. Вже досить ты ображавъ Бога, вже досить Богъ чекавъ на тебе, памятай що ту розходитъ ся о твою душу и о вѣчнôсть.

Але о всѣмъ говоритъ ся и думає ся лише не о справѣ спасеня. На всьо єсть часъ, лише для Бога єго нема. Єсли говоритъ ся до людей, щобы часто приступали до святыхъ Тайнъ, щобы молили ся, то заразъ вôдповѣдаютъ, що маютъ дѣти має-

токъ, що маютъ клопоты, богато працѣ, що вôддаютъ ся публичнôй працѣ. А чи душѣ не маєте? А що буде въ годинѣ смерти? чи дѣти, маєтки справы публичнѣ прійдутъ вамъ въ помочю тодѣ, чи оборонятъ тодѣ васъ вôдъ пекла? Отсе омана, що можна погодити Бога зъ свѣтомъ и грѣхъ зъ небомъ? Яка се глупота думати лише о тôмъ, що нагло на тôмъ свѣтѣ кôнчитъ ся, а дуже мало думати о тôмъ, що нѣколи не скôнчитъ ся!

Скаже неодинъ, що политика, котрою мушу занимати ся не знає жадныхъ засадъ анѣ Бога. Єсли брате дальше будешь занимати ся такою политикою, то не лише що вôтчина твоя на такôй безбожнôй роботѣ нѣчо не зыскає, але єще до того запропастишь свою душу и єще иншихъ за собою потягнешь. Хотяй бы ты не знати що придбавъ для вôтчины, — єсли ты се зробивъ безъ Бога, безъ взгляду на Єго славу, лише для власного розголосу и для славы свого народа, то гôдный ты милосердія. Богъ одинъ вѣчный и твоя будуча судьба, все инше зникне и пропаде, якъ зникли колись могучѝ державы: ассирійска, вавилоньска, єгипетска, перска и римска, якъ зникнутъ всѣ сучаснѝ державы, въ котрыхъ выкинено зъ серця Бога. Пріємности, богатства, слава твоя и твого народу скоро переминутъ, а ты дôставши ся до пекла будешь въ мукахъ роздумовати надъ марностями сего свѣта, а особливо надъ тымъ, що ты для переминаючихъ корыстей посвятивъ свою вѣчну щасливôсть.

Ту на земли розходитъ ся о те головно, щобы заслужити собѣ на щасливу вѣчнôсть, а кто хоче бути щасливымъ въ житю и задоволенымъ, нехай постôйно зъ Богомъ, для Него и черезъ Него дѣлає и уважає Єго за остаточну свою цѣль. Отсе правдива и єдина мудрôсть, безъ котрои нема для нѣкого щастя и надъ тымъ передовсѣмъ треба чувати и старати ся всѣми силами, щобы не стратити вѣчного щастя.

Молитва.

Мати Пречиста, Мати Свята!
Въ годинѣ горя до Тебе бѣжу,
И зъ вѣрою, що помôчь дашь Ты
[Одна —
Зъ благанемъ передъ Тобою стаю.

Ты на рыданя мой вôдозвешь ся,
До серця Твого пригорнешь мене,
Въ Своемъ милосердію не вôд-
[вернешь ся,
Твоимъ покровомъ окрыешь
[мене.

Духъ мôй збѣдженый, зневѣрємъ
[обнятый,
Шукає вôдрады въ молитвѣ свя-
[тôй;
Я уповаю, горемъ прибитый,
Що бажаный вернешь менѣ спо-
[кôй.

Свѣтъ и люди.

Що то суть зорѣ и якъ далеко до нихъ?

Астрономы, то єсть люди, що займаютъ ся лише наукою, про небесни тѣла, и що слѣдятъ за ихъ рухами, змѣнами, оборотами и т. д. — доказали, що зорѣ, то сонця, зарôвно великѝ и палаючѝ невысказано сильнымъ огнемъ. А що вôддалене тыхъ зôръ вôдъ нашои землѣ такъ величезне, що годѣ собѣ того уявити, проте выдаютъ ся они намъ такъ маленькими и незначными. Колибъ такъ наше сонце було такъ вôддалене якъ тѝ зорѣ, тодѣ и оно выдавало бы ся намъ такъ маленькимъ; божь прецѣнь знана рѣчь, що чимъ дальше вôдъ насъ якійсь предметъ, то тымъ и меншимъ намъ выдає ся.

А чи всѣ зорѣ суть рôвно далеко вôдъ насъ вôддаленѝ? Нѣ. Намъ лише такъ видає ся, бо нашь слабонькій зôръ не єсть въ силѣ сягнути въ глубину незмѣримой вселеннои, не може проте вôдрѣжнити значнѣйшого вôддаленя. А прецѣнь, — якъ далеко можутъ бути зорѣ вôдъ нашои земли? Дуже, а дуже далеко! Щобы выробити собѣ бодай яке-таке поняте о вôддаленю зôръ вôдъ насъ, досить буде сказати, що вôддалене найблизшои зорѣ вôдъ сонця єсть 30 разôвъ довше вôдъ вôддаленя нашого сонця вôдъ землѣ, — що рôвнає ся около 600 милiонôвъ миль! Справдѣ, гарный кусникъ дороги, — нема що и казати! На 100 тысячь разôвъ побôльшенôмъ вôддаленю не наткнемо зновь на жадну зорю, бо иньшѝ зорѣ суть єще дальше. Зъ того выходитъ, що наше сонце вразъ зъ своимъ складомъ, въ просторѣ свѣтовôмъ зовсѣмъ вôдокремлене и не одинаке.

Вôддаленє мѣжь поодинокими зорями єсть рôвножь незмѣрно великаньске. Щобы дати бодай незначне поняте о тыхъ великихъ просторахъ, розумѣє ся хиба бôльше въ уявѣ, наведемо тутъ порôвнуючій примѣръ: Щобы дôстати ся на найблизшу нашôй землѣ зорю, треба „переѣхати“ середъ безконечного простору дорогу 275 тысячь бôльшу вôдъ вôддаленя нашои землѣ вôдъ сонця. Єсть се такъ великаньске вôддаленє, — що переходитъ навѣть можнôсть оцѣнки нашимъ розумомъ; але будь-що-будь, єсть се вôддаленє до найблизшои намъ звѣзды.

Якежъ доперва може бути вôддаленє до другои звѣзды поза сею и до дальшихъ?

Возьмѣмъ нагляднѣйшій примѣръ: Єслибъ кто выстрѣливъ зъ арматы въ напрямѣ сонця, колибъ арматня куля безъ перервы и все зъ однаковою скоростю летѣла, — то на сонце впалабъ доперва по 10 лѣтахъ. Наколибъ зъ арматы выстрѣлити до найблизшои звѣзды, то куля долетѣлабъ тамъ доперва за два тысячѣ сѣмсотъ пятьдесять лѣтъ!

Возьмѣмъ иншій примѣръ. Лучѣ сонця доходятъ до насъ въ протягу 8 минутъ; а лучѣ найблизшои намъ зорѣ потребуютъ на се 4 роки и 4 мѣсяцѣ часу. Найкрасшою зорею на нашôмъ небосклонѣ єсть Сырій. До сеи зорѣ вôдъ насъ такъ далеко, що треба бы перебути дорогу 628 тысячь разôвъ довшу вôдъ сеи, яка насъ дѣлитъ вôдъ сонця. Свѣтло сеи зорѣ доходитъ на землю доперва въ протягу 10 лѣтъ!

Бѣгунова зоря вôдъ насъ такъ далеко, що свѣтло єи доходитъ до насъ доперва по 40 лѣтахъ. Декотрѝ зорѣ суть такъ далекѝ, що свѣтло ихъ доходитъ до насъ по 100, а навѣть 1000 лѣтахъ. До сихъ послѣднихъ належитъ не понятне нашимъ розумомъ число зôръ, зъ котрыхъ зложена т. зв. „молочна дорога“. Коли глянемо на молочну дорогу, то треба собѣ подумати, що ся дорога свѣтляна выглядала такъ 1000 лѣтъ тому назадъ; якъ она нынѣ выглядає, о сѣмъ бу-

де можна переконати ся зновь ажь за яку тысячку лѣтъ!

Птички малого Іисуса.

(Лєґенда.)

Коли Ісусови було 5 рокôвъ, сидѣвъ Вôнъ разъ передъ домомъ св. Іосифа и лѣпивъ птицѣ зъ кусника глины, котру дôставъ вôдъ сосѣдного гончаря. Вôнъ особливо бувъ щасливый; всѣ дѣти, що жили въ сосѣдствѣ, говорили Єму, що гончарь суровый чоловѣкъ и неприступный, проте Вôнъ и не вôдважувавъ ся просити єго о нѣчо, а нынѣ стало ся щось неожиданого: въ тôмъ часѣ, коли Іисусъ выйшовъ передъ дôмъ и почавъ придивляти ся уважно роботѣ сосѣда, то той сосѣдъ полишивъ свою роботу, пôдôйшовъ до Него и давъ Єму глины.

На ступени сосѣдного дома сидѣвъ Юда въ подертôй одежинѣ, зъ лицемъ покрытымъ синяками, одержаными въ однôй уличнôй бійцѣ. Въ ту хвилину вôнъ не бивъ ся зъ нѣкимъ, не сварився, а трудивъ ся подôбно якъ Іисусъ надъ лѣпленемъ птичокъ. Глины вôнъ роздобувъ самъ, бо не смѣвъ показувати ся старому гончареви, котрый постôйно жаловавъ ся, що хлопецъ кидає камѣнями на єго товаръ — и обѣцювавъ при першôмъ случаю побити єго. Глиною зъ Юдою подѣливъ ся Іисусъ.

Коли дѣти кôнчили свою роботу, уставляли глиняни птички передъ собою. Ти птички выглядали якъ всѣ иншѝ подôбни птички: шійки у нихъ не було, хвости цѣлкомъ короткѝ, крилецъ бракувало а нôжки подобали на маленькѝ кульочки.

А мимо того заходила межи ними бôльша рôжниця: птички Юды выйшли такими кривыми, що все падали на бôкъ, и хотяй ихъ поправлявъ, то мимо того не удавало ся єму и все зъ пôдъ ока дививъ ся на робогу Іисуса, зъ котрои выходили гладкѝ и рôвнѝ птицѣ.

Мѣжь тимъ Іисусъ, вылѣпяючи птичку за птичкою, стававъ щоразъ бôльше вдоволеным и радôстным. Кожда птичка выдавала ся Єму лѣпшою вôдъ попереднои и Вôнъ поглядавъ на нихъ зъ гордостею и нѣжностею. Тодѣ рѣшивъ, що въ тôй хвилѣ станутъ птички товаришами Єго забавъ и Єго меншими братами; що они будутъ спати въ Єго постели, спѣвати Єму пѣсни пôдчасъ неприсутности Єго Матери. И тѣшивъ ся Іисусъ, чуючи, що вôдъ теперь не буде одинокимъ.

Въ тôмъ приближивъ ся одинъ купецъ, що ѣхавъ на ослѣ; вôнъ приступивъ до Іисуса положивъ руку на Єго кучерявôй головѣ и ставъ роспытувати о птицяхъ, а Хлопчикъ розповѣдавъ єму, що у кождои птички єсть своє имя, що они можутъ спѣвати и говорятъ Єму о такихъ рѣчахъ, о котрыхъ знаютъ тôлько они и Вôнъ Самъ. А слова Дитины такъ красни були, що купецъ забувъ о своихъ дѣлахъ.

Коли вôнъ ставъ вôдходити, закликавъ Іисусъ, показуючи на Юду:

— Подизѣтъ ся, якихъ чорненькихъ птиць вôнъ налѣпивъ!

Добродушный купецъ задержавъ осла и поспытавъ Юду, якъ кличе свои птички и чи можутъ они спѣвати. Но Юда мовчавъ и не пôднѣсъ навѣть очей на купця. Розсердженый купецъ копнувъ одну зъ птиць Юды и поѣхавъ дальше.

Такъ перейшовъ цѣлый день, а сонце такъ приближило ся до небосклону, що лучѣ єго входили въ низькѝ мѣсговѝ ворота, увѣнчанѝ римскимъ орломъ. Лучѣ тѝ, котрѝ кидало заходяче сонце заливали и окрашували червонавымъ свѣтломъ все, що попалось имъ на дорозѣ. Але найкрасше вôдбивались лучѣ въ калужахъ воды, що зôбрала ся межи каменями, що выстелювали улицю. Мимо волѣ опустивъ Іисусъ руку въ одну калужу; у Него зродило ся бажанє окрасити и свои сѣрѝ птички соняшными лучами, котрѝ такъ чудово закрасили воду, стѣны домôвъ и все кругомъ.

А соняшне багряне свѣтло повинувало ся Єму, а коли Вôнъ свой птички облявъ нимъ, — розлите свѣтло лишало ся и покрывало сѣренькѝ пташенята яркимъ брилянтовымъ блескомъ.

Юда, котрый цѣлый часъ лукаво поглядавъ на Іисуса, чи вже скôнчивъ лѣпити свои птички и чи гарнѣйшѝ они вôдъ єго птичокъ, скрикнувъ зъ подиву, коли побачивъ, що Іисусъ обливає свой птицѣ свѣтломъ, взятымъ зъ калужѣ. Сейчасъ встромивъ вôнъ руку въ лискучу воду и старавъ ся всѣми способами схопити той соняшный блескъ.

Але свѣтло єму не пôддавало ся и все утѣкало єму зъ пальцѣвъ а Юда не мôгъ нѣ крихôтки зъ соняшныхъ лучѣвъ зберегчи для своихъ птиць.

— Перестань, Юдо! вôдозвавъ ся Іисусъ; я сейчасъ до тебе прійду и закрашу твой птицѣ.

— Нѣ, Ты ихъ не рушишь! закричавъ Юда, — они и безъ того гарнѝ.

До того скочивъ вôнъ гнѣвно на ноги, злобно стягнувъ бровы, стиснувъ губы, а потому пôднявъ ногу и ставъ толочити свой птицѣ, котрѝ зновь перемѣнили ся въ плоску глину.

Знищивши свою роботу, вôнъ пôдôйшовъ до Іисуса, Котрый сидѣвъ передъ Своими птичками, и гладивъ ихъ та любовавъ ся ихъ блескомъ, похожимъ на блескъ дорогихъ, самоцвѣтныхъ каменѣвъ.

Юда злôсливо поглянувъ, вôдтакъ пôднѣсъ ногу и роздоптавъ найблизшу птичку.

Коли вôднявъ ногу и побачивъ розторощену птицю, єму такъ стало легко на серци, що вôнъ засмѣявъ ся; и зновь пôднявъ вôнъ ногу, щобы роздоптати и другу.

— Юда, що ты робишь! закликавъ Іисусъ.

Але Юда смѣявъ ся дальше и роздоптавъ ще одну птицю.

Іисусъ оглянувъ ся, шукаючи помочи... Вôнъ почавъ шукати очами Свою Матѣрь, но Она була далеко... Слезы блиснули въ Єго очахъ, — чотыри птицѣ Юда вже роздоптавъ, а лишило ся єще три.

Тодѣ Іисусъ звертаючись до нихъ, заплескавъ въ руки и закликавъ:

— Улѣтайте, улѣтайте!

И сейчасъ всѣ три птички затрѣпотали крильцями и осторожно ними розмахуючи, пôдняли ся и полетѣли на крышу дома, де були вже безпечнѝ.

Коли Юда побачивъ, що по приказу Іисуса, птички улетѣли, почавъ вôнъ по примѣру старшихъ рвати своэ волосє и рыдати, а потому кинувъ ся до нôгъ Іисуса.

Вôнъ лежавъ, валявъ ся въ поросѣ передъ Іисусомъ, цѣлувавъ Єго ноги и благавъ Єго, щобы пôднѣсъ ногу и роздавивъ єго, якъ вôнъ роздавивъ птицѣ.

Божа Мати, що здалека приглядала ся ихъ забавѣ, пôдôйшла теперь до нихъ, пôдняла Юду, и посадивши єго на колѣнахъ, погладила єго и сказала:

— Бѣдне дитя, ты не понимаєшь того, щось пôдпринявъ дѣло, недоступне для смертныхъ людей. Нѣколи не поривай ся на такѝ дѣла, — єсли не хочешь стати найнещаслившимъ человѣкомъ! Що стало бы ся зъ тимъ, що хотѣвъ бы наслѣдовати Того, Котрый корыстує ся соняшнымъ свѣтломъ, замѣсть красокъ, и Котрый може вдунути житє въ мертву глину?

Важна справа.

(*Пôдъ розвагу нашимъ громадамъ.*)

Хочемо звернути увагу на нову уставу шинкарску, котра буде обовязувати въ Галичинѣ вôдъ 1. сѣчня 1911

Устава та дуже важна, длят го належитъ єи точно пôзнати, щобы принесла она намъ можливо якъ найбôльшій корысти.

До теперь обовязує въ Галичинѣ (зъ выѣмкомъ Львова и Кракова, де вже вôддавна панують такій вôдносини, якій деинде настануть доперва зъ початкомъ р. 1911.) такъ званe право пропинаційне. На основѣ того права прислугує 37 значнѣйшимъ мѣстамъ въ окрузѣ границь громады, а краєви въ всѣхъ прочихъ частяхъ краю (зъ выѣмкомъ Львова и Кракова) — выключне право вышинку и дрôбнои продажи такъ званыхъ пропинаційныхъ напоєвъ т. є. горѣвки пива и меду. Право то выарендовує край, взглядно мѣсто пропинаторамъ, а тій зновь дальше выарендовуютъ шинкарямъ. Окрôмъ тыхъ пропинаційныхъ шинкарôвъ въ цѣлôмъ краю поза Львовомъ и Краковомъ нѣкому иншому шинковати пивомъ, горѣвкою и медомъ не вôльно. Рѣчь природна, що такій пропинаторъ хоче на пропинаціи якъ найбôльше заробити — отжежь выарендовує своє право такому шинкареви, котрый єму за те найбôльше заплатитъ. Шинкаръ рôвножь хоче и мусить заробити и вôдбити собѣ добре заплачену аренду, — продає отже горячій напоє дуже дорого, дуже часто фалшує ихъ а передовсѣмъ намовляє до піяньства. Окрôмъ того пропинаторъ хотячи богато заробити, побôльшає, кôлько може, шинки и корчмы черезъ що зновь улегчує піяньство.

Вôдносины тій змѣнятъ ся дня 1. сѣчня 1911 цѣлковито. Пôдчасъ коли до теперь число шинкôвъ залежало выключно вôдъ волѣ пропинаторôвъ то вôдъ 1. сѣчня 1911 не буде мôгъ въ краю повстати безъ позволеня (концесіи) ц. к. староства нѣ одинъ шинкъ, чи корчма, а староство закимъ удѣлитъ свого позволеня, буде мусѣло выслухати передъ тимъ гадки и жаданя громадскои рады. Що бôльше, зъ всѣхъ тыхъ шинкôвъ, котрій теперь єствуютъ, будутъ могли по дни 31. грудня 1910 єствувати дальше лише тій шинки, чи корчмы, котрій одержатъ концесію (позволенє) вôдъ староства, котре передъ тымъ запытає ся о раду и гадку (опинію) громадскои рады тои мѣсцевости, въ котрôй корчма знаходитъ ся.

А дальше, коли до теперь самъ пропинаторъ надавъ право шинкарства тому шинкареви, якій єму подобавъ ся, то вôдъ 1. сѣчня 1911 промыслъ шинкарскій будутъ выконувати лише тій особы, котрій одержатъ на се концесію староства; староство зновь не буде могло удѣляти концесіи, кому схоче, але лише особамъ чеснымъ, бездоганнымъ и то лише по попереднôмъ выслуханю думки громадскои рады.

Трета важна змѣна вôдноситъ ся до самыхъ шинкарôвъ. До теперь мусѣвъ кождый шинкаръ дорого оплачувати ся пропинаторови и бувъ вôдъ него зависимымъ, а вôдъ 1. сѣчня 1911 шинкарь буде платити ocôбный шинкарскій податокъ на рѣчь державы и краю и не буде — о скôлько буде свôй промыслъ чесно провадити — вôдъ нѣкого завысимымъ

Въ наслѣдокъ того зъ кôнцемъ 1910 р. дѣяльнôсть тыхъ шинкôвъ, котрій полишатъ ся въ нашôмъ краю не буде наносити тôлько шкоды, якъ се доси було.

Перемѣна тота буде приготовлювати ся цѣлый рôкъ, бо въ тôмъ часѣ староства мусятъ роздати новій шинкарскій концесіи, або инакше говорячи мусятъ установити скôлькôсть шинкôвъ въ поодинокихъ громадахъ, и надати ихъ шинкарямъ. Рѣчь ясна, що се для нашого народа такъ важна справа, що належитъ намъ звернути на се увагу, щобы тота перемѣна въ шинкарскôмъ промыслѣ выпала на нашу корысть

Що то єсть шинкарскій промыслъ?

Пôсля уставы до шинкарского промыслу належатъ слѣдуючій чинности:

1) Принимане до шинку, корчмы (гостинницѣ) чужихъ людей, якъ се роблятъ заѣздній домы, готелѣ и и.

2) Подаванє гостямъ стравъ, якъ се роблятъ реставраціи и и.

3) Продажа пива, вина и овочевого вина.

4) Продажа горячихъ напоєвъ алькоголевыхъ: спиритуса, горѣвки, ликерôвъ, руму и и.

5) Продажа штучныхъ винъ.

6) Подаваня гостямъ кавы, чаю (гербаты), чоколяды и иншихъ теплыхъ напоєвъ.

7) Удержуванє дозволеныхъ игоръ.

Высше наведенй права можутъ бути удѣленй поодиноко або разомъ, а се мусить бути въ концесіи выразно поданє. Коли отже кто вноситъ поданє о концесію, мусить выразно въ тôмъ поданю сказати, що хоче продавати, примѣромъ лише самій горячій напоє, або саме пиво и вино, або вкôнци все разомъ.

На тôмъ на разѣ кôнчимо, а въ слѣдуючôмъ числѣ скажемо, якимъ способомъ можна одержати шинкарску концесію.

Новій цѣкавій рѣчи на свѣтѣ.

Людска думка втягає всѣ чинники на услуги науки, знаня и практичного житя. Кто бувъ бы подумавъ тому кôлька рокôвъ назадъ, що буде можна уживати голубôвъ до такихъ рѣчей, якъ зниманє фотографичнымъ апаратомъ видôвъ зъ повѣтря. А однакъ такъ єсть, — голубы, котрыхъ уживано доси до скорого переношеня листôвъ, перемѣнили ся теперь въ фотографôвъ. На тоту выдумку прійшовъ д-ръ І. Найбронеръ, Нѣмецъ, котрый постановивъ примѣнити почтовій голубы до фотографичнои службы. Привязавъ до груды голуба фотографичный апаратъ, котрый важивъ не цѣлыхъ 60 грамôвъ, и такъ уоруженого голуба выпустивъ

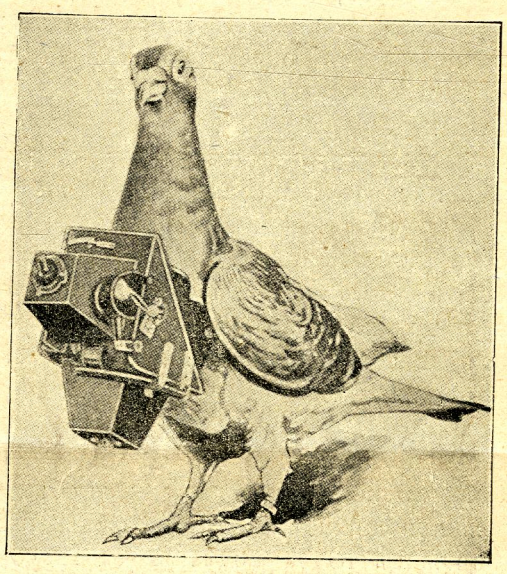

Голубъ фотографъ.

въ повѣтрє. Проба удала ся знаменито, бо голубъ зъ поворотомъ принѣсъ зъ собою цѣлый рядъ знимокъ въ апаратѣ.

Рѣчь природна, що такій апаратъ мусить бути вôдповѣдно збудованый, а въ серединѣ знаходитъ ся автоматичный прирядъ, (котрый самъ порушає ся). Сей прирядъ пересуває встяжку фильмову (рôдъ клишôвъ, котрій уживає ся до фотографованя), такъ, що въ певныхъ вôдступахъ часу вôдбиваютъ ся на нѣй тій мѣсця, надъ котрыми перелетѣвъ голубъ.

Илюстраціи представляютъ голуба зъ фотографичнымъ апаратомъ и знимки (фотографіи) подвôйно побôльшенй. Видимо на нихъ дахи домôвъ и огороды.

Другій цѣкавый вынахôдъ представляє намъ трета илюстрація. На нѣй єсть представленый самохôдъ, збудованый въ видѣ лодки, котрымъ можна не лише ѣздити по сушѣ, але такожь переплывати потоки и рѣки. Илюстрація представляє власне ту хвилю, якъ самохôдъ въѣздитъ въ рѣку.

Додати належитъ, що сей вынахôдъ єсть помысломъ французского инжинера.

Домовый лѣкарь.

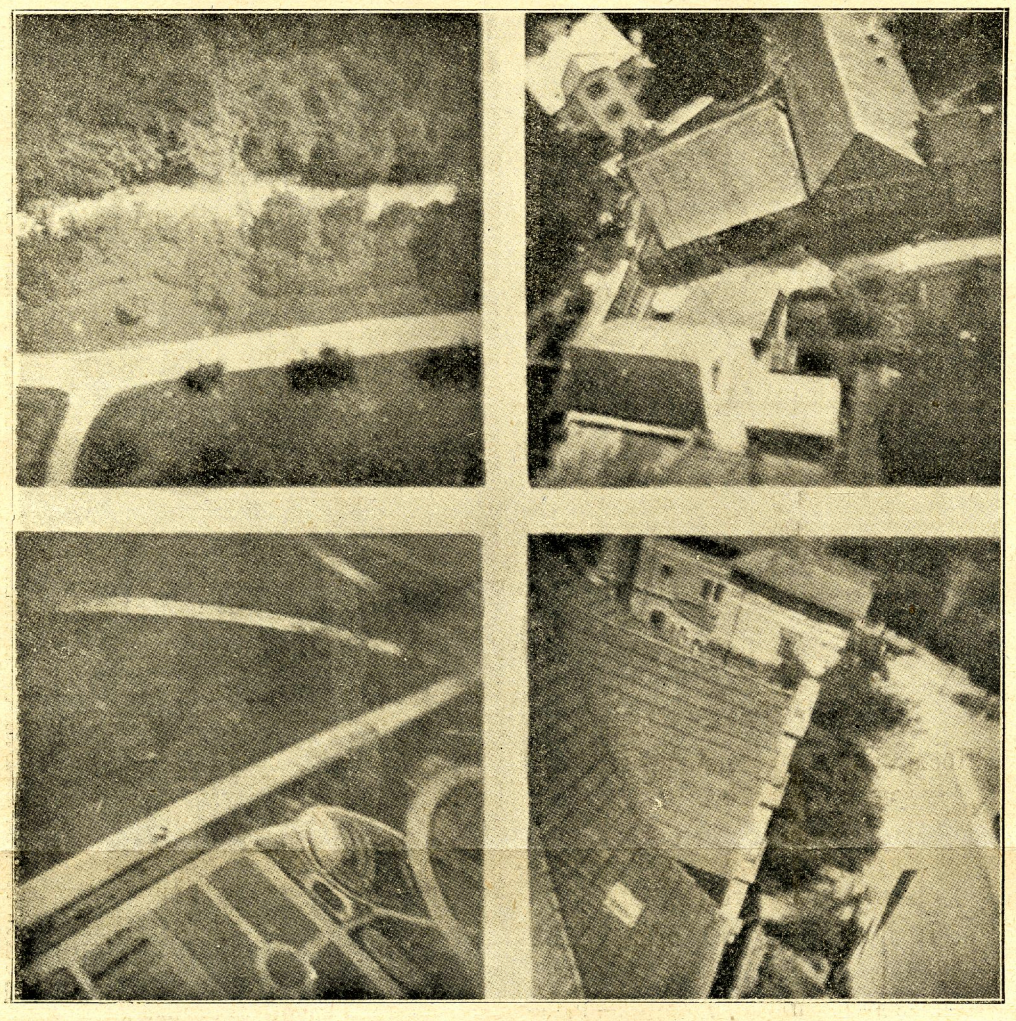

Фотографіи які выготовивъ голубъ фотографъ.

Ходженє коло хорыхъ.

Одинъ професоръ такъ выразивъ ся о лѣкаряхъ: »лише добрый чоловѣкъ може бути добрымъ лѣкаремъ«. То само можна сказати о тыхъ особахъ, котрî обходятъ хорыхъ. Лише особа щиро вôддана, котра сповняє той обовязокъ зъ любови ближнього, може огорнути хорого належитою опѣкою.

Коло хорого належитъ хочь троха вмѣти ходити. У насъ, на жаль, нема такихъ курсôвъ, на котрыхъ учили бы обходженя ся зъ хорыми, а прецѣнь се важна рѣчь.

На що треба передовсѣмъ звернути увагу при обходженю ся зъ хорыми?

Насамперед треба старати ся, щобы коло хорого була чистôсть и щобы хорый мавъ досыть свѣжого повѣтря. Се найважнѣйша рѣчь. Якъ сумно неразъ дивити ся на хорого, котрый въ брудномъ пошарпаномъ бѣлю лежитъ на нехарнôмъ, воняючôмъ барлозѣ. А що найгôрше, то те, що причиною того не єсть звычайно бѣда и нужда, але нехарнôсть, непорадностъ и лѣнивство окруженя.

Першою отже рѣчею єсть удержати порядокъ коло хорого. Лôжко перестелювати, давати часто чисте бѣлє, бо се дуже причиняє ся до выздоровлен хорого Не забувати о обмываню лиця и рукъ хорого, бодай мокрымъ ручникомъ, бо се хорого вôдсвѣжає.

Хорого треба часто обертати, а части тѣла нараженî на вôдлеженє треба натирати оцтомъ горѣвкою або камфоровымъ спиритусомъ.

Уважати належитъ на то, щобы постѣль не фалдувала ся, щобы не було ґузôвъ, бо се причинює скоре вôдлеженє.

Коли таке вôдлеженє покаже ся, що можна пôзнати по червоности дотичного мѣсця на тѣлѣ, належитъ хорого уложити на подушцѣ зъ отвôромъ такъ, щобы въ той отвôръ входили вôдлежанî части тѣла. Подушку таку можна легко въ дома зробити тимъ способомъ, що беремо вузкій мѣшокъ, выпыхаємо его волосѣнем, ватою, або сѣномъ, а кôнцѣ его зшиваємо и такъ повстає подушка въ видѣ кишки.

Зъ господарства.

Хибы молока.

Часто можна почути нарѣканя, що молоко »попсуло ся« т. зн. що єсть гôрке, що не хоче кваснѣти, що має якîсь жовтî плямы, або синî и червонî, або, що за ложкою »тягне ся«. Всьо тодѣ робитъ ся лишь не то, що робити повинно ся.

На всѣ тî нарѣканя єсть одна рада, и вôдповѣдь, се єсть взôрцева чистôсть коровъ, пашѣ, а передовсѣмъ начинь, въ котрыхъ находитъ ся молоко.

Лихе и недобре молоко єсть вôдъ нехарныхъ и занедбаныхъ коровъ, котрî не мыє ся и не щôткує ся, дальше, вôдъ коровъ живленыхъ стухлою и зогнилою пашою, вôдъ коровъ хорыхъ, котрî терплятъ на запалене легкихъ, або на проказу пыскову, зъ молока вôдъ такихъ коровъ, особливо дѣти дôстаютъ выкиды на лици и головѣ.

Червонаве зновь молоко може бути спричинене або пашою зъ червоными соками, а єсли зъ одного або зъ двохъ дѣьокъ иде червоне молоко, то

Човно самохôдъ.

знакъ, що въ выменахъ зробивъ ся чиракъ, а тодѣ треба правильно зъ хорыхъ дѣьокъ доѣти на землю. Єсли молоко єсть червоне зъ початку зъ плямами, тодѣ спричинюютъ тото бактеріи (невидимѣ голымъ окомъ животины) (Bacillus prodigiosus), а молоко таке має лихій смакъ и запахъ оселедцѣвъ.

Жовтаве молоко походитъ зъ пашѣ зъ жовтыми соками, або причиною єго суть рѳвножь бактеріи (B. cyanogenus) а молоко таке въ дѳткненю єсть ослизле. Синяве молоко спричинюютъ лише бактеріи (B. synxanthus), котрѣ розмножуютъ ся въ молоцѣ слабо кваснѳмъ або солодкѳмъ, пѳдчасъ коли иншѣ розмножуютъ ся лише въ молоцѣ цѣлкомъ кваснѳмъ.

Взагалѣ молоко, заражене бактеріями можна по тѳмъ пѳзнати, що зъ початку выступаютъ точки, потому плямы щоразъ бѳльшѣ, котрѣ вкѳнци цѣле молоко обѳймаютъ.

Молоко, що тягне ся, можна назвати молокомъ зогнилымъ. Повстає ово або прямо вѳдъ коровъ, єсли ихъ вымена хорѣ, або въ наслѣдокъ нечистыхъ, брудныхъ начинь.

Въ всѣхъ высше наведеныхъ случаяхъ треба змѣнити пашу, звернути увагу на вымена, начиня выпарити горячою водою, або выпалити соломою и добре лугомъ вымыти. Такъ само пивницю або комору, де молоко переховує ся, треба выбѣлити, перевѣтрити, вы сушити, а єсли появлятъ ся бактеріи, передъ перевѣтренємъ, выпалити (выкадити) сѣркою.

Гѳрке молоко може походити вѳдъ коровъ, живленыхъ зѳпсутою пашею, або вѳдъ тыхъ, що лихо доятъ ся. Таке молоко такожь трудно зъсѣдає ся.

При доєню коровъ треба зъ початку здоѣти зъ два разы на землю, а не до дѳйницѣ, бо то молоко єсть найгѳрше, воднисте и часто бактеріями заражене.

По выдоєню належитъ молоко перецѣдити черезъ дуже чисте, густе полотно, або черезъ сито, злити до горшкѳвъ ширшихъ въ горѣ, а въ долинѣ вусшихъ, бо черезъ те збирає ся бѳльше сметаны, и поставити въ сухѳй пивницѣ або коморѣ.

Доки молоко цѣлковито не зсяде ся, не належитъ єго рушати, анѣ переставляти зъ мѣсця на мѣсце.

Памятати вкѳнци належитъ, щобы молоко завсѣгды було прикрыте чистыми прикрывками або ситомъ, щобы до молока не налѣтавъ порохъ, або щобы не впадали мухи и мышѣ.

Вѣдомости.

Скорѳсть звѣрятъ. Рѳжнѣ подорожники и ученѣ люди по довгихъ обсерваціяхъ подаютъ рѳжнѣ подробицѣ о скорости звѣрятъ и птахѳвъ.

Африканьска газеля потрафитъ перебѣчи въ однѳй секундѣ пересѣчно 27 метрѳвъ. Добрый кѳнь англійскій, въ кѳлька кильометровыхъ прогонахъ перебѣжитъ около 25·3 метры на секунду.

Одна порода росіискихъ псѳвъ робитъ на секунду 25 м. Англійскѣ хорты, коротковолосѣ, малого взросту перебѣгаютъ до 23 метрѳвъ на секунду. Ескимоскѣ псы, уживанѣ до запрягу, посѣдаютъ надзвычайну скорѳсть; подорожникъ Гайсъ пише, що перебувъ тыми псами 2 кильометры въ протягу 28 минутъ.

Заяць въ нормальнѳмъ бѣгу перебѣгає около 40 метрѳвъ на минуту, але въ утечѣ и пѳдъ вплывомъ страху може допровадити скорѳсть до 1.080 м. на минуту. Жирафа своимъ колибаючимъ ся крокомъ може перебѣчи 980 м. на минуту, тигрисъ 860 м., ренѣферъ 850 м., степовѣ вовки 670 м. на минуту, а єсли ихъ голодъ змушає до дальшого шуканя поживы, то можутъ въ протягу однои ночи зробити 100 кильометрѳвъ.

Зъ помежи птиць найскоршій летъ має ластѳвка, котра за одну годину може перелетѣти 494 кильометрѳвъ, числячи пересѣчно по 137·5 метрѳвъ на секунду. По нѣй найбѳльшу скорѳсть має американьска вильга, котра перелѣтає 415 кильом. на годину и кобузъ, котрый робитъ 269 кильом. на годину.

Ворона найбѳльше перелетитъ 25 кильом. на годину. Голубы — пересѣчно вѳдъ 50—100 кильом. на годину; найскоршій почтовый голубъ, якого обсервувавъ полковникъ Gaedke на Гельґоляндѣ, перелѣтавъ въ однѳй годинѣ по 185·5 кильом. або по 51 м. на секунду. Африканьскій струсь, котрого не кождый кѳнь потрафитъ догонити перебѣгає въ однѳй секундѣ около 33 метрѳвъ.

Для лѣпшого порѳвнаня додаємо, що поспѣшный потягъ робитъ 70 кильометрѳвъ на годину, або 1167 метрѳвъ на минуту, а 20 м. на секунду.

Край безъ горѣвки. Вѳдъ першого липня 1910 має обовязувати въ Финляндіи слѣдуючій законъ: Выробъ и продажа спиритуса суть дозволенѣ лише для цѣлей лѣкарскихъ, техничныхъ и науковыхъ. Зъ державныхъ складѳвъ може бути проданый спиритусъ лише аптикамъ, институціямъ науковымъ и шпиталямъ, и заведенямъ промысловымъ на выробъ перфумъ и т. Зъ аптикъ можна выдавати спиритусъ лише на лѣкарску рецепту. За переступленє того закона єсть назначена кара вѳдъ 125 К або два мѣсяцѣ вязницѣ. При другѳмъ переступленю кара побѳльшає ся до 6 мѣсяцѣвъ, а въ декотрыхъ выпадкахъ до чотырохъ лѣтъ вязницѣ.

Межи піяками.

Харлампій: Говорили нашѣ єґомость, що якъ худоба пє то знає мѣру, а нашъ крѣстєнинъ то нѣ.

Гриць: Е, говорѣтъ здоровѣ, въ водѣ то и я знаю такожь мѣру.

Въ судѣ.

I.

Судія (до обжалованого): Щожь хочете вы тутъ зъ тымъ дручкомъ?

Обжалованый: Бо прошу свѣтлого суду мѳѣ гадукатъ казавъ менѣ, щобы я принѣсъ на розправу моѣ средства обороны.

II.

Судія: Чимъ вы занимаєте ся?

Обжалованый: Я є редакторомъ.

Судія: Е, редакторство то не є занятє, то — нужда.

При встрѣчѣ.

А. Маю честь представитись: Хапунъ, редакторъ.

Б. Редакторъ? Я вже додумувавъ ся того, бо вы вѳдъ самого початку выдались менѣ пѳдозрѣлымъ чоловѣкомъ.

И то правда.

Зъ атраменту, що єго выпишутъ за цѣлый рѳкъ редакторы, скорше може вы-

жити три фабриканты атраменту якъ одинъ редакторъ.

Пояснивъ.

Сынокъ: Тату, чому рыбы єднѣмѣ?

Батько: Дурный ты, а ты потрафивбысь пôдъ водою говорити.

Пасувало.

Судія: Щожь такого сказавъ вамъ обвиняючій, що вы дали єму въ лице?

Обвиненый: Що сказавъ, я не пригадую, але то знаю, що пасувало, щобы за то, що вôнъ сказавъ, дати єму въ лице.

Межи редакторами.

Першій редакторъ: Знаєте, що редакторь то вже на свѣтъ приходитъ редакторомъ.

Другій редакторь: Якій ты штудерный. Вину твоєи бѣды хочешь теперь звалити на свôй родины.

Межи знакомыми.

А. Чи то правда, що твоя жена ѣздитъ що року до купелѣвъ, щобы поправити своє здоровлє.

Б. На жаль, такъ. Вже мене се безнастанне єи поправлюванє ся тôлько коштує, що за тѣ гроши мôгъ бы я щось нового дôстати.

Въ коршмѣ.

Піякъ: Моя жена говоритъ менѣ все що я не єсьмь ощадный, а она то сеи ночи обдарувала мене близнятами.

Потѣшивъ єго.

— Алежь, Добродѣю, зъ вашого куферка все щось менѣ на голову капає.

— Такъ?! Но то вамъ трафила ся дурничка, бо се найлѣпше средство на порôстъ волося, котре я вынайшовъ.

Золотѣ мысли.

I.

Лѣпшій, а першій лѣпшій — се велика рôжниця

II.

Въ числахъ стоятъ зера на кôнци, а въ суспôльности на початку (на чолѣ).

Може доказати.

А. Слухай, чи то правда, що твоє убранє коштувало 120 коронъ?

Б. Чиста правда. Можу се доказати тобѣ навѣть.. судовою скаргою.

Не выпадає.

Мужь (до умираючои жены): Слухай стара, якъ я бачу, то ты вже на правду будешь вмирати, отже скажи менѣ зъ кимъ маю я женити ся по твоєй смерти?

Жена: Про мене.., жени ся навѣть зъ чортовою сестрою.

Мужь: Е, що то, — то вже нѣ; бо то видишь не выпадає сестру по сестрѣ брати.

Злôсливый.

— Щожь, дуже тебе жѣнка наганьбила?

— Моя жѣнка не ганьбитъ, бо єсть глухонѣма, а розмовляє за помочею пальцѣвъ.

— Ага, то певно урядила тобѣ „казанє“ пальцями, щось такій подрапаный.

Вôдъ 17 лѣтъ славна на цѣлу Галичину

„РИЗНИЦА“

торговля церковныхъ товарôвъ поручає свои склады въ **Самборѣ, Львовѣ, Станиславовѣ и Перемышли** заосмотрены въ пребогатый выборъ: **фелонôвъ,** стихарôвъ, **хоруговъ,** плащаниць, **иконъ** процесіональныхъ, **крестôвъ,** чашъ, **патериць,** лѣхтарôвъ, **свѣтла бѣлого** и воскового, **вина,** кадила, **книгъ** богослуж. и всякого рода инныхъ товарôвъ церковныхъ, солидной якости и по найнизшимъ цѣнамъ.

Пріймає замовленя на **иконостасы, престолы,** амвоны, сповѣдальницѣ, хоры и мальованє церквей, а старѣ ризы и сосуды до вôдновленя; продає **заставы столовѣ** зъ правдирого и хиньского срѣбла; принимає **гроши на удѣлы и щадницю;** агентôвъ не высылає; **цѣнники** свои и газету „Вѣстникъ торговел. Ризницы“ **высылає даромъ.**

Пôддержуйте „Ризницу“, котра що року роздає тысячѣ коронъ на добродѣйнѣ цѣли и на бѣднѣ церкви! Не вспомагайте тыхъ, котрѣ намъ чужѣ и ворожѣ, котрѣ лихій товаръ продаютъ за добрѣ гроши и лишь Васъ вызыскуютъ!

Робôтня знарядôвъ рôльничихъ

Ивана Плейзы

въ ТУРЦѢ пôдъ Коломыєю

выробляє добрѣ млынки до чищеня збôжа Н-ръ I. 70 кор., сильнѣшѣ Н-ръ II. 80 кор., бôльшѣ Н-ръ III. 90 – 120 кор.; кождый млынокъ має 4 сита зъ дерев. рамою и 4. зъ желѣзною разомъ 8 ситъ. **Плуги** новои системы сталевѣ на одного або 2 конѣ 24 кор. и вызше.

Замавляти прошу тôлько на адресу

И. Плейза

въ Турцѣ пôдъ Коломыєю.

Цѣнникъ даромъ.

„НАУКА“

Еженедѣльна духовна, поучительна и общественна газета для угро-руского народа выходитъ въ Унгварѣ.

Части »Науки« суть: »Духовна жизнь«, »Поучительна часть«, »Семейство и школа«, »Изъ исторіи«, »Проста бесѣда«, »Газдôвство«, »Що нового въ свѣтѣ«, »Що чувати дома?«

Статѣ »Науки« короткѣ и рôжнообразій.

»Наука« выходитъ кождого четверга вечеромъ.

Передплата на рôкъ:

Въ Угорщинѣ и Австріи	8 кор.
Бѣднымъ селянамъ	6 кор.
Въ Америку	12 кор.

Кто наразъ предплатитъ на цѣлый рôкъ и зашле 10 сот, (зъ Америки 50 сот.) на порто, той франковано и даромъ дôстане одинъ »Мѣсяцословъ« зъ повнымъ епархіяльнымъ типикомъ.

Предплату просимо присылати на слѣдуючій адресъ:

Unio-könyvnyomda Ungvár, (Vár).

Шкôряни̂ выробы зъ російскои шкôры.

Пара чобôтъ зъ російскои шкôры засуваныхъ т. зв. „штаперôвъ“, що выстанутъ до ношеня на 2 лѣта по 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26 и 30 коронъ.

Другій рôдъ такихъ же чобôтъ зъ російскои шкôры, мягкихъ особенно придатныхъ до ношеня для женщинъ и дѣвчатъ, котри̂ выстарчатъ до ношеня и на 3 лѣта по 10, 11 и 12 коронъ, для школярôвъ по 7, 8, 9 и 10 коронъ.

Третій рôдъ чобôтъ зъ найлучшого юхту жовтого, для мущинъ, парôбкôвъ по 16 и 18 коронъ, для школярѣвъ чоботы зъ тогожь юхту по 6 и 7 коронъ.

Четвертый рôдъ чобôтъ зимовыхъ зъ верха шкôра, въ серединѣ овече сукно, для мущинъ по 14, 15, 16 и 20 коронъ.

Черевики зъ російскои шкôры и такожь зъ шарого юхту, шнурованѝ або на гузикахъ до защѣпаня, або зъ гумою по 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 и 16 коронъ.

Крôй на чоботы зъ російскои шкôры вразъ зъ докладками, то єсть холявы, футра на штайфи, пôдошвы мастриковѝ и все, що на чоботы потреба, по 12, 14, 16, 18, 20 и 22 коронъ.

Крôй на чоботы зъ шарого юхту зъ всѣми докладами по 13, 14, 16, 17 и 18 коронъ.

Крôй на черевики зъ всѣми докладами по 8, 9, 10, 11 и 12 коронъ.

Шкôра проста на ходаки для околиць, де люди ходятъ въ ходакахъ. Пара ходакôвъ зъ доброи шкôры по 2, 2·20, 2·40, 2·50, 2·60, 2·80, 3 и 3·20 коронъ.

Сукно овече бѣле на зимови̂ споднѣ або онучѣ, або на сѣраки — цѣна 1 метра 1·8`, 2, 2·20, 2·40, 2·60, 2·80, 3, 3·20 и 3·40 коронъ.

Сукна овечи̂ чорни̂. Цѣна 1 метра 2, 2·20, 2·40, 2·60, 2·80, 3, 3·20, 3·60, 3·80 и **4** короны.

Сукна овечи̂ своєи роботы чорни̂ або сиви̂, 1 метеръ довге а 2 метры широке 12, 13, 14, 15 и 16 коронъ.

Коловоротокъ до прядженя повѣсма на сорочки и вереты; ногою порушувани̂, котрыми може одна женщина за зиму напрясти 500 метрôвъ полотна на сорочки. Цѣна одного коловоротка 9, 10, 12, 13 и 14 коронъ.

Замовляючій чоботы має прислати мѣру ноги: скôлько центнметрôвъ довга, а скôлько груба на пôдбитю и **задатокъ** 4 короны. А на всѣ повысше згадани̂ товары має замовляючій прислати **4 коронъ задатку. Безъ задатку не высылаємо нѣкому!**

Адресъ: **АЛЕКСАНДЕРЪ КОПАЧЪ Выжный Струтинъ п. Рожнѣтôвъ.**

Для Всечестнѣйшого Духовеньства!

Закупивши велику скôлькôсть ґумы „Olibanum“ першои сорты кадыло для церковь, позваляю собѣ Всечестнѣйшому Духовеньству заоферувати по цѣнахъ, по якихъ жадна фѣрма вспôвубѣгати ся не може.

Высылаю въ пакетахъ почтовыхъ 5 клґ. за 5 К 50 с. зъ опакованємъ оплатно до кождои стаціи почтовои. Въ скрынкахъ колієвыхъ мѣстячихъ 25 клґ. оплатно до стаціи желѣзничои 27 коронъ.

Кадыло церковне королѣвске зъ ирисомъ и цвѣтами о вельми пріятнôй аромѣ и о гарныхъ краскахъ. Пакетъ почтовый 5 клґ. зъ опакованємъ оплатно до кождои почтовои стаціи К 8·50.

Въ скрынкахъ колієвыхъ мѣстячихъ 25 клґ. кадыла оплатно до послѣднои стаціи желѣзничои: 42 кор.

Доброты товару, сумлѣннои и чеснои обслуги доказомъ єсть поважне число моихъ гестей, длятого маю надѣю, що Всечеотнѣйше Духовеньство зволитъ ласкаво зъ замовленємъ до мене зъ повнымъ довѣрємъ удатись зъ запорукою, що замовленя выконую вôдворотною почтою.

В. Корнѣцкій
дроґуерія въ Живцю.

На жаданє пробки даромъ и оплатно.

Товариство взаимныхъ обезпечень

Телефонъ 788. | Конто щадницѣ почтовои 25.261.

„Днѣстеръ“

у Львовѣ, ул. Руска ч. 20 (власный дôмъ).

ПРІЙМАЄ обезпеченя будынкôвъ, збôжа и знарядôвъ господарскихъ вôдъ шкôдъ огневыхъ, пôдъ корыстными услôвями.

ЧИСЛИТЪ умѣркованѝ преміи за обезпеченя.

ЛИКВІДУЄ шкоды **безпроволочно по пожарѣ**.

УДѢЛЯЄ обезпеченымъ членамъ зъ рôчнои надвыжки **звороты**.

За р. 1909 припадає на корысть членôвъ зворотъ 10%.

ПОЛІСЫ „ДНѢСТРА“ пріймає при пожичкахъ **Банкъ краєвый** у Львовѣ и въ Чернôвцяхъ, Галицка Каса Ощадности, Руска Щадниця и иньши̂ касы ощадности.

ЧЕРЕЗЪ „ДНѢСТЕРЪ“ можна асекуровати ся **на житє** въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ. Информаціи до обезпечень удѣляютъ агенціи „ДНѢСТРА“.

Зголошеня письменныхъ господарôвъ о агенцію пріймаютъ ся тôлько зъ такихъ громадъ, где єще не робитъ иньшій аґентъ „Днѣстра“.

ФОНДЫ „ДНѢСТРА“ 31/12, 1909 выносятъ:

Фондъ резервовый и резерва премій К 2,146.977·— иньши̂ фонды К 594.647·— разомъ **К 2,741.624·—**

Канцеляріи Товариства отворени̂ для сторôнъ **вôдъ год. 8-ой.**

Складъ и робôтня - - - -
параментôвъ церковныхъ

ВОЛОДИМИРА УСТЕНЬСКОГО

(Давнѣйше Спожарскій и Устеньскій).

— - Львôвъ, ул. Руска ч. 8. - —

Поручає свôй богато заосмотреный складъ фелонôвъ, фанъ, чашь, монстранцій, павукôвъ, лямпъ передъ Найсв. Дары, лѣхтарôвъ и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ за готôвку и на сплаты.

(На жаданє высылає ся цѣнники даромъ и оплачено).

Товариство для розвою рускои штуки

стов. зар. зъ обм. порукою

у Львовѣ, Рынокъ ч. 10. I. пов. Дôмъ „Просьвіты“

поручає ся

Всч. и Всесв. Духовеньству и Всч. Комитетамъ парохіялнымъ при внутрѣшнôмъ украшеню.

Въ редакціи »Посланника« и »Книжочокъ мисійныхъ« у Львовѣ ул. Снядецкихъ ч. 2, можна дôстати за надôсланємъ напередъ грошей слѣдуючи̂ книжки:

1. **Спѣваникъ**, мѣститъ въ собѣ пѣсни религійного змѣсту.
2. **Памятка мисіи** зъ портретомъ Высокопреосв. Митрополита Андрея Шептицкого. Цѣна 4 сот. Сто штукъ 3 кор.
3. **Молебенъ до Пресв. Дѣвы Маріи**, книжочка та мѣститъ въ собѣ параклисъ до Богородицѣ, а украшена 8-ма образками. Цѣна 6 сот.
4. **Цѣлый рôчникъ „Посланника“** за 1908 рôкъ, зброшурованый за 3 короны (для читалень 2 кор.).
5. **Рôчникъ „Книжочокъ мисійныхъ“** зъ 1908 року гарно оправленый за 1 корону.
6. **Сто (100)** „Книжочокъ мисійныхъ“ зъ минувшихъ лѣтъ цѣна 3 короны.
7. **Тропарчикъ**, цѣна 10 сот.
8. **Рôчникъ „Книжочокъ мисійныхъ“** зъ 1909 року гарно оправленый за 1 корону.

Адресуйте такъ: Львôвъ ул. Снядецкихъ ч. 2.

Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.

Артистъ - малярь

Теофиль Копыстиньскій

перенѣсъ свою робôтню артистичну зъ улицѣ Кракôвскои ч. 20 на улицю Шептицкихъ ч. 18.

Поручає Всеч. Духовеньству и Почт. Комитетамъ церковнымъ свои труды и проситъ въ всѣхъ справахъ украшень церквей вôдносити ся до него на слѣдуючу адресу:

Теофиль Копыстиньскій

Львôвъ, ул. Шептицкихъ ч. 18.

Выдає и за редакцію отвѣчає: Свящ. П. Пилипецъ.

Ставропигійска типографія, пôдъ управ. Мих. Рефця.

Ч. 3. Львôвъ, 1 (14). Лютого 1910. Рôкъ XXII.

ПОСЛАННИКЪ

ИЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ЦЕРКОВНО-НАРОДНЕ.

Основатель: Свящ. Л. Джулиньскій.

Посылка предплаты и всякихъ письмъ тôлько пôдъ адресою: Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“. Львôвъ, улиця Снядецкихъ ч. 2.

„Книжочки мисійнѓ“ выходятъ разъ на мѣсяць.

Предплата рôчна: по 10 що мѣсяця: 7 кор. 20 сот., пôврôчно 3 кор. 60 сот.—По 5 що мѣсяця рôчно: 3 кор. 60 сот., пôврôчно 1 кор. 80 сот.

ДЛЯ АМЕРИКИ 5 книжочокъ що мѣсяця 2 доляры рôчно 10 що мѣсяця 3 доляры рôчно.

Менше якъ 5 „Книжочокъ мисійныхъ“ на мѣсяць не посылає ся.

»ПОСЛАННИКЪ«

выходитъ кождого 1. и 16. дня мѣсяця. Предплата выноситъ рôчно 4 кор. пôврôчно 2 кор. ДЛЯ АМЕРИКИ 2 доляры рôчно. На кредитъ не посылаѥся!

Наша цѣль.

Богъ, вѣчнôсть, небо и пекло се не жаднѓ мріи, але правды, ствержденѓ доказами, до котрыхъ многѓ люди, запомороченѓ грѣшнымъ житѥмъ, вôдносять ся легкодушно и маловажутъ собѣ ихъ. Ѥсли псує ся якій дôмъ, сейчасъ ѥго направляютъ. Ѥсли згублятъ яку дорогоцѣнну рѣчь, шукаютъ ѥи днями и ночами. А ѥсли стратятъ ласку освящаючу, въ ночи спятъ собѣ спокôйно, а въ день смѣютъ ся и весело забавляютъ ся такъ, якъ бы то нѣчо не зайшло; не памятаютъ цѣлковито, що першою найважнѣйшою справою ѥсть любити Бога и заховувати Ѥго заповѣди, а тимъ самымъ старати ся о спасенѥ своѥи душѣ и о вѣчну щасливôсть. Що темнѓ погане думаютъ, що цѣлею чоловѣка ту на земли ѥсть посѣданѥ и уживанѥ земскихъ дôбръ, се нѣчо дивного; але ѥсли христіяне, котрѓ вѣрятъ въ прихôдъ Сына Божого на землю, такъ якъ погане головно о се дбаютъ, щобы добре ѣсти, пити, збирати грошѣ на землѣ, жити въ выгодахъ и роскошахъ и построити собѣ рай на земли — се рѣчь непонятна. Прецѣнь Іисусъ Христосъ не прійшовъ на той свѣтъ для нашихъ низькихъ цѣлей и не на тôй землѣ, але первá въ небѣ обѣцюѥ намъ Господь Богъ властиву нашу цѣль, призначенѥ и щасливôсть, проте чоловѣкъ ѥсть сотвореный не для того марного уживаня на землѣ, котре на хвилю може одурити и оманити, але правдивого щастя не дасть намъ нѣколи. Въ тôмъ взглядѣ перестерѣгаѥ насъ Іисусъ Христосъ выразно: „Горе вамъ богатымъ, бо вы вже маѥте свою цотѣху. Горе вамъ насиченымъ, бо будете голоднѓ. Горе вамъ, що смѣѥте ся, бо будете нарѣкати и плакати“ (Лук. 6, 24—25). И зновь каже: „Щасливѓ убогѓ... щасливѓ, котрѓ плачутъ... щасливѓ милосернѓ... щасливѓ чистого серця... бо заплата ваша велика на небесахъ. (Мат. 3—12.)

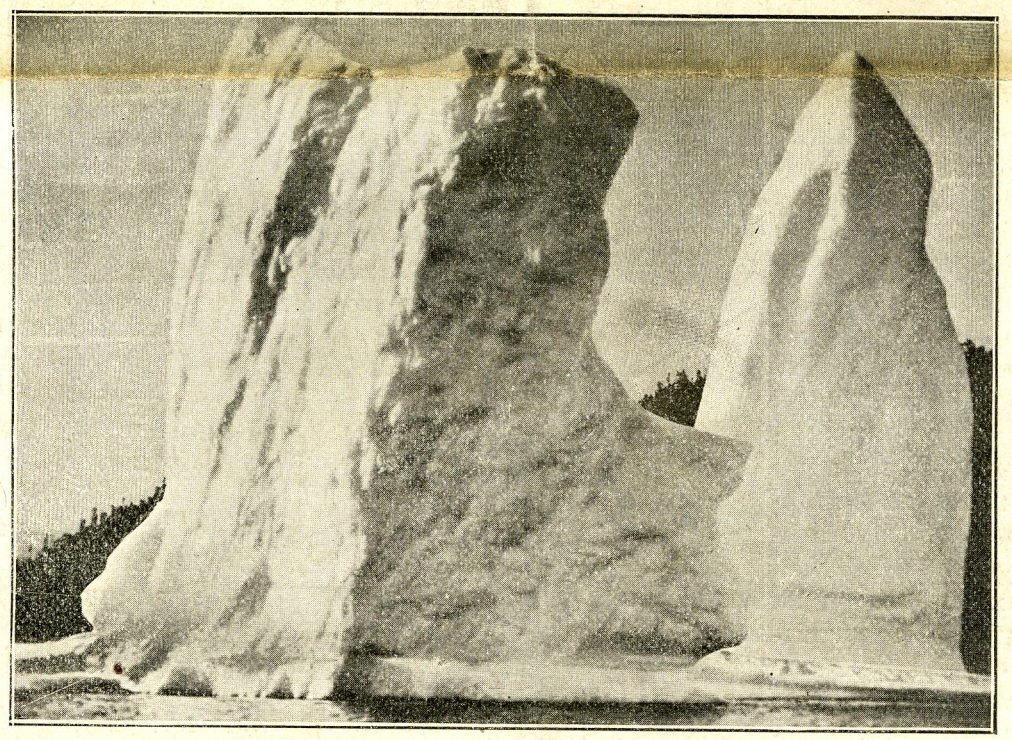

Ледôвцѣ, осадженѓ на пôдводныхъ скалахъ.

Оповѣдаѥ о собѣ царь Соломонъ: „Я бувъ царемъ въ Ѥрусалимѣ... я видѣвъ все, що дѣѥ ся пôдъ сонцемъ, а все тото марнôсть... побудовавъ я собѣ палаты, насадивъ винницѣ, наплекавъ огороды и сады, накопавъ собѣ ставы,... я мавъ челядь велику, назбиравъ я срѣбла и золота... и перейшовъ я богатствами всѣхъ, котрѓ були передомною въ Ѥрусалимѣ, а всего, чого бажали очи мои, не боронивъ я имъ, анѣ не вôдмовлявъ серцю мому щобы не мало уживати всѣлякои роскоши и любити ся въ тôмъ, що я придбавъ. А коли я поглянувъ на всѣ мои дѣла... побачивъ я у всѣмъ марнôсть...“ „Переми-

ЛЬВІВСЬКА БІБЛІОТЕКА АН УРСР № 1688705

нуло тото всьо якъ тѣнь, и якъ корабель, котрый переплываѥ черезъ филюючу воду, за котрымъ, коли перейде, слѣду знайти не можна, або якъ птиця, котра летитъ черезъ повѣтрѥ, котрои дороги жаденъ знакъ не находитъ ся“. (Прем. 5, 8.) А другій щасливецъ царь Александеръ, названый „великимъ“ побѣдивъ царя Персôвъ Дарія, поубивавъ иншихъ царѣвъ и загорнувъ ихъ царства, ажь „прійшовъ до границь землѣ“ (1. Мак. 1. 3.) — на побереже индійского моря, а не могучи дальше ити, плакавъ и нарѣкавъ, що свѣтъ для него за малый и що нѣчо вже не маѥ до здобуваня. Умовкла земля передъ очима ѥго. А потôмъ упавъ на лôжко и пôзнавъ, що умерти маѥ“. Отсе найлѣпшій доказъ, що ѥсли бы чоловѣкъ цѣлый свѣтъ пôдбивъ, то мимо того не знайде спокою и цѣлковитого задоволеня. Лише въ Бозѣ можемо знайти бажаный спокôй, потѣху и правдиву веселôсть душѣ. Въ Нѣмъ можемо знайти на землѣ тоту щасливôсть, о котрôй люди омотанѝ наметностями и гонячѝ за свѣтовыми марностями, не маютъ понятя и котрѝ не знаютъ що то ѥсть чиста роскôшь духа.

Ѥсли отже земскѝ добра не можутъ насъ ущасливити, то нащо жь ихъ Богъ намъ удѣливъ? Они маютъ намъ бути средствами до осягненя нашои остаточнои цѣли. Коли мы сотворенѝ ѥсьмо для Бога, то маѥ розумѣти ся, що все, що лише посѣдаѥмо а окрôмъ того себе самихъ маѥмо посвятити лише для Него.

Вправдѣ дуже богато рѣчей ѥсть въ першôй мѣрѣ сотвореныхъ на те, щобы служили до удержаня нашого житя и здоровля и для нашои розривки та пріємности; однакъ уживаючи ихъ, мы не повиннѝ ихъ уважати за нашу остаточну цѣль. Остаточною цѣлею ѥсть слава Божа и будуча наша щасливôсть въ небѣ и до сего повиннѝ мы змѣряти наше житѥ, здоровлѥ, силы, забавы и все, що намъ ѥсть дане. Длятого то упоминаѥ насъ св. Павло, що: „чи ѣсьте, чи пѣте, чи що иншого робите, всьо робѣтъ на славу Божу“ (1. Кор. 10, 31.)

Оповѣдаютъ, що апостолъ св. Іоаннъ змученый працею бавивъ ся разъ голубомъ и гладивъ ѥго. Се побачивъ переходячій стрѣлецъ и звернувъ ся до апостола зъ словами: „чи се выпадаѥ бавитѝ ся такому свѣтлому мужеви?“ На се вôдповѣдаѥ святый: „чи ты маѥшь все натягненый лукъ?“ „Нѣ, — вôдповѣдаѥ стрѣлецъ, — бо ставъ бы ся неужиточнымъ“. — „А я зновь, щобы не стати ся неужиточнымъ до службы Богови, уживаю сеи розривки, — сказавъ на те св. апостолъ“.

Щобы земскѝ добра були намъ помôчными до служеня Богови, а вôдтакъ до вѣчного спасеня, повиннѝ мы ихъ уживати добре, умѣрковано и пôсля волѣ Божои а нѣколи, щобы догодити нашимъ низькимъ пожаданямъ и наметностямъ. Взглядомъ нихъ повиннѝ мы бути все обоятными: чи будемо богатыми, чи бѣдными, чи здоровыми, чи хорыми, чи довго жити будемо, чи коротко, — бо головною нашою задачею ѥсть служити Богови въ тыхъ условинахъ, въ якихъ Вôнъ насъ поставивъ и такъ довго, якъ Ѥму подобаѥ ся. Намъ повинно выстарчити вже само щастѥ и честь служеня Ѥму и сповнюваня Ѥго найсвятѣйшои волѣ. Вôнъ ѥсть нашою розкошею, найбôльшимъ нашимъ скарбомъ и добромъ одинокимъ, гôднымъ всякои любови. Вôнъ ѥсть для насъ всѣмъ, — коли Ѥго посѣдаѥмо, то всьо посѣдаѥмо.

Отсе наша перша и послѣдна цѣль. Ѥсли мы за нею будемо ити, знайдемо правдиве щастѥ въ тôмъ житю и въ будучôмъ. Ѥсли вôдступимо вôдъ неи стратимо щастѥ дочасне и вѣчне.

Ледôвцѣ на Атлянтику.

Атлянтійскій Океанъ, що дѣлитъ Европу вôдъ Америки, посѣдаѥ въ пôвнôчнôй своей части безчисленнѝ ледôвцѣ, котрѝ неразъ доходятъ до такъ великихъ розмѣрôвъ, що выкликуютъ вражѣне великаньскихъ ледовыхъ гôръ, поважно плаваючихъ по безмежныхъ водахъ Океана. Тѝ рухомѝ, бѣлявѝ горы прибираютъ неразъ на-гарнѣйшѝ виды и представляютъ ся особливо въ освѣтленю пôвнôчнои вечѣрнои зорѣ, такъ чудово и маѥстатично, що, якъ оповѣдаютъ подорожники и ученѝ, трудно вôдъ нихъ очи вôдорвати. Хитаючи ся и посуваючи ся въ наслѣдокъ филь, впадаютъ неразъ загнанѝ бурею до пристаней и замыкаютъ доступъ кораблямъ. Иншимъ зновь разомъ такѝ ледôвцѣ, нагромадженѝ въ великôй скôлькости, окружаютъ сильнымъ перстенемъ переплываючѝ кораблѣ, або рыбацкѝ лодки и розторощуютъ ихъ при чѣмъ залога гине, або въ часѣ бурѣ впадаютъ на кораблѣ, и ѥсли ихъ не розôбютъ, то все значно ушкодятъ.

Найбôльшѝ и найгарнѣйшѝ ледôвцѣ знаходятъ ся на лябрадорскихъ водахъ и звôдти походятъ знимки, котрѝ умѣщаѥмо въ нынѣшнôмъ числѣ.

Свѣтъ и люди.

Житѥ на зоряхъ. Рухи зôръ.

Вже якъ передше було о тôмъ згадано, то зорѣ сутъ сонцями, подôбными до нашого. Въ наслѣдокъ того тверджења заходитъ питанѥ: чи и довкруги тыхъ зôръ-сонць кружатъ планеты, подôбнѝ нашôй землѣ и чи на тыхъ планетахъ ѥсть житѥ подôбне нашôй землѣ? Твердити про се напевно не можна, а хиба лише припускати. Можна припускати, що бôльшôсть зôръ становитъ уклады подôбнѝ до нашого соняшного.

Всѣ зорѣ выдаютъ ся намъ нерухомыми и тому звемо ихъ сталыми. Мимо сего однакъ зорѣ обертаютъ ся довкруги своѥи оси и рушаютъ ся въ просторѣ. Зъ причины однакъ великаньского вôддаленя, ихъ рухъ для насъ ѥсть недостереженый. И наше сонце змѣняѥ своѥ мѣсце, а вразъ зъ тымъ цѣлый соняшный укладъ. Се науково доказано. Въ цѣлôй вселеннôй все ѥсть въ руху, все змѣняѥ ся.

Кôлько ѥсть зôръ на небѣ?

Може коли декого брала покуса почислити зорѣ на небѣ бодай всѣ тѝ, що можна ихъ доглянути людскимъ зоромъ; покуса велика але даремна.

Нашѝ люди кажутъ, що на небѣ ѥсть „тôлько зôръ, кôлько пѣску въ морю“. Чи правда се? Хиба о тôмъ ѥще нѣкто не переконавъ ся. Остаточно пощо и му-

чити ся, коли зорѣ вже давно счислено, впорядковано и списано въ осо̂бнѝ катальоги.

Число зо̂ръ, яки̂ можна доглянути людскимъ зоромъ не такъ то дуже и велике, якъ бы се кому видавало ся. Бистрымъ, або якъ то кажутъ острымъ зоромъ, можна доглянути не бо̂льше, якъ три тысячѣ зо̂ръ. Є̀сть се лишь половина, бо друга така ско̂лько̂сть (менше-бо̂льше) мерехтитъ надъ противною по̂вкулею нашои землѣ. Всѣхъ отже такихъ зо̂ръ є̀сть менше бо̂льше около 6 тысячъ.

зоря є̀сть во̂дъ насъ дуже, а дуже далеко.

Зовсѣмъ иншимъ представитъ ся зоряне небо тому, котрый буде дивити ся черезъ далековидъ (телескопъ). Тодѣ на небѣ догляне тысячѣ, тысячѣ такихъ зо̂ръ, якихъ своимъ власнымъ окомъ доглянути не мо̂гъ. Такъ примѣромъ малый просто̂ръ неба, на котро̂мъ мы власнымъ окомъ могли доглянути 2 або 3 зорѣ, огляданый при помочи далековида, представитъ ся намъ якъ поле, засѣяне густо зорями ро̂жнои величины. При помочи

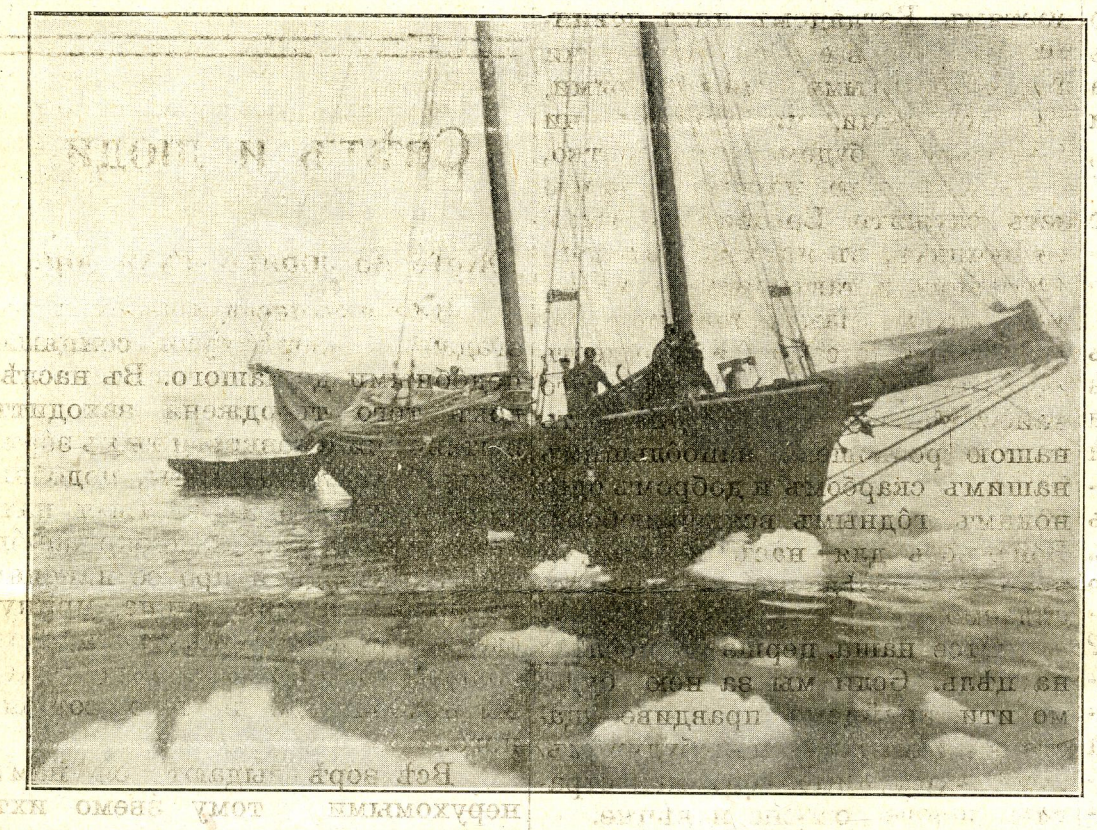

Рыбацкій корабель, окруженый малыми ледо̂вцями.

Щобы скорше и лекше можна розпо̂знавати зорѣ, подѣлено ихъ на розряды и клясы, а то во̂дповѣдно до силы ихъ блеску. Найяснѣйши̂ суть зорѣ першои клясы, менше ясни̂ другои и т. д. Зорѣ, котрыхъ блескъ заледви людскій зо̂ръ достеречи може, суть зорями шестои клясы. На цѣ̀ло̂мъ небозводѣ начислено до теперь 18 зо̂ръ першои клясы, 60 другои, 182 третои, 550 четвертои, 1620 пятои а 3600 шестои.

Выходилобъ, що чимъ слабше свѣтло якоись зорѣ, тымъ она и менша. Отже нѣ; сила блеску данои зорѣ залежитъ ще и во̂дъ ѣи во̂ддаленя во̂дъ насъ. Такъ примѣромъ зоря шестои клясы може бути о много, много бо̂льша во̂дъ зорѣ першои клясы, а ро̂жниця лише въ то̂мъ, що така найсильнѣйшихъ далековидо̂въ можна розро̂жнити зорѣ ажь до 16 величины, а число зо̂ръ, яки̂ можна доглянути при помочи далековида, доходитъ до 100 милионо̂въ.

Свѣтъ все поступае впередъ и кто знае, чи вже въ недалеко̂й будуччинѣ люди, жадни̂ науки и знаня, не придумаютъ ще сильнѣйшихъ телескопо̂въ и якъ тодѣ доперва незнани̂ свѣты будутъ представляти ся нашимъ потомкамъ?

Алькоголь, а здоровлє дѣтей.

Всяки̂ напои алкоголични̂ суть навѣть для осо̂бъ дорослыхъ отруєю, по̂дкопуючою ихъ орґанизмъ, а вже прямо убійчою отруєю суть они для розвиваючого ся организму дитинячого. И щожъ тутъ сказати о то̂й страшно̂й зброднѣ, якои допускаютъ ся неразъ родичѣ, коли навѣть горѣвку даютъ пити своимъ дѣтямъ. Маложъ то такихъ дѣтей, вже змарнѣло, ставши ся зъ людей чесныхъ и порядныхъ — нещасливыми пія̀ками. Талангъ, науку, чесноту — все те утопили они въ то̂й отруѣ, яку имъ рука матери вливала каплями въ немовлячи̂ уста. Ся ѣдь закорѣнила ся въ глубинѣ серця, щобы зъ лѣтами вырости въ страшливый нало̂гъ. Що скажутъ таки̂ родичѣ тамъ — передъ судомъ Божимъ? якъ оправдаютъ ся они зъ того, що погубили свои дѣти?

Дивна рѣчь, що навѣть въ то̂мъ взглядѣ, що всяки̂ алькоголѣ, якъ: горѣвка, румъ, вино або пиво суть шко̂дливи̂ для дѣтей, о чо̂мъ нѣкто не повиненъ бы сумнѣвати ся, здибуємо ся зъ пересудомъ прямо противнымъ у многихъ людей. Ото много̂ таты, мамы, тѣтки, бабки и т. д. хочутъ бути мудрѣйшими во̂дъ лѣкарѣвъ и зъ найглубшимъ пересвѣдченємъ, що »поматаютъ« лѣпше якъ всякі лѣкарства, даютъ дѣтямъ алькотолични̂ напоѣ. Привыкнувши сами̂ до пива або горѣвки, не можутъ нѣякъ зрозумѣти, щобы она могла дѣтямъ зашкодити. Причиною такого пересуду буває и се, що часомъ выѣмково лѣкарь дитинѣ мусить записати примѣромъ вино або пиво, а родичѣ гадаютъ, що се, що було добрымъ въ певныхъ случаяхъ и для одного дитины, мусить бути добрымъ все и для всѣхъ дѣтей. Та вѣра въ загальну хосенно̂сть поживного пива, вина або покрѣпляючои горѣлочки, є̀сть причиною, що въ многихъ домахъ буває се рѣчею майже щоденною, що дѣтямъ даютъ при обѣдѣ шкляночку пива, а часто-густо буває и такъ, що малый собѣ и порядно »по̂дхмелитъ«. Въ Нѣмеччинѣ буває навѣть въ звычаю, що хлопцямъ и дѣвчатамъ даютъ до школы мали̂ фляшочки зъ виномъ, щобы въ часѣ павзы нимъ »покрѣпляли ся«. Противъ сего згубного звычаю выступила въ новѣйшихъ часахъ берлиньска шко̂льна управа и розпорядила, щобы борбу зъ алькоголизмомъ розпочати таки въ школѣ. Въ Берлинѣ є̀сть така установа, що дѣтей при вписуваню до школы оглядае шко̂льный лѣкарь. При то̂й нагодѣ передае во̂нъ родичамъ тыхъ дѣтей книжочку, въ котро̂й подае ся складъ всѣлякихъ алькоголичныхъ напотко̂въ, обговорює ся шко̂дливи̂ наслѣдки уживаня тыхъ напоѣвъ и недуги, яки̂ захоплюютъ людей въ по̂знѣйшо̂мъ вѣцѣ черезъ алькоголь. Вказує ся такожъ на се, що

тѣло алькоголика єсть менше вѡдпорне на зараженє та що алькоголики суть дуже склонні до душевнихъ недугъ, а при тѡмъ допускаютъ ся дуже скоро всѣлякихъ злочинѡвъ.

Якъ основно доходжено въ Нѣмеччинѣ шкѡдливости алькоголю для дѣтей, видимо зъ слѣдуючого: Ото якъ шкѡдливый єсть звычай даваня дѣтямъ алькоголичныхъ напоѣвъ, выказує єще выслѣдъ анкеты, розписаної черезъ нѣмецке »товариство противъ надуживаню спиритусовыхъ напоѣвъ«. Розѡслало оно запытанє до сто лѣкарѣвъ, чи дѣтямъ можна давати алькоголь. Вѡдповѣдей надѡслано 70, зъ котрыхъ всѣ, зъ выѣмкомъ двохъ, кажутъ, що алькоголичній напоѣ суть для дѣтей дуже шкѡдливі.

Дуже важною єсть гадка проф. Томаса, директора шпиталя для дѣтей въ Фрибургу. Вѡнъ пише: »Алькоголь въ якѡмъ-небудь видѣ, навѣть яко легке пиво або вино єсть отруєю для здоровоі дитины. Шкодятъ тій напои вже длятого, що псуютъ дѣтямъ смакъ до молока, того найголовнѣйшого поживлѣня дѣтей. Черезъ часте пробованє тыхъ напоѣвъ дѣти выховуютъ ся на піякѡвъ, що имъ скорше або пѡзнѣйше руйнує здоровлє и житє скорочує. Вже немовляти шкодитъ пиво, котре пє мамка и часто-густо не полѣпшує ся єму, ажь доки мамка пива не выпрече ся. Старшій дѣти черезъ тій напоѣ тратятъ свѣжѡсть тѣла и духа; дозрѣваютъ передвчасно та зле учатъ ся. Успособленє ихъ такожь часто псує ся; передъ тымъ лагѡднѣ и послушнѣ, стаютъ ся пѡдъ вплывомъ алькоголю гнѣвнѣ, роздражненѣ, упрямѣ. Скоро имъ перестане ся давати алькоголь поправляютъ ся.

Для пересвѣдченя ся о шкѡдливости алькоголю, звѣсный въ свѣтѣ ученый французкій Dr. Magman зробивъ кѡлька дуже цѣкавыхъ пробъ на псахъ. До звычайного корму додававъ вѡнъ имъ певнѣ дозы найчистѣйшого алькоголю и выкликанѣ въ той способъ объявы и змѣны нотувавъ що дня. Наслѣдки уживаня алькоголю у псѡвъ оказали ся незвычайно удивляючі.

Сей ученый замкнувъ въ великѡй комнатѣ кѡлькадесять псѡвъ, кормивъ ихъ лише мясомъ та хлѣбомъ, насиченымъ алькогольомъ. Псы змушенѣ голодомъ ѣли, але зъ такою вѡдразою, що по тыжневи найстаршій зъ нихъ вѡдвертали ся вѡдъ того покарму и треба було зречи ся дальшихъ пробъ зъ обавы, щобы псы не поздихали зъ голоду. Лише молодшій и пажирлившій псы ѣли по троха дальше. Такій кормъ давано имъ два разы денно.

Щенята, маючі вѡдъ двохъ до трохъ мѣсяцѣвъ житя, брали подаванѣ имъ кусники зубами и потрясали ними, щобы увѡльнити ихъ вѡдъ згубного алькоголю, но мимо тои осторожности починали хитати ся на ногахъ и засыпляли твердымъ сномъ.

По двохъ мѣсяцяхъ тій мимовѡльнѣ піяки дѡйшли до незвычайного роздражненя нервѡвъ. Неспокѡйнѣ, надслухуючі безперестанно, дрожали за найменшимъ шелестомъ, а коли отвирано дверы, крыли ся въ найтемнѣйшій куты комнаты. Не позваляли ся гласкати, кусали пѡдходячихъ до нихъ людей, а коли грожено имъ битємъ вили переразливо. Однимъ словомъ дѡзнавали всѣхъ тихъ мукъ, якихъ дѡзнаютъ добровѡльнѣ двонѡжнѣ піяки.

По пару мѣсяцяхъ поздихали всѣ псы. Одинъ уснувъ пѡдъ отворенымъ вѡкномъ и замерзъ, якъ мерзне такъ много піякѡвъ въ часѣ зимы въ пустѡмъ полі, або де пѡдъ плотомъ. Другій згинувъ на запаленє легкихъ, цѣлкомъ такъ само якъ гинутъ піяки. Третій песъ утѣкаючи впавъ зъ другого поверха и зломивъ собѣ хребетъ. Иншій псы тратили помало апетитъ, худнѣли и по трохъ мѣсяцяхъ всѣ поздихали.

Однакъ найлѣпше свѣдоцтво шкѡдливости алькоголю приносятъ на своѣмъ тѣлѣ на свѣтъ приходячій немовлята. Дитина піяцкихъ родичѣвъ вже на свѣтъ приходитъ хоровитою. Єсли мати дбає о здоровлє такои дитины, слухає лѣкарѣвъ та подає ѣй здоровый покармъ, то може ще єи уратувати. Многожь то однакъ у нашого народа такихъ печаливыхъ матерей та батькѡвъ? У многихъ передовсѣмъ єсть »призначенє«, а выключнымъ лѣкарствомъ »воля Божа«. Длятого коли умре така дитина, потѣшаютъ ся родичѣ при горѣвцѣ тымъ пересвѣдченємъ, що така була: »воля Божа«, — утопитъ ся піякъ въ рѣцѣ, або скрутитъ каркъ въ ровѣ, говорятъ: »Таке мавъ призначенє«.

Видячи отже якъ небеспечнымъ єсть алькоголь для всѣхъ людей, а головно для дѣтей, повинні мы вже разъ сказати: прочь зъ алькоголемъ.

Леґенда о св. Споѣди.

Въ прекраснѡй, гористѡй мѣсцевости въ Испаніи стоявъ середъ зеленого лѣса дуже старый монастырь зъ великою мурованою церквою. Зъ старости почорнѣвъ и порѣсъ декуда мохомъ, а на высокѡй вежи росли ту и тамъ малій березовій деревця, куды вѣтеръ занѣсъ ихъ насѣнє, а оно, попавши на землю, нагромаджену на вежи зъ пороху, зѡйшло и выросло въ малій деревця. До того монастыря приходили люди зъ найдальшихъ сторѡнъ Испаніи, понеже въ великѡмъ престолѣ тои церкви бувъ образъ Пресвятои Дѣвы Маріи, що вславивъ ся многими чудами; отже богомольцѣвъ не бракувало тутъ не лише въ недѣлѣ та свята, але такожь и въ будній дни.

Зъ рана до вечера стояла церковь отворена, все готова пріѣняти пѡдъ свѡй покровъ побожного богомольця и вѡдпустити єго зъ духовною потѣхою. Не одинъ тяжко хорый вертавъ зъ свого богомѣля не лише чистый на души но и цѣлковито уздоровленый на тѣлѣ зъ тяжкои недуги.

Въ церквѣ стояло пѡдъ стѣнами кѡлька споѣдальниць, а въ однѡй зъ нихъ можна було бачити що дня старенького монаха-священника, сивого якъ голубъ. Знали єго богомольцѣ широко и далеко и дуже радо у него споѣдали ся. Они говорили, що нѣкто такъ не потрафитъ промовити грѣшникови до серця, якъ той сивенькій монахъ-споѣдникъ. Кѡлько мавъ вѡнъ лѣтъ не знавъ нѣкто, а найстаршій люди, що єго знали, будучи самі ще молодыми оповѣдали, що и тодѣ вѡнъ такъ само старо выглядавъ якъ теперь.

При монастырскѡй церквѣ служивъ такожь зъ давенъ-давна старенькій дѣдусь-паламарь. Оба они вразъ зъ монахомъ-споѣдникомъ выглядали якъ братя. Оба однаково старі, однаково набожнѣ, оба нѣколи не выходили зъ свого улюбленого монастыря.

Одного дня сидѣвъ монахъ якъ звычайно въ споѣдальницѣ и споѣдавъ, а дѣдусь-паламарь клячѣвъ коло дверей и моливъ ся побожно.

Люди то приходили, то выходили зъ церкви. Наразъ пріѣшовъ молодый ще, красно одѣтый чоловѣкъ. Одягненый бувъ вѡнъ въ чорный, довгій плащь, зъ дорогои матеріи, а зъ пѡдъ плаща выглядала тонка шабля. Въ рукахъ тримавъ вѡнъ чорный капелюхъ зъ широкими крысами и чорнымъ перомъ. Смаглаве єго лице мало острі черты, нѡсъ потяглый, вусы до горы закручені а борода коротка и шпичаста. Очи єго дуже блистѣли. Вѡнъ выглядавъ на чоловѣка гордого, що привыкъ лише другимъ росказувати, а нѣкого не слухати.

Незнакомый, пріѣшовши до церкви не перекрестивъ ся и не клякнувъ лише ставъ по серединѣ и розглядавъ ся строго на всѣ боки, якъ коли бы першій разъ пріѣшовъ до церкви. Дѣдусь побачивши незнакомого, приступивъ до него близше и почавъ єму приглядати ся.

Оглянувши церковь, почавъ незнакомый придивляти ся людямъ, котрі

приступали до св. Сповѣди до старенького монаха, а побачивши коло себе паламара, спытавъ єго по тихо: »Дѣдусю! чи бачите вы тыхъ людей, що стоятъ коло сповѣдальницѣ и чекаютъ на сповѣдь«.

— Виджу, — сказавъ паламарь, — но щожь тутъ дивного, тутъ нѣколи такихъ людей не бракує.

— Пригляньте ся но имъ добре, — каже незнакомый, — видите? —

— Виджу людей и ничь бо̑льше, — во̑дповѣвъ паламарь.

— Но то я дамъ вамъ силу бачити на нихъ щось бо̑льше, якъ може бачити око звычайного чоловѣка. Дивѣтъ ся перше на тыхъ, що чекаютъ на сповѣдь.

Дѣдусь поглянувъ на нихъ и щожь побачивъ?

Ото одна̑ зъ тыхъ людей мали на рукахъ червона̑ пятна мовъбы во̑дъ засхлои крови, друга̑ мали бо̑льше або менше вужѣвъ позакручуваныхъ наоколо серця; въ головѣ на мозґу сидѣли имъ жабы, ящѣрки и всякого рода хробы.

Дѣдусь заумеръ зъ переляку, но незнакомый промовивъ до него: Теперь уважайте! Власне иде до сповѣди той чоловѣкъ, що має плямы на рукахъ и повно плюгавства въ мозгу. Уважайте, що зъ нимъ стане ся.

Дѣдусь не промовивъ анѣ слова, лише дививъ ся на всказаного чоловѣка. И бачивъ во̑нъ якъ тому чоловѣкови почали поволи зникати плямы та щезати хробы, а коли монахъ давъ єму розгрѣшенє, не було вже и слѣду зъ давного плюгавства. Коли высповѣданый клякнувъ до молитвы, побачивъ паламарь коло него ангела зъ сіяючимъ лицемъ. Паламарь не знавъ що зъ нимъ дѣє ся. Во̑нъ поглянувъ зновь въ сторону сповѣдальницѣ. Въ то̑й хвили приступивъ до сповѣди чоловѣкъ, въ котрого побачивъ во̑нъ велику, видко вже стару гадину, обвиту коло серця. Дѣдусь бувъ цѣкавый, чи та гадина по сповѣди зникне. Но якежь було єго здивованє, коли и по сповѣди гадина та сидѣла на своѣмъ мѣсци. Коло высповѣдавшого ся стоявъ такожь ангелъ, но бувъ дуже сумный и заломлювавъ зъ розпуки свои бѣла̑ рученята.

Наразъ незнакомый здо̑ймивъ зъ себе плащь и шаблю та впхавъ се въ руки разомъ зъ капелюхомъ паламареви, а самъ удавъ ся до сповѣдальницѣ. На диво слухъ паламара ставъ ся незвычайно бистрымъ и во̑нъ чувъ цѣлу сповѣдь незнакомого.:

— Коли ты сповѣдавъ ся? — спытавъ монахъ.

— Я не сповѣдавъ ся нѣколи! — була во̑дповѣдь.

— Якъ то, нѣколи? А то длячого?

— Я неразъ вже збиравъ ся ити до сповѣди но не мавъ во̑дваги.

— Нема тутъ чого бояти ся. Господь Богъ єсть милосердный. Кождого каючого ся грѣшника пріймає радо, а св. Письмо каже, що зъ наверненого одного грѣшника бо̑льша радо̑сть въ небѣ, якъ зъ 99 праведнико̑въ. Всемилосердный Богъ прощає кару и за найтяжша̑ грѣхи тымъ, котрі̑ ихъ щиро каютъ ся и сильно постановляютъ бо̑льше не вертати до грѣха.

— И я маю добру волю покаяти ся, щобы лише Богъ простивъ менѣ, сказавъ незнакомый.

— Милосердіє Боже єсть дуже велике. Во̑нъ давъ навѣть Свого Єдинородного Сына Іисуса Христа на крестну смерть, щобы лише спасти грѣшнико̑въ и отворити имъ царство небесне. Якими то грѣхами ты образивъ Господа Бога? Мусишь ихъ вызнати всѣ до одного, все сказати по щирости.

— Я маю властиво лише одинъ грѣхъ, и то грѣхъ гордости, якого не мавъ и певно не має жаденъ грѣшникъ.

— Хотяй горды̑сть єсть першимъ зъ тяжкихъ грѣхо̑въ, но и той тяжкій грѣхъ може тобѣ Господь простити, єсли щиро покаєшь ся. Чи бо̑льше не маєшь жаднихъ грѣхо̑въ?

— Маю всѣ котрі̑ походятъ зъ гордости.

— Такъ правда... Горды̑сть єсть матерею всѣхъ грѣхо̑въ. Но єсли ты будешь ихъ всѣхъ жалувати, то Всевышний ихъ тобѣ простить.

— Кромѣ грѣха найбо̑льшои гордости, — сповѣдавъ ся дальше незнакомый, — я хотѣвъ бы зо̑стати ро̑внымъ самому Богови, маю я много такъ званыхъ чужихъ грѣхо̑въ, понеже я все намовляю людей до всякихъ грѣхо̑въ, якъ піяньства, крадежи злости а навѣть убійства. Моимъ грѣхамъ нема по простуи нѣ мѣры, нѣ числа!

— Великій зъ тебе грѣшникъ, — сказавъ зворушеный монахъ, — но и для тебе єсть ще ратунокъ. Покай ся щиро та упокори ся передъ Богомъ. Будь во̑дъ нынѣ смиреннымъ; перестань разъ на всегда наводити другихъ людей до якогобудь грѣха. За покуту будешь черезъ цѣлый ро̑къ раво и въ вечерь въ найбо̑льшо̑й покорѣ во̑дмовляти всѣ щоденні̑ молигвы и поко̑рно просити Господа Бога, щобы Во̑нъ простивъ тобѣ твои̑ грѣхи.

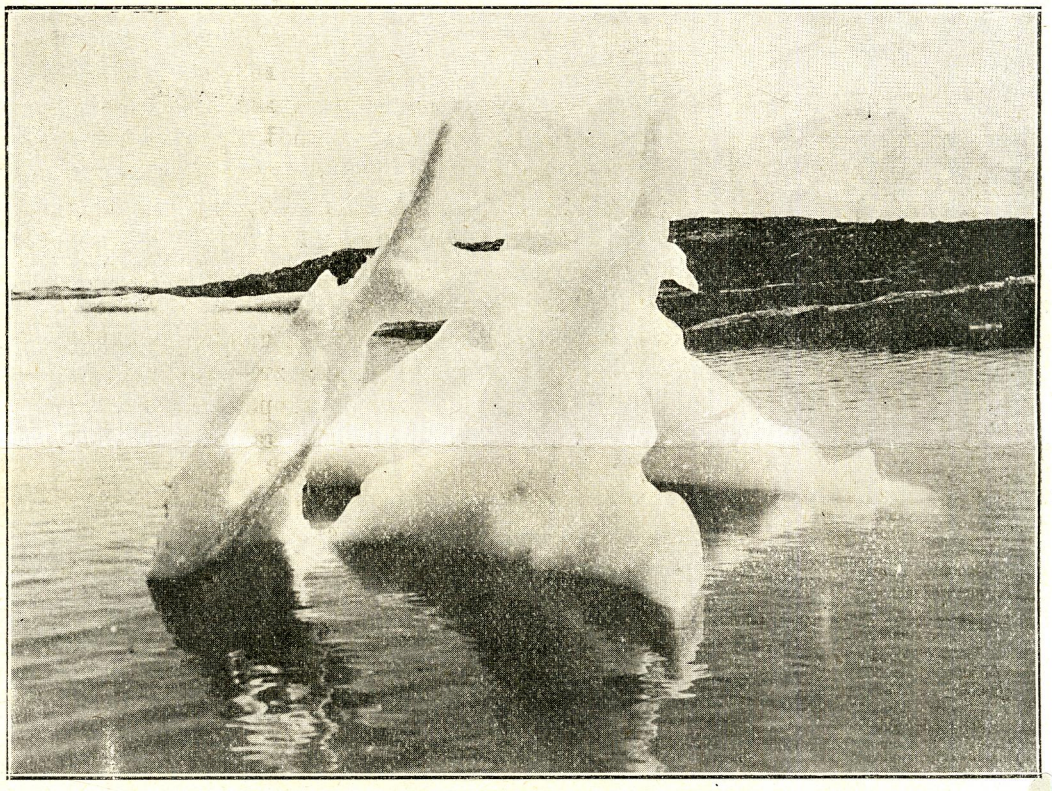

Цѣкава ледова гора, загнана бурею въ лябрадорску вузину.

Монахъ ще бувъ не ско̑нчивъ своихъ сло̑въ, коли незнакомый промовивъ:

— Отче змилуй ся! задай менѣ о много тяжшу покуту, но не ту, щось сказавъ передъ хвилею. Роби зъ мною, що хочь, мучь мене, — но не жадай во̑дъ мене упокореня передъ Богомъ!

Безъ упокореня нема правдивого покаяня и ты не доступишь прощеня твоихъ грѣхо̑въ. Мусишь упокорити ся.

— Не можу! Того не зроблю я нѣколи!

— Не можешь? Чому? Видко опутавъ тебе злый духъ.

— Такъ! такъ! Ты правду сказавъ и добре по̑знавъ мене Божій слуго! Я єсьмь самъ Люциперь я той струченый зъ неба ангелъ. Я чортъ и дія-

волъ! — и не чекаючи на вôдповѣдь сповѣдника, котрый пораженый тыми словами сидѣвъ мовь скаменѣлый въ сповѣдальницѣ — пôрвавъ ся незнакомый зъ колѣнъ, а вырвавши по дорозѣ зъ рукъ смертельно переляканого паламара свôй плащь, шаблю та капелюхъ, стрѣлою вылетѣвъ зъ церкви. .

Зъ господарства.

Якъ плекати худобу.

Данія занимає перше мѣсце що-до поправного и взôрцевого плеканя худобы, а передовсѣмъ дôйныхъ коровъ. Край той, подôбно, якъ и нашъ, безъ фабрикъ, безъ промыслу, о рôлѣ не найлѣпшôй, бо пѣсчастôй або глинястôй, а мимо тото завдяки мудрôй годôвлѣ худобы, належитъ до найбогатшихъ.

Въ роцѣ 1900 на однôй зъ тамошныхъ выставъ преміовано 33 коровъ наймолочнѣйшихъ. Помежи ними було 5 такихъ, котрî давали кожда по 5 тысячь лѣтрôвъ молока рôчно, три по 6500 лѣтрôвъ молока рôчно! Чи слячи за лѣтръ по 10 сот., то рôчный дохôдъ вôдъ тои коровы зъ самого молока выносивъ 750 коронъ. Но таку корову то варта ховати — скаже неодинъ. Правда, що варта, але треба єи передовсѣмъ мати.

Розумѣє ся, що и въ Даніи такî коровы належатъ до нечисленныхъ выимкôвъ, однакъ въ порôвнаню зъ молочностію до коровъ нашого краю, всѣ даньскî коровы уважати треба за выимки. Пересѣчно кожда наша селянська корова дає 700 до 1000 лѣтрôвъ молока рôчно, або тôлько, що єи не варта въ стайни тримати. Не треба однакъ винити нашî коровы, бо они и такъ добре платятъ молокомъ за ту поживу, яку одержуютъ, вина за малу ихъ молочнôсть лежитъ по сторонѣ господарôвъ, бо они ховаютъ лиху худобу, а що найважнѣйше, зле ю живлятъ. Прецѣ у насъ єще богато знайде ся такихъ, котрî уважаютъ корову за дармоѣда, коло котрого ходити уважаютъ за встыдъ. »То бабска рѣчь« — кажутъ. Що лѣпшу пашу даютъ конямъ, або вывозятъ на торгъ, — а коровамъ зôстає солома, и деколи капне имъ троха сѣна, або зерна.

Не дивно отже, що наша худоба въ порôвнаню зъ худобою захôдныхъ краѣвъ, выглядає такъ марно и що молочнôсть коровъ анѣ въ части не єсть такою, якъ тамтыхъ. Декотрî лише околицѣ у насъ значно поступили въ тôмъ взглядѣ, загально однакъ беручи годôвля худобы стоитъ у насъ єще дуже низько. Досить лише придивиги ся въ торговî дни по мѣстахъ, яку то бѣдноту провадятъ нашî люди на торгъ. И не лише, що то нужденне, збѣдженe, а єще въ додатку на нѣй гною на палецъ. Нашъ чоловѣкъ має вже готову вôдповѣдь на то: нема чимъ добре ховати, нема пашѣ. Стара се байка, бо и давнѣйше такъ говорено, хотяй господарства були бôльшî. А теперь, хотяй землѣ не прибуло, а убуло, бо господарства роздробдено, а мимо того худобы бôльше и далеко красша, якъ давнѣйше. Се єсть доказомъ, що выкрутъ о браку пашѣ єсть неоправданый. Буде и пашѣ бôльше и худоба лѣпша, лише треба умѣти и хотѣти, щобы такъ було.

Примѣромъ и взоромъ нехай намъ буде Данія, котра осягнула такій гарный выслѣдъ подвôйною дорогою: черезъ добôръ вôдповѣдной расы и черезъ умѣетне живленє.

Вѣдомости.

Вôдъ Редакціи. Просимо поспѣшити зъ присыланємъ пренумераты на нашî выдавництва „Посланникъ“ и „Книжочки мисійнî“. Просимо о выpôвнанє всякихъ залеглостей въ пренумератѣ.

Число друге „Книжочокъ мисійныхъ“ за мѣсяць лютый с. р. уже появило ся и мѣститъ въ собѣ много цѣкавыхъ рѣчей. Содержанє тои книжочки таке: 1) Родинне щастє, 2) Св. Великомученикъ Теодоръ Тиронъ, 3) Христовî рожѣ (Легенда), 4) Чимъ ты є дорогій брате, 5) Єще ся той не вродивъ, щобы всѣмъ догодивъ (Байка для всѣхъ.), 6) Вѣра и житє, 7) Жидъ и найсв. Тайна Евхаристіи, 8) Дѣти, 9) Чорна невдячнôсть, 10) Гроши житє — гроши смерть, 11) Мытарь и Фарисей (стихъ), 12) Золотî мысли. Книжочка украшена трома образками.

„Книжочки мисійнî“ выходятъ накладомъ редакціи „Посланника“ и надаютъ ся дуже до ширеня помѣжь народомъ. Цѣна поодинокого числа 6 сотикôвъ. Менше якъ пять книжочокъ мѣсячно не можна предплачувати. Кто пренумерує найменше десять книжочокъ мѣсячно отримає даромъ въ вересни сего року гарный богато иллюстрованый Календарь „Посланника“.

Зъ пôдъ хлопскои стрѣхи.

Сынокъ: Тату, чи Господь Богъ сотворивъ такожь еґзекутора?

Батько: Крести свою голову, та що плетешь?

Сынокъ: А чомужь Адамъ и Ева ходили голî?

Клопôтъ на передновку.

— А що тамъ скажете Грицю?
— Бѣда, прошу єґомосця!
— Та що за бѣда?
— Та давъ Богъ сына тай треба крестити.

И то правда.

Сенько: Лейба, а ты чому не идешь на вôйну?

Лейба: Нащо менѣ ити; незадовго будутъ выборы и буде своя вôйна.

Въ склепѣ.

Хлопчина: Дайте менѣ василины за 10 сотикôвъ.

Купецъ: До чого дати? чи до паперу?

Хлопчина (не зрозумѣвши о що купцеви ходитъ): Не до паперу, — до чобôтъ.

На селѣ.

Иванъ: Семене, притримайте вашу собаку, бо она вкуситъ мене въ ногу.

Семенъ: Не бôйте ся, она лише до очей скаче.

Зъ давныхъ часôвъ.

Въ часѣ французкои вôйны переходили однои ночи австрійскѝ вôйска черезъ лѣсъ. Наразъ дала ся чути така розмова:

— Ей Петре, я вже зловивъ Француза.

— То давай го сюди.

— Та коли бо бестія не хоче мене пустити.

Переловленый листъ зъ вôйска.

Коханѝ Дѣдю и Неню!

Доношу Вамъ вôдомôсть, що я зъ ласки Пана Бога небесного є цалкомъ здоровый и поводженє моє звыкло якъ при воську. Теперь хтѣвбымъ сѣ довѣдати о Вашôмъ поводженю и здоровлю и ци наша лиса корова и слѣпый буланъ здоровѝ а такожь тѣтка Горпина и дѣдъ Вонишко и Процѣвъ нôдсвинокъ той, що го купили якъ я бувъ на вурльопѣ. Тутъ тѝ паны у Львовѣ то дуже дурный нарôдъ. Они взєли тай цѣле мѣсто камѣнємъ выложили, вѣдавъ дурнѝ не знаютъ, що вôдъ камѣня найгôрши сє чоботы друтъ. Нема то якъ въ насъ. Дорога всюды мнєгонька ажь погинає ся, а якъ часомъ є болото ажь по колѣна то то на чоботы нѣчого не шкодитъ бо тыхъ пара день можна босо переходити. Що пара крокôвъ на улицѣ студня, а улицѣ кроплятъ въ лѣтѣ що пара годинъ. О то вамъ варіяты. Тажь Панъ Бôгъ лѣпше знає коли кропити, а они хочутъ Пана Бога перехитрити. Конѣ то такѝ въ нихъ, що по драбинѣ тра лѣзти щобъ запрягчи. А ше до того чешутъ ихъ и мыютъ що дня. Тьфу! ажь гидко писати. Въ насъ крещена людина мыєсь якъ въ недѣлю, то ажь въ недѣлю, чешесь якъ на Рôздво то ажь на Великдень. Дуже плюгавый нарôдъ. Якъ маєте пару римськихъ дома, то пришлѣтъ, бо якось то при зицирцѣ зломивъ сѣ ми фертикъ (fertig пр. ред.) то тре вôдкупити, щобъ не було якои бѣды.

Цѣлую Васъ и кланєйтесь вôдъ мене Грицьковôй Палажцѣ и всѣмъ и всѣмъ и навѣть єґомосцеви и пану ворендареви Шльомцѣ.

То пише Вашь сынъ
Сень.

Молода жѣнка: Три годины вже варю каву, а зерна єще твердѝ...

Ввѣчлива.

Панѣ дому (выпроваджуючи гостя): Чи може принести свѣтло, щобы посвѣтити на сходахъ?

Гôсть: Дякую, не потреба, я вже лежу на долинѣ...

Обоятный.

Мати: Кôлько то рѣзокъ одержавъ ты, Ивасю, нынѣ въ школѣ?

Ивась: Не знаю мамо, бо не журю ся тымъ, що дiє ся поза мною.

Совѣсть.

— Говори, що хочешь, а я таки тверджу, що жѣнка єсть добрымъ духомъ мужа, бо стереже єго вôдъ злого и пригадуе єго обовязки. Жѣнка єсть совѣстею мужа

— Ага, длятого то неразъ чувъ я якъ жонатѝ люде говорили, що ихъ совѣсть гризе...

Безъ працѣ.

Прошу о яку мылостыню для бѣдного робôтника безъ працѣ.

— А давно не маєте занятя?

— Вже вôдъ десять рокôвъ, прошу панѣ.

Телєграмъ.

Одинъ гандляръ волами выславъ слѣдуючій телеграмъ до жѣнки: „Позаякъ потягъ о 9 годинѣ не забирає волôвъ, то прибуду доперва завтра“.

Зрозумѣвъ.

— Щожь ты будешь пити, може горячій чай?

— О, дякую красненько, я хиба напю ся горѣвки, або зимного пива, бо менѣ лѣкарь заборонивъ пити горячѝ трунки.

Загадка.

Кождый зъ насъ знає ту исторію зъ библіи якъ то єгипетскому Фараонови приснило ся разъ, що зъ рѣки выйшло 7 худыхъ коровъ и пожерли 7 товстыхъ, котрѝ пасли ся. Фараонъ закликавъ тодѣ Іосифа (проданого братьми) и вôнъ объяснивъ, що 7 коровъ товстыхъ означаютъ 7 лѣтъ урожайныхъ, а 7 коровъ худыхъ 7 лѣтъ неурожайныхъ. Передъ двома недѣлями выкопано въ Єгиптѣ головы тыхъ коровъ. Але не 14 головъ (7 товстыхъ а 7 худыхъ) лише 7. Заходитъ проте пытанє чи се були головы товстыхъ чи худыхъ коровъ? (Зазначуємо, що худѝ коровы поѣли товстыхъ).

(Кто застановитъ ся зараз скаже, що не выконано жадныхъ костей, бо се буяъ предъвнь соиъ).

Церковнѝ рѣчи краснѝ и дешевѝ продає

„ДОСТАВА“

основана духовеньствомъ для добра церквей, у **Львовѣ** ул. Руска ч. 20 (въ домѣ Днѣстра), въ **Станиславовѣ** ул. Смольки ч. 1 и въ **Стрыю** (Сокôльскій Базаръ).

Гарнѝ фелоны, лѣхтарѣ, свѣчники и пауки, процесійнѝ, напрестольнѝ образы и плащеницѣ, євангелія, народнѝ дивановы, дзвôнки, штучнѝ цвѣты, рôжнѝ образы для церковь и хатъ — доставляє дзвоны и нагробнѝ кресты, поручає добрыхъ рѣзьбярôвъ для иконостасôвъ, пріймає золоченя рамъ и направу ризъ та выробляє сокôльскѝ и сѣчовѝ прапоры.

Идѣтъ туды зъ довѣрємъ якъ до своихъ!

Робôтня знарядôвъ рôльничихъ

Ивана Плейзы

въ ТУРЦѢ пôдъ Коломыею

выробляє добрѝ млынки до чищеня збôжа Н-ръ I. 70 кор., сильнѣшѝ Н-ръ II. 80 кор., бôльшѝ Н-ръ III. 90 120 кор.; кождый млынокъ має 4 сита зъ дерев. рамою и 4. зъ желѣзною разомъ 8 ситъ. **Плуги** новои системы сталевѝ на одного або 2 конѣ 24 кор. и вызше.

Замавляти прошу тôлько на адресу

И. Плейза

въ Турцѣ пôдъ Коломыею.

Цѣнникъ даромъ.

Для Всечестнѣйшого Духовеньства!

Закупивши велику скôлькôсть ґумы „Olibanum“ першои сорты кадыло для церковь, позваляю собѣ Всечестнѣйшому Духовеньству заоферувати по цѣнахъ, по якихъ жадна фѣрма вспôвубѣгати ся не може.

Высылаю въ пакетахъ почтовыхъ 5 клґ. за 5 К 50 с. зъ опакованємъ оплатно до кождои стациі почтовои. Въ скрынкахъ колієвыхъ мѣстячихъ 25 клґ. оплатно до стациі желѣзничои 27 коронъ.

Кадыло церковне королѣвске зъ присомъ и цвѣтами о вельми пріятнôй аромѣ и о гарныхъ краскахъ. Пакетъ почтовый 5 клґ. зъ опакованємъ оплатно до кождои почтовои стациі К 8·50.

Въ скрынкахъ колієвыхъ мѣстячихъ 25 клґ. кадыла оплатно до послѣднои стациі желѣзничои: 42 кор.

Доброты товару, сумлѣннои и чеснои обслуги доказомъ єсть поважне число моихъ гостей, длятого маю надѣю, що Всечеотнѣйше Духовеньство зволитъ ласкаво зъ замовленємъ до мене зъ повнымъ довѣрємъ удатись зъ запорукою, що замовленя выконую вôдворотною почтою.

В. Корнѣцкій
дрогуерія въ Живцю.

На жадане пробки даромъ и оплатно.

Добра
дешева
здорова

мусить бути родинна кава. А такою є тільки Катрайнера-Кнайпова солодова кава, коли господиня при закупнї є на стільки обережна, що жадає виразно Катрайнера і приймає лише такі пачки, що заосмотрені тою назвою і портретом о. Кнайпа як охоронною маркою.

Дорогї Братя и Сестры!

Не чекайте зъ замовленємъ ажь весны, бо коли треба сіяти, то насѣне має бути въ дома. Теперь часъ вôдповѣдный, то прошу замовляти насѣня, якъ въ попередныхъ рокахъ. **Ленъ російскій** зъ Тарнавы 140 центиметрôвъ высокій, и удає ся на всѣхъ грунтахъ по конюшинѣ, конопляхъ и на житныхъ стерняхъ. Можна єго мочити або стелити, выдає прядиво бѣле якъ бавовна. Кто пришле 4 К 60 сот., той дôстане 5 кильо того лену, зъ якого буде мати що прясти на найтонше полотно на сорочки. Кто хотѣвъ бы бôльшу скôлькôсть того насѣня мѣхами, той нехай пришле 4 К якъ задатокъ, а мы вышлемо желѣзницею (менше якъ 5 кило невысылаємо). — **Конюшина червона** чиста здорова грубо зерниста, котру кождый господарь повиненъ сіяти, тревас на грунтѣ 3—4 роки. До неи мѣшає ся четверту часть травки, щобы ся конюшина не злягала. 5 кильо тои конюшины 10 К, 100 кильо 195 К. Травка 5 кильо, то есть 10 литрôвъ 5 К. Менше вôдъ 5 кильо не высылаємо. Замовляючій конюшину мас прислати 4 К задатку: безъ задатку не высылаємо. Конюшина № 2 5 кильо 9 К. Конюшина № 4 5 кильо 7 К. Конюшина № 5 5 кильо 6 К. Конюшина № 6 5 кильо 5 коронъ. — **Огôрки великій довгї.** Коли посадите на новинѣ т. с. по конюшинѣ, то будете мати лѣтомъ що возити на продажь и на зиму наквасите зъ 3 бочки, если посадите литру, то потому возьмете лѣтомъ 200 К. Литра огôркôвъ 4 К, пôвъ литры 2 К, чверть литры 1 К. — **Морква жовта** велика груба 100 гр. 20 с. — **Петрушка** велика 100 гр. 20 с. — **Капуста бѣла, низка на качанѣ**, готова велика, творда, 20 гр. 40 с. — **Бруква бѣла и жовта, велика**, 20 гр. 20 с. — **Бураки червонї, великї**, коли садить ся на новинѣ, то уродять ся надзвычайно, штука на штуку 3, 4 до 5 кильо, на замятôй земли 1, 2 до 3 кильо штука 5 кильо 10 К. — **Бураки свѣкловї**, червонї, кильо 4 К — **Цебуля сіянка**, насѣне, родить ся червона, велика 250 гр. 2 К 50 с. — **Цебуля димлена**, до садженя 10 литрôвъ 5 К. — **Вôскъ ярый**, пчôльный, найлѣпшого сорту 5 кильо 12 К и почта оплачена нами. — **Свѣтло церковне** першои сорты, довго треває и не коптить на 5 кильо иде 80 штукъ, 60 штукъ, 50 штукъ. 5 кильо коштує 10 К. Замовляючій вôскъ або свѣтло має прислати 4 К задатку; безъ задатку не высылає ся. Кто хотѣвъ бы бôльшу скôлькôсть мѣхами, то вышлемо желѣзницею. Прошу замовляти на переказахъ почтовыхъ, щобы на листы и картки не тратити дармо грошей. Адресъ:

АЛЕКСАНДЕРЪ КОПАЧЬ Выжный Струтинъ, п. Рожнѣтôвъ.

Въ редакціи »Посланника« и »Книжочокъ мисійныхъ« у Львовѣ ул. Снядецкихъ ч. 2, можна дôстати за надôсланємъ напередъ грошей слѣдуючій книжки:

1. **Спѣваникъ**, мѣститъ въ собѣ пѣсни религійного змѣсту.
2. **Памятка мисіи** зъ портретомъ Высокопреосв. Митрополита Андрея Шептицкого. Цѣна 4 сот. Сто штукъ 3 кор.
3. **Молебенъ до Пресв. Дѣвы Маріи**, книжочка та мѣститъ въ собѣ параклисъ до Богородицѣ, а украшена 8-ма образками. Цѣна 6 сот.
4. **Цѣлый рôчникъ „Посланника“** за 1908 рôкъ, зброшурованый за 3 короны (для читалень 2 кор.).
5. **Рôчникъ „Книжочокъ мисійныхъ“** зъ 1908 року гарно оправленый за 1 корону.
6. **Сто (100) „Книжочокъ мисійныхъ“** зъ минувшихъ лѣтъ цѣна 3 короны.
7. **Тропарчикъ**, цѣна 10 сот.
8. **Рôчникъ „Книжочокъ мисійныхъ“** зъ 1909 року гарно оправленый за 1 корону.

Адресуйте такъ: Львôвъ ул. Снядецкихъ ч. 2.
Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.

Театральна библіотека „Посланника“:

„Нôчь Виѳлеємска“, ораторія. — „Іосифъ въ Египтѣ“. —„На старости лѣтъ“. — „Процесовичѣ“. — „Не клени“. — „Праведный Іовъ“. — „За сиротою Богъ зъ калитою“ .— „Вѣдьмы“. — „Въ родимôмъ краю“. — „Три праздники“. — „Сердечна месть“. — „Бунтôвникъ“. — „Мѣщаньска доля“. — „Св. Николай на Руси“. — „Св. Николай въ гостинѣ“. — „Не кради“. — „Сироты“.
Цѣна выпуска 40 сот.

Молитвы щоденнї и катехизмъ
цѣна 6 сот. — сотка кор.

100 Книжочокъ мисійныхъ
зъ всѣхъ минувшихъ лѣтъ, кожда инша, цѣна 3 кор.

Збôрникъ церковно-народныхъ пѣсень
(зъ нотами) выпуски I. II. и III. по 20 сот.

„ПѢВЕЦЬ“
збôрникъ новыхъ церковно-народныхъ пѣсень (зъ нотами) 20 сот.

Образки святыхъ
кольоровї сотка 1 кор. 20 сот., меншї сотка 40 сот.

Смѣхъ и правда
выпуски I. II. и III. по 20 сот.

О наслѣдованю Іисуса Христа
цѣна 2 кор.

Получити можна за попереднымъ надôсланемъ належитости або за послѣплатою лише пôдъ адресою:

Свящ. Левъ Джулыньскій, Лапшинъ почта Бережаны.

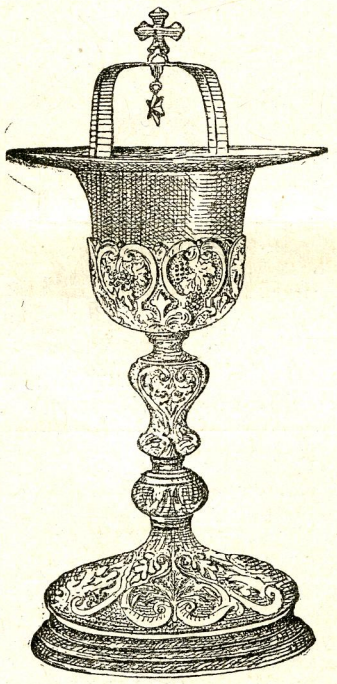

Складъ и роботня - - - -
парамéнтôвъ церковныхъ
ВОЛОДИМИРА УСТЕНЬСКОГО
(Давнѣйше Спожарскій и Устеньскій).
— - Львôвъ, ул. Руска ч. 8. - —

Поручає свôй богато заосмотреный складъ фелонôвъ, фанъ, чашъ, монстранцій, павукôвъ, лямпъ передъ Найсв. Дары, лѣхтарôвъ и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ за готôвку и на сплаты.

(На жадане высилає ся цѣники даромъ и оплачено).

Товариство для розвою рускои штуки
стов. зар. зъ обм. порукою
у Львовѣ, Рынокъ ч. 10. I. пов. Дôмъ „Просьвіты“
поручає ся
Всч. и Всесв. Духовеньству и Всч. Комитетамъ парохіяльнымъ при внутрѣшнôмъ украшеню.

Артистъ - малярь
Теофиль Копыстиньскій
перенѣсъ свою роботню артистичну зъ улицѣ Краковскои ч. 20 на улицю Шептицкихъ ч. 18.

Выдає и за редакцію отвѣчає: **Свящ. П. Пилипецъ.**
Ставропигійска типографія, пôдъ управ. Мих. Рефця.

Ч. 4. Львôвъ, 16. Лютого (1. Марта). 1910. Рôкъ XXII.

ПОСЛАННИКЪ

ИЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ЦЕРКОВНО-НАРОДНЕ.

Основатель: Свящ. Л. Джулыньскій.

Посылка предплаты и всякихъ письмъ тôлько пôдъ адресою:
Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.
Львôвъ, улиця Снядецкихъ ч. 2.

„Книжочки мисійнѓ“ выходятъ разъ на мѣсяць
Предплата рôчна: по 10 що мѣсяця: 7 кор. 20 сот., пôврôчно 3 кор. 60 сот.—По 5 що мѣсяця рôчно: 3 кор. 60 сот., пôврôчно 1 кор. 80 сот.
ДЛЯ АМЕРИКИ 5 книжочокъ що мѣсяця 2 доляры рôчно 10 що мѣсяця 3 доляры рôчно.
Менше якъ 5 „Книжочокъ мисійныхъ“ на мѣсяць не посылає ся.

»ПОСЛАННИКЪ«
выходитъ
кождого 1. и 16. дня мѣсяця.
Предплата выноситъ рôчно 4 кор. пôврôчно 2 кор.
ДЛЯ АМЕРИКИ 2 доляры рôчно.
На кредитъ не посылаѥся!

Найгôрше лихо на свѣтѣ.

Рôжнѓ суть причины на свѣтѣ, котрѓ вытискаютъ сльозы зъ очей; але ѥсть одно лихо и то лихо найгôрше, надъ котрымъ переважна часть людей замѣсть гôрко плакати, смѣѥ ся, спѣваѥ и жартуѥ. Щожь то за лихо найгôрше? Се суть смертельнѓ грѣхи, котрыми люди ворожо выступаютъ проти найвысшого Ѥства и Ѥго заповѣдямъ, и такъ Нимъ погордивши, звертаютъ ся зъ цѣлою пристрастею до сотворѣнь низкихъ, яко до своѥи остаточнои цѣли. И въ однôй хвилѣ тратятъ ласку Божу, тратятъ Бога, своѥ найвысше и безконечне Добро, а заслугуютъ не лише на найбôльшѓ дочаснѓ кары, але такожь на кару вѣчного проклятя.

Що значитъ утратити ласку Божу? Ѥсть то утратити безконечный скарбъ, „якого цѣны не знаѥ чоловѣкъ“ (Іов. 28. 18.), бо за помочею ласки Божои стаѥмо ся учасниками пріязни Божои (Прем. 7. 14) Іисусъ Христосъ выразно каже: „Вы ѥсьте моими другами, ѥсли творите, що я вамъ приказую“ (Іоан. 15. 14.) А пріятелемъ Бога можу стати ся въ тôй хвили, ѥсли ужію средствъ, якѓ подаѥ намъ правдива вѣра. Що бôльше, ѥсли маѥмо ласку Божу, тодѣ стаѥмо ся не лише пріятелями Божими, але такожь „сынами Божими“ а тымъ самимъ наслѣдниками царства Божого.

Якъ Японцѣ въ своихъ желѣзницяхъ подорожуютъ.

Велике ѥсть щастѥ посѣдати Господа Бога, а власне свѣдоме переступленѥ закона Божого, або смертельный грѣхъ полишаѥ насъ тои взнеслои гôдности. Чоловѣка, котрый поповнивъ смертельный грѣхъ, нѣчо вже не вяже зъ Богомъ, такій грѣшникъ тратитъ всѣ ласки, и ѥсли бы умеръ, зôстане вѣчно проклятый. Тымчасомъ якъ дѣѥ ся? Мѣсто сумовати и плакати надъ своимъ упадкомъ, грѣшники веселятъ ся и радуютъ ся такъ, якъ бы въ ихъ житю нѣчо не зайшло.

Ѥсли черезъ одинъ смертельный грѣхъ чоловѣкъ тратитъ своѥ будуче вѣчне щастѥ и губитъ свою душу, то придивѣмъ ся чимъ ѥсть грѣхъ зъ огляду на Бога.

Щобы пôзнати докладно суть смертельного грѣха, треба поняти, кто ѥсть Богъ, а кто ѥсть чоловѣкъ. Степень зневаги нанесенои якôйсь особѣ пôзнаѥ ся зъ гôдности и вôдношеня ображеного и ображаючого, дальше зъ природы и способу образы и вôдъ осôбъ въ присутности котрыхъ сповнено зневагу.

Ображенымъ ѥсть ту Богъ, Ѥство, котре сотворило весь свѣтъ. „Все зъ Него и черезъ Него и въ Нѣмъ“ (Рим. 11, 36.). Вôнъ ѥсть вѣчный безъ початку и кôнця. Вôнъ не лише свѣтъ сотворивъ, але ѥго удержуе; Вôнъ ѥсть паномъ всѣхъ

сотворѣнь, — а чимъ єсть той чоловѣкъ, котрый смѣє Єго образжати? Дайте собѣ самѝ на се вôдповѣдь.

Въ чѣмъ отже лежитъ тота образа, яку черезъ смертельный грѣхъ чоловѣкъ Богови наноситъ? Въ тôмъ, що погорджає Єго заповѣдями, якѝ Вôнъ намъ объявивъ черезъ Свого Єдинородного Сына, щобы чоловѣкъ черезъ ихъ выповнюванє доступивъ вѣчного щастя. Богъ, чоловѣче полюбивъ тебе вôдъ вѣкôвъ, воплотивъ ся зъ любови до тебе, умеръ крестною смертію, кормитъ тебе Своимъ найсв. Тѣломъ въ пресв. Евхаристіи и хоче приняти тебе до вѣчнои щасливости, а ты Тому найвысшому Добродѣєви выповѣдаєшь послухъ и службу та запродуєшь ся свому найбôльшому ворогови діяволови. Якій нерозумъ? а такихъ нерозумныхъ людей єсть сотки тысячь.

Черезъ свôй нерозумъ тратимо найвысше Добро Бога, тратимо небо, тратимо внутрѣшный спокôй и засуджуємо себе на безнастаннѝ выкиды совѣсти, а вкôнци на вѣчне прокльтє — и то добровôльно!

Богъ, найлѣпшій Отецъ, сотворивъ насъ не для тои землѣ, не на то, щобы мы якъ найбôльше уживали розкошôвъ и пріємностей свѣта, але для нацприродного житя въ вѣчности. Тымчасомъ грѣшники погорджуютъ тою надприродною цѣлею, бо они мають свою цѣль ту на землѣ, а мѣжь тымъ зближаютъ ся кождого дня до смерти, не думаючи о тôмъ де идутъ.

Роздумаймо отже теперь, поки єще часъ надъ тымъ, що намъ належитъ выбрати не слѣпыми змыслами, але розумомъ кермуймо ся, а вôнъ запровадитъ насъ до вѣры, котра єсть надприроднымъ свѣтломъ на дорозѣ до вѣчнои щасливости.

Свѣтъ и люди.

Падучѝ зорѣ.

Нема хиба мѣжь нами чоловѣка, котрый бы хочь разъ въ житю не бачивъ „падучои зорѣ“. Се явище можна дуже часто бачити въ лѣтну, тиху, ясну нôчь. По небозводѣ, зъ дуже значною скорôстею, пересуне ся „зоря“, полишитъ за собою ясну смужку свѣтла — и зникне.

Що се таке, падучѝ зорѣ? Не вжежь се и справдѣ „вôдôрвалась“ яка зоря зъ небосклону и паде? Кудыжь она летитъ и де паде?

Падаючѝ зорѣ — се не зорѣ въ правдивôмъ того слова значѣню. Суть се досить малѝ тѣла небеснѝ, котрѝ кружатъ у просторѣ въ рôжныхъ напрямахъ. Однѝ зъ нихъ становлятъ тверду масу въ родѣ зломôвъ камѣнныхъ або металевыхъ, иншѝ зновь зложенѝ зъ газовыхъ творôвъ. Всѣ они кружатъ доокола сонця громадками, заточуючи еліпсы (неправильнѝ подовгастѝ колеса). Ихъ всюда повно; а що мы ихъ не добачуємо, то лише зъ сеи причины, що ихъ величина деколи зовсѣмъ незначна.

И сей простôръ, у котрôмъ рушає ся наша земля, засѣяный тыми дрôбными тѣлами, котрѝ кружатъ у рôжныхъ напрямахъ а вôдъ часу до часу земля стыкає ся зъ ними. Коли таке тѣло зôткне ся зъ воздухомъ нашои землѣ стрѣчає ся значный опôръ воздуха. Зъ причины дуже скорого руху тогожь тѣла въ воздусѣ, повстає сильне тертє, въ наслѣдокъ котрого тѣло незвычайно розгрѣває ся, бо ажь до ясности — и починає свѣтити. (Знаною єсть рѣчею, що тертємъ можна выкликати тепло и свѣтло. Дикѝ люди ще и нынѣ обходятъ ся безъ сѣрникôвъ, а огню добуваютъ зъ двохъ кусникôвъ дерева, тертыхъ одинъ о другій). Сильный блескъ, якій бачимо на небѣ въ часѣ упадку „зорѣ“, повстає власне тодѣ, коли згадане тѣло перелѣтає черезъ зимне повѣтрє.

Всѣ тѝ тѣла приблуды не всюды рôвномѣрно суть розсыпанѝ и кружатъ. Найбôльше єсть ихъ у тôмъ мѣсци, черезъ котре переходитъ наша земля, около 10. серпня и 13. падолиста; єсть ихъ тамъ дуже значне число — цѣлѝ роѣ. Добре отже запамятати собѣ повысшѝ даты и нагляди за тымъ цѣкавымъ явищемъ природы. Ожиданє оплатитъ ся, бо неразъ въ протягу чверть годины можна бачити кôлькана-йцять „упадкôвъ звѣздъ“. Часомъ и около 27. падолиста можна заважати значнѣйше число падаючихъ „волоцюгôвъ“. Въ рр. 1872 1888 тогожь дня появила ся ихъ така скôлькôсть, що здавалось, неначе огняный градъ падавъ зъ ясного неба.

Вôдкижь взяли ся тѝ блискаючѝ тѣла небеснѝ, тѝ вѣчнѝ приблуды-волоцюги? Догадуютъ ся, що се вôдломи якогось бôльшого тѣла небесного, розкиненѝ у просторѣ небеснôмъ.

Тѝ вôдломы-приблуды, скитаючись у просторѣ всесвѣтнôмъ у своѣй вандрôвцѣ можутъ загостити и до нашои землѣ Найчастѣйше перелѣтаютъ они лишь крôзь воздухъ, окружаючій землю — и тодѣ мы ихъ бачимо, якъ падаючѝ зорѣ. Деколи буває, що падаюче тѣло заглубитъ ся бôльше у воздухъ и тодѣ єго бачимо, якъ велику огняну кулю, о дуже сильнôмъ блеску. Куля ся прорѣзує воздухъ зъ великимъ шумомъ и гукомъ и лишає поза собою довгу свѣтляну смугу, подôбну ракетѣ. Така огняна куля называє ся „болѣдъ“ — але єсть тымъ самымъ, що и „падаюча зоря“, а рôжниця лише въ тôмъ, що „болѣдъ“ надто глубоко и близше насъ врѣзавъ ся у нашь воздухъ и черезъ се намъ выдавъ ся бôльшимъ и яснѣйшимъ. Часомъ такій болѣдъ промайне черъ небо и зникне, а деколи зъ гукомъ лусне у воздусѣ. Тодѣ розпадає ся вôнъ на кусники, котрѝ падаютъ на нашу землю. Часомъ стане ся и такъ, що вôнъ цѣлый впаде на землю и загребує ся въ ней глубоко. Колибъ кто заразъ у тôмъ мѣсци розкопавъ землю, знайшовъ бы кусень розпаленого камѣня котрый скоро стигне. Такѝ каменѣ звутъ ся аеролітами.

Зъ чогожь скадає ся такій камѣнь — и чи подôбный вôнъ бодай въ дечôмъ до творôвъ, зъ якихъ зложена наша земля? Аероліты суть то цѣлѝ куснѝ желѣза, зъ примѣшкою нѣклю, а подôбнѝ до нашои желѣзнои руды занечищенои землею.

Таке желѣзо зве ся метеоричне. Дасть ся оно клепети якъ и наше земне, — и переробляти на рôжнороднѝ предметы.

Деякѝ аероліты зложенѝ суть зъ рôжныхъ минералôвъ, причислюванѝ до роду кремѣня. Въ р. 1868 въ польскôмъ королѣвствѣ конгресовôмъ упавъ метеоръ, зъ вôдлому котрого зроблено вôдтакъ державну печатку для короля Аннаму.

Зъ метеоричного желѣза мала бути выкована шабла володѣтеля Монголôвъ въ початкахъ

XVIII. столѣтя. При розкопуваню руинъ Трои найдено кинджалъ выковавый зъ метеоричного желѣза.

Метеоры, „падаючи звѣзды“, бувають рѣжнои величины и тягару. Одни зъ нихъ суть такъ малѣ, якъ зерно гороху, а деякѣ доходятъ зновь до значнои величины и важатъ до кѣльканайцять тысячь кильограмѣвъ.

Въ роцѣ 1803 впало зъ сильнымъ трѣскотомъ у Франціи кѣль касотъ метеорѣвъ, зъ котрыхъ кождый важивъ по кѣлька, або кѣльканайцять кильограмѣвъ, а всѣ они займили поясъ землѣ довгій на близько три милѣ. Се бувъ першій фактъ, ствердженый науково, бо до того часу нѣкто не хотѣвъ вѣрити въ можливѣсть паданя метеоричного дощу. Въ роцѣ 1894 впавъ великій метеоръ — болѣдъ въ пѣвнѣчнѣй Америцѣ, а въ 1896 р. найбѣльшій зъ дотеперь знаныхъ коло Мадриту, столицѣ Испаніи.

Дивный цвѣтокъ.

(Лєґенда.)

I.

Одного разу Іисусъ Христосъ удавъ ся зъ своими учениками зъ Юдеи въ пустынне мѣсце Галилеи. Вѣдъ часу до часу укрывавъ ся вѣнъ передъ жидами, котрѣ бажали Єго убити, а укрывавъ ся тому, що не прійшовъ єще часъ Єго крестнои смерти.

Хлѣбъ, котрый взяли ученики-апостолы, вже кѣнчивъ ся, а они переходячи полями, збирали колося, а розтираючи зерно въ рукахъ, ѣли, щобы хочь троха успокоити свѣй голодъ.

Христосъ все дальше и дальше ишовъ середъ золотистыхъ ланѣвъ пшеницѣ, що рѣжнородными полевыми цвѣтами пестрила ся.

Декотрѣ зъ ученикѣвъ утомленѣ голодомъ и ходомъ стали нарѣкати, а апостолъ Петро пѣдѣйшовъ до Учителя и спытавъ Єго:

— Господи! Мы полишили все и пѣшли за Тобою; що насъ чекає за то?

Іисусъ Христосъ пристанувъ и обернувши ся до приближаючихъ ся ученикѣвъ, промовивъ до нихъ:

— Но правдѣ говорю вамъ: нема нѣкого, кто оставивши дѣмъ, або родичѣвъ, або братѣвъ, або сестеръ, або жену, або дѣти для царства Божого не одержавъ бы бѣльше въ той часъ и въ житю будучѣмъ. Затимъ ставъ говорити о чекаючихъ Єго страстяхъ, смерти и о воскресеню Єго.

Але ученики нѣчого зъ того не понимали. Слова тѣ для нихъ, ожидаючихъ Єго земскои славы и царствованя, були чужими и непонятными.

Апостолъ Петро вѣдѣйшовши вѣдъ прочихъ ученикѣвъ, зновь приступивъ до Іисуса и поклонивши ся Єму, тихо спытавъ:

— Господи, а що чекає мене?

Учитель жалѣсно споглянувъ на Петра и показуючи рукою на цвѣтокъ мака, що высоко пѣднимавъ ся надъ колибаючими ся колосями пшеницѣ, тихо єму одному вѣповѣвъ:

— Отъ, що чекає тебе, Петре.

Апостолъ поглянувъ на цвѣтъ и увидѣвъ въ серединѣ червоныхъ листкѣвъ лискучій чорный крестъ; єще вперед запримѣтивъ св. Петро ту особливѣсть цвѣтка. А коли порушеный вѣтромъ цвѣтокъ склонивъ свою головку, апостолъ зновь побачивъ крестъ, темно выступаючій на червонѣй красцѣ листкѣвъ.

Бѣльше нѣчого не пытавъ св. Петро у Господа и въ тѣмъ дни черезъ цѣлый часъ въ мовчаню поступавъ за Нимъ.

II.

По Вознесеню Господнѣмъ ученики, принявши дары св. Духа, розѣйшли ся на всѣ стороны, на велику проповѣдь Евангелія.

Апостолъ Петро по проповѣди въ Єрусалимѣ, де въ двохъ дняхъ навернувъ около вѣсѣмъ тысячь людей, удавъ ся до Самаріи. Звѣдти пѣшовъ вѣнъ въ Лидду, Іопію, Кесарію, Антіохію, Малу Азію и Єгипетъ. Кѣлька разѣвъ въ тѣмъ часѣ вертавъ апостолъ до Єрусалима, але опѣсля зновь ишовъ проповѣдувати св. Евангеліє въ далекѣ стороны. По Успенію Пречистои Дѣвы, вѣнъ вже не вертавъ въ Єрусалимъ лише удавъ ся до Греціи, а вѣдтакъ поселивъ ся въ Римѣ на Авентинскѣмъ горбѣ.

Въ Римѣ, такъ якъ въ другихъ мѣстахъ, почавъ св. Петро проповѣдувати науку Учителя и Господа. Тысячѣ поганъ, чуючи проповѣди апостола, навертались до Христа. Але царь Неронъ, розлюченый успѣхами св. Петра приказавъ замкнути въ пѣдземну Мамертиньску темницю а вѣдтакъ осудивъ на розпятє. Христіяне однакъ въ ночи вывели апостола зъ темницѣ на Апійску дорогу и благали єго, щобы полишивъ Римъ, надѣючись, що тымъ способомъ уратуютъ єго дорогоцѣнне для св. Церкви житє.

Св. Петро уступивъ ихъ просьбамъ и сльозамъ и постановивъ утечи вѣдъ смерти за свого Учителя и Господа, котрои не боявъ ся, але бажавъ єи цѣлою душею.

Цѣлу нѣчь ишовъ апостолъ Петро довгою Апійскою дорогою, минаючи одинъ за другимъ поганьскѣ храмы, гробы и памятники римскихъ царѣвъ. Надъ ранкомъ, коли далекѣ, фіолєтнѣ горы римскои Кампаніи стали ясно выступати на темнѣмъ небѣ и коли Римъ зъ сѣмома горбами далеко лишивъ ся за нимъ, зѣйшовъ апостолъ зъ Апійскои дороги, щобы середъ ланѣвъ пшеницѣ вѣдпочати и набрати силъ до дальшои дороги.

Уснути вѣнъ не мѣгъ. Вспомины одни за другими выринали въ памяти апостола. Тѣ поля Италіи пригадували єму широкѣ поля Галилеи, середъ котрыхъ вѣнъ разомъ зъ иншими апостолами прислуховавъ ся святымъ словамъ Учителя. Опѣсля пересунулось передъ єго очима цѣле чудесне житє Спасителя, безчисленный рядъ Єго чудесъ, торжественный вѣдъ въ Єрусалимъ, початокъ славы Господа, а потому — страшнѣ дни суда и Голгофты.

И зновь, якъ кождымъ разомъ, на згадку своєи малодушности и вѣдреченя ся Христа, наповнили ся очи апостола сльозами, що почервонѣли вѣдъ довгихъ, постѣйныхъ сльозъ розкаяня.

Апостолъ знавъ, що Христосъ єму все простивъ и що надѣливъ єго особлившою ласкою; цѣле житє своє посвятивъ вѣнъ Христѣви, терпѣвъ труды и переслѣдованя, — але все єще єго вѣдреченє тяжкимъ гнетомъ лежало на єго душѣ.

И горяче бажанє вѣддати все своє житє, жажда потерпѣти за имя Христа огорнула душу апостола новою силою.

А сонце всходило все высше и высше и заливало своими лучами поля, винницѣ, обведенѣ бѣлымъ муромъ и оливнѣ сады.

Зазолотили ся ланы пшеницѣ и ярко выступили червонѣ головки макѣвъ, окружаючихъ апостола зъ всѣхъ сторѣнъ. Пѣдъ подувомъ легенького вѣтра они похиляли ся надъ головою апостола и потрясали своими нѣжними листками. А въ кождѣмъ цвѣтѣ середъ червоныхъ листочкѣвъ, ясно выступавъ зъ середины темный лискучій крестъ.

И згадавъ апостолъ Петро слова Господа, Котрый показуючого єму цвѣтку и крестъ сказавъ: »Отъ, що тебе чекає, Петре...«

Скоро пѣднявъ ся апостолъ зъ землѣ и поспѣшно звернувъ свои кроки въ сторону Риму.

Горяче полудневе сонце грѣло безнастанно, але апостолъ дивлячись на

Способъ вышуканя злочинцѣвъ черезъ порѡвнанє вѡдтискѡвъ ихъ пальцѣвъ.

придорожнѝ маки, прискорювавъ свѡй хѡдъ. Вечеромъ вѡйшовъ вонъ въ мѣстовѝ брамы Рима и незамѣченый христіянами, вернувъ въ Мамертиньску вязницю.

Незадовго настало перше страшне переслѣдованє христіянъ, а апостолъ радѡсно славячи Господа понѣсъ мученичу смерть на крестѣ.

Важна справа.

(*Пѡдъ розвагу нашимъ громадамъ.*)

Якѝ суть услѡвя одержаня концесіи на веденє шинкарского промыслу?

Кто хоче вести промыслъ шинкарскій, муситъ постарати ся о концесію (або о позволенє) зъ стороны староства и въ тѡй цѣли муситъ внести до староства поданє на письмѣ, належито остемпльованє. Въ поданю треба подати, о що просячій убѣгає ся, а опѡсля належитъ доказати, що просячій посѣдає уставою вымаганѝ услѡвя, въ цѣли одержаня концесіи. Услѡвя тѝ суть слѣдуючѝ:

1) Шинкарскій промыслъ выконує звычайно особа, котра має концесію. Лише зъ важныхъ причинъ може староство позволити на выконуванє того промыслу черезъ заступника або черезъ выарендованє. До такихъ дуже важныхъ причинъ належитъ те, єсли о концесію проситъ громада, бо она дає все бѡльшу запоруку, що не буде попирати піяньства, якъ особа приватна. Длятого то громады повинны старати ся о концесію, але въ поданю належитъ подати староству всѣ услѡвя вымаганѝ законно вѡдъ заступника або арендаря. Староство громадѣ не може такъ легко вѡдмовити, а хотяй бы староство вѡдмовило, то высшѝ власти (намѣсництво, министерство торговлѣ) зъ великою правдоподѡбностею въ разѣ рекурсу громады, ту концесію громадѣ дадутъ, бо громада все має першеньство.

2) Кто хоче провадити шинкарскій промыслъ, чи то на основѣ одержанои концесіи, чи яко заступникъ, то муситъ мати скѡнченыхъ 24 лѣтъ житя, при чѡмъ полъ не робить рѡжницѣ. Особы каранѝ за злочинъ, або за неморальнѡсть, дальше за завинене банкротство, за пачкарство, за переступленя скарбовѝ мусятъ зъ горы бути приготованѝ, що концесіи не одержатъ. Устава приписує дальше, що кто хоче дѡстати концесію, муситъ заслуговати на довѣрє, и бути чистого характеру. Се оцѣняє староство, дальше въ разѣ рекурсу намѣсництво, а вкѡнци въ разѣ дальшого рекурсу министерство торговлѣ.

3) Устава вымагає дальше, щобы промыслова власть увзглядняла вѡдносины мѣсцевѝ и потребы людности от-

же, чи въ якійсь мѣсцевости єсть потрѣбна корчма, чи нѣ, або чи можна дати концесію на бо̂льше шинко̂въ чимъ на одинъ. На основѣ министеріяльного розпоряджења зъ 1887 р. маѣ припадати одинъ шинкъ на 500 людей.

4) При удѣляню концесіи маѣ, по̂сля уставы, дбати промыслова власть о те, щобы до̂мъ призначеный на шинкъ надававъ ся до тои цѣли, щобы бувъ положеный въ во̂дповѣдно̂мъ мѣсци и такъ, щобы полиційный доглядъ бувъ можливымъ. Зъ тои причины староства не будутъ удѣлювати концесіи на шинки примѣромъ въ хатахъ.

5) Староство маѣ по̂сля уставы во̂дмовити концесіи, єсли проти веденя шинкарского промыслу промовляютъ взгляды безпеченьства, моральности, взгляды здоровля або небезпеченьство пожежѣ.

6) Вко̂нци закимъ промыслова власть надасть концесію, муситъ передтимъ выслухати опиніи (гадки) громадскои рады.

Єсли бы староство надало яку концесію шинкарску безъ попереднои опиніи громадскои рады, то така концесія єсть неважна и може бути на жадане громады черезъ намѣсництво уневажнена (дальше черезъ министерство торговлѣ).

Громадска рада ухвалюючи свою опинію для староства о удѣленє концесіи повинна при то̂мъ додати, чи особа стараюча ся о концесію посѣдаѣ приписанѣ уставою усло̂вя (ad 2.), а дальше чи зъ взгляду на иншѣ во̂дносины згаданѣ по̂дъ 3 и 4, концесія може бути удѣлена, чи нѣ. Треба однакъ знати, що промыслова власть не єсть звязана зъ опинією громадскои рады и може поступити инакше, якъ бы сего желала собѣ громадска рада. Длятого єсть рѣчею ясною, що єсли примѣромъ громадска рада наведе доказы, що концесіи належитъ во̂дмовити, то староство, а єсли бы не староство, то высша власть буде далеко бо̂льше числити ся зъ опинією громадскои рады, нѣжь якъ бы то наступило, єсли бы опиніи громадскои рады такои уставовои по̂дставы бракло. Природна рѣчь, що громадѣ прислугуѣ рекурсъ, єсли староство по̂мимо єи опиніи впроваджуѣ шинкъ.

Громада отже посѣдаѣ дуже важне право въ повысшо̂й справѣ, а рѣчею громадскихъ радъ єсть тыхъ правъ въ власно̂мъ интересѣ пильнувати.

Нашѣ илюстраціи.

Японьскѣ желѣзницѣ. Японія скоро европезуѣ ся и впроваджуѣ всюда найлѣпшѣ европейскѣ урядженя. Се бачимо такожь въ желѣзничихъ урядженяхъ, котрѣ суть будованѣ на по̂дставѣ найлѣпшихъ европейскихъ взоро̂въ. Японьскѣ желѣзницѣ суть выго̂днѣ и елєганцкѣ и, якъ признаютъ европейскѣ подорожнѣ, найлѣпшѣ на кулѣ земско̂й. Выображенє о нихъ, подаѣ наша илюстрація. Поро̂внуючи ихъ зъ нашими славными галицкими желѣзницями, ажъ не хоче вѣрити ся, що Галичина ле житъ въ Европѣ.

Слѣдомъ злочинцѣвъ. Наука поступила нынѣ на всѣхъ поляхъ такъ далеко, що во̂ддаѣ неоцѣненѣ услуги въ практично̂мъ житю. Такожь въ криминалистицѣ послугуютъ ся єи здобутками, котрѣ провадятъ до хорошихъ успѣхо̂въ. Неразъ трафляѣ ся, що злочинцѣ затрутъ за собою всѣ слѣды, якѣ могли бы ихъ выдати. Одного не можутъ устеречи ся, коли именно дотыкаютъ ся предмето̂въ, полишаютъ за собою во̂дтиски своихъ пальцѣвъ. Тодѣ полиція знимаѣ тѣ во̂дтиски, и знимки ихъ розсылаѣ стежными листами до всѣхъ полицій. Єсли теперь когось по̂дозрѣваютъ о злочинъ, натираютъ єму пальцѣ чорною масою и во̂дтискаютъ єго пальцѣ на папери. Во̂дтакъ розслѣджуютъ и поро̂внуютъ оба роды во̂дтиско̂въ, що маѣ допровадити до выслѣдженя злочинця. Наша илюстрація представляѣ власне ту хвилю, коли при слѣдчо̂й комисіи во̂дтискаютъ пальцѣ по̂дозрѣлого. Въ горѣ илюстраціи поданѣ суть взоры во̂дтиско̂въ.

Домовый лѣкарь.

Лѣченє ранъ.

Раны суть ро̂жнѣ; можутъ бути коленѣ, тятѣ, рубанѣ, товченѣ, шарпанѣ и зъ укушеня. Всѣ маютъ ту вспо̂льну цѣху, що кровавятъ. Ско̂лько̂сть крови, выплываючи зъ раны, залежитъ не лише во̂дъ якости и глубокости раны, але такожь во̂дъ природы зраненого. Суть люди, котрѣ при найменшо̂мъ скалѣченю сильно кровавятъ.

Якъ лѣчити раны? Першимъ, найважнѣйшимъ усло̂вємъ лѣченя ранъ єсть безвзглядна чисто̂сть. Неразъ найменше занечищенє раны спричинюѣ довге ропленє и выкликуѣ иншѣ хоробы, бо раны суть дуже добрымъ по̂дкладомъ до розвитко̂въ ро̂жныхъ заразко̂въ, котрѣ зновь находятъ ся въ всѣлько̂мъ брудѣ. Єсли отже дотикаємо ранъ брудными руками, або завиваємо ихъ брудными шматами, або выставляємо ихъ при працѣ на занечищенє порохомъ, болотомъ и г. д., то тодѣ певно треба припускати, що до ранъ до̂стануть ся бактеріи, котрѣ шкодятъ гоєню ранъ, або можутъ спровадити хоробу.

Для повздержаня крови зъ ранъ не належитъ уживати нѣколи павутины, нѣ хлѣба анѣ глины, якъ то звычайно практыкуѣ ся по селахъ, бо власне тѣ средства занечищаютъ раны. Єсли кровь зъ раны дуже плыне, треба єи повздержати, перевязуючи сильно хусткою руку, чи ногу повысше раны, щобы приплывъ крови повздержати. Во̂дтакъ треба вымыти рану карболевою водою, або трипроцентовою водою боровою, и заткати єи аптичною ватою, намоченою трипроцентовою карболевою водою.

Чисто̂сть — се перше и послѣдне усло̂вє скорого гоєня ранъ.

Ко̂ръ.

Ко̂ръ належитъ до найбо̂льше розповсюдненыхъ хоро̂бъ въ дитинячо̂мъ вѣцѣ. Кто єго не мавъ въ дитиньствѣ, улягаѣ єму по̂знѣйше, а тодѣ єсть во̂нъ тяжшій, якъ въ дитячихъ рокахъ.

Хороба та объявляѣ ся горачкою и высипкою. Червонѣ точки, якъ зерна маку, выступаютъ поза ухами, потому на лици, а вко̂нци покрываютъ цѣле тѣло. Очи дитины червонѣютъ и не зносятъ свѣтла, появляѣ ся катаръ, мала хрипка и кашель. По трохъ або чотырохъ дняхъ высицка блѣдне, горячка зникаѣ а зъ нею иншѣ объявы хоробы. Шестого дня зачинаѣ шко̂ра лущити ся и длятого дитина вертаѣ до здоровля.

Такій єсть звычайный перебо̂гъ тои хоробы. Можутъ однакъ получити ся зъ нею и иншѣ хоробы, а тодѣ ко̂ръ стаѣ ся гро̂знымъ. Дуже часто прилучаѣ ся до кору запаленє легкихъ (плуцъ) або дифтерія. Длятого кору не треба собѣ легковажити тымъ бо̂льше, що трудно єсть розпо̂знати єго во̂дъ шкарлятины. Часто, яко наступство кору появляѣ ся ропленє ушей, коклюшъ, а навѣть чахотка (сухоты).

Дѣти хорѣ на ко̂ръ мусятъ лежати въ теплѣ, але не въ задусѣ, бо нѣчо го̂ршого при корѣ, якъ душно̂сть въ ко̂мнатѣ. Противно треба часто ко̂мнату перевѣтрювати; належитъ однакъ уважати, щобы дитину не перестудити, котру треба добре прикрыти. Въ часѣ хоробы живити дитину головно молочними стравами. При болю горла прикладати зимнѣ оклады, змѣняючи ихъ що годину. Ужити купели можна лише за порадою лѣкаря.

Зъ господарства.

Пôдскубуванє гусей.

Подѣленѝ суть гадки, що до пôдскубуваня гусей. Одвѝ суть за скубанємъ, иншѝ проти того, твердячи, що го єсть мученємъ гусей, або, що то шкодитъ ихъ здоровлю. Коли мы однакъ возмемо на увагу, що гуси самѝ гублятъ пѣрє, въ часѣ пѣреня ся, прійдемо до пересвѣдченя, що зручне пôдскубуванє гусей помагає ихъ природѣ, здоровлю ихъ не шкодитъ, а приноситъ намъ корысти.

Мы однакъ повинны руководити ся тымъ, що належитъ выскубовати пѣрє доспѣле, лише зъ пôдъ грудей и черева а именно такѝ, котрѝ легко вôдскубуючи ся, самѝ въ короткôмъ часѣ выпали бы.

Не рушати натомѣсть пушка, и перъ зъ крылъ и хвоста, бо они є пôдпорою иншихъ перъ. До того вырываньє тыхъ перъ, справляє гускамъ бôль и спричинює утрату тыхъ перъ на довшій часъ. Длятого обскубованє тыхъ перъ було бы варварствомъ а до того обскубану шію або плечи наражує ся на перестудженє, а гуски тратятъ на гарнôмъ выглядѣ.

Въ першôмъ роцѣ житя не повинно ся обскубовати тыхъ гусей, котрѝ призначенѝ до хову або на выставу, въ дальшихъ рокахъ можна лише разъ на рôкъ скубати и то лише въ часѣ пѣреня ся. Иншѝ гуски, призначенѝ на зарѣзъ, можна два разы до року обскубати, а именно въ часѣ пѣреня ся и коли перестанутъ нести ся. Завсѣгды однакъ зъ захованємъ тои осторожности, якъ мы высше подали.

Молодѝ мартовѝ гуски, котрѝ суть призначенѝ на торгъ для зарѣзу, можна въ пятôмъ мѣсяци житя пôдскубати, але гуски пôзнѣйшѝ треба вôдъ того увôльнити.

Кто годує гуски для власнои потребы на зарѣзъ, той ошукавъ бы себе, пôдскубуючи молодѝ гуси передъ тученємъ, бо до другого упѣреня спотребовуютъ гуси богато сокôвъ зъ тѣла, котре вымагає бôльшои скôлькости поживы, щобы заосмотрило ся въ друге пѣря. Корыстнымъ однакъ єсть то пôдскубованє гусей, котрѝ въ станѣ худôмъ призначує ся на продажу.

Коли хочемо пôдскубати гуску, пôдвязуємо єи крыла и ноги мягкою тасьмою, укладаємо хребтомъ на дôлъ мѣжь колѣна сидячои особы придержуємо лѣвою рукою шію а вытягаємо доспѣлѝ пера поодиноко зъ грудей и зъ пôдъ черева, хватаючи ихъ за кôнцѣ. Незрѣле пѣрє и пухъ лишаємо.

Одержане пѣрє складаємо въ начинє, потому пакуємо въ мѣшокъ, и завѣшуємо въ продувнôмъ мѣсци.

По тôй чинности треба гускамъ збôльшити поживу, стеречи передъ острыми вѣтрами и вогкостію, а леговище ихъ заосмотрити въ грубу, суху соломяну пôдстѣлку.

Коли будемо тымъ способомъ поступати, тодѣ гуски нѣчо не утерплятъ въ наслѣдокъ обскубаня.

Вѣдомости.

Вôдъ Редакціи. Просимо поспѣшити зъ присыланємъ пренумераты на нашѝ выдавництва „Посланникъ“ и „Книжочки мисійнѝ“. Просимо о выровнанє всякихъ залеглостей въ пренумератѣ.

Цѣкавѝ числа. Въ Ню-Іорку що 40 секундъ прибуває одинъ емигрантъ. Що 53 сек. приходитъ одинъ особовый потягъ. Що 3 хвили (минуты) арештуютъ кого-то. Що 6 хвиль родитъ ся дитина. Що 7 хвиль єсть похоронъ. Що 13 хв. вѣнчанє. Що 42 хв. вôдкрываютъ новый склепъ. Що 48 хв. єсть огонь. Що 56 хв. кôнчатъ якусь будову. Що годины тратитъ ктось житє зъ нещасливого припадку. Що три годины когось мордуютъ, а що чотыри годины даютъ розвôдъ.

Дубы доходятъ до незвычайнои величины и старости. Въ Аленвиль єсть 900-лѣтный дубъ, въ котрого пустôмъ пни мѣститъ ся каплиця, надъ котрою мешкає пустынникъ. Дерево має листє и родитъ жолудь. — Коло Мадрита єсть дубъ, що єго заледво 14 людей, взявши ся за руки, обняти може.

Що може бути зъ одного крейцара. Єсли бы кто за часôвъ Христа вложивъ до касы одинъ крейцаръ на 3 процентъ, то капиталъ подвоивъ бы ся до теперь 77 разôвъ и выйшовъ бы зъ него маєтокъ, котрый бы выносивъ бôльше якъ 377 триліонôвъ коронъ. Якъ велика то сума, то трудно поняти. Єсли бы милiоны милiонерôвъ зложили разомъ свои всѣ гроши, то бувъ бы заледво одинъ биліонъ, а милiонъ биліонôвъ то тôлько одинъ трилiонъ. Такихъ трилiонôвъ 377 то просто непонятна сума. Єсли бы єи роздѣливъ мѣжь всѣхъ теперѣшныхъ людей, то кождому досыть бы стало.

Мужь и жена.

Жена (до пяного мужа): Ты зновь зъ корчмы вертаєшь?

Мужь: Тажь до смерти не буду тамъ сидѣти.

Вôсь и адвокатъ.

— Яка рôжниця єсть межи осею въ возѣ, а адвокатомъ?

— Вôсь въ возѣ треба „смаровати“ щобы не скрипѣла, а адвоката треба „смаровати“, щобы кричавъ якъ найбôльше.

Межи пріятелями.

— Чому ты вôдъ якогось часу такій сумный?

— Якъ бути веселымъ, коли я купивъ жѣнцѣ бѣлѝ фѣранки, а она за те заборонила менѣ курити, щобы фѣранки не пожовкли...

Отецъ и сынъ.

Отецъ: Щожь Василькy, не тѣшишь ся забавками, котрѝ дôставъ ты на свои имянины?

Сынъ: Та не тѣшу ся, бо думаю надъ тымъ, кôлько то разôвъ дôстану я поза уха, якъ ихъ поломлю.

Выворожили.

— Ну, що тобѣ цыганка наворожила?

— Що въ короткôмъ часѣ буду мати шкоду.

— Але то неправда?

— Ая, неправда, — святая правда. Якъ лишь она вôдъ мене выйшла, то я сейчасъ запримѣтивъ, що нема мого золотого годинника нѣ ланцушка.

— То видко, що цыганка знає вгадати.

— Певно, що знає.

Иванъ и Мошко.

Иванъ: Мошку, єсли бы ты въ шабасъ знайшовъ мѣшокъ зъ грѣшми, чи ты бы пôднѣсъ єго?

Мошко: Ну, чого я маю вôдповѣдати; анѣ мѣшокъ зъ грѣшми не бачу, анѣ нынѣ не шабасъ.

Добра рада.

— Давно вже розвела бы ся я зъ своимъ мужемъ, але позаякъ маємо троє дѣтей, то не знаю якъ подѣлити ся.

— Почекайте на четверте, тодѣ и дѣлити ся буде лѣпше.

Прикре положенє.

— Коло мене така бѣда, що нема вже выходу... по просту не маю що ѣсти.

— То заставъ що...

— Коли не маю вже нѣчогѣсенько, кромѣ штучныхъ зубôвъ.

— То заставъ зубы.

— Ото порадивъ, а чимъ буду ѣсти, якъ зубы заставлю.

Зъ глухимъ не договоришь ся.

— Якъ ся маєте Семене?

— Та кто гуску несе въ жмени.

А чи жѣнка єсть здорова?

— Та то гуска не корова.

— А здоровй вашй дѣти?

Якже звязанôй летѣти?

— Етъ, зъ вами говорити, такъ и маєшь Содому!

— Продамъ, то продамъ, а якъ нѣ, то принесу до дому.

Теща и зять.

Теща (выбираючись въ дорогу): Кобы лише я не спôзнила ся на желѣзницю.

Малый Ивась: Нѣ, нѣ, не спôзнитесь бабуню, бо тато єще вчера вечеръ посунувъ вказôвки о годину напередъ.

Правда.

— Знаєшь тоту бабу?

— Знаю, то ворожка.

— Щожь она робитъ?

— Отъ, по дурному зъ руки ворожитъ, єще дурнѣйше зъ картъ, зате дуже мудро тягне зъ кишенѣ.

Вôдрѣзавъ.

Гôсть до хлопця, котрый мавъ перкатый нôсъ:

— А чому твôй носикъ такъ до горы задертый?

— Бо я свого носа не пхаю тамъ, де не треба.

Вôнъ тягне.

Мама до чотыролѣтнои Маринѣ:

— Маринечко, чогожь ты тягнешь котика за хвостикъ, тажь то єго болитъ.

— Я єго не тягну мамунечко, лише тримаю за хвостикъ, а котикъ самъ гягне.

Першій хлопецъ: Мôй отецъ єсть ковалемъ, а твôй що робитъ?

Другій хлопецъ: То, що имъ мама кажутъ.

Потѣшивъ.

Лѣкарь: Якъ ся чуєте по послѣднôмъ лѣкарствѣ?

Хорый: Щось менѣ хибує, пане докторъ, бо чую ся дуже глупо.

Лѣкарь: Но, но, то добрый знакъ, — видко, що приходите до себе.

Постановленє.

— Раджу тобѣ оженитись.

— Бою ся, щобы не попасти въ матню.

Гей, гей, кобы ты мôгъ знайти таку любу, добру, розумну жѣночку, якъ моя...

— Зачекаю хиба, ажь буде вдовою.

— Котрый мужчина хотяй проситъ о руку женщину, не єсть обовязаный зъ нею женити ся?

— Рукавичникъ.

Вôдъ 17 лѣтъ славна на цѣлу Галичину

„РИЗНИЦЯ“

торговля церковныхъ товарôвъ поручає свои склады въ **Самборѣ, Львовѣ, Станиславовѣ и Перемышли** заосмотренй въ пребогатый выборъ: **фелонôвъ,** стихарôвъ, **хоругвъ,** плащаниць, **иконъ** процесіональныхъ, **крестôвъ,** чашъ, **патериць,** лѣхтарôвъ, **свѣтла бѣлого** и воскового, **вина,** кадила, **книгъ** богослуж. и всякого рода инныхъ товарôвъ церковныхъ, солиднôй якости и по найнизшимъ цѣнамъ.

Пріймає замовленя на **иконостасы, престолы,** амвоны, споведальниць, хоры и мальованє церквей, а старй ризы и сосуды до вôдновленя; продає **заставы столовй** зъ правдивого и хиньского срѣбла; принимає **гроши на удѣлы и щадницю;** агентôвъ не высылає; **цѣнники** свои и газету „Вѣстникъ торговел. Ризницы“ **высылає даромъ.**

Пôддержуйте „Ризницу“, котра що року роздає тысячѣ коронъ на добродѣйнй цѣли и на бѣднй церкви! Не вспомагайте тыхъ, котрй намъ чужй и ворожй, котрй лихій товаръ продаютъ за добрй гроши и лишь Васъ вызыскуютъ!

Дуже гарный и богато илюстрованый

ЦЕРКОВНО-НАРОДНЫЙ

- КАЛЄНДАРЬ -

„Посланника“ и „Книжочокъ миссійныхъ“

на 1911 рôкъ

отримаютъ даромъ всѣ тй предплатники „Посланника“, котрй **вже прислали цѣлорôчну предплату и не маютъ жадныхъ залеглостей.** Кто хоче отримати сей **Календарь,** котрый розôшлемо нашимъ предплатникамъ въ мѣсяци вересни сего року **най якъ найскорше выровнає всѣ залеглости въ пренумератѣ и прише цѣлорôчну предплату на „Посланникъ“ за 1910 рôкъ.**

Для Всечестнѣйшого Духовеньства!

Закупивши велику скôлькôсть ґумы „Olibanum“ першои сорты кадило для церковь, позваляю собѣ Всечестнѣйшому Духовеньству заоферувати по цѣнахъ, по якихъ жадна фѣрма вспôвубѣгати ся не може.

Высылаю въ пакетахъ почтовыхъ 5 клґ. за 5 К 50 с. зъ опакованємъ оплатно до кождои стаціи почтовои. Въ скрынкахъ колієвыхъ мѣстячихъ 25 клґ. оплатно до стаціи желѣзничои 27 коронъ.

Кадило церковне королѣвске зъ присомъ и цвѣтами о вельми пріятнôй аромѣ и о гарныхъ краскахъ. Пакетъ почтовый 5 клґ. зъ опакованємъ оплатно до кождои почтовои стаціи К 8·50.

Въ скрынкахъ колієвыхъ мѣстячихъ 25 клґ. кадила оплатно до послѣднои стаціи желѣзничои: 42 кор.

Доброты товару, сумлѣннои и чесноі обслуги доказомъ єсть поважне число моихъ гестей, длятого маю надѣю, що Всечеотнѣйше Духовеньство зволитъ ласкаво зъ замовленємъ до мене зъ повнымъ довѣремъ удатись зъ запорукою, що замовленя выконую вôдворотною почтою.

В. Корнѣцкій

дрогуерія въ Живцю.

На жаданє пробки даромъ и оплатно.

Дорогі Братя и Сестры!

Не чекайте зъ замовленємъ ажь весны, бо коли треба сіяти, то насѣнє має бути въ дома. Теперь часъ вôдповѣдный, то прошу замовляти насѣня, якъ въ попередныхъ рокахъ. **Ленъ російскій** зъ Тарнавы 140 центиметрôвъ высокій, и удає ся на всѣхъ грунтахъ по конюшинѣ, конопляхъ и на житныхъ стерняхъ. Можна єго мочити або стелити, выдає прядиво бѣле якъ бавовна. Кто пришле 4 К 60 сот., той дôстане 5 кильо того лену, зъ якого буде мати що прясти на найтонше полотно на сорочки. Кто хотѣвъ бы бôльшу скôлькôсть того насѣня мѣхами, той нехай пришле 4 К якъ задатокъ, а мы вышлемо желѣзницею (менше якъ 5 кило невысылаємо). — **Конюшина червона** чиста здорова грубо зерниста, котру кождый господарь повиненъ сіяти, тревас на грунтѣ 3—4 роки. До неи мѣшає ся четверту часть травки, щобы ся конюшина не злягала. 5 кильо тои конюшины 10 К, 100 кильо 195 К. Травка 5 кильо, то есть 10 литрôвъ 5 К. Менше вôдъ 5 кильо не высылаємо. Замовляючій конюшину має прислати 4 К задатку: безъ задатку не высылаємо. Конюшина № 2 5 кильо 9 К. Конюшина № 4 5 кильо 7 К. Конюшина № 5 5 кильо 6 К. Конюшина № 6 5 кильо 5 коронъ. — **Огôрки великій довгі.** Коли посадите на новинѣ т. с. по конюшинѣ, то будете мати лѣтомъ що возити на продажь и на зиму наквасите зъ 3 бочки, если посадите литру, то потому возьмете лѣтомъ 200 К Литра огôркôвъ 4 К, цôвъ литры 2 К, чверть литры 1 К. — **Морква жовта** велика груба 100 гр. 20 с. — **Петрушка** велика 100 гр. 20 с. — **Капуста бѣла, низка на качанѣ,** готова велика, тверда, 20 гр. 40 с. — **Бруква бѣла и жовта, велика,** 20 гр. 20 с. — **Бураки червонѣ, великій,** коли садитъ ся на новинѣ, то уродятъ ся надзвычайно, штука на штуку 3, 4 до 5 кильо, на замятôй земли 1, 2 до 3 кильо штука 5 кильо 10 К. — **Бураки свѣкловій,** червонѣ, кильо 4 К — **Цебуля сіянка,** насѣнє, родитъ ся червона, велика 250 гр. 2 К 50 с. — **Цебуля димлена,** до садженя 10 литрôвъ 5 К. — **Вôскъ ярый,** пчôльный, найлѣпшого сорту 5 кильо 12 К и почта оплачена нами. — **Свѣтло церковне** першои сорты, довго треває и не коптитъ на 5 кильо иде 80 штукъ, 60 штукъ, 50 штукъ. 5 кильо коштує 10 К. Замовляючій вôскъ або свѣтло має прислати 4 К задатку; безъ задатку не высылає ся. Кто хотѣвъ бы бôльшу скôлькôсть мѣхами, то вышлемо желѣзницею. Прошу замовляти на переказахъ почтовыхъ, щобы на листы и картки не тратити дармо грошей. Адресъ:

АЛЕКСАНДЕРЪ КОПАЧЬ Выжный Струтинъ, п. Рожнѣтôвъ.

Товариство взаимныхъ обезпечень

Телєфонъ 788. | Конто щадниць почтовои 25.261.

„Днѣстеръ“

у Львовѣ, ул. Руска ч. 20 (власный дôмъ).

Пріймає обезпеченя будынкôвъ, збôжа и знарядôвъ господарскихъ вôдъ шкôдъ огневыхъ, пôдъ корыстными услôвями.

Числитъ умѣрковані преміи за обезпеченя.

Ликвідує шкоды **безпроволочно по пожарѣ.**

Удѣляє обезпеченымъ членамъ зъ рôчнои надвыжки **звороты.**

За р. 1909 припадає на корысть членôвъ зворотъ 10%.

Полісы „Днѣстра“ пріймає при пожичкахъ **Банкъ краєвый** у Львовѣ и въ Чернôвцяхъ, Галицка Каса Ощадности, Руска Щадниця и иньшій касы ощадности.

Черезъ „Днѣстеръ“ можна асекуровати ся на житє въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ. Информація до обезпечень удѣляютъ агенціи „ДНѢСТРА“.

Зголошеня письменныхъ господарôвъ о агенцію пріймаютъ ся тôлько зъ такихъ громадъ, где єще не робитъ иньшій аґентъ „Днѣстра“.

Фонды „Днѣстра“ 31/12, 1909 выносятъ: Фондъ резервовый и резерва премій К. 2,146.977·— иньшій фонды К. 594.647·— разомъ **К. 2,741.624·—**

Канцеляріи Товариства отворенї для сторôнъ **вôдъ год. 8-ой.**

Въ редакціи »Посланника« и »Книжочокъ мисійныхъ« у Львовѣ ул. Снядецкихъ ч. 2, можна дôстати за надôсланємъ напередъ грошей слѣдуючій книжки:

1. **Спѣваникъ,** мѣститъ въ собѣ пѣсни религійного змѣсту.
2. **Памятка мисіи** зъ портретомъ Высокопреосв. Митрополита Андрея Шептицкого. Цѣна 4 сот. Сто штукъ 3 кор.
3. **Молебенъ до Пресв. Дѣвы Маріи,** книжочка та мѣститъ въ собѣ параклисъ до Богородицѣ, а украшена 8-ма образками. Цѣна 6 сот.
4. **Цѣлый рôчникъ „Посланника“** за 1908 рôкъ, зброшурованый за 3 короны (для читалень 2 кор.).
5. **Рôчникъ „Книжочокъ мисійныхъ“** зъ 1908 року гарно оправленый за 1 корону.
6. **Сто (100)** „Книжочокъ мисійныхъ“ зъ минувшихъ лѣтъ цѣна 3 короны.
7. **Тропарчикъ,** цѣна 10 сот.

Адресуйте такъ: Львôвъ ул. Снядецкихъ ч. 2.

Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.

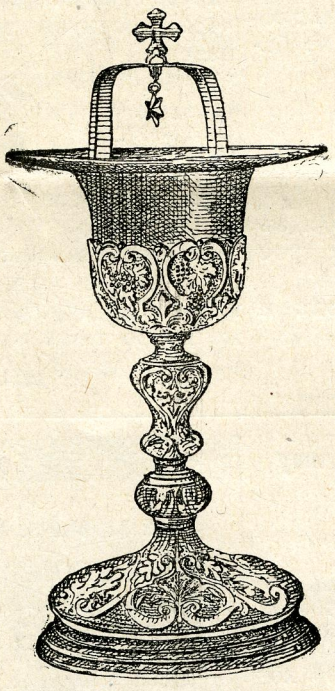

Складъ и робôтня - - - - параментôвъ церковныхъ

ВОЛОДИМИРА УСТЕНЬСКОГО

(Давнѣйше Спожарскій и Устеньскій).

— - Львôвъ, ул. Руска ч. 8. - —

Поручає свôй богато заосмотреный складъ фелонôвъ, фанъ, чашь, монстранцій, павукôвъ, лямпъ передъ Найсв. Дары, лѣхтарôвъ и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ за готôвку и на сплаты.

(На жаданє высылає ся цѣники даромъ и оплачено).

Театральна библіотека „Посланника“:

„Нôчь Виѳлеємска“, ораторія. — „Іосифъ въ Египтѣ“. —„На старости лѣтъ“. — „Процесовичѣ“. — „Не клени“. — „Праведный Іовъ“. — „За сиротою Богъ зъ калитою“ .— „Вѣдьмы“. — „Въ родимôмъ краю“. — „Три праздники“. — „Сердечна месть“. — „Бунтôвникъ“. — „Мѣщанська доля“. — „Св. Николай на Руси“. — „Св. Николай въ гостинѣ“. — „Не кради“. — „Сироты“.

Цѣна выпуска 40 сот.

Молитвы щоденнї и катехизмъ

цѣна 6 сот. — сотка кор.

100 Книжочокъ мисійныхъ

зъ всѣхъ минувшихъ лѣтъ, кожда инша, цѣна 3 кор.

Збôрникъ церковно-народныхъ пѣсень

(зъ нотами) выпуски I. II. и III. по 20 сот.

„ПѢВЕЦЬ“

збôрникъ новыхъ церковно-народныхъ пѣсень (зъ нотами) 20 сот.

Образки святыхъ

кольоровї сотка 1 кор. 20 сот., меншій сотка 40 сот.

Смѣхъ и правда

выпуски I. II. и III. по 20 сот.

О наслѣдованю Іисуса Христа

цѣна 2 кор.

Получити можна за попереднымъ надôсланємъ належитости або за послѣплатою лише пôдъ адресою:

Свящ. Левъ Джулыньскій, Лапшинъ почта Бережаны.

Товариство для розвою рускои штуки

стов. зар. зъ обм. порукою

у Львовѣ, Рынокъ ч. 10. I. пов. Дôмъ „Просьвіты“

поручає ся

Всч. и Всесв. Духовеньству и Всч. Комитетамъ парохіялнымъ при внутрѣшнôмъ украшеню.

Артистъ - малярь

Теофиль Копыстиньскій

перенѣсъ свою робôтню артистичну зъ улицѣ Краковскои ч. 20 на улицю Шептицкихъ ч. 18.

Выдає и за редакцію отвѣчає: **Свящ. П. Пилипецъ.**

Ставропигійска типографія, пôдъ управ. Мих. Рефця.

20395

Ч. 5. Львôвъ, 1 (14). Марта 1910. Рôкъ XXII.

ПОСЛАННИКЪ

ИЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ЦЕРКОВНО-НАРОДНЕ.

Основатель: Свящ. Л. Джулыньскій.

Посылка предплаты и всякихъ письмъ тôлько пôдъ адресою:
Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.
Львôвъ, улиця Снядецкихъ ч. 2.

„Книжочки мисійнй“ выходятъ разъ на мѣсяць
Предплата рôчна: по 10 що мѣсяця: 7 кор. 20 сот., пôврôчно 3 кор. 60 сот.—По 5 що мѣсяця рôчно: 3 кор. 60 сот., пôврôчно 1 кор. 80 сот.
ДЛЯ АМЕРИКИ 5 книжочокъ що мѣсяця 2 доляры рôчно 10 що мѣсяця 3 доляры рôчно.
Менше якъ 5 „Книжочокъ мисійныхъ“ на мѣсяць не посылає ся.

»ПОСЛАННИКЪ«
выходитъ
кождого 1. и 16. дня мѣсяця.
Предплата выноситъ рôчно 4 кор. пôврôчно 2 кор.
ДЛЯ АМЕРИКИ 2 доляры рôчно.
На кредитъ не посылаєся!

„Ото идемъ до Єрусалиму“.

(Ев. Луки XVIII. 31.)

Надходитъ зновъ часъ, о котрôмъ можна сказати за св. Письмомъ, що се „часъ пріємный“ „часъ спасеня“. Вартôсть того часу єсть велика, бо въ часѣ великого посту сплываютъ на душу обильнй ласки, котрй пôдносятъ чоловѣка и зближаютъ єго до Сотворителя. Щобы однакъ сего доступити, накладає на насъ св. Церковь обовязки, котрй мы повиннй точно выповняти.

Найкрасшій примѣръ выповнюваня заповѣди посту дає намъ Іисусъ Христосъ, коли то удавъ ся на пустыню и перевѣвъ тамъ 40 днѣвъ на строгôмъ постѣ; а той сорокдневный пôстъ Спасителя єсть для всѣхъ вѣрныхъ заохотою щобы, назначеный св. Церквою часъ посту, посвятили молитвѣ, розважаню, умертвленю и добрымъ дѣламъ.

„Тодѣ Іисусъ бувъ заведеный духомъ въ пустыню“ пише св. Евангеліе, — се значитъ що Духъ Божій давъ Спасителеви принуку, що Вôнъ ишовъ на пустыню и тамъ на молитвѣ и постѣ приготовивъ ся на велике дѣло спасеня людского роду.

Щобы и насъ св. Духъ завѣвъ, въ тыхъ дняхъ великого посту, въ тихе мѣсце розважань о першôй и найважнѣйшôй задачи людского житя, то єсть о спасеню душѣ и де бы могли поважно застановити ся конечною потребою покаяня и поправы житя, памятаючи на пересторогу, що „єсли не покаєте ся, всѣ згинете“.

Коли Іисусъ постивъ черезъ 40 днѣвъ, „приступивъ до Него діяволъ“ и кусивъ. Якъ дуже знизивъ ся и упокоривъ ся Спаситель, коли позволивъ себе кусити. И длячого се зробивъ?

Хотѣвъ именно показати намъ що мы мусимо зносити покусы, єсли хочемо утвердити себе въ вѣрѣ и чеснотѣ. Нема побѣды безъ борбы, нема нагороды безъ труду и працѣ! Такъ само и небо, то щастє найвысше, не дôстане ся тому, котрый о се не буде бороти ся. Не жалуй ся проте, що Господь Богъ каже тобѣ ити огнемъ покусъ, бо найбôльшй святй ихъ тяжко переходили, а власне тотй покусы стали ся имъ правомъ до осягненя великои нагороды.

Спаситель звѣвъ борбу зъ діяволомъ щобы доказати, що нема такъ великои покусы, котрои бы не можна побѣдити. Не говори тому, що силы твой не выстарчаютъ на побѣджене покусъ, що Господь Богъ не зсылає помочи въ твоєй борбѣ. Св. Павло три разы просивъ Господа, щобы вôднявъ вôдъ него покусы. А Господь що на се? Чи заразъ ихъ вôднявъ? Нѣ. але вôдповѣдає просячому: „Ласка моя выстарчитъ тобѣ“. Не на тôмъ отже полягає щастє въ душевнôй борбѣ, щобы не мати покусъ, але въ тôмъ, щобы зъ Божою ласкою вспôвдѣлати надъ ихъ усуненємъ. Іисусъ Христосъ выслуживъ намъ тою покусою тôлько наприроднои силы, що при помочи Божôй мы побѣдимо, а не пекло.

Вкôнци хоче учити насъ Спаситель, якъ мы маємо покусы усувати. Якъ покусу побѣдивъ Іисусъ Христосъ? Великою, глубокою покорою и упованємъ въ Бога. Не вѣръ тому собѣ, противно уважай себе слабымъ сотворѣнємъ и податнымъ на грѣхъ. Въ хвиляхъ покусы зверни ся зъ упокоренемъ до Бога и моли ся словами: „Господи, се покуса приступає до мене. Бою ся, що упаду, єсли Ты Господи менѣ не поможешь“. Коли на св. Августина находила покуса, вôнъ смиренно благавъ: „Господи, єсьмь порохомъ и неначе слабымъ курчатком; єсли мене не укрыєшь пôдъ тѣнею своихъ крылъ, — яструбъ мене пôрве“. Вкôнци самъ Іисусъ Христосъ въ борбѣ зъ діяволомъ на Бога покликує ся, а не на свои силы: „Иди прочь вôдъ мене сатано, бо єсть писано: Господу Богу покланяй ся, и Єму одному служи“. (Мат. 4. 10.). Гордостію згрѣшивъ першій чоловѣкъ и попавъ въ сѣти діявола, покорою побѣдивъ Іисусъ Христосъ діявола и зломавъ єго силу разъ на все.

Справа нашого спасеня, — се борба зъ перебѣглымъ ворогомъ. Не занедбає вôнъ нѣчого, не полишитъ нѣякои покусы, котрою бы захитавъ нашу вѣрнôсть до Бога. Покаже вôнъ кождому, що єму наймилѣйше: золото, богатства, почести, роскошѣ и т. д. Отже „чувайте и молѣтъ ся, що

бысьте не попали въ покусу“ (Мат. 26. 41). А що знаменитымъ средствомъ проти покусѣ єсть пôстъ въ полученю зъ молитвою, тому корыстайте зъ того духового оружа въ часѣ великого посту. Однакъ нехай постить не лише тѣло черезъ повздержанє ся вôдъ поживы и напоѣвъ, але нехай постятъ всѣ нашѝ змыслы черезъ чуйнôсть и нехай постить наша воля черезъ внутрѣшне умертвленє.

Отсе збруя въ борьбѣ зъ грѣхомъ и въ борбѣ зъ найбôльшимъ ворогомъ-діяволомъ.

Свѣтъ и люди.

Величина сонця.

Кто зъ насъ не бачивъ, якъ бузько взлѣтаючи въ гору, щоразъ бôльше малѣє, спершу подôбный до ластôвки, вôдтакъ до мотилька, до мушки, а вкôнци стає ся такъ дрôбнымъ, що голымъ окомъ годѣ єго добачити. И кожда рѣчь, чимъ дальше она вôдъ насъ, тымъ меншою намъ видає ся. А сонце? Выглядає оно на небѣ отъ, якъ бы велика мыска. На око не велике оно, але погадаймо лише що сонце вôддалене вôдъ насъ о 20 миліонôвъ миль зъ докладомъ, що желѣзницею треба бы ѣхати до него пятьсотъ лѣтъ, — єсли отже зъ такого вôддаленя видимо єго єще, якъ тарѣль велике, єсли оно до того дає намъ тôлько тепла и свѣтла, то дѣйсно мусить оно бути велике!

Величину сонця ученѝ обчислили. Зъ ихъ обчисленя выходитъ, що сонце єсть широке на 192 тысячь миль. Єсли бы кто хотѣвъ переѣхати тоту широкôсть желѣзницею, то мусѣвъ бы ѣхати безъ перестанку 5 лѣтъ. Видимо отже, якъ широке и велике єсть сонце.

Земля въ порôвнаню зъ сонцемъ выглядає, якъ зерно проса супроти великого гарбуза, бо коли сонце єсть широке на 192 тысячь миль, то земля має лише 1700 миль ширины. Єсли бы на объѣханє сонця желѣзницею треба було 16 лѣтъ, то на ѣзду докола землѣ выстане 50 днѣвъ. Мѣсяць, котрый обертає ся доокола землѣ, єсть вôдъ неи вôддаленый о 50 тысячь миль. Єсли бы сонце було въ серединѣ пусте, а тамъ вставило бы ся землю зъ мѣсяцемъ, въ такôмъ вôддаленю въ якôмъ они теперь суть — то той мѣсяць ходивъ бы свобôдно дальше доокола землѣ, а вôддалене мѣжь нимъ а поверхнею сонця було бы таке, якъ єго вôддаленє вôдъ землѣ.

Въ якôмъ вôдношеню до себе стоятъ сонце, земля и мѣсяць покаже слѣдуючій примѣръ: беремо великій гарбузъ, о 30 крокôвъ кладемо зерно проса, а о два кроки вôдъ того зерна — зернятко маку. Тымъ способомъ выробимо собѣ понятє о величинахъ и вôддаленю тыхъ трехъ куль всесвѣта.

Слѣдомъ Христа.

(Росказъ зъ римскихъ часôвъ).

Нôчь. Миріядами звѣздъ усыпане полудневе небо. Цѣла природа мовь дрѣмає, оповита нѣжною тишиною. Пустыми улицями Александріи тихо посуває ся высока стать Собія, римского горожанина, котрый звернувъ свôй кроки въ напрямѣ моря.

У самого берега спокôйного моря, въ котрôмъ, мовь въ зеркалѣ вôдбивали ся небеснѝ свѣтила, стояла святыня Позейдона. Ту Собій задержавъ ся и задумчиво ставъ глядѣти на тихе море. Кôлька хвиль минуло, а зъ грудей вôльного римского горожанина вырвавъ ся тяжкій стогôнъ.

— Чи все скôнчило ся? Чижь всѣ мои надѣи розлетѣли ся, якъ дымъ, котрый безповоротно счезає? Мôй Боже! Нѣчо не має вплыву на любу Доксіону, бо поганьство запустило глубоко въ нѣй свôй коренѣ.. Мы любимо себе дуже, але... мôй Богъ нѣколи не буде єи Богомъ...

Двѣ гôркѝ сльозы скотили ся по гарнôмъ лици молодця.

Кôлько то вôнъ старавъ ся, щобы все допровадити до цѣли, однакъ єго дѣло розбивалось все о одно слово Тимона, вôтця Доксіоны.

— Або вôдречешь ся Христа и поклонишь ся нашимъ богамъ и тодѣ Доксіона буде до тебе належати, або я вôддамъ тебе въ руки проконзуля, и тодѣ ты погибнешь. Выбирай одно зъ двохъ. Завтра принесешь менѣ вôдповѣдь ..

„Завтра!...“ Вже розсвѣтъ зближає ся. На що єму рѣшити ся. Тимонъ ласкаво єго принявъ, хоче дати єму руку своєи дочки-красавицѣ, богацтво, почести.. Чижь має вôнъ все те стратити? Але чи для того всего вôльно єму вôдречи ся Бога, котрого вôнъ уважає за правдивый Свѣтъ житя, и до котрого вôнъ звертавъ ся въ тяжкихъ хвиляхъ свого житя? Чижь вôнъ має вôдречи ся Того, котрый наповнявъ єго душу спокоємъ и щастємъ, котрый розсѣвавъ всѣ сумнѣвы... О нѣ, нѣ! Вôнъ сего нѣколи не зробитъ, єго душа за Христа не замѣняє нѣкого другого!

— Я люблю тебе, — сказала єму нынѣ Доксіона, — але ты будешь моимъ мужемъ лише тодѣ, єсли покинешь темну христіяньску вѣру... Христосъ, чи Доксіона... Нѣ не вôдрече ся Христа, хотяй завтра пôде за Него на муки.

Собій упавъ на колѣна и затопивъ ся вь глубокôй, ревнôй молитвѣ...

— — — — — — — —

Полудне. Горячѝ лучѣ африканьского сонця грѣютъ немилосерно. Улицѣ опустѣли а мѣсто здавало ся бути мертвымъ.

Въ домѣ Тимона при басенѣ и середъ ростинъ и цвѣтôвъ було холодно. На мягкихъ подушкахъ сперъ ся Тимонъ, коло него сидѣла Доксонія.

— Дежь Собій? Чому вôнъ не приходитъ? — неспокôйно говорила Доксонія.

— Якъ виджу нетерпеливо єго ожидаєшь? усмѣхнувъ ся Тимонъ.

— Не єго, але єго вôдповѣди — поправилась Доксонія.

— А-а! заговоривъ Тимонъ, однакъ здає ся менѣ, що єго вôдповѣдь не буде мила нѣ тобѣ, нѣ менѣ.

Лице дѣвчины легко поблѣдло.

— Нехай мене милосернѝ боги вôдъ того хоронятъ — закликала она.

— А отъ и Собій вже иде — заговоривъ Тимонъ.

Дѣвчина легко задрожала и пôдняла пытаючій зôръ на входячого молодця, котрого лице выражало тверду рѣшучôсть. Серце дѣвчины жалôсно стиснуло ся.

— Ну, яку вôдповѣдь приносишь намъ — розпочавъ Ти-

монъ. Чи выбивъ ты вже собѣ пусти мысли зъ головы?

— Милѣйша смерть, якъ вôдречене ся Христа — твердо вôдповѣвъ молодецъ.

Якъ ужаленый скочивъ Тимонъ, а видъ єго бувъ страшный.

— Нерозумный — закликавъ вôнъ — чи знаєшь, що говоришь и чи ты подумавъ надъ своєю судьбою?

— Такъ, я все обдумавъ!

— Спамятай ся нещасный! Чижь тебе не притягає красота Доксіоны, богацтво и слава? Чи ты задля Розпятого вôдречешь ся всего? Подумай о Доксіонѣ, якій тяжкій ударъ наносишь ѣй! И чи все то за наше добре серце, за нашу ласкавôсть?

Собій жалôсно поглянувъ на дѣвчину, по котрои лици розлила ся мертва блѣдôсть.

— Чи твоє рѣшене незмѣнне? — спытавъ єще разъ Тимонъ Собія.

— Такъ! вôдповѣвъ вôнъ

— Выстане менѣ сказати одно слово, — сказавъ грôзно Тимонъ, — а будешь киненый на поталу дикихъ звѣрятъ.. Але я сего не зроблю... зъ огляду на Доксіону... Иди и бережи ся попасти на моѣй дорозѣ! Не то...

Тимонъ махнувъ рукою и упавъ на подушки.

— Прости менѣ Доксіано, — прошептавъ Собій и тихо вышовъ.

— — — — — — —

Скоро въ Александріи почало ся розходити имя Собія и слава єго богоугодного житя. Зъ самовôдреченємъ себе посвятивъ вôнъ своє житє для славы Христа, — се стало ся єго цѣлею, и тôй цѣли полишивъ ся вѣрнымъ до кôнця свого житя, котре принѣсъ въ жертвѣ за Спасителя и за Єго Божественну науку.

Що думаютъ лѣкарѣ о частованю дѣтей алькоголевыми напоями (горѣвкою, пивомъ и и.)?

Єсли піяньство закорѣнило ся такъ дуже, то причинъ того сумного объяву треба шукати мѣжь иншимъ и въ тôмъ, що частованє дѣтей горячими напоями стало ся майже звычаємъ. Наука выказала, що въ декотрыхъ краяхъ на 100 дѣтей 60 уживає щоденно пива, вина а навѣть горѣвки. У насъ хиба лѣпше не єсть. Особливо въ верствахъ роботничихъ уживанє горѣвки єсть велике и дѣтей частує ся при рôжныхъ способностяхъ тымъ трôйливымъ напиткомъ.

Кто має яке-таке понятє о алькоголю, той знає, якій вôнъ шкоды наносить, особливо дѣтямъ, котрі зъ того нидѣютъ и тѣлесно и умово. Нынѣ нѣякій лѣкарь не похвалитъ уживаня алькоголю, а мимо того піянство закорѣнило ся и не буде надѣи на выкорѣненє того страшного налогу, доки старшій будутъ заохочувати дѣтей до алькоголю.

Звернѣмъ увагу на протиалькоголеву дѣяльность лѣкарѣвъ въ иншихъ краяхъ, котрі, якъ у всѣмъ, такъ и пôдъ тымъ взглядомъ выпередили насъ далеко. Швайцарія може служити намъ примѣромъ. Недавно тому выслало »Товариство противъ надуживаня алькоголевыхъ напоѣвъ« въ St. Gallen циркуляръ до всѣхъ лѣкарѣвъ швайцарскихъ зъ просьбою о выясненє справы частованя дѣтей алькоголевыми напоями. Пытанє було слѣдуюче: »Чи єсть похвальною рѣчею, щобы молодѣжь, а передовсѣмъ дѣти уживали горячихъ напоѣвъ?«

На 71 лѣкарѣвъ, котрі вôдповѣли, заявили ся всѣ проти частованю дѣтей горячими напоями. Одні заявили, що належитъ вздержати дѣти вôдъ уживаня алькоголю до якогось часу, иншій зновъ заявили ся проти того безъ застережень, для лѣпшого зрозумѣня подаємо декотрі заявы тыхъ лѣкарôвъ:

»...Єсть рѣчею певною и не пôдлягаючою жадным сумнѣвамъ, що алькоголь подаваный дѣтямъ въ якій небудь формѣ, шкодитъ дитинѣ«. (Dr. Aegli St. Gallen.) »...Моя десятилѣтна практика переконала мене, що молодѣжь повинна заховати цѣлковите повздержанє! Алькоголь єсть нещастємъ для нашихъ шкôлъ..« (Dr. Bolletter, Walkirch.) »...Звычай частованя дѣтей горячими напоями уважаю за дуже шкôдливый...« (Dr. Cherno, Gams.) »...Уживанє якихъ небудь алькоголевыхъ напоѣвъ єсть для умового и физичного розвою дѣтей дуже шкôдливе«. (Dr. Farner, Wattill.) »...Що вôдноситъ ся до частованя дѣтей алькоголевыми напоями, то думаю, що належитъ проти того выступити зъ цѣлою безвзглядностію« (Dr. Fels-Lachen-Vounvill). »Звычай частованя дѣтей горячими напоями навѣтъ въ малыхъ скôлькостяхъ мушу назвати безусловно шкôдливымъ (Dr. Girhammer, St. Gallen). »...Думаю, що уживанє алькоголевыхъ напоѣвъ дѣтьми єсть рѣчею цѣлковито шкôдливою, безъ взгляду на се, чи хочемъ ту о горѣвку, чи о пиво и вино и т. д.; дѣтямъ алькоголикôвъ (піякôвъ) раджу абстиненцію (повздержанôсть) черезъ цѣле житє« (Dr. Haene, Rorschach). »...Кто дає дѣтямъ алькоголевій напои, той поповняє злочинъ взглядомъ тыхъ дѣтей и вôтчины« (Dr. Kramer, St. Gallen). » . Подаванє дѣтямъ горячихъ напоѣвъ уважаю за рѣчь карыгôдну. Особисто не записую того дѣтямъ навѣть въ разѣ хоробы« (Dr. Schiller, Wil). »...Родичѣ повиннѣй уважати за свôй святый обовязокъ не частовати дѣтей алькоголемъ, котрый єсть для нихъ сильною отрує. Родичѣ, котрі частуютъ правильно свої дѣти горѣвкою, поповняютъ злочинъ, котрый належало бы гôрше карати, нѣжь тѣлесне поневѣранє дѣтей« (Dr. Schoenenberger, Uznach) и т. д.

Людность Швайцаріи єсть заможнѣйшою, лѣпше вôдживляючою ся и здоровшою, якъ нашій люде. Що отже въ Швайцаріи признано шкôдливымъ, сего у насъ належитъ выстерѣгати ся въ десятеро. А при тôмъ можемо тамошнымъ лѣкарямъ повѣрити, бо Швайцарія, се край о высокôй просвѣтѣ.

Длятого уважайте всѣ, особливо родичѣ, котрі маєте стычность зъ дѣтьми, щобы ихъ не частовано алькоголевыми напоями и поучайте ихъ о шкôдливости и о страшныхъ наслѣдкахъ уживаня алькоголю.

Вартôсть сповѣди.

Славный фильозофъ протестантъ Лайбнѣцъ, говоритъ въ своѣмъ дѣлѣ пôдъ заголовкомъ: »Теольогичный системъ«, (стор. 260) слѣдуюче:

„Безъ сумнѣву єсть великимъ добродѣйствомъ Божимъ, що давъ Своѣй католицкôй Церквѣ власть вôдпущаня и задержуваня грѣхôвъ; власть, котру выконує черезъ Своихъ священникôвъ, котрыхъ урядомъ не можна погорджати безъ грѣха. Не дасть ся заперечити, що цѣла тота институція гôдною єсть Божои мудрости. И въ самôй рѣчи, обовязокъ сповѣданя ся вôдстрашує многихъ вôдъ грѣха, а особливо тыхъ, котрі єще не суть дуже затвердѣлі и дає велику потѣху тымъ, котрі попали въ грѣхи.

Побожного, поважного и второпного сповѣдника уважаю за знамените оруже Боже для спасеня душъ, бо вôнъ своими радами кермує нашими склонностями, показує намъ нашій слабій стороны, каже намъ уникати нагоды до грѣха, вôддати рѣчь неправно набуту, усуває сумнѣвы, згôршенє каже напра-

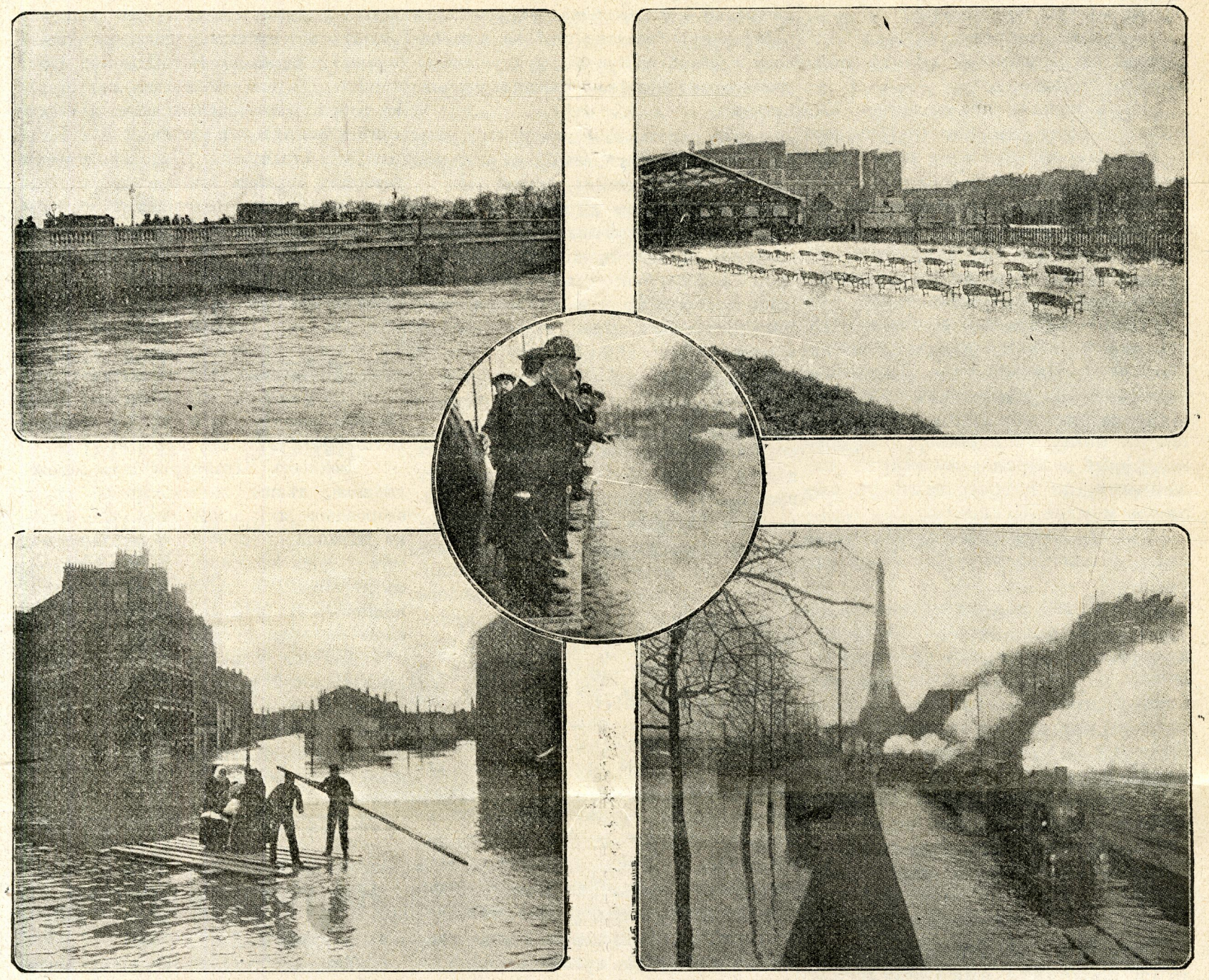

Повѣнь въ Парижи: 1) Коло мосту L' Alma. 2) Комуникація межи домами. 3) Начальникъ парискои полиціи оглядає станъ воды. 4) Вода коло магазинôвъ орлеаньского товариства. 5) Заливъ желѣзничого тору.

вити. А єсли на свѣтѣ не можна нѣчо взнеслѣйшого знайти, якъ вѣрного пріятеля, то яке щастє знайти такого пріятеля, котрый, на основѣ Божои Тайны, єсть обовязаный заховати вѣрнôсть и спѣшити зъ помочею грѣшнôй душѣ.

Якъ велике значѣнє маютъ тѝ слова въ устахъ розумного протестанта!

Повѣнь въ Парижи.

Столиця Франціи, Парижь, той сучасный тримиліоновый Вавилонъ, тяжкѝ хвилѣ пережывъ зъ кôнцемъ сѣчня. Страшна повѣнь навѣстила се велике мѣсто и нанесла знищенє и нужду. Улицѣ мѣста заливала вода, котра забирала зъ собою все, що подибала; пôдмывала домы, розрывала улицѣ и каналы, вдирала ся до пивниць и позаливала пôдземнѝ желѣзницѣ. Такои катастрофи Парижь єще не видѣвъ; зрозумѣла тому рѣчь, що великій страхъ огорнувъ мешканцѣвъ, котрыхъ вода рôвножь не щадила.

Найбôльше потерпѣла убога людность, котра попала въ нужду зъ браку живности, опалу и свѣтла. Зъ помочею приходить ѣй зъорганизована ратункова помôчь, котра роздѣлює хлѣбъ, одѣжь, лѣкарства и дає пріютъ.

Велику помôчь въ акціи ратунковôй дали христіяньскѝ заведеня, а сивый кардиналъ Парижа, архіепископъ Amette вôдправивъ торжественне богослуженє зъ процесією и благословивъ Найсв. Дарами нещасне мѣсто.

Въ цѣлôй Франціи уряджено складки на рѣчь жертвъ повени, а Святѣйшій Огецъ прислав 30 тысячь коронъ.

Щобы Господь Бгъ зглянувъ ся на бѣдну Францію и вôдвернувъ вôдъ неи иншу повѣнь, котра єсть страшнѣйша вôдъ тамтои, се єсть бракъ св. вѣры

„Иди за мною“.

Марко Симонъ Левій бувъ горожаниномъ мѣстя Єрихона. Отецъ єго бувъ Римляниномъ, а мати жидôвкою. За володарства Ирода побирали ся дуже часто Римляни зъ Жидôвками, котрѝ своєю красотою вславились.

Инша религія, инша народнôсть богато вносили непорозумѣнь въ родинѣ Марка; однакъ мати єго, красавиця Сара, своєю нѣжностею, добрымъ сер-

цемъ и дивною красотою умѣла лагодити родинні споры. Марко бувъ єи одинокимъ, любымъ сыномъ. Въ нѣмъ получили ся краса матери-жидовки и хоробрость гордого римлянина, плекавѣ середъ розкошнои природы Єрихоньскои долины.

Дитиньство Марка було спокойне и щасливе. Родичѣ єго дуже любили и дбали про него. Передовсѣмъ отецъ клавъ велику вагу на выхованє хлопця. Въ той цѣли старавъ ся о найлѣпшихъ учителѣвъ, котрѣ поясняли хлопцеви и учили єго всякихъ наукъ. Однакъ тото образованє не було повне, бо нѣкто не згадувавъ хлопцеви о Бозѣ и о религіи. Єго учили о природѣ, о єи вѣчныхъ законахъ, о красотѣ свѣта але о Сотворителю свѣта хлопцеви не згадували.

Душа хлопчика чула, що не все єи говорено и въ тыхъ хвиляхъ звертавъ ся вонъ зъ пытанями до матери; она однакъ мовчала и тихо плакала. Звязана словомъ, данымъ мужеви, не говорити Марку о религіи своихъ отцѣвъ, Сара мовчала и лише потайки молила ся за сына, скрываючи свою журбу и слезы.

Коли Марко подросъ, выправили єго родичѣ въ Римъ на укончене образованя. По укончену образованя Марко вернувъ до дому. За тѣ роки выросъ вонъ на гарного молодця, а образованє єго чудовало всѣхъ. Єго бесѣда була спокойна, розважна и лише сѣрѣ очи говорили о глубокой, тайной працѣ, котра вобувала ся въ єго душѣ.

Що себѣ Марко желавъ? Вонъ бувъ молодымъ, гарнымъ, образованымъ и богатымъ. Только материньске серце Сары запримѣтило ту борбу душѣ, котра проявляла ся на задумчивомъ лици єи сына.

Марко бувавъ въ Александріи, а слухаючи бесѣдъ жидовскихъ учителѣвъ, вдававъ ся зъ ними въ диспуты. Холодомъ звучали єго слова, коли вонъ высмѣвавъ и розбивавъ ихъ вѣрованя. Вонъ говоривъ смѣло, ясно, наводячи цитаты вызначнѣйшихъ ученыхъ и фильософовъ, вонъ накидавъ ся на нихъ, коли говорили єму о Бозѣ и о Єго милосердію. Єго бесѣды кололи, якъ остра сталь, и нерѣдко знаменитѣ, быстрѣ въ спорахъ ученѣ рабины умовкали и чудуючись дивили ся на молодого бесѣдника, — такъ ѣдко, остро звучали єго слова.

Коли Марко вернувъ до дому, ставъ задумчивымъ и нервовымъ. Родичѣ рѣшили ся єго женити. Прегарна золотоволоса Лія заняла серце Марка и зъ нею вонъ оженивъ ся. Лія полюбила мужа безгранично и старала ся бути єго подругою и вѣрною пріятелькою. Скоро однакъ запримѣтила она задумчивость свого мужа и старала ся успокоити мужа, але на всѣ єи пытаня Марко водповѣдавъ жартами. То, що вонъ переходивъ въ своѣй душѣ, було поважне, однакъ вонъ самъ не могъ зрозумѣти свого положеня.

Одного разу вернувъ Марко до дому зажурены и больше якъ коли небудь задуманый. Ходячи зъ жѣнкою по саду, вонъ росказувавъ ѣй новину, котру чувъ.

Появивъ ся, — говоривъ вонъ — молодый Пророкъ Іисусъ зъ Назарета, котрый учитъ любови Бога, правды и милосердія. За Нимъ ходятъ товпы народа, Вонъ творитъ чуда и маѣ богато учениковъ. Говорятъ, що въ лици Єго есть щось Божественного, а голосъ Єго такъ притягаючій, що трудно Єго забути. Варта бы придивити ся — сказавъ зъ насмѣшкою Марко — що то за новый Учитель и якій въ Него чудесса.

— Длячого тебе се тревожитъ? водповѣла Лія, пригортаючись до мужа. Яке намъ до сего дѣло. Мы самѣ собою щасливѣ...

Марко мовчавъ Въ душѣ єго була рана, котру вонъ укрывавъ передъ всѣми, а отъ вѣстка о новомъ учителю розранила єго душу єще больше. Вонъ старавъ ся лвернути свой гадки въ другу сторону. Якій то Учитель зъ Назарета, — думавъ вонъ Певно необразованый, малограмотный, отъ выдумка товпы.

Народины першого сына водвели Марка водъ сумныхъ гадокъ и тревогъ. Дитина мала довершити родинне щастє єго. У него було все, що лише могъ пожелати собѣ чоловѣкъ. Але чи щасливый вонъ?

Марко рѣшивъ ся побачити Іисуса хочь здалека. Довѣдавши ся, що Іисусъ маѣ прійти въ Єрихонъ, вонъ въ товпѣ народа ожидавъ Єго.

Бувъ горячій день. Сонце ясно свѣтило на безхмарномъ небѣ, якъ по бѣлой дорозѣ ишла до Єрихону купка людей. На передѣ ишовъ поважно Чоловѣкъ въ запорошеной одежи, утомленый довгою дорогою. Отъ Вонъ пристанувъ, поднявъ голову и поблагословивъ дитину, яку поднесла Єму якась женщина. Очи Марка задержались на лици Учителя. Нѣколи вонъ не видѣвъ такои благородности и такои доброты на лици чоловѣка! А очи! якѣ спокойнѣ, чистѣ и проникливѣ, яке пречудне лице, окружене спадаючимъ темнымъ волосємъ. Яка не земска краса цѣлои стати! Марко видѣвъ Іисуса, видѣвъ чуда, чувъ Єго лагодный голосъ. На хвилю спочали лагоднѣ очи Учителя на нѣмъ и глубоко врынули въ серце Марка. Першій разъ почувъ Марко, упокоренє людского ума и гордости передъ однимъ Єго поглядомъ, передъ однимъ Єго словомъ!

Тота хвиля Марка переродила. Цѣла єго душа всѣ єго гадки звернули ся до Учителя. Въ той хвилѣ понявъ вонъ, якъ безцѣльнымъ було єго дотеперѣшне житє. Вонъ почавъ часто середъ товпы прислуховати ся наукамъ, котрѣ огортали єго цѣлу душу, єго поглядъ на житє змѣнивъ ся, серце змякло, а Богъ ставъ єму близкимъ и понятнымъ.

Одного разу Іисусъ обнявъ дитину и сказавъ ученикамъ Своимъ: „Кто не прійме царства Божого, якъ дитина, той не войде въ него“. Марко забувъ на свою гордость и ученость, подбѣгъ до Іисуса, упавъ передъ Нимъ на колѣна, а слезы скотились по єго лици.

— О, Учителю добрый! промовивъ вонъ, що менѣ дѣлати, щобы наслѣдити вѣчне житє?

Прегарвѣ, божественнѣ очи Іисуса вздержались на нѣмъ.

— Ты знаєшь заповѣди — выповняй ихъ — зазвучавъ мило голосъ.

— О, Учителю, я старавъ ся все выповняти ихъ!

Іисусъ поглянувъ на него. Той ясный зоръ проникнувъ въ саму глубину єго душѣ и засвѣтивъ ся ласкою. Марко почувъ, якъ тишина и спокой сходили на єго душу.

— Поди, и все, що маєшь, продай и роздай нищимъ, — заговоривъ Іисусъ, — возми крестъ и иди за Мною!

Марко зчудовавъ ся при тыхъ словахъ. Якъ то? Продати и роздати все, що вонъ маѣ. Полишити жену, сына и родичѣвъ? Чи можливе то и чи справедливе?

Коли Марко збудивъ ся зъ задумы, Іисусъ вже водойшовъ водъ него. Здалека бачивъ Єго бѣлу стать, — а Єго голосъ, Єго зоръ, на завсѣгды лишили ся въ душѣ Марка.

Зъ болемъ и зъ сумомъ вернувъ вонъ до дому, а тревога и сумнѣвы оволодѣли єго серце.

„Кто не оставитъ жену, дѣтей, брата, родичѣвъ, домъ и майно и не поде за Мною, той не достойный Мене!...“ Чи правда се и чи справедливо? И чимъ буде нагородженый чоловѣкъ, єсли кине все близке и дороге єму задля Него? „Кто Менѣ служитъ, нехай за Мною иде. Де Я, тамъ и слуга Мой буде“. Кто Вонъ, той чоловѣкъ, въ очахъ котрого сіяє Божественна любовь? Водки у Него тота мудрость и длячого Вонъ называє Себе Сыномъ Божимъ? А тѣ Єго слова, що ради Него належитъ страдати и умерти — чи се не пусте баламученє? чи не новый способъ баламученя людей?

Марко згадавъ розъярену товпу

фарисеѣвъ и спокôйне лице Іисуса та святѝ слова: „Любѣтъ ворогôвъ вашихъ, благословѣтъ ненавидячихъ васъ“. Нѣ, се божественнѝ слова; ити за Нимъ, слухати Єго — се щастє для чоловѣка. Ало передовсѣмъ жадає Вôнъ, щобы ради Него чоловѣкъ все покинувъ и лишивъ, и все забувъ. Се неможливе, се тяжке. Але забути Єго и покинути, се такожъ неможливôсть, се понадъ силы чоловѣка. Щожъ отже робити?

Марко мучивъ ся гадками и сумнѣвами и не мôгъ знайти выходу. На нѣчо не придали ся успокоюваня Ліи, на нѣчо невинни усмѣшки одинокои дитины. Марко мовчавъ, худѣвъ и блѣдъ. Вôнъ переживавъ душевну борбу. Житє тягнуло єго всѣми принадами молодыхъ силъ и надѣй а передъ душевными очами стояла стать Христа зъ любови въ зорѣ, и зъ лагôднымъ призывомъ на устахъ »Иди за мною«.

— Треба почекати — подумавъ Марко, — що буде дальше? Чи не лишитъ ся все те словами?

И зновь вервуло давнѣйше недовѣрє и вôнъ ставъ смѣяти ся надъ собою. Але душа рвала ся до Того, що защепивъ въ нѣй святѝ чувства.

Марко почавъ жити давнѣйшимъ житємъ и нѣчо єго не занимало. Розсѣяно и рôвнодушно вôнъ ходивъ по саду, рѣшившись выжидати тои хвилѣ, коли Єго слова оправдаютъ ся въ дѣлѣ.

Въ пятницю передъ самою Пасхою довершивъ ся великій злочинъ. Люди розпяли Богочоловѣка, Котрый вôддавъ Себн за нихъ. Вже нôчь налягла на Голгофту, коли тайкомъ посувавъ ся скоро высокій чоловѣкъ, загорневый въ темный плащь, въ сторону мѣсця злочину. Прійшовши пôдъ крестъ, упавъ на землю и зарыдавъ гôркими слезами. Зъ креста благословивъ схиленою головою Спаситель, а зъ Єго закрытыхъ очей лили ся на лежачого струѣ нового житя.

Трудно було въ тôмъ упокоренôмъ, рыдаючôмъ чоловѣцѣ пôзнати гордого, богатого Марка!...

Пôдъ крестомъ Спасителя принѣсъ вôнъ все: свою душу, житє и своє горе. У того креста вôдрѣкъ ся всего, що єму було дороге и готовивъ ся розпочати нове житє.

У креста Спасителя принявъ вôвъ житєвый крестъ и пôшовъ слѣдами Учителя Старый Марко умеръ, а въ Христѣ переродивъ ся новый чоловѣкъ, що полишивъ все задля Іисуса, готовый понести за Него смерть... Смерть Спасителя зродила въ нѣмъ житє..

Домова аптика.

Въ кождôмъ домѣ, особливо на селѣ, де нема аптикъ, повинна находити ся домова аптика, котра мала бы найпотребнѣйшѝ лѣчничѝ средства. Вправдѣ денеде можна побачити на стѣнѣ малу шафку, котру господыня дому зъ гордостію называє аптикою, але поминувши те, що она часто знаходитъ ся въ невôдповѣднôмъ мѣсци, — майже все лучає ся такъ, що лѣкарства суть удержанѝ въ непорядку и безъ написôвъ, а коли въ потребѣ прійде ся ихъ шукати, то або переконує ся, що якесь лѣкарство вже выйшло, або, що такожъ часто лучає ся, бере ся въ поспѣху инше лѣкарство, призначене до иншои цѣли, прим. до натираня, и дає ся до питя хорому, котрый може ту неувагу переплатити житємъ.

Не выстарчитъ отже справити собѣ кôлька фляшчинокъ и пуделокъ и удержувати ихъ въ непорядку, але належитъ казати собѣ справити маленьку шафку, або єи самому собѣ зробити, що зновъ богато не коштує, де бы можна въ кôлькохъ передѣлкахъ выгôдно помѣстити все найпотребнѣйше. Коли маємо вже шафку, умѣщену въ вôдповѣднôмъ и легко доступнôмъ мѣсци, тодѣ стараємо ся о найпотребнѣйшѝ лѣки. До кождои флящинки зъ лѣкарствомъ повинна бути прилѣплена карточка зъ написею, що въ нѣй знаходитъ ся. Такѝ написи повиннѝ находити ся такожъ на пуделочкахъ зъ порошками або зелами. Се тому робимо, що легко помилити ся въ вышукованю лѣкарства, и замѣсть помочи хорому, можемо єму еще погôршити.

Додамо вкôнци, що аптика повинна знаходити ся въ такôмъ мѣсци, щобы до неи дѣти не мали доступу тымъ бôльше, єсли въ нѣй находятъ ся трôйливѝ лѣкарства.

Низше подаємо найважнѣйшѝ лѣкарства, загально выпробованѝ, котрѝ повиннѝ находити ся въ кождôй домовôй аптицѣ.

Лѣкарства.

Вата стерелізована. Єсть необхôдною и конечно потрѣбною. Уживає ся єи до перевязованя ранъ, до зимныхъ окладôвъ и т. д.

Діяхель. Жовтаво-темна масть. Уживає ся єи на боляки, на малѝ раны и на чираки, щобы скорше нарвали. Останки масти змываємо карболевою водою. Масть купує ся або вже розтерту на полотенци. або въ грудцѣ, а тодѣ розтирає ся єѣ розôгрѣтымъ ножемъ на полотнѣ. Прикладаючи єѣ до раны, треба масть впередъ розôгрѣти.

Карболь. Купує ся въ аптицѣ або въ дроґуеріи и то въ розпущеню 2% (процентовôмъ), а такожъ до змываня и чищеня ранъ.

Олѣй рициновый. Дає ся на прочищене особамъ дорослымъ, ложку або двѣ на день. На прочищене уживаютъ рôвножь **гôркои соли** (англійскои), а такожъ **ребарбарумъ**, готовый порошокъ, якій купуємо въ аптицѣ. На прочищене дає ся ложочку того порошку и попиває ся водою. Для дѣтей при грудяхъ, дає ся на прочищене плынну мѣшанину, зладжену зъ того порошка, котра называє ся **урльопокъ.**

Надманганіянъ потасовый (Kalihypermanganicum). Червоно-фіолетнѝ кришталы, котрѝ въ дуже маленькôй скôлькости кидає ся до шклянки воды такъ, щобы она темно зачервонѣла ся. Уживає ся єго на бôль горла, котре полоче ся тою водою, а такожъ до полоканя устъ.

Сода. Бѣлый порошокъ, якого уживає ся при хоробахъ жолудка якъ вôдбиване, печене. Заживає ся малу ложочку соды и попиває ся водою Въ аптицѣ треба выразно зажадати соды до заживаня, бо єсть еще сода до праня, котра єсть отрує.

Квасъ боровый. Бѣлый порошокъ, котрого уживає ся до полоканя горла и устъ (ложочка порошку на шклянку воды). Помагає на легке запалене горла, на сопухъ и т. д.

Масть борова. Дуже добра масть, якои уживає ся на загоєне всѣлякихъ ранъ.

Іодоформова ґаза. Прозора матерія, пересякнена жовтавымъ порошкомъ, якои уживає ся на гоєне ранъ.

(Конецъ буде.)

Вѣдомости.

Число трете „Книжочокъ місійныхъ“ за мѣсяць мартъ с. р. вже розбслано всѣмъ предплатникамъ. Єсть се дуже гарна книжочка украшена трома образками, а содержане єи слѣдуюче: 1) Безсмертнôсть душѣ. 2) Св. отецъ Кирилъ, архієпископъ єрусалимскій. 3) Не осуджай (стихъ). 4) Они пôзнали ся (повѣстка зъ давныхъ часôвъ). 5) Исторія Церкви. Религійный культъ першихъ христіянъ. 6) По завѣту матери (повѣстка для дѣтей). 7) „На другій рôкъ пôду“. 8) Згода въ родинѣ и 9) Золотѝ мысли. „Книжочки місійнѝ“ выходятъ разъ на мѣсяць, а цѣлорôчна пренумерата для 5 книжочокъ що мѣсяця выноситъ 3 К 60 с. рôчно, для 10 книжочокъ мѣсячно 7 К 20 с. рôчно. Ширѣтъ нашѝ выдавництва „Книжочки місійнѝ“ и „Посланникъ“ въ народѣ и зъєднуйте имъ новыхъ предплатникôвъ! Грошѣ належитъ посылати пôдъ слѣдуючою адресою: *Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ місійныхъ“. Львовъ ул. Снядецкихъ ч. 2.*

Не лише дѣтямъ треба заборонювати все, що ослаблює серце и атакує нервы — отже алькоголю и кавы — але и для дорослыхъ здоровлє єсть найбôльшимъ добромъ! Добра господыня бере отже на ранѣшну каву и на пôдвечерокъ тôлько правдиву Катрайнера Кнайпову солодову каву, подаючи симъ на стôлъ смачный и здоровый напитокъ. Вдоволене и ощаднôсть, а головно цвитучій выглядъ дѣтей єсть за се нагородою господынѣ. Та зъ причины богато менше вартныхъ наслѣдуванъ, треба при закупнѣ бути дуже осторожнымъ. Жадати отже лише „Катрайнера“ и принимати тôлько оригінальнѝ пачки зъ назвою: „Катрайнеръ!“ Пощожъ давати впихати собѣ въ руки якѝсь наслѣдуваня, коли за тѝ самѝ грошѣ можна дôстати добрый и правдивый товаръ? Тôлько обережнôсть зможе забезпечити передъ розчарованемъ и шкодою.

СМѢХЪ И ПРАВДА.

Въ школѣ.

— Ты чому такъ пôзно приходишь до школы?

— Прошу пана професора, мама довго обѣдъ варили.

— А щожь було у васъ на обѣдѣ?

— Хлѣбъ, сирь и оселедецъ.

У лѣкаря.

— Но, но, не журѣтъ ся дуже, то нѣчо страшного. Ваша жена укусила ся лише въ языкъ. Правда, се дуже боляче, але за два-три дни загоитъ ся

— Пане докторъ, я охотно заплачу за кôлька визитъ бôльше щобы тôлько курація була грунтовнѣйша...

— Що се значитъ?

— То значитъ, щобы продовжала ся одинъ мѣсяць.

— Чи то вашь песъ?

— Такъ, мôй.

— Въ такôмъ разѣ жадаю вôдшкодованя, бо вôнъ мене вкусивъ.

— Добре. Можете єго укусити тамъ, де вамъ подобає ся.

Пытанє: Яка єсть рôжниця межи мудрымъ а дурнымъ?

Вôдповѣдь: Мудрый знає, що говоритъ, а дурный говоритъ, що лише знає.

Непорозумѣнє.

Селянинъ: (до урядника почтового): Чи може єсть яке письмо до мене?

Урядникъ: А якъ называєте ся?

— Федôръ Шумило.

— Чи „poste restante“ ?

— Нѣ. Греко-католикъ...

У лѣкаря.

Хорый: Моя недуга такъ мучитъ мене, менѣ хиба по смерти буде лѣпше.

Лѣкарь: Я все зроблю, щобы вамъ чимскорше було лѣпше.

На улици.

Панъ: Я вже разъ говоривъ, що здоровымъ не даю милостынѣ.

Жебракъ: Щожь вы хочете, щобы я для крейцара холеры дôставъ?

На катехизаціи.

Священникъ: Отже що треба робити, щобы дôстати ся до неба?

Марія: Треба впередъ умерти, прошу єґомостя.

Женщины зносятъ бôльше болѣвъ, чимъ мущины.

— Котрый се лѣкарь вамъ то говоривъ?

— Не лѣкарь, але швець, и той, що выробляє шнурôвки.

Слаба сторона.

Судія (до злодѣя): Ты зновь тутъ? Вже четвертый разъ спôймали тебе на крадежи.

Злодѣй: Такъ, се одна слаба моя сторона, що я даю себе спôймати. Поза тымъ я чесный чоловѣкъ такъ якъ и п. судія.

Не кто будь.

— Що се за чоловѣкъ?

— Се критикъ.

— Щожь вôнъ критикує?

— Вôнъ не критикує, тôльки находитъ ся въ критичнôмъ положеню.

— Котрый чоловѣкъ найвôдважнѣйшій?

— Цѣлкомъ лисый.

— Чому?

— Бо єму зъ страху нѣколи на головѣ не стане волосє „дуба“.

— Свербитъ мене лѣва рука... Що то значитъ?

— Дôстанешь грошѣ.

— Може и правда... Тому будь такъ добрый, и пожичь менѣ тымчасомъ 10 коронъ.

Адвокатъ, редакторъ и лѣкарь.

Сперечавъ ся одного разу лѣкарь зъ адвокатомъ и редакторомъ що єсть старше медицина, право чи дневникарство. Адвокатъ каже: Каинъ забивъ Авля, маєте отже криминальну справу, однакъ редакторъ заперечивъ тому, кажучи: Власне они були редакторами, ихъ полємика допровадила до тои катастрофи.

Мои панове! вôдзываєсь на то лѣкарь, зъ того всего медицина єсть найстарша, бо коли Господь Богъ мавъ сотворити Еву то вынявъ сплячому Адамови ребро и отъ маєте першу операцію.

Труднѣиша справа.

Въ менажеріи подивляли всѣ вôдвагу дозорця, котрый вôйшовъ до клѣтки великои львицѣ. „То не велика штука — вôдзываєсь на те якійсь терминаторъ, — але єсли бы въ тôй клѣтцѣ була моя майстриха, то певно нѣкто не вôдваживъ бы ся до неи приступити“.

Въ шинку стрѣнули ся два мужики, котрî пріѣхали до мѣсточка на ярмарокъ. Поздоровившись каже одинъ до друго: А вы куме тамтого року присягали передъ єґомостемъ вôдъ горѣвки, а теперь пєте?

— Що присягавъ, то присягавъ, то правда, але тî єґомость передъ котрыми я присягавъ, вже выпровадили ся зъ нашого села.

Отецъ и сынъ.

Отецъ до сына лѣнюха: Якъ ты можешь бути такимъ неробою? Для мене праця то щось найпріємнѣйшого.

Сынъ: Етъ тату, вы добре знаєте, що чоловѣкъ не може жити самыми пріємностями, а говорите.

Вôтцѣвска рада.

— Мôй сыну, єсли знаєшь, що хочешь, а хочешь тото, що можешь, и єсли можешь всьо, що хочешь, и знаєшь, що можешь то, що хочешь — тодѣ ты є мудрымъ чоловѣкомъ.

Любячій мужь.

Жена: Що бы ты мôй дорогенькій зробивъ, єсли бы такъ я умерла?

Мужь: Дѣйсно... не знаю... здаєсь здурѣвъ бы я.

Жена: А другій разъ не оженивъ бы ся?

Мужь: Е, хиба такъ дуже я не одурѣвъ бы...

Дорогî Братя и Сестры!

Не чекайте зъ замовленємъ ажь весны, бо коли треба сіяти, то насѣне маѣ бути въ дома. Теперь часъ вôдповѣдный, то прошу замовляти насѣня, якъ въ попередныхъ рокахъ. **Ленъ російскій** зъ Тарнавы 140 центиметрôвъ высокій, и удаѣ ся на всѣхъ грунтахъ по конюшинѣ, конопляхъ и на житныхъ стерняхъ. Можна его мочити або стелити, выдаѣ прядиво бѣле якъ бавовна. Кто пришле 4 К 60 сот., той дôстане 5 кильо того лену, зъ якого буде мати що прясти на найтоньше полотно на сорочки. Кто хотѣвъ бы бôльшу скôлькôсть того насѣня мѣхами, той нехай пришле 4 К якъ задатокъ, а мы вышлемо желѣзницею (менше якъ 5 кило невысыласмо). — **Конюшина червона** чиста здорова грубо зерниста, котру кождый господарь повиненъ сіяти, треваѣ на грунтѣ 3—4 роки. До неи мѣшаѣ ся четверту часть травки, щобы ся конюшина не злягала. 5 кильо тои конюшины 10 К, 100 кильо 195 К. Травка 5 кильо, то есть 10 литрôвъ 5 К. Менше вôдъ 5 кильо не высылаємо. Замовляючій конюшину маѣ прислати 4 К задатку: безъ задатку не высылаємо. Конюшина № 2 5 кильо 9 К. Конюшина № 4 5 кильо 7 К. Конюшина № 5 5 кильо 6 К. Конюшина № 6 5 кильо 5 коронъ. — **Огôрки великій довгій.** Коли посадите на новинѣ т. с. по конюшинѣ, то будете мати лѣтомъ що возити на продажь и на зиму наквасите зъ 3 бочки, если посадите литру, то потому возьмете лѣтомъ 200 К Литра огôркôвъ 4 К, пôвъ литры 2 К, чверть литры 1 К. — **Морква жовта** велика груба 100 гр. 20 с. — **Петрушка** велика 100 гр. 20 с. — **Капуста бѣла, низка на качанѣ,** готова велика, творда, 20 гр. 40 с. — **Бруква бѣла и жовта, велика,** 20 гр. 20 с. — **Бураки червонî, великî,** коли садитъ ся на новинѣ, то уродятъ ся надзвычайно, штука на штуку 3, 4 до 5 кильо, на замятôй земли 1, 2 до 3 кильо штука 5 кильо 10 К. — **Бураки свѣкловî,** червонî, кильо 4 К — **Цебуля сіянка,** насѣне, родитъ ся червона, велика 250 гр. 2 К 50 с. — **Цебуля димлена,** до садженя 10 литрôвъ 5 К. — **Вôскъ ярый,** пчôльный, найлѣпшого сорту 5 кильо 12 К и почта оплачена нами. — **Свѣтло церковне** першои сорты, довго треваѣ и не коптитъ на 5 кильо иде 80 штукъ, 60 штукъ, 50 штукъ. 5 кильо коштуѣ 10 К. Замовляючій вôскъ або свѣтло маѣ прислати 4 К задатку; безъ задатку не высылаѣ ся. Кто хотѣвъ бы бôльшу скôлькôсть мѣхами, то вышлемо желѣзницею. Прошу замовляти на переказахъ почтовыхъ, щобы на листы и картки не тратити дармо грошей. Адресъ:

АЛЕКСАНДЕРЪ КОПАЧЬ Выжный Струтинъ, п. Рожнѣтôвъ.

20 лїт вже вважаѣ ся

Катрайнера Кнайпову каву солодову за найзнаменитший додаток до кольонїяльної кави і як середник, що заступаѣ кольонїяльну каву там, де по причинї її забурюючих прикмет, мусить ся її заборонити. Для дїтий нема лучшого кавового напитку як чистий Катрайнер.

При його уживаню розвивають ся знаменито!

Въ редакціи »Посланника« и »Книжочокъ мисійныхъ« у Львовѣ ул. Снядецкихъ ч. 2, можна дôстати за надôсланємъ напередъ грошей слѣдуючî книжки:

1. **Спѣваникъ,** мѣститъ въ собѣ пѣсни религійного змѣсту.
2. **Памятка мисіи** зъ портретомъ Высокопреосв. Митрополита Андрея Шептицкого. Цѣна 4 сот. Сто штукъ 3 кор.
3. **Молебенъ до Пресв. Дѣвы Маріи,** книжочка та мѣститъ въ собѣ параклисъ до Богородицѣ, а украшена 8-ма образками. Цѣна 6 сот.
4. **Цѣлый рôчникъ „Посланника“** за 1908 рôкъ, зброшурованый за 3 короны (для читалень 2 кор.).
5. **Рôчникъ „Книжочокъ мисійныхъ“** зъ 1908 року гарно оправленый за 1 корону.
6. **Сто (100) „Книжочокъ мисійныхъ“** зъ минувшихъ лѣтъ цѣна 3 короны.
7. **Тропарчикъ,** цѣна 10 сот.

Адресуйте такъ: Львôвъ ул. Снядецкихъ ч. 2.

Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.

Театральна библіотека „Посланника“:

„Нôчь Виѳлеємска“, ораторія. — „Іосифъ въ Египтѣ“. —„На старости лѣтъ“. — „Процесовичѣ“. — „Не клени“. — „Праведный Іовъ“. — „За сиротою Богъ зъ калитою“ .— „Вѣдьмы“. — „Въ родимôмъ краю“. — „Три праздники“. — „Сердечна месть“. — „Бунтôвникъ“. — „Мѣщаньска доля“. — „Св. Николай на Руси“. — „Св. Николай въ гостинѣ“. — „Не кради“. — „Сироты“.

Цѣна выпуска 40 сот.

Молитвы щоденнî и катехизмъ
цѣна 6 сот. — сотка кор.

100 Книжочокъ мисійныхъ
зъ всѣхъ минувшихъ лѣтъ, кожда инша, цѣна 3 кор.

Збôрникъ церковно-народныхъ пѣсень
(зъ нотами) выпуски I. II. и III. по 20 сот.

„ПѢВЕЦЬ“
збôрникъ новыхъ церковно-народныхъ пѣсень (зъ нотами) 20 сот.

Образки святыхъ
кольоровî сотка 1 кор. 20 сот., меншî сотка 40 сот.

Смѣхъ и правда
выпуски I. II. и III. по 20 сот.

О наслѣдованю Іисуса Христа
цѣна 2 кор.

Получити можна за попереднымъ надôсланємъ належитости або за послѣплатою лише пôдъ адресою:

Свящ. Левъ Джулыньскій, Лапшинô почта Бережаны.

Складъ и роботня - - - - параментôвъ церковныхъ

ВОЛОДИМИРА УСТЕНЬСКОГО

(Давнѣйше Спожърскій и Устеньскій).

— - Львôвъ, ул. Руска ч. 8. - —

Поручаѣ свôй богато заосмотреный складъ фелонôвъ, фанъ, чашъ, монстранцій, павукôвъ, лямпъ передъ Найсв. Дары, лѣхтарôвъ и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ за готôвку и на сплаты.

(На жаданѣ высылаѣ ся цѣники даромъ и оплачено).

Товариство для розвою рускои штуки

стов. зар. зъ обм. порукою

у Львовѣ, Рынокъ ч. 10. I. пов. Дôмъ „Просьвіты“ поручаѣ ся

Всч. и Всесв. Духовеньству и Всч. Комитетамъ парохіялнымъ при внутрѣшнôмъ украшеню.

Артистъ - малярь

Теофиль Копыстиньскій

перенѣсъ свою роботню артистичну зъ улицѣ Краковскои ч. 20 на улицю Шептицкихъ ч. 18.

Выдаѣ и за редакцію отвѣчаѣ: **Свящ. П. Пилипецъ.** Ставропигійска типографія, пôдъ управ. Мих. Рефця.

Ч. 6. Львôвъ, 16 (29). Марта 1910. Рôкъ XXII.

ПОСЛАННИКЪ

ИЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ЦЕРКОВНО-НАРОДНЕ.

Основатель: Свящ. Л. Джулиньскій.

Посылка предплаты и всякихъ письмъ тôлько пôдъ адресою:
Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.
Львôвъ, улиця Снядецкихъ ч. 2.

„Книжочки мисійнѓ“ выходятъ разъ на мѣсяць
Предплата рôчна: по 10 що мѣсяця: 7 кор. 20 сот., пôврôчно 3 кор. 60 сот.—По 5 що мѣсяця рôчно: 3 кор. 60 сот., пôврôчно 1 кор. 80 сот.
ДЛЯ АМЕРИКИ 5 книжочокъ що мѣсяця 2 доляры рôчно 10 що мѣсяця 3 доляры рôчно.
Менше якъ 5 „Книжочокъ мисійныхъ“ на мѣсяць не посылає ся.

»ПОСЛАННИКЪ«
выходитъ кождого 1. и 16. дня мѣсяця.
Предплата выноситъ рôчно 4 кор. пôврôчно 2 кор.
ДЛЯ АМЕРИКИ 2 доляры рôчно.
На кредитъ не посылаѥся!

„Да исправитъ ся молитва моя“.

Вже въ часахъ апостольскихъ установила св. Церковь великій пôстъ для достойного приготовленя вѣрныхъ до покуты и св. Причастія, для примиреня съ Господомъ Богомъ. Пôстъ не ѥсть лише повздержанѥ ся вôдъ ѣды и питя: „Постяще, братіѥ, тѣлеснѣ, постимъ ся и духовнѣ“ спѣваѥ св. Церковь. Пôстъ тѣлесный потребуѥ и духового, потребуѥ молитвы, милостынѣ и прочихъ дѣлъ христіяньскои любови, котрѓ особливо въ часѣ великого посту належитъ збôльшити.

И святѣ въ тôмъ часѣ повздержували ся вôдъ всего и посвячували часъ молитвамъ. Въ рядѣ молитвъ, назначеныхъ выключно для богослужень великого посту, спѣваѥ ся на богослуженю преждеосвященныхъ дарôвъ „Да исправитъ ся молитва моя, яко кадыло предъ тобою!“ Се значитъ, щобы молитва вѣрныхъ, якъ дымъ пахучій легко и пріємно взнесла ся до Бога. Такъ св. Церковь желаѥ, щобы наша молитва була правдивою и богоугодною. Якажь отже повинна бути молитва для всѣхъ вѣрныхъ и якѓ условія суть необходимѓ для успѣшности молитвы передъ Господомъ?

Молитва, будучи побожнымъ пôднесенѥмъ ума и серця до Бога, повинна бути передовсѣмъ плодомъ живои нашои вѣры, надѣи и любови до Господа „бо безъ вѣры не можна Богови подобати ся; а кто приступаѥ до Бога, повиненъ вѣрити, що Вôнъ ѥсть“ (Евр. XI. 6.). Ѥсли мы молимо ся, повиннѓ мы мати сильну вѣру въ Ѥго безконечну величь, повиннѓ мы Ѥго уважати за Творця и Спасителя. Молитва выповѣджена съ такою вѣрою и въ имя Іисуса Христа, подобаѥ ся Богови и буваѥ выслухана якъ то Спаситель сказавъ Своѥмъ ученикамъ: „Всьо, чого вы попросите въ молитвѣ съ вѣрою, отримаѥте“ (Мат. XXI. 22.).

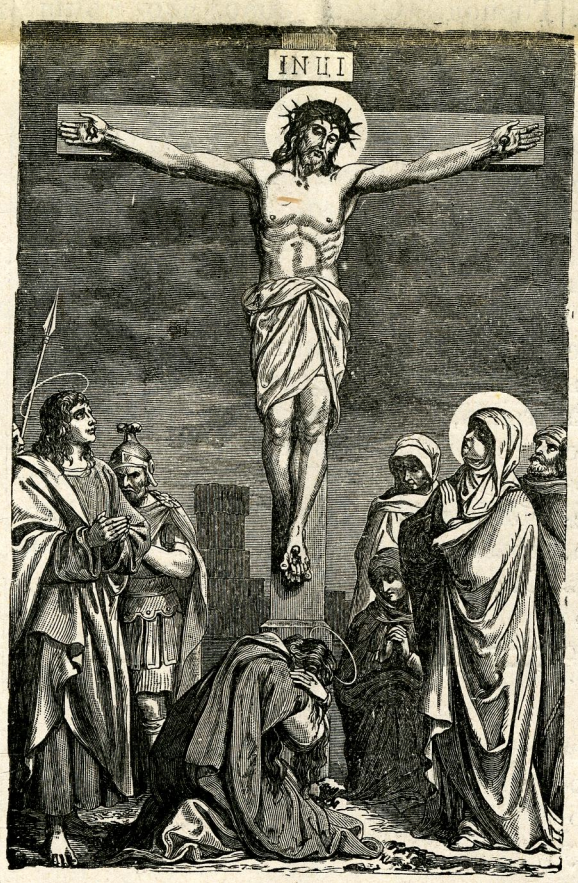

Претернѣвый за насъ страсти Іисусе Христе Сыне Божій помилуй насъ.

Мы повиннѓ молити ся смиренно и побожно. Молячись повиннѓ мы пôзнати и узнати свою бѣднôсть и слабосильнôсть передъ безконечною величею Ѥго, и вызнавати съ жалемъ свои грѣхи и похибки. „Жертва Богу, духъ сокрушенъ — спѣваѥ пророкъ Давидъ — серца сокрушенна и смиренна Богъ не уничижитъ“ (Пс. 50. 19.).

Приступаючи до молитвы и середъ молитвы повиненъ чоловѣкъ покинути всяку гордôсть. Якъ не милою ѥсть для Бога молитва, выповѣджена съ гордостію и самохвальбою, выразно показуѥ се притча о гордôмъ фарисею и покôрнôмъ мытари, съ котрыхъ лише послѣдный „бôльше оправ-

даный пѣшовъ въ дôмъ свôй“ (Лук. XVIII. 14.)

Молитва повинна дальше выходити зъ чистого серця, повинна высказувати живу вѣру, надѣю и любовь а нѣколи не повинна обмежувати ся лише на слова, бо „Духомъ єсть Богъ, а кто кланяє ся єму, повиненъ духомъ и правдою кланятися ся.“ (Іоан. IV. 24.)

Єслижь молитва не походитъ зъ сердечного серця, тодѣ єсть она обидною и немилую для Бога. О безкорыстности молитвы такои высказавъ ся Спаситель словами Исаи: „Приближаютъ ся до мене люди устами своими и почитаютъ мене языкомъ, серце ихъ однакъ єсть далеке вôдъ мене“ (Мат. XV, 8.). Такъ поступали за часôвъ Іисуса Христа фарисеи, котрй облудно молили ся лише для того, щобы другй уважали ихъ побожными, а передъ тимъ грѣхомъ облуды перестерѣгає Спаситель своихъ ученикôвъ.

Щобы наша молитва була успѣшною, повиннй мы бути чистои совѣсти. „А я знаю, що грѣшникôвъ Богъ не слухає; але єсли кто почитає Бога и творитъ Єго волю, того слухає“ (Іоан. IX. 31.) — такъ сказавъ фарисеямъ слѣпый вôдъ уродженя, уздоровленый Іисусомъ Христомъ.

Проте щобы наша молитва була Богови мила, не повиненъ молячій ся мати въ своѣмъ серци жадного тяжкого грѣха.

Молитва наша повинна бути дальше постôйною. Єсли мы молимо ся, повиннй мы цѣле наше єство звернути до Бога. Чимъ частѣйше будемо звертати нашй думки до Господа, тимъ бôльше будемо набирати вправы въ молитвѣ и постôйности, а се доведе насъ до такого совершеньства, що все будемо молити ся духомъ що радитъ св. апостолъ Павло: „Всякою молитвою и просьбою молѣтъ ся кождого часу духомъ“. (Єф. VI. 18.).

Живучи въ тѣлѣ и маючи рôжнй земскй потребы мы не можемъ зовнѣшно выповняти постôйнôсть молитвы, проте тоту постôйнôсть належитъ вôднести до внутрѣшнои молитвы, се значитъ, щобы мы и середъ трудôвъ и занять все пôдносили своє серце до Бога, щобы мы молили ся гадками. „Не говори менѣ, — поучає св. Іоаннъ Золотоустый — що для чоловѣка, занятого безнастанно дѣлами, єсть не можливымъ проводити цѣлый день на молитвѣ... Можна и якъ легко!.. Въ молитвѣ не тôлько потреба звукôвъ, скôлько мысли; не потреба рукъ, але пôднесеня ума; зовнѣшного вида, якъ внутрѣшного змысла... Тому не може перешкодити жадный часъ и мѣсце“.

Въ молитвѣ повиннй мы заховати терпеливôсть. Єсли Господь Богъ зволѣкає зъ выповненємъ нашихъ молитвъ, мы не повиннй переставати просити и не ослабляти своєи молитвы. Бути може, що такъ Господеви подобало ся, щобы мы черезъ свою постôйнôсть оказали ся бôльше достойными Єго ласкъ. Впрочѣмъ Самъ Спаситель каже що: „треба все молити ся и не уставати“. (Лука XVIII. 1.).

Въ вôдношеню до предмета повинна бути наша молитва згôдна зъ волею Божею и зъ духомъ молитвы Господньои.

Пôсля науки Іисуса Христа мы повиннй просити о добра духовй и вѣчнй, а о малй и земскй зъ вôдданємъ ся на вседобру и всевѣдучу волю Божу, бо Господь Самъ знає, що лѣпше для насъ и що намъ потрѣбне. Дальше мы не повиннй молитися о те, що може пошкодити другимъ або нашôй душѣ. О безуспѣшности такои молотвы говоритъ ап. Яковъ: „Просите, и не не отримуєте, позаякъ зле просите, щобы догодити своимъ похотямъ“. (Як. IX. 3).

Вкôнци наша молитва повинна бути не лише за насъ самыхъ, але такожь за ближнихъ и за обиджаючихъ и гонячихъ насъ а навѣть за нашихъ ворогôвъ, наслѣдуючи Спасителя, котрый на крестѣ моливъ ся за Своихъ ворогôвъ (Лук. XXIII. 34.).

На передновку.

I.

Землю покрыли снѣги бѣлй
И студѣнь намъ вже надоѣла,
И въ хатѣ тулитъ ся людина
И мерзне въ стайнѣ худобина.

Чекайте, завше такъ не буде —
Зраднѣє скотъ, зраднѣютъ люди,
Бо лють зимы утратитъ силу
И повитаємъ весну милу.

Мы не одну вже, Боже милый,
Зиму и лѣто пережили,
Весну и осѣнь мы витали
Добра и лиха вже зазнали.

Кобы лишь скорше дочекатись —
За трудъ на ново треба взятись
За Божовъ волею святою
Зъ очѣкованою весною.

II.

Чрезъ хмары сонце продераєсь,
Здає ся свѣтитъ но не грѣє,
Снѣжокъ бѣлѣє ся мѣстцями
Вѣтрецъ холодный єще вѣє.

Вже птички бôльше оживленй,
Травиця пôдъ снѣгомъ ожила,
И всѣ предвидимъ, предчуваємъ,
Що наближаєсь весна мила.

И все она прійде, минаєсь,
И правильно все наступає —
Одна моя весна минула,
Пропала — бôльше не вертає

Димитрій Вѣнцковскій.

Апостолъ здрады.

Прійшовъ часъ великого посту. Зъ сумнымъ серцемъ розважаємо подѣи крестнои муки Спасителя и идемо гадками разомъ зъ Нимъ на Голгофту, щобы близко придивити ся тому дѣлу непонятнои людови Бога-чоловѣка, Котрый жертвовавъ ся за грѣхи цѣлого свѣта

Середъ тыхъ розважань выступає немила стать котра переймає насъ страхомъ и обридженємъ: се стать Юды. Ктожь бувъ бы сподѣвавъ ся, що одинъ зъ тыхъ дванайцяти, котрыхъ Самъ Іисусъ Христосъ выбравъ на апостолôвъ Слова Божого упôдлитъ ся и упаде такъ низко и продастъ свого невинного учителя на крестну смерть.

Хотяй особа Юды єсть вôдражаючою для насъ, однакъ житє єго єсть для насъ дуже поучаюче, бо и на лихихъ кюдяхъ повиннй мы учити ся, щобы знати, якими мы не повиннй бути.

Не знаємо зъ св. Письма, коли Іисусъ Христосъ покликавъ Юду на апостола. Першій разъ вспоминає о

нѣмъ св. Матей (10, 4) коли пише, що Іисусъ Христосъ середъ численныхъ ученикôвъ выбравъ 12 мужôвъ, щобы ихъ опôсля розôслати, якъ учителѣвъ народôвъ, по цѣлôмъ свѣтѣ. Середъ тыхъ дванайцять апостолôвъ вычисляє св. Євангелистъ на кôнци Юду Искарюта »котрый и выдавъ Єго".

О єго особистыхъ прикметахъ и хибахъ св. Письмо не згадує, а що о нѣмъ знаємо, то заховало намъ передане. Мавъ се бути чоловѣкъ низкій, пригорбленый, зъ носомъ закривленымъ и рудымъ волосємъ а до того дуже бридкій. Однакъ єсть рѣчею певною, що Юда, якъ єго Іисусъ Христосъ покликавъ на апостола, не бувъ лихимъ чоловѣкомъ, а навѣть дорôвновавъ другимъ апостоламъ.

Якимъ отже способомъ, той выбраный апостолъ такъ низко упавъ?

Була се жадоба золота и пôдле лакôмство. Св. Евангеліє повѣдає, що Юда бувъ скарбникомъ середъ апостолôвъ. Зъ часомъ выробило ся у него замилованє до грошéй, котре спонукало єго до ошукуваня и крадежи, а вкôнци до найстрашнѣйшого дѣла — проданя свого учителя.

Въ тôй цѣли пôшовъ ночею до архієреѣвъ и умовивъ ся зъ ними що до способу и часу пôйманя Іисуса Христа, за що дôставъ вôдъ нихъ 30 срѣбняковъ. Надъ раномъ вертає назадъ мѣжь апостолôвъ и стає передъ лицемъ Спасителя. Серце єго заслѣпило ся до тои степени, що почавъ сумвѣвати ся о Божествѣ Іисуса Христа. Знавъ о тôмъ Спаситель добре и кôлька разôвъ єго лагôдно упоминавъ. Але надармо!

Надôйшла торжественна хвиля хвиля, въ котрôй Божественный Спаситель, установляє найсв. Тайну Евхаристіи. Пôдъ конецъ Тайнои Вечерѣ Іисусъ Христосъ засумовавъ ся. „Одинъ зъ васъ выдастъ мене« Въ послѣднôй хвилѣ напоминає єще Юду Іисусъ Христосъ, але слова Спасителя не роблятъ жадного на нѣмъ вражѣня.

Коли зъ рукъ Іисуса Христа святотацко принявъ св. Причастіє, »вôйшовъ въ него сатана«. Тодѣ Юда опускає всѣхъ и иде до архієреѣвъ, щобы злочинъ довершити. Стає на чолѣ товпы и жовнѣрôвъ, щобы спôймати Спасителя. „Кого поцѣлую, тôго спôймайте". Безвстыдный зрадникъ уживає знаку любови и пріязни. „Пріятелю, пощось прійшовъ? Поцѣлуємъ выдаєшь Сына чоловѣчого!" Отсе послѣдне напôмненє Спасителя, котрый хоче неначе сказати: Єще часъ до поправы, до жалю за злочинъ. Але ва пôзно! Юда довершивъ свого дѣла и бѣжитъ до архієреѣвъ, щобы вôдобрати умовлену заплату.

Иде зрадникъ зъ повною мошонкою, а въ слѣдъ за нимъ иде жаль? Якъ то? Чижъ замало єму заплаты, о котру такъ старавъ ся? На щожъ єму грошей, коли въ серцю єго горитъ, коли совѣсть єго пече. Се кровь невинна кличе до неба о месть, се выкиды, що вôнъ Єго повѣвъ на смерть. Не довго тѣшитъ си набутымъ грошемъ; мученый совѣстею иде назадъ до архієреѣвъ и кличе въ роспуцѣ: „Згрѣшивъ я, щомъ выдавъ кровь праведну". А они смѣючись зъ него вôдповѣли: „Що намъ до того?"

Єще въ тôй хвилѣ мôгъ Юда жалуючи, одержати прощенє тяжкои провины. Вôнъ знавъ, якъ милосєрнымъ бувъ Христосъ для грѣшникôвъ, але вѣра въ єго серци выстигла а на єи мѣсце всступила роспука. Не хоче грошей, гордитъ ними и кидає ихъ на землю, а самъ утѣкає. За нимъ женутъ привиды, невинна кровь, мука Спасителя. зрада и отворене пекло.

Єсли бы бувъ лише услухавъ голосу ласки Божои, скôнчили бы ся єго моральнѣ терпѣня. Але закаменѣлый грѣшникъ не годенъ выкликати въ собѣ жалю. Зневѣривъ ся въ милосердѣє Боже, бо злочинъ выдає ся єму за великимъ, щобы мôгъ доступити прощеня. Треба скôнчити житє и муку душѣ. Коротко оповѣдає св. Матей о кôнци Юды: »Пôшовъ и повѣсивъ ся«...

Апостолъ-зрадникъ самоубійця — отъ до якого стану може допровадити чоловѣка заслѣпленє и наметнôсть. Се жадоба золота привела Юду надъ пропасть злочину. Тая жадоба єсть жереломъ всякого зла. За грошѣ чоловѣкъ упôдлитъ ся, за грошѣ продасть чоловѣкъ свою славу, добре имя и народнôсть, за грошѣ покине св. вѣру. О бѣдный чоловѣче. Щобысь не знати якъ великого маєтку доробивъ ся пôдлымъ способомъ и уживавъ всѣхъ розкошôвъ свѣта, — голосу совѣсти не притупишь. Спокою и щастя не зазнаєшь а выкиды совѣсти приведутъ тебе до роспуки, якъ привели апостола Юду!

Суть єще иншѣ Юды. Суть се христіяне-католики котрѣ встыдаютъ ся св. вѣры котрѣ высмѣваютъ св. Церковь, и єи слугъ а вкôнци и тѣ, що намовляютъ другихъ до вôдступства.

И они приходятъ зъ солодкимъ усмѣхомъ, не наче съ поцѣлуємъ Юды до людей слабои вѣры, и пôдъ покрышкою науки и просвѣты вщѣпляютъ въ ихъ серце ѣдь зневѣры и рôвнодушности.

Стережѣтъ ся проте тыхъ ложныхъ пророкôвъ, котрѣ приходятъ до васъ въ овечôй шкôрѣ, а въ серединѣ суть хищими вовками!

Стережѣтъ ся Юдôвъ!

Свѣтъ и люди.

Земля въ всесвѣтѣ.

Дивне чувство огортає насъ, єсли порôвнаємо давнѣ, старѣ леґенды о сонци, земли, мѣсяцю и звѣздахъ, зъ теперѣшнымъ астрономичнымъ знанемъ. Нѣгде нема такои суперечности, якъ межи дитинячими домыслами першихъ народôвъ а теперѣшными майже певными доказами ученыхъ, котрѣ вôддаютъ ся астрономіи.

Стариннѣ Греки, на вôсѣмсотъ лѣтъ передъ народженємъ Іисуса Христа, представляли нашу землю, якъ велику площу, окружену водами и покрыту небозводомъ, котрыи заразомъ бувъ неначе помостомъ великои палаты Олимпу, де мешкали боги. Греція, пôсля ихъ думки, була въ самôй серединѣ землѣ, а мѣстце святе Дельфѣ въ самôй серединѣ Греціи. Якже вôдмѣнно представляє ся тота справа теперь. Ученѣ кождои хвилѣ вôдкрываютъ новѣ свѣты въ небесныхъ просторахъ, о котрыхъ давнѣише людямъ и не снило ся. Довѣдуютъ ся о ихъ природѣ, складѣ, вôддаленю вôдъ землѣ. Ломятъ собѣ головы, де знаходитъ ся земля въ вôдношеню до иншихъ свѣтôвъ и якій вплывъ маютъ иншѣ соняшнѣ системы на нашу малу землю, на котрôй мы мешкаємо.

Говорячи о вôддаленю планетъ вôдъ нашои землѣ, мусимо вынайти нову мѣру, позаякъ милѣ для астрономіи суть за короткѣ. Говоримо отже о роцѣ свѣтла, — то єсть о такôмъ вôддаленю, черезъ котре соняшный лучь, котрый перебѣгає на одну секунду 186,330 миль, передреся въ однôмъ роцѣ.

Що єсть отже рôкъ свѣтла, се трудно пôзнати на числахъ, проте объяснимо се примѣрами. Если бы мы всѣли до найскорѣйшого потягу и ѣхали безъ вôдпочинку, то потребовали бы ѣхати въ однôмъ роцѣ свѣтла одинайцять милiонôвъ лѣтъ. И тои величезнои мѣры уживаємо до обчисльованя вôддаленя звѣздъ однои вôдъ другои и вôдъ землѣ.

Довгѣ роки мнили, закимъ люди могли обчислити вôддаленє звѣздъ, ажь вкôнци пощастило ся имъ знайти мѣру, котру можна уважати за достаточну. Въ нынѣшныхъ часахъ вôддаленє звѣздъ вôдъ себе єсть вже обчислене, щобы однакъ оно було точне, то не може бути о тôмъ бесѣды.

Найблизшою звѣздою, котру до теперь вôдкрыто, єсть т. зв. Альфа Цонтаврѣ, зъ вôддаленємъ $5^1/_3$ року свѣтла. Слѣдуючою найблизшою звѣздою єсть маленька звѣзда вôддалена вôдъ

насъ о $6^1/_2$ року свѣтла. Дальша звѣзда, котрою астрономы найбôльше занимали ся т. з. „61 Циґні“ має около $7^1/_2$ року свѣтла.

Тѝ числа показуютъ намъ силу Господа Бога и принукуютъ насъ до подиву дѣлъ Єго. Черезъ астрономію приходитъ чоловѣкъ до переконаня, якимъ нужденнымъ хробачкомъ вôнъ єсть, и якъ маленькою єсть земля въ безконечнôмъ просторѣ всесвѣта. А однакъ кôлько то єсть дюдей, котрѝ гордо задираютъ голову и кпятъ собѣ зъ безконечнои могучости Сотворителя!

Слушно сказавъ одинъ зъ найбôльшихъ фильозофôвъ: „Єсли хочешь пôзнати Бога и Єго силу — зôстань астрономомъ!“

Лиггъ Яссу, наслѣдникъ престола въ Абиссиніи.

Нôчь покусъ.

(Розсказъ зъ житя св. Антонія В.)

Пустыня... Нôчь своимъ темнымъ покровомъ окрыла Египетъ... Спятъ горы и спятъ долины. Въ горѣ мѣсяць, а лучѣ єго свѣтла вôдбиває широкій величавый Ниль...

Тихо на землѣ, тихо и на небесахъ, одинъ лише чоловѣкъ вслухуе ся въ мовчанку глухои ночи... Се Антоній, молодый чоловѣкъ, котрого молодечѝ и дѣточѝ лѣта минулись далеко вôдъ сеи темнои, сумнои печеры.

Вôнъ не забувъ ихъ, якъ не забувъ шумнои веселои Александіи, але вспомины о тыхъ рокахъ поблѣдли ту, середъ сѣрои пустынѣ. Все злило ся въ въ одну неясну картину, де сплѣтали ся и улицѣ столицѣ и бѣлый гарный дôмъ, де вôнъ родивъ ся и образъ матери та поважна стать старого вôтця.

Одна лише хвилина, одна подѣя немило выринає зъ тои гарнои картины минувшины и жіє до сеи поры.

Умеръ отецъ и мати, лишила ся лише одна сестра зъ нимъ. Житє ясно, спокôйно и незамѣтно имъ плыло.

Одного року почувъ Антоній на богослуженю слова св. Єван-гелія, рôвно звучачѝ для всѣхъ „Иди, продай своє майно и роздай бѣднымъ“.

И вôнъ, цѣлымъ своимъ єствомъ понявъ таинственнѝ слова, полишивъ необходиме сестрѣ, роздавъ майно бѣднымъ а самъ въ однôй одежинѣ покинувъ вôтцѣвскій дôмъ и удавъ ся въ глубину дикои пустынѣ.

Чимало лѣтъ перейшло вôдъ тои поры и далеко вже розôйшлась слава великого подвижника, вôдданого ревнôй молитвѣ въ ночи а въ день працюючого на кусникъ сухого хлѣба.

Оле непорочнôсть и чистота души не були въ силѣ охоронити Антонія вôдъ злобы духа тьмы, володѣтеля пѣсчастыхъ ѳиль пустынѣ. И въ часѣ, коли темрява огортала пустыню и коли небеснѝ свѣтила небо украшали, — въ тôмъ часѣ зъ глубины пустынѣ, вôдъ берегôвъ величавого Ниля пôднимавъ ся легонькій вѣтеръ, и на крылахъ єго неслись слова, повнѝ пристрасныхъ звукôвъ и неземнои силы

— Антоніє! — було чути середъ тихои ночи. — Дивись, Антоніє, — отъ тамъ за тыми жовтыми горячими пѣсками, розкинувъ ся въ тѣни садôвъ, прекрасный городъ... Гарнѝ пальмы колебаютъ ся надъ крôвлями єго домôвъ, зелеными, виноградными лозами сповитѝ ихъ стѣны, а середъ нихъ журчатъ водограѣ въ басенахъ зъ рожевого мрамору... Одинъ зъ тыхъ домôвъ, се твôй дôмъ, Антоніє; въ глубинѣ єго на пуртурахъ мôгъ бы собѣ ты спокôйно спочивати середъ зелени гирляндъ и запаху цвѣтôвъ.

Дивись тамъ, де свобôдный духъ, не звязаный журбами о хлѣбъ щоденный, де въ роскошахъ будешь жити... Рѣшай ся и выбирай... Покинь свôй крестъ, а ты свобôдный и могучій пôдешь тамъ, де кличе тебе цорывъ невтомимои мысли.

Мовчитъ Антоній, рукою судорожно стискає маленькій крестъ а губы беззвучно шевелятъ тиху молитву.

— Ты не можешь рѣшити ся, ты не хочешь. Чомужь вôдрѣкаєшь ся земли.. Она така хороша, така чудова зъ своими голубыми морями, зъ роскôшными лѣсами и зъ снѣговымъ покровомъ высокихъ гôръ. Кôлько въ нѣй гармоніи, кôлько красы. Чомужь проте вôдрѣкаєшь ся житя

и любови. Дивись Антоніє, — тамъ въ тѣни стрункихъ пальмъ иде „она“. Щожь значитъ твоє житє хезъ неи. Що замѣнитъ тобѣ єи очи, сіяючѝ ласкою и любовію? Иди — иди за нею. При нѣй забудешь о всѣмъ крôмъ земскихъ красотъ и роскошôвъ короткого житя, невертаючого ся житя. Не зволѣкай, спѣшись... Иди!

Засвистало, подуло и зъ гуркотомъ понѣсъ ся ураганъ по пустынѣ. Закрутивъ ся пѣсокъ, пôднѣсъ ся стовпомъ въ гору, чорнѝ хмары нависли надъ печерою, а громовѝ удары разъ въ разъ падутъ и хитаютъ печерою.

Але не захитавъ ся Антоній; — вôнъ не видитъ вокругъ нѣкого и не чує, лише очи єго горятъ и несе ся крѣзь бурю молитва въ небеснѝ высоты и тамъ гине.....

Утихла буря, очистило ся небо на котрôмъ звѣзды зновь засіяли и замерехкотѣло.

Мовчитъ пустыня... Не чути вже голоса таинственного духа... Однакъ що се? Легкій шепотъ розлягъ ся по печерѣ, немовь бы перейшовъ вѣтеръ по сухôй травѣ. Се маленькѝ зміи а вслѣдъ за ними одна велика змія повзає до подвижника, а вôдтакъ знимає ся якесь чудовище. Розтворенна губа, роздвоєнный языкъ и тяжкій вôддыхъ приближаютъ ся до Антонія.

Здеревѣла рука, тримаюча крестъ, перейшовъ дрощъ по тѣлѣ обезсиленôмъ молитвою и постомъ и горяча слеза скотила ся по лици, але вôнъ непоколебимый...

Счезли зміи и зновь тишина залягла черничу печеру.

— Антоніє! — зновь иде зъ глубины пустынѣ могучій, сильный голосъ. — иди звôдси!. Твоѝ ученики, монахи въ чорныхъ рясахъ своими довгими молитвами заколочуютъ спокôй мого царства.. Ихъ сумнѝ лиця не могутъ бути тамъ, де володѣє царь грѣха и грѣшныхъ радостей. Иди и забери ихъ зъ собою. Если ихъ обѣты суть правдивѝ, то они и тамъ, за стѣнами пишныхъ, чудовыхъ городôвъ полишатъ ся покôрными и низшими, а єсли нѣ, то дежь заслуга ихъ передъ тымъ, до котрого линутъ ихъ постôйнѝ молитвы.

Мовчивъ пустыня, не вôдповѣдає чоловѣкъ.

— Ты не чуєшь... Поглянь Антоніє, глянь тамъ де ростутъ цвитучѝ, колючѝ кактусы. Що ты увидишь въ ихъ мрачнôй глубинѣ?..

Поглядъ пустынника мимоволѣ звертаєся туда и видитъ вôнъ, якъ за кôльцями одинокихъ пустынныхъ цвѣтôвъ, яснѣютъ въ далекôмъ видѣ свѣтлянѝ точки... Се не звѣзды, нѣ.. Все бôльше они яснѣютъ, все бôльше ростутъ...

А за ними несе ся глухій, грозный рокôтъ, що росте и наповняє и огортає мовчаливу пустыню, пôднимає ся въ гору, и замирає десь далеко середъ темныхъ, дрожачихъ хмарь.

Звѣснѝ тѝ зловѣщѝ звуки пустынникови; царь пустынѣ, косматый левъ покинувъ своє леговище и гоненый голодомъ знайшовъ живе єство, котре насититъ єго своимъ тѣломъ и напоитъ горячою кровю.

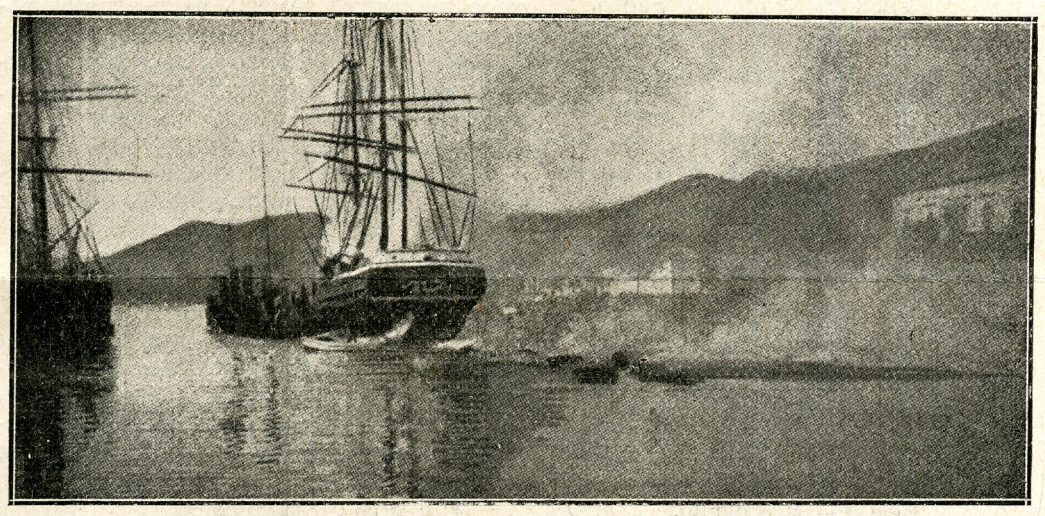

Корабель въ огни.

Єще разъ заревѣвъ, єще разъ наповнивъ пустыню грôзнымъ звукомъ и прискочивъ до печеры. Отъ вже стоитъ коло Антонія, а ударяючись хвостомъ по ребрахъ, лиже кровавымъ языкомъ опѣнену морду. Густа, буйна грива филюєсь по спинѣ, острѝ кигтѣ розрываютъ высохлу землю, а розширенѝ кровожаднѝ очи встромились, въ безборонного черница.

Єще одна хвилина а все скôнчитъ ся.

Вже чує Антоній горячій вôддыхъ льва, и сподѣваючись, що духъ сейчасъ покине немôчне тѣло, вôнъ єще разъ пôдноситъ зôръ на звѣздяне небо, готовый понести смерть за Того, котрому посвятивъ своє житє и силы...

Нема вже льва, — пуста печера и зновъ наставъ спокôй. Але не довго, бо зновъ печера наповняє ся дикими, помѣшаними звуками — шакалѣвъ, котрѝ заповняютъ вхôдъ печеры, шукаючи тутъ наживы. И левъ опять вернувъ ся, и зміи повыповзували, вючись и шепотячи по земли... И дѣвчина въ ясноѝ одежи станула при входѣ, въ рукахъ єи чаша повна лискучого вина и очи повнѝ чарôвныхъ поглядôвъ вдивили ся въ пустынника, та кличутъ єго въ роскôшнѝ гаѣ перистыхъ пальмъ...

Ударъ... Неначебъ всѣ громы свѣта разомъ загудѣли, мовь бы небозвôдъ на землю упавъ.. Зникло все ..

Мовчитъ пустыня, бѣлѣєсь нôчь, зарожевѣвъ ся всхôдъ а ранѣшня зоря высоко пôднялась...

Домовый лѣкарь.

Повѣтрє а наше здоровлє.

Здоровлє єсть найбôльшимъ скарбомъ чоловѣка на землѣ, котрый має бôльшу вартôсть, якъ всѣ богацтва. Здоровый лише чоловѣкъ може зъ замилованємъ и зъ охотою правювати и тѣшита ся своимъ житємъ. И якъ обовязкомъ чоловѣка єсть заховати чистôсть души, такъ само єсть єго обовязкомъ дбати и старати ся о чистôсть и здоровлє тѣла. Тымчасомъ много людей нищитъ и марнує своє здоровлє чи то черезъ свою легкодушнôсть, чи черезъ несвѣдомôсть, а потôмъ терпитъ сумнѝ наслѣдки того.

Чисте, свѣже повѣтрє єсть першимъ услôвємъ удержаня здоровля. Повѣтрє втягаємо до легкихъ де оно стыкаеся зъ кровію, котра вôдбирає зъ

него кисень. Для того повѣтрє єсть тымъ лѣпше и здоровѣйше, чимъ бо́льше посѣдає кисня. Мало кисня маютъ замкненѝ мѣстця, въ котрыхъ довшій часъ перебуває бо́льша ско́лько́сть людей. Во́дсвѣжити повѣтрє можна черезъ перевѣтруванє

Повѣтрє занечищує ся дальше порохомъ, дымомъ, ро́жными газами и бакцилями. Порохъ, котрый до́стає ся до помешканя не такъ дуже шко́дливый, якъ порохъ вытворюваный въ фабрикахъ и варстатахъ. Дымъ и газы зъ печей и комино́въ суть дуже шко́дливыми, подо́бно газы вытворюванѝ гнитємъ пр. зъ гною. Газъ вытворюваный зъ камѣнного угля єсть тро́йливымъ, а много вже людей черезъ власну неосторожно́сть зо́йшло зъ того свѣта. Проте не належитъ засувати печь, въ котро́й єще уголь не выпаливъ ся.

Чоловѣкъ во́дживляє ся не лише поживою але такожъ повѣтрємъ. Нерозумно проте поступаютъ тѝ котрѝ щѣльно замыкаютъ во́кна и дверѣ зъ ощадности. Се єсть зле понята ощадно́сть, котра бо́льше шкоды криноситъ для здоровля, чимъ корысти. До того лихе повѣтрє го́рше огрѣває ся, якъ чисте. Въ помешканю повѣтрє не повинно бути теплѣйше надъ 18^0 C. (Цельзія), бо высша температура спричинює перестудженє и вынѣжнює, проте шкодитъ здоровлю.

Покои до спаня повинны бути просторѝ, проте на спальню выбирає ся найбо́льшій поко́й въ помешканю. На но́чь добре треба ихъ перовѣтрити и старати ся, щобы въ одно́мъ покою богато осо́бъ не спало. Взагалѣ кождый повиненъ того триматися, що лѣпше зимне повѣтрє въ помешканю а здорове и чисте, чимъ тепле а зопсуте.

Домова аптика.

(К о н е ц ъ).

Риґольо (Rigollo). Готовый паперовый плястеръ зъ го́рчицею, якого уживаємо на кольки. Намочуємо єго и прикладаємо єго до тѣла.

Вазелѣня. Бѣла масть, уживана на загоєнє потрѣсканои шко́ры, устъ и т. д. До тои самои цѣли уживаємо **ґлицерины.**

Плынъ Бурова. Якъ вода, прозора течь, звана такожъ квасною водою. Замочуємо въ нѣй вату и прикладаємо на запаленѝ мѣсця и на пухлину.

Камфоровый спиритусъ. Уживає ся єго на натиранє при ро́жныхъ болѣхъ мязо́въ и костей. До тои самои цѣли служитъ **Француска горѣвка,** котрои такожъ уживаємо до натирань хорыхъ при горячцѣ.

Амонякъ. Остра течь; дає ся до нюханя зо́млѣлымъ, непритомнымъ. Добре средство на укушеня комахъ, змій; уживає ся такожъ до натираня при болѣхъ костей. До тыхъ самихъ цѣлей служитъ **оцетъ** и **Етеръ,** котрымъ смѣло можна натирати лице хорого. При свѣтлѣ треба зъ нимъ осторожно обходити ся, бо може експльодувати.

Каплѣ Гофмана. До ложки воды або на кусникъ цукру дає ся во́дъ 10—20 капель; заживаютъ всѣ ослабленѝ зомлѣлѝ, непритомнѝ, терплячѝ на завороты головы и и. Необхо́днѝ при породахъ.

Никсовѝ каплѣ. Уживає ся на запалене очей, коли очи закисаютъ и и. Запускає ся ихъ до ока, або намоченою въ нимъ ватою натирає ся.

Хинина. Уживає ся або вывару зъ хиновои коры або купує ся готовый порошокъ и заживає ся 2—3 грами. Средство добре на пропасницю и на жолудковѝ хоробы, особливо на бракъ апетиту.

Румянокъ. Можна самому назбирати, або купити въ аптицѣ. Яко вываръ служитъ на легкѝ забуреня жолудковѝ, особливо на корчѣ жолудковѝ.

Шлязъ. Вываръ пє ся; помагає на кашель; до вывару добре додати меду.

Цвѣтъ липовый и цвѣтъ бзины уживаємо на выкликанє потовъ. Першого уживаємо такожъ на перерванє горячки.

Центурія. Го́рке цѣлє, якого вываръ пємо при хоробахъ жолудковыхъ. Уживаємо єи на бракъ апетиту и на розво́льненє у дѣтей.

Шалвія. Зѣлє, котрого вываръ уживає ся до полоканя. Добре до него додати трохи борового квасу.

Англійскій плястеръ. Чорный и бѣлый плястеръ, якого уживаємо на малѝ ранки або на здертя наско́рня. Во́ддираємо кусникъ такого плястра, и наслиненою лискучою сто́роною прилѣплюємо дотичне мѣсце.

Полотно зъ мягкои матеріи, зъ котрого робимо бандажѣ, або уживаємо до мастей.

Подалисьмо найважнѣйшѝ домовѝ лѣкарства, котрѝ безъ рецепты можна до́стати въ кождо́й аптицѣ або дрогуеріи.

Зъ господарства.

——

О грушкахъ.

Грушка єсть широко розповсюднена въ полудневыхъ, теплѣйшихъ частяхъ нѣмецкои державы. Чимъ дальше идемо на по́вно́чь, тымъ менше находимо грушокъ а бо́льше ябло́нокъ. Найшляхотнѣйшій овочь росте въ тепло́й Франціи, де выгодувано найсмачнѣйшѝ во́дмѣны. Такожъ що до теплоты земли ставляє грушка бо́льшѝ вымаганя. Въ зимно́й земли и въ некорыстныхъ условіяхъ ростутъ го́ршѝ во́дмѣны.

Пѣсковата земля єсть взагалѣ до годованя грушокъ не во́дповѣдною. Передовсѣмъ треба уважати на спо́дну верству земли. Єсли долѣшна верства єать глиняна, тодѣ тамъ выросте здорове дерево. Примѣтити такожъ належитъ, що грушка запускає глубше корѣня, якъ ябло́нка.

Грушку можна годувати на деревахъ высокихъ, низкихъ и найнизшихъ — дереву можна надати на во́дповѣдно́й по́дкладцѣ во́дповѣдну форму. Нѣгде овочь не буде такъ великій и смачный якъ въ рядѣ деревъ на сторонѣ полуднево́й и поло́днево всхо́дно́й. Шляхотныхъ, по́зно доспѣваючихъ во́дмѣнъ не повинно инакше годувати ся, якъ на низкихъ деревахъ, въ затишно́мъ положеню и на повно́мъ сонци.

По́дъ взглядомъ господарчимъ стоятъ грушки низше, якъ аблока. Овочь менше приступный для ширшихъ верствъ, якъ яблока, и такожъ не доро́внає по́дъ взглядомъ здоровости яблокамъ. Длятого то належитъ грушки садити бо́льше для власного ужитку, якъ для продажи, и для высылки, бо грушка досыть легко псує ся и зъ часомъ тратитъ смакъ и зовнѣйшный гарный выглядъ Мимо того годуємо грушки зъ причины смачного овочу.

До садженя въ садахъ и городахъ надаютъ ся найлѣпше низкѝ формы, що не вымагаютъ дуже великого и умѣстного натинаня ножемъ, а родятъ рѣсно.

До ныхъ належатъ во́дмѣны якъ: „княгиня Ангулємска“, „добра Людвика“ и инши.

Найлѣйше замовляти до садженя реґулярнѝ пирамиды и плекати ихъ въ формѣ корчево́й.

До грушокъ вщѣпльованыхъ на дичкахъ надаютъ ся до корчевои нормы: Зелена Маґдалинка, конґресо́вка, добра Людвика, княгиня Маріянна, Наполєонка и т. п. Треба додати, що се суть найлѣпшѝ формы. Грушки тѝ почасти родятъ такожъ на высокихъ пняхъ.

До нашихъ во́дносинъ надаются двѣ во́дмѣны, дуже добрѝ по́дъ взглядомъ смаку и плодности и порученѝ черезъ всѣ фаховѝ письма. Они суть: 1.) Bon Chretien (бонкретка) и 2.) добра Людвика (Bonne Louise d'Avranches).

Зъ зимовыхъ грушокъ захвалюютъ єще „президентъ Дронардъ“, Ieanne d'Arc, Joséphine de Malines и инши, але тѝ во́дмѣны суть на наше́мъ грунтѣ непевнѝ.

Вѣдомости.

Вôдъ Администраціи. Просимо всѣхъ П. Т. Предплатникôвъ поспѣшити ся присылкою пренумераты на нашй выдавництва.

Зертаємо увагу на помѣщеный на послѣдньôй сторонѣ сего числа анонсъ о Календари „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“ на 1911 р.

„Библіотека театральна Посланника“. Многй кусники тои библіотеки були вычерпанй. Понеже великій бувъ за ними попытъ, то всѣ будутъ перепечатанй а именно: „Не клени“, „Пекло въ хатѣ“, „Три брати“, „Пещена дитина“, „Привда все горою“, и „Выворожила“. Цѣна тыхъ, якъ и всѣхъ попередныхъ теперь по 50 сот., безъ взгляду на объемъ. Замовленя тôлько пôдъ адресомъ: о. Л. Джулыньскій. Лапшинъ п. Бережаны. Книжочка: Молитвы щоденнй и Катехизмъ вже выпечатана въ шестôмъ накладѣ!

Новый володарь Абиссиніи. На полудне вôдъ Египту, въ Африцѣ, розложила ся маленька держава „чорныхъ христіянъ“ (Коптôвъ) — Абиссинія. До недавна еще володѣвъ надъ нею негусъ (володарь) Менеликъ II. Передъ смертію назначивъ своимъ наслѣдникомъ свого тринайцятилѣтного сына Лиггъ Яссу и покликавъ рôвночасно до регенціи одного зъ найспособнѣйшихъ начальникôвъ племенъ Тессама, котрый по смерти Менелика обнявъ володарство въ имени молодого „цѣсаря“.

Смерть Менелика не выкликала ніякого зворушеня въ тôй малôй державѣ, що належитъ приписати загальнôй згодѣ всѣхъ начальникôвъ племенъ, котрй въ дѣйсности суть самостôйными королями, а цѣсареви пôдлягаютъ лише номинально. Тымъ способомъ есть забезпечена еднôсть маленькои державы, котра свôй розвôй и самостôйнôсть завдячує головно помершому Менеликови II.

Корабель въ огни. До пристани Гравоза въ Дальмаціи приплывъ турецкій корабель „Фортунанати“ цѣлый наладованый сѣномъ. Зъ незвѣснои причины запалило ся сѣно на корабли, а цѣлый корабель обнявъ огонь. Мимо всѣхъ старань, не можна було при сильнôмъ вѣтрѣ угасити огня. Корабель горѣвъ два дни. Все на нѣмъ згорѣло, лишили ся лише желѣзнй стѣны котрй сумно выставали зъ пôдъ воды. Наша илюстрація представляє ту хвилю, якъ корабель зачинає горѣти.

Найменшй арміи въ Европѣ. О найбôльшихъ арміяхъ въ Европѣ, мы тамтого року писали. Мало однакъ знає ся о найменьшихъ арміяхъ, кетрй незамѣтно ведутъ своє воєвниче житє. Середъ найменшихъ европейскихъ армій наймогутнѣйшую есть армія републики Санъ Марѣно, котра складає ся зъ 9 компаній зъ 38 офицерами и 950 жовнѣрами. Велике князѣвство Люксембургъ посѣдає вôйско, котре складаєся зъ компаніи жандармеріи зъ 3 офицерами и 145 жовнѣрами.

Кромѣ того єствує компанія охотникôвъ, котра числитъ 2 официрôвъ и 170 жовнѣрôвъ. Третою зъ черги есть армія князѣвства Монако, котра числитъ 2 офицерôвъ и 82 жовнѣрôвъ. На самôмъ кôнци стоитъ князѣвство Лѣхтенштайнъ котре вôдъ року 1899 не посѣдає цѣлкомъ вôйска.

Свѣтовй злодѣи. Парискій дневникъ Matin приноситъ въ однôмъ зъ остатныхъ чиселъ своихъ оповѣданє котрому трудно було бы вѣрити, наколибы не вымѣнено назвискъ людей, котрй въ фактѣ, що выповняє змѣстъ того оповѣданя, особисто брали участь.

При однôйзъ першорядныхъ улицъ Парнжа, знаходивъ ся дентистичный закладъ д-ра Лянцельота.

Цѣлый першій поверхъ величезнои каменицѣ занимали кôмнаты домовй и лѣкарскй богатого дентиста. Дивнымъ однакъ выдавалося людямъ, що такъ мало хорыхъ удаєся до згаданого лѣкаря, а той мимо того має досыть фондôвъ на удержанє великого помешканя, помôчника дентистичного, службы въ лѣберіи а крôмъ того на трачене грошей въ першорядныхъ каварняхъ парискихъ, и на гранє въ карты.

Одинъ зъ найбôльше способных детективôвъ (шпіцлôвъ) Парижа рѣшивъ розслѣдити ту таємницю, що показало ся тимъ конечнѣйшимъ, що въ Парижи часто поповнювано крадѣжи въ аристократичныхъ, богатыхъ кругахъ, и шо злодѣя не можна було уняти.

Перебраный за добродушного гостя зъ села, удавъ ся згаданый детективъ до згаданого закладу д-ра Лянцельота.

Якжежъ здивовавъ ся, коли въ льокаю въ лѣберіи, а вôдтакъ въ дентистичнôмъ технику розпôзнавъ вломникôвъ, зъ котрыми мавъ дѣла передъ кôлькома роками, а котрй вôдтакъ затерли за собою всѣ слѣды и зникли. Не улягає сумнѣвови, що спритнй вломники пôзнали рôвножь детектива, мимо єго перебраня. Техникъ заявивъ мнимому пацієнтови, що лѣченє зубôвъ потреває довшій часъ и що слѣдуючого дня буде мусѣвъ пацієнтъ зновь прійти.

Коли детективъ опустивъ закладъ высунувъ ся за нимъ якійсь чоловѣкъ що почавъ єго пильно слѣдити. Спритный детективъ запримѣтивъ се. Слѣдуючого дня зъявивъ ся зновь у дентисты и по довшôмъ лѣченю выйшовъ досить пôзнымъ вечеромъ. Коли замыкавъ дверѣ закладу почувъ голосный смѣхъ; се вломники смѣяли ся урадованй, що позбули ся ворога.

Пôдчасъ операціи коло зубôвъ дали єму понюхати трутину, котра дѣлала поволи, але убійчо. Пôсля ихъ обчисленя повиненъ бувъ детективъ згинути въ 20 минутахъ по опущеню закладу. Успокоєнй о свою судьбу, почали пити добре вино и грати въ карты.

Якжежъ однако переразили ся, коли нагло розлягъ ся галасъ на сходахъ и вôдозвало ся голосне стуканє до дверей и голосъ: „Въ имени права, прошу отворити“.

Розпôзнали по голосѣ детиктива. Одинъ зъ бандитôвъ застрѣливъ ся, иншй перераженй лѣгали по покояхъ. Тымчасомъ въ вываженыхъ дверахъ показали ся полиціянты а бандитôвъ арештовано.

Детиктивъ уратовавъ ся тимъ, що вложивъ до носа ваты.

Кишенковый телєграфъ безъ дроту. Проф. о. Цереботани доказувавъ недавно въ Берлинѣ свôй винахôдъ, кишенковый телєграфъ безъ дроту. Пробы уряженй черезъ проф. Цереботанього удали ся дуже добре. Телєграфъ той може мати велике практичне значѣнє. Проф. Цереботани єстъ католицкимъ священникомъ въ Римѣ.

Теофиль Копыстиньскій

Церковный артистъ маляръ, мешкає при улицѣ Шептицкихъ ч. 18 и поручає Впр. Духовеньству и Вп. Комитетемъ парохіяльнымъ свою артистичну робôтню.

Смѣхъ и правда.

Зневага.

Передъ карный судъ вôзвали
Мужика Ивана,
За сосѣду, що побивъ го,
А се рѣчь погана.

И въ судѣ пытати стали,
За що бивъ сосѣду,
Що всѣ люди позбѣгались
На таку огиду.

Иванъ, що не бувъ ще въ судѣ
Зразу налякавъ ся,
Потôмъ вôнъ набравъ вôдваги,
Тай такъ вôдôзвавъ ся:

Якого вôнъ кобъ вы знали
Наробивъ мнѣ стыду
Тобъ вы певно не пытали
За щомъ бивъ сосѣду.

Отъ така то справа була:
Я и кумъ Данило,
У недѣлю въ корчму Шмуля
Пôшлисьмо на пиво.

Пємъ мы пиво, про те, про се
Говоримъ якъ люде,
Въ тôмъ сосѣда дѣдько несе,
Гадаю: щось буде!..

А вôнъ прямо до Данила:
А вы зъ кимъ тутъ брате?
И злодѣємъ, сякимъ — такимъ
Ставъ мя называти.

Но, злодѣємъ, може бути,
Щомъ колись давнѣйше
Взявъ патикъ, бы запалити,
Щобъ було теплѣйше.

Та бо вôнъ зновъ лайдачиновъ
Мене прозыває,
Я й те стерпѣвъ, се можливе,
И таке бувае.

Але якъ вôнъ „гадукатомъ“
Назвавъ мене зъ злости,
Такъ я за таку зневагу
Поломивъ му кости.

Премія для цѣлорѡчныхъ предплатникѡвъ „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.

Дуже гарный и богато илюстрованый церковно-народный

КАЛЄНДАРЬ

„ПОСЛАННИКА“ и „КНИЖОЧОКЪ МИСІЙНЫХЪ“

на 1911 рѡкъ

отримаютъ даромъ, яко премію всѣ тѝ передплатники „Посланника“ котрѝ вже прислали цѣлорѡчну передплату на 1910 р. и не маютъ жадныхъ залеглостей. Кто отже хоче отримати сей нашь Калєндарь, котрый розѡшлемо нашимъ передплатникамъ **въ мѣсяци вересни** сего року, нехай якъ найскорше вырѡвнає всѣ залеглости въ передплатѣ и пришле цѣлорѡчну передплату за рѡкъ 1910.

Яко премію отримаютъ даромъ сей календарь всѣ тѝ предплатники „Книжочокъ мисійныхъ“, котрѝ не маютъ жадныхъ залеглостей въ пренумератѣ и котрѝ, вже прислали, або єще пришлютъ цѣлорѡчну передплату на **10 примѣрникѡвъ** „Книжочокъ мисійныхъ“ мѣсячно.

Тѝ, що передплачуютъ 5 примѣрникѡвъ „Книжочокъ мисійныхъ“ отримаютъ рѡвножъ нашь калєндарь даромъ, єсли доповнятъ пренумерату до 10 примѣрникѡвъ мѣсячно.

Илюстрованый церковно-народный Калєндарь „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“ — се буде гарна и займуюча книжка для всѣхъ.

Присылайте тому якъ найскорше пренумерату на нашѝ выдавництва.

Ширѣтъ якъ найбѡльше „Посланникъ“ и „Книжочки мисійнѝ“.

Нашѝ выдавництва суть порученѝ черезъ всѣ три Впр. и Всесв. Епп. Консисторіи.

Вѡдъ 17 лѣтъ славна на цѣлу Галичину

„РИЗНИЦЯ“

торговля церковныхъ товарѡвъ поручає свои склады въ **Самборѣ, Львовѣ, Станиславовѣ и Перемышли** заосмотренѝ въ пребогатый выбѡръ: **фелонѡвъ,** стихарѡвъ, **хоругвъ,** плащаниць, **иконъ** процесіональныхъ, **крестѡвъ,** чашъ, **патериць,** лѣхтарѡвъ, **свѣтла бѣлого** и воскового, **вина,** кадила, **книгъ** богослуж. и всякого рода инныхъ товарѡвъ церковныхъ, солидной якости и по найнизшимъ цѣнамъ.

Пріймає замовленя на **иконостасы, престолы,** амвоны, сповѣдальницѣ, хоры и мальованє церквей, а старѝ ризы и сосуды до вѡдновленя; продає **заставы столовѝ** зъ правдивого и хиньского срѣбла; принимає **гроши на удѣлы и щадницю;** агентѡвъ не высылає; **цѣнники** свои и газету „Вѣстникъ торговел. Ризницы“ **высылає даромъ.**

Пѡддержуйте „Ризницу“, котра що року роздає тысячѣ коронъ на добродѣйнѝ цѣли и на бѣднѝ церкви! Не вспомагайте тыхъ, котрѝ намъ чужѝ и ворожѝ, котрѝ лихій товаръ продаютъ за добрѝ гроши и лишь Васъ вызыскуютъ!

Библіотека театральна „Посланника“:

Число
1. „За сиротою Богъ зъ калитою“.
2. „Вѣдьма“.
3. „Нѡчь Виолеємска“.
4. „Іосифъ въ Египтѣ“.
5. „Въ родимѡмъ краю“.
6. „Три праздники“.
7. „Сердечна месть“.
8. „Бунтѡвникъ“.
9. „Мѣщаньска доля“.
10. „Св. Николай на Руси“.
11. „Сироты“.
12. „На старости лѣтъ“.
13. „Праведный Іовъ“.
14. „Процесовичѣ“.
15. „Не клени“.
16. „Не кради“.
17. „Пекло въ хатѣ“.
18. „Три брати“.
19. „Пещена дитина“.
20. „Правда все горою“.
21. „Выворожила“.

Цѣна всѣхъ по 50 сот. — Замовленя **тѡлько** пѡдъ адресомъ:

о. Л. ДЖУЛЫНЬСКІЙ.

Лѣшинъ, п. Бережаны.

Найстарша фирма въ Галичинѣ

основана въ р. 1808.

Перша краєва фабрика дзвонѡвъ

Л. и МИХАЙЛА ФЕЛЬЧИНЬСКОГО

въ Калуши

— — (желѣзниця и почта въ мѣсци). — —

Вѡдзначена на выставѣ у Львовѣ золотымъ медалемъ

припоручає дзвоны рѡжнои величины въ гармонійныхъ тонахъ по умѣркованыхъ цѣнахъ, переливає старѝ дзвоны и при ужитю новои системы окутя змѣняє мѣсце удару серця.

Дзвоны свойѝ оковує такъ, що найбѡльшимъ дзвономъ може дзвонити 10-лѣтный хлопчина.

Продає за готѡвку и на сплаты ратами. Выробы свойѝ доставляє на мѣсце призначеня а въ случаяхъ невдоволеня зъ нихъ, забирає ихъ власнымъ коштомъ.

Выдає и за редакцію отвѣчає: **Свящ. П. Пилипецъ.** Ставропигійска типографія, пѡдъ управ. Мих. Рефця.

Ч. 7. Львôвъ, 1 (14). Цьвѣтня 1910. Рôкъ XXII.

ПОСЛАННИКЪ

ИЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ЦЕРКОВНО-НАРОДНЕ.

Основатель: Свящ. Л. Джулыньскій.

Посылка предплаты и всякихъ письмъ тôлько пôдъ адресою: Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“. Львôвъ, улиця Снядецкихъ ч. 2.

„Книжочки мисійнѓ“ выходятъ разъ на мѣсяць

Предплата рôчна: по 10 що мѣсяця: 7 кор. 20 сот., пôврôчно 3 кор. 60 сот.—По 5 що мѣсяця рôчно: 3 кор. 60 сот., пôврôчно 1 кор. 80 сот.

ДЛЯ АМЕРИКИ 5 книжочокъ що мѣсяця 2 доляры рôчно 10 що мѣсяця 3 доляры рôчно.

Менше якъ 5 „Книжочокъ мисійныхъ“ на мѣсяць не посылає ся.

»ПОСЛАННИКЪ«
выходитъ
кождого 1. и 16. дня мѣсяця.
Предплата выноситъ рôчно 4 кор. пôврôчно 2 кор.
ДЛЯ АМЕРИКИ 2 доляры рôчно.
На кредитъ не посылаѥся!

Чому свѣтъ переслѣдуѥ св. Церковь и ѥи вѣрныхъ?

„Ѥсли мене переслѣдовали, будутъ и васъ переслѣдовати“. (Іоан. XV. 20.)

Всѣ знаємо дуже добре, що якъ лише Ісусъ Христосъ заложивъ Свою св. Церковь, то заразъ розпочала ся проти неи борба свѣта, котра черезъ девятнайцять вѣкôвъ ажь до нынѣшнои хвилѣ безнастанно треваѥ.

Въ Римѣ, въ Греціи и въ иншихъ державахъ лила ся струями невинна кровь мученикôвъ; переслѣдованѓ христіаны коротали свôй вѣкъ по вязницяхъ, а ложнѓ науки и ѥреси затроювали серця и вôдрывали вôдъ св. Церкви цѣлѓ народы и краѣ. И нынѣ не лѣпше.

Перомъ и словомъ веде ся борбу проти св. Церкви, збещещуѥ ся св. вѣру и найбôльше переслѣдуѥ ся тыхъ, котрѓ вѣрно стоятъ пôдъ прапоромъ Христа, котрѓ вступаютъ въ Ѥго слѣды, сповняютъ Ѥго св. волю и вôдзначаютъ ся духомъ вѣры.

И неодинъ тратитъ свою вѣру, неодинъ стаѥ рôвнодушнымъ на справы религійнѓ коли бачитъ, якъ велике лихо панує на земли, якъ розгорѣли ся пристрасти, якъ бракъ св. вѣры обнимаѥ щоразъ бôльшѓ круги.

И чи на правду ѥсть въ чого сумовати?

На послѣднôй вечерѣ вôдозвавъ ся Ісусъ Христосъ до апостолôвъ тыми словами, котрѓ сповняютъ ся до нынѣшного дня: „Ѥсли свѣтъ васъ ненавидитъ, знайте, що мене передъ вами зненавидѣвъ. Ѥсли бы вы були зъ свѣта, то свѣтъ любивъ бы своѥ; але що вы не зъ свѣта, но я васъ выбравъ зъ свѣта, длятого свѣтъ васъ ненавидитъ. (Ѥв. Іоан. XV. 18.). Въ тыхъ словахъ объявивъ намъ Спаситель, кто и длячого насъ и нашу св. Церковь переслѣдовати буде.

Кто насъ буде переслѣдовати? Свѣтъ, вôдповѣдаѥ Спаситель. Отже не серця чистѓ, не душѣ невиннѓ и христіяньскѓ, — але люди, котрѓ суть слугами и невôльниками пристрастей, котрѓ ненавидятъ все, що добре, гарне и шляхотне, котрѓ валяютъ ся въ болотѣ проступкôвъ, зôпсутя и грѣха

А за що насъ будутъ переслѣдовати? За то, що належимо

СЕ ЧЕЛОВѢКЪ. (Іоаннъ XIX. 5.).

до Христа, а не до свѣта. Переслѣдуютъ насъ, бо завидуютъ намъ нашого спокою серця, бо завидуютъ нашои щасливости и надѣи. Бо хочь въ житю нашôмъ богато терпѣня, богато болю и сльозъ, єсть однакъ въ нѣмъ надѣя, що се колись скôнчитъ ся и що тѝ сльозы перемѣнятъ ся въ дорогоцѣннѝ перлы и що вкôнци вложитъ вѣнецъ хвалы нашь Спаситель на наше чоло. Въ житю вороговъ св. Церкви тои надѣи нема.

Переслѣдуютъ насъ, бо наше житє єсть для нихъ рядомъ выкидôвъ совѣсти. Наша вѣра завстыджуе ихъ безвѣрство, наша скромнôсть ихъ розпусту, наша любовь ихъ ненависть, наше цѣле житє єсть проклономъ ихъ звѣрячого житя. Неразъ може чувъ ты, дорогій брате, що убійникъ або злочинецъ, котрого рука справедливости не досягла, самъ добровôльно вôддавъ ся судови, бо здавало ся єму, що въ снѣ и на явѣ видитъ бѣдну свою жертву, котру замордовавъ. Такъ страшнымъ бувъ голосъ совѣсти; такъ великими суть выкиды у тыхъ людей, котрѝ выкликуе въ нихъ нашь добрый примѣръ.

Переслѣдуютъ насъ, бо насъ боятъ ся. Нѣкто не переслѣдуе такои религіи, котра не має жадныхъ законôвъ, котра не перешкаджає грѣхови; переслѣдуе ся лишь тото, чого чоловѣкъ лякає ся. А Церковь и вѣра, чижь дѣйсно не суть ворогами зôпсутя и грѣха? Коли за римскихъ часôвъ цѣлый свѣтъ шалѣвъ и лежавъ въ болотѣ, Церковь наша свѣтъ пôдбила и показала, що єсть сильнѣйша, нѣжь земска могучôсть. И нынѣ, де вѣра цвите, де пануе духъ Христа, тамъ до серця не маютъ приступу лихѝ науки и лихѝ примѣры.

Переслѣдуютъ насъ, бо ненавидятъ доброго. Знаємо, що суть декотрѝ звѣрята, котрѝ въ лють впадаютъ, єсли побачутъ червоне сукно. Такъ само суть люди, котрѝ впадають въ лють, єсли бачутъ чесноту, вѣру и побожнôсть. Суть люди, котрѝ думаютъ, що понеже они валяютъ ся въ грязи грѣхôвъ, отже и всѣ другѝ повиннѝ то само робити, а коли видятъ, що такъ не єсть, кидаютъ ся, лютятъ ся и переслѣдуютъ св. Церковь и єи вѣрныхъ.

Вôдложи на хвилю, дорогій брате, газету и застанови ся надъ тыми словами, котрѝ ты теперь прочитавъ, та запытай самъ себе, чи маєшь ся дѣйсно зъ чого сумовати, єсли твою св. Церковь и тебе зъ причины твоєи вѣры и побожности переслѣдуютъ?

Се борба свѣтла зъ силою темноты, а въ тôй борбѣ вѣры зъ безбожностію иде передъ тобою твôй Учитель и Вождь — Спаситель. Вôнъ тобѣ показуе, якъ зъ Нимъ обходили ся, Вôнъ тобѣ дає силу и надѣю, говорячи:

„На свѣтѣ будете утисненѝ, але не упадайте на духу, бо я побѣдивъ свѣтъ...“ а на иншôмъ мѣсци: „Вы будете плакати и заводити, а свѣтъ буде радовати ся; вы будете смутити ся, але смутокъ вашь оберне ся въ радôсть“. (Іоан. XVI. 33, 20.)

У голгофтского креста.

Густѝ чорнѝ хмары повисли надъ Єрусалимомъ, котрый ними покрытый, переживає тяжкѝ, сумнѝ хвилѣ...

Жидôвска товпа сегодня люто заворушила ся, а бѣшеный крикъ „Распни Єго“ якъ гураганъ вырыває ся зъ тысячныхъ грудей и несе ся гень ажь до тихихъ палатъ Пилата.

Распни, распни, Єго! грôзно реве товпа, пôдбурювана книжниками и фарисеями.

— Кого розпяти? Того Праведника, въ Котрôмъ вины не находжу?! пытаєсь здивованый Понтійскій Пилатъ.

Але товпа не розбирає, — она єще бôльше казитъ ся а зъ єи груди несе ся жажда неповиннои крови и дикѝ мести.

И Кому то тая месть?

Найвзнеслѣйшому Праведникови, якого земля єще не бачила; Тому Самому, Котрого та сама запоморочена товпа кôлька днѣвъ назадъ величала словами: „Осанна! Благословенъ Грядый во имя Господне!...

— — — — — — — —

Воля товпы сповнена. Спôйманый Христосъ, Святѣйшій изъ святыхъ, зависъ на крестѣ мѣжь двома розбôйниками.

И чи може бути щось страшнѣйшого, якъ розпятє Того, который прійшовъ на землю, щобы показати правду и научити любови.

...Зъ свѣжихъ ранъ Спасителя тече кровь. Пречисте Єго Тѣло стигне, опускає ся, раны розширяютъ ся. Невиносимѝ болѣ мучатъ Єго, а ще бôльше страшне пониженє и опущенє.

Радуютъ ся клеветники и убійники Христа, Котрого полишили навѣть Єго ученики. Попри Него переходятъ товпы жидôвъ и тѝ зъ Него насмѣваютъ ся

— Ты, Котрый бурившъ храмъ! Ты задумавъ перетворити нашу вѣру и наше переданє... Терпижь теперь! Ты бажавъ любовю и правдою защепити миръ на землѣ, а кождый видитъ теперь, до чого довели Тебе Твоѝ проповѣди и науки.

Такъ злобно радовали ся, такъ говоривъ въ серцяхъ безумныхъ духъ зла. Здавало ся, що правда счезла зъ лиця земли, коли ложь и зло поставили Христа середъ беззаконнои товпы.

Христа розпяли — и цѣла природа заворушилась: задрожала и заколебала ся земля, — скрыло ся сонце, а по цѣлôй земли стало темно до девятого часа и завѣса въ храмѣ роздерла ся по серединѣ... А зъ голгофтского креста, въ ту велику хвилю, понесли ся незабутѝ для свѣта слова Спасителя: „Отче! прости имъ, бо не знаютъ, що творятъ...“ Не понесли ся слова проклятя и жалобы зъ устъ Христа, а все прощаюча, повна любови, сердечна молитва за своихъ убійникôвъ...

И теперь, по девятнайцяти вѣкахъ, мы мимоволѣ переносимо ся гадкою на Голгофту и неначе чуємо долѣтаючѝ вôдти глухѝ стоны тяжкихъ мукъ Спасителя, лукавый смѣхъ безумнои товпы, трепôть потрясенои злочиномъ землѣ и тиху, святу молитву Христа: „Отче! прости имъ!...“

Въ душѣ кождого зъ насъ въ ту хвилю перенимаючу болемъ вôдзыває ся Голгофта зъ своєю жорстокостею и пукає въ дверѣ нашои совѣсти; пукає и пытає, чимъ мы оправдали въ житю терпѣня Христа, чи выповняємо на дѣлѣ Єго законъ о всепрощаючôй любови и чи служимо Божôй правдѣ.

Чи кождый въ ту велику хвилину загляне до глубины своєи

душѣ и спытає кôлько то разôвъ вôнъ простивъ, кôлько сирôтъ одѣвъ и голодныхъ накормивъ, кôлько терплячихъ потѣшивъ? Чи кождый пригадає собѣ кôлько то разôвъ вôнъ проклинавъ, кравъ безчестивъ, знущавъ ся надъ слабыми, вôднимавъ послѣдне у сирôтъ и бѣдныхъ лишавъ безъ помочи?...

Нынѣ, пôдъ крестомъ Голгофты, нашь судъ, наше спасенє або наша погибель. Нынѣ упадемо на колѣна пôдъ Господнымъ крестомъ, — приближѣмъ ся зъ упованємъ до всепрощаючого Іисуса, поклонѣмъ ся Єго безсмертнôй любови и обѣцяймо въ душѣ, що построимо наше житє такъ, якъ Вôнъ насъ учивъ. Тодѣ будемо могли сказати, що мы своимъ житємъ оправдали Єго терпѣня; тодѣ бýдемо могли назвати себе правдивыми Єго ученики.

И чимъ частѣйше будемо звертати ся душею на мѣсце терпѣнь Єспасителя; чимъ частѣйше будемо згадувати о святôй, безконечнôй любови Христа до насъ, слабыхъ грѣшникôвъ, тымъ все близше буде Вôнъ нашому серцю, тымъ дорозше буде для насъ кожде Єго слово и Єго рада, кожде Єго дѣло, котре Вôнъ зробивъ для насъ. Тодѣ мы яснѣйше пôймемо, що не жити намъ лише для себе, въ темнотѣ и въ духовôй слѣпотѣ; мы забажаємо свѣтла, забажаємо правды и для насъ буде цѣннымъ лише то, що зможе украсити и пôднести душу нашу, що зможе причинити ся до розширеня правды и славы Божои на грѣшнôй землѣ...

Свѣтъ и люди.

Дещо про вульканы.

Якъ вôдбуваютъ ся выбухи вулканôвъ?

Выбухи вулканôвъ не суть нечайнѝ; ихъ попереджуютъ рôжнѝ остерѣгаючѝ явища. Въ мѣсцяхъ самого выбуху та въ околицѣ починає передъ выбухомъ земля дрожати, зразу легко опôсля сильнѣйше. Коли се мѣсце єсть покрыте снѣгомъ, то пôдъ вплывомъ дѣланя пôдземнои теплоты починає вôнъ топити ся. Натомѣсть жерела въ цѣлôй околицѣ высихаютъ, а зъ щелинъ починаютъ выдобувати ся газы, пара и дымъ. Тѝ явища суть заповѣдсю самого властивого, головного выбуху. Середъ страшного гуку та трѣскоту отвирає ся кратеръ и немовь зъ великаньскои пащѣ выкидає впередъ зъ себе стовпы дыму и пары, якѝ въ горѣ розширюютъ ся, та творятъ хмару. Се явище звемо пинія (сосна).

Вульканичный дымъ складає ся зъ попелу та меншихъ и бôльшихъ вôдломкôвъ скалъ, якѝ вульканъ мече въ гору. Тѝ вôдламки скалъ доходятъ неразъ до великаньскихъ розмѣрôвъ. При выбуху вулкана Котопаксі 1533 р. доходили они до величины хаты, а вульканична гора Араратъ выкинула въ р. 1840 скалу, що важила 200 кильогр. Однакъ найчастѣйше выкидає вульканъ малѝ камѣнцѣ, величины лѣскового орѣха, якѝ Италійцѣ звутъ рапилями.

По выбуху дыму и пары наступає зъ черги выбухъ самои лявы. Зъ кратеру (отвору) выплыває лява найчастѣйше черезъ щелины, якѝ пôдъ вплывомъ силы выбуху творятъ ся на бокахъ вульканичнои горы.

Коли тѝ выбухи минутъ, а коли вульканъ вычерпає свои силы, наступає станъ спочинку. Вульканъ стає тодѣ цѣлкомъ або хвилево выгаслымъ, а зъ вульканичного кратеру выходятъ лише рôжнородныѝ газы.

Выбухамъ лявы товаришатъ звычайно бурѣ зъ лискавками и громами. Походитъ то зъ того, що выбухъ вулкана, та сила, якою вôнъ кидяє въ гору рôжнымъ матеріяломъ, заколочує спокôй воздуха и выкликує въ нѣмъ рôжнѝ заворушеня. Гарно и величаво выглядаютъ полумѣни, якѝ выдобуваютъ ся, чи то зъ головного кратеру, чи то зъ побôчныхъ, а якѝ походятъ зъ спаленя газôвъ а передовсѣмъ водня.

Въ горѣ сказали мы про попѣлъ або вульканичный пылъ. Походитъ вôнъ зъ стертя та розпыленя скалъ. Пôдчасъ выбуху Везувія (въ Италіи) въ 1822 р. залягли небо такѝ густѝ туманы вульканичного пылу, що заступили сонце, а мешканцѣ дооколичныхъ сѣлъ мусѣли въ бѣлый день свѣтити лѣхтарнѣ. Сей пылъ єсть незвычайно легкій и тому розноситъ єго вѣтеръ въ далекѝ стороны. Попѣлъ зъ Везувія спадавъ неразъ ажь въ Константинополи. Водна пара яку выкидає вульканъ пôдчасъ выбуху скроплює ся, мѣшає ся зъ вульканичнымъ попеломъ и спадає ча землю. Та мѣшанина творитъ густе болото, яке для мешканцѣвъ привульканичныхъ осель єсть о много небезпечнѣйше, чимъ сама лява. Вôдъ лявы можна втечи, а спадаюче въ видѣ дощу болото заливає нагло цѣлѝ околицѣ. Не лява а болото заляло въ 79 р, по Хр. три италійскѝ мѣста Геркулянумъ, Стабіи и Помпеи, та покрыло ихъ верствою грубою на 18 до 45 метрôвъ. Коли то болото ствердне, творитъ тодѣ скалу звану туфомъ. Декотрѝ Вульканы выкидаютъ зъ себе вже готове болото. Повстає оно зъ мѣшанины попелу и стопленого снѣгу, якій заповняє кратеры высокихъ вульканичныхъ стôжкôвъ. Звѣсный зъ сего єсть вульканъ Котопаксі въ пôвнôчнôй Америцѣ, высокій на 5700 м.

Пôдъ вулканичною лявою розумѣємо розтопленѝ до плынного стану скалы. Лява може бути двоякого рода: плынна або липка. Плынна лява єсть дуже прудка, она гонитъ огнистыми струями та заливає засѣянѝ поля, вôдъ єи горяча займаютъ ся села и горятъ винницѣ. Скорôсть бѣгу такои лявы выноситъ навѣть 20 м. на секунду. Застыгла плынна лява дає дуже тверду скалу, зъ котрои мешканцѣ выробляютъ рôжнѝ домашнѝ знаряды.

Липка лява плыве незвычайно поволи, тому легко передъ нею втечи. Зъ єи середины выдобуваютъ ся газы, а сама лява зъ причины тыхъ газôвъ въ серединѣ єсть незвычайно легка. Перекрôй єи можемо порôвнати зъ перекроємъ швайцарского сира або до губки. Таку ляву уживаютъ столярѣ пôдъ назвою пумексу.

Выплываюча зъ кратеру лява єсть незвычайно горяча. Температура єи, якъ подаютъ ученѝ выноситъ вôдъ 1000 до 2000° Ц. Лява така стигне дуже поволи. Давно застиглѝ лявы о будовѣ кристаличнôй або збитôй звемо базалотами. Подибуємо ихъ въ видѣ верствованыхъ покладôвъ, копиць а навѣть цѣлыхъ гôръ, якѝ носятъ назву вульканичныхъ гôръ.

Представмо собѣ образъ вествового вульканичного стôжка, пôзнаймо верствы зъ якихъ вôнъ складає ся и порядокъ, въ якôмъ они на собѣ лежатъ. Представителемъ такого вулкана буде для насъ найбôльше звѣсный Везувъ. Найперше выкидає зъ себе вульканична безодня попѣлъ. Сей матеріялъ творитъ пôдставу вульканичного стôжка, або єго спôдну верству. На нѣй осѣдає верства вульканичного болота, котре звемо туфомъ. На туфахъ находитъ ся трета, верхна верства вульканичного стôжка, лява. Боки вулкану бувають часто выщербленѝ глубокими ярами. То жолобитъ ихъ вода, яка сплыває по стѣнахъ стôжка. Тѝ яры звутъ ся зъ италійска баранк-ами.

Великій тыждень въ Римѣ.

Нѣгде не обходятъ память муки, зложеня до гробу и воскресенія Іисуса Христа зъ такою величавостію, якъ въ столицѣ христіяньского свѣта, въ Римѣ. Товпы путникôвъ спѣшатъ въ тôмъ часѣ до Риму, де въ монастири Trinita pellegrini одержуютъ мешкане и харчь.

Въ великій четверъ св. Отецъ благословитъ вѣрныхъ, а опôсля наступае церемонія умываня нôгъ убогимъ путникамъ Папою. Обрядъ сей вôдбуваѥ ся въ церквѣ св. Петра, въ однôй зъ бôчныхъ каплиць де збираютъ ся кардиналы и достойники духовнѝ и свѣтскѝ. Святѣйшій Отецъ сѣдаѥ на престолѣ, а по обохъ сторонахъ сѣдаютъ кардиналы. Путники въ довгихъ бѣлыхъ убраняхъ сидятъ въ пôвколесѣ на пôдвысшеныхъ сидженяхъ. Ѥсть ихъ тринайцять на памятку чудесного зъявленя ся ангела помѣжь 12 путниками, коли одинъ зъ першихъ папôвъ доповнявъ того обряду.

Св. Отецъ вôдмовляѥ молитву, опôсля опоясуѥ ся бѣлымъ полотномъ, а кардиналы тримаютъ мыдницю и рушники. Папа зближаѥ ся до кождого зъ путникôвъ, поздоровляѥ ѥго, налываѥ воды на ноги, а обтерши рушникомъ пѣлуѥ ихъ. При тôмъ одинъ зъ кардиналôвъ вручаѥ кождому цвѣты, посвячѐнѝ попередно Папою. По церемоніи засѣдаютъ путники до вечерѣ.

Въ велику пятницю спѣваѥ хоръ въ Сикстиньскôй каплицѣ псальмы, котрѝ маютъ выкликувати велике вражѣне. По скôнченôмъ обрядѣ показуѥ одинъ зъ ѥпископôвъ зъ пôдвысшеного мѣсця реликвіи (части) святого Креста и хустину св. Вероники зъ лицемъ Спасителя и тыми реликвіями благословитъ.

Въ велику суботу вôдбуваѥ ся въ базилицѣ св. Іоанна лятераньского торжественный крестъ наверненыхъ христіянъ.

Порохъ (курява).

Нема однѣсенького мѣсця на земли и де бы въ воздусѣ не було пороху. Ѥсть вôнъ по мѣстахъ и по селахъ, не бракъ ѥго въ пустыняхъ, степахъ та лѣсахъ. Навѣть ледомъ вкритѝ вершки высокихъ гôръ та безлюднѝ снѣговѝ пôдбѣгуновѝ просторы не суть вôльнѝ вôдъ пороху.

Звычайно не помѣчаѥмо пороху въ воздусѣ. А дѣѥ ся ѥ тодѣ, коли пороху того нема дуже много. Поодинокѝ частицѣ пороху суть за дрôбнѝ, щобы ихъ можна бачити голымъ окомъ; на ѥ треба окремыхъ приладôвъ.

Близшѝ розслѣды пôдъ микроскопомъ (приладъ до побôльшованя) выказали, яка скôлькôсть тыхъ дрôбныхъ частиць находитъ ся въ тôмъ мѣсци, де намъ само око нѣчого ще не каже про ѥствованѐ пороху. Найчистѣйшій воздухъ ѥсть въ горахъ, однакъ тота чистота ѥсть взглядна. Въ однôмъ шестистѣннôмъ центимстрѣ буваѥ на вершкахъ гôръ якихъ кôлька сотокъ частиць пороху. Ѥсть ѥ тодѣ, коли нема вѣтру. Коли вѣтеръ дуѥ, то число частиць доходитъ тодѣ до десятокъ тысячь въ тôй сямôй скôлькости воздуха По мѣстахъ досягаѥ число порошинокъ кôлька сотокъ тысячь навѣть тодѣ, коли вѣтрôвъ нема. Въ мешкальныхъ кôмнатахъ, де старають ся о чистоту, може бути въ центимстрѣ шестистѣннôмъ и пôвъ миліона дрôбонькихъ частиць пороху. Коли въ хатѣ горитъ свѣтильный газъ або ѥсть якій курецъ, то число тото збôльшаѥ ся до кôлькохъ сотокъ тысячôвъ миліонôвъ! Коли взятибъ куряву на вагу, то выказалобъ ся, що въ однôмъ метрѣ шестистѣннôмъ »чистого« пороху зъ комнаты буде якихъ 16 десять тысячныхъ грама (0·0016 гр.) Въ фабрикахъ може важити курява зъ того самого объему воздуха навѣть 2 десятѝ части грама (0·2).

Порохъ то пôрванѝ и пôднесенѝ рухомъ воздуха частицѣ коры земнои и того, що на нѣй ѥсть. А вôдрываютъ ся тѝ порошинки пôдъ дѣланемъ рôжныхъ причинъ. Складаѥ ся на се въ природѣ не одно.

Вѣтеръ мече и суне пѣсокъ по сухôй земли, вытираѥ ѥи та творитъ ще дрôбнѣйшѝ частины и пôднимаѥ ихъ въ гору. Вôдôрванѝ крапельки морскои воды розпилюѥ вѣтеръ такъ, що вода паруѥ (такожь черезъ тепло) лишаючи окремо въ воздусѣ частины розпущенои въ нѣй передше кухоннои соли. Звѣрята рухаючись по поверхни землѣ творятъ силу пороху такъ, якъ чоловѣкъ, а то черезъ тертѥ объ землю або и о поверхню власного тѣла. Скôлькостею вытворюванои курявы дорôвнуѥ чоловѣкъ навѣть вѣтрови, а може ѥго перевысшаѥ. Дальше тѝ миліоны коминôвъ по домахъ, зелѣзныхъ и господарскихъ машинъ, лямпы та всѣлякѝ хочбы примитивнѝ варстаты, ѥ невычерпанѝ жерела курявы. Въ каменоломахъ, у ганчарôвъ, ткачôвъ, по млынахъ вытворюѥ ся порохъ такъ добре, якъ въ майнахъ угля въ ткацкихъ варстатахъ и токарняхъ. Мѣста, чи краѣ, де цвите промыслъ прямо дусятъ ся курявою. Нѣгде тôлько фабрикъ нема, якъ въ Англіи, та нѣгде тôльки курявы и мраки, якъ въ тôмъ краю.

Порохъ вытворюютъ и ростины а то тѝ, що пылокъ зъ ихъ цвѣтôвъ переноситъ вѣтеръ. Плоскинка, коноплѣ сыплятъ множество того пылку, а ще бôльше даютъ ѥго шпильковѝ дерева. Лучаѥ ся неразъ, що пылокъ зъ шпильковыхъ деревъ пôрваный вѣтрами пережене великѝ просторы, спадаючи опôсля зъ дощемъ, якъ т. зв. сѣрковый дощь. »Сѣрковый« дощь выкликуѥ пострахъ у забобонного люду такъ, якъ »кровавый«, котрый завдячуѥ свою червону краску желѣзистому порохови. Такѝ сѣрковѝ дощѣ знанѝ суть въ середущôй Америцѣ, на Середземнôмъ мори и въ полудневôй Европѣ. А несутъ сей порохъ такъ далеко вѣтры званѝ пасатами.

Пôдчасъ выбуху вулканôвъ порываютъ газы крапелинки лявы, котра заразъ стигне въ воздусѣ. Повстаѥ зъ нихъ вулканичный попѣлъ. Дрôбный попѣлъ иде зъ вѣтрами дуже далеко. Пôдчасъ выбуху Везувія въ 79 р. по Хр. несло попѣлъ зъ пôдъ Неаполю ажь до Палестины. Въ 1883 р. уносивъ ся попѣлъ зъ одного зъ вулканôвъ зъ сундайскихъ островôвъ въ Азіи такожь надъ Галичиною, а такъ само въ кôлькохъ слѣдуючихъ лѣтахъ. Догадуютъ ся сего звôдси, що тодѣ бували хмары дуже довго по заходѣ сонця ясныѝ, а ѥ можливе тодѣ, коли дуже высоко понадъ землею суть твердѝ частицѣ, що вôдбиваютъ свѣтло.

Ученѝ, котрѝ розслѣджували пôдбѣгуновѝ снѣги, добачували на нихъ дрѣбоньку желѣзисту пиль, яка складомъ не рôжнила ся вôдъ метеоритôвъ. Ѥ наводило бы на сю гадку, що курява доходитъ до нашои земли и зъ поза неи зъ свѣтовыхъ просторôвъ.

Шкôдливôсть курявы не ѥсть все и всюда однака. Помѣжь частицями минеральнымн можутъ бути въ поросѣ бактеріи (заразки). Въ серединѣ бôльшихъ мѣстъ пр. Парижа буваѥ ихъ по кôлька тысячь въ шестистѣннôмъ метрѣ, по селахъ по кôлька сотъ. Въ зимѣ буваѥ менше бактерій чимъ въ лѣтѣ. Бактеріи чахотки (сухôтъ), тифа, холѥры, кору, дифтеріи и т. д. уносятъ ся въ воздусѣ, та переносятъ недуги на иншихъ людей.

Тай минеральна пыль буваѥ небезпечна. Порохъ зъ олова, мѣли, окиси ртути ѥсть прямо трôйливый, коли вдыхуѥмо ѥго довшій часъ до легкихъ. Малярѣ, котрѝ маютъ въ краскахъ олово, дальше зецеры по печатняхъ, де въ черенкахъ ѥсть такожь олово, хорюютъ дуже часто и тяжко. Недуги легкихъ,

нервовй, се дуже частый выслѣдъ вдыханя трôйливого пороху зъ олова.

Тай нетрôйливый, минеральный порохъ пôдкопує наше здоровлє. Найнебезпечнѣйшій єсть порохъ зложеный зъ твердыхъ частиць о острыхъ гранахъ та кôнчикахъ. Люди, що занимаютъ ся шлѣфованємъ шкла, не переживаютъ 40 лѣтъ Шкôдливый єсть такожь порохъ зъ вапна и цементу. Житє шлѣфієрôвъ и мулярôвъ єсть незавидне.

Порохъ зъ металѣвъ повстає при пилованю, точеню. Єсть вôнъ гачиковато зôгненый та острый, тимъ ранитъ вôнъ оболонку въ легкихъ. На тыхъ ранкахъ множать ся скорше бакіеріи, та прискорюютъ смерть чоловѣка. Навѣть волокнистый порохъ въ ткацкихъ варстатахъ и прядѣльняхъ єсть небезпечный, бо залѣплює груди такъ, що трудно єго выдалити пôдчасъ кашлю

Зъ огляду на шкôдливôсть курявы, належитъ зменшувати єи скôлькôсть, бо годѣ єи цѣлкомъ усунути. Скроплене водою мьогихъ предметôвъ пôдчасъ оброблюваня зменшає скôлькôсть курявы, а такъ само скроплюванє улиць. Провѣтрюванє кôмнатъ, фабричныхъ саль конечне такъ само, якъ часте вымѣіованє и змываніе пôдлогъ и знарядôвъ. Лише тою дорогою можна хочь въ части устеречи ся вôдъ тои шкоды, яку наноситъ нашому здоровлю порохъ разомъ зъ бактеріями.

Найбôльше зимно и горячо на нашôй землѣ.

До теперь дало ся завважити на нашôй земли найбôльше зимно дня 21 сѣчня въ схôднôй Сиберіи, въ Якутску, де буває въ тôмъ часѣ около 49 степенôвъ нисше зера Цельзія.

Одинъ сибирійскій офицеръ однакъ каже, що вже перебувавъ тамъ температуру 63° С. нисше зера.

Та пересѣчна температура Сибиру єсть майже все однакова. Она выноситъ около 40° зимна що року.

Въ пôвнôчнôй Америцѣ, не далеко Смайтъ-Савндъ выноситъ пересѣчно зимно въ зимѣ вôдъ 50—56° С.

Въ американьскихъ заливахъ Мереі, Мек-Кляръ упавъ термометеръ въ сѣчни 1859 р. на 57° С. Такого зимна въ Европѣ не стрѣчає ся. Годѣ говорити о европейскôй температурѣ зъ тыхъ часôвъ, коли не єствували ще метеорольогічнй стаціи. По ихъ появѣ нотує ся въ Петербурзѣ найбôльше зимно —40° С. Въ Щвеціи въ Енутекисъ доходитъ зимно до 48° нисше зера.

Перейдѣмъ теперь найбôльше горячо, яке панує на земли. Не пôдемо на рôвникъ де повинно бути найбôльше горячо. Єго тамъ не знайдемо. Найбôльша температура що до горяча знаходитъ ся у тôй пустынѣ, що тягне ся вôдъ островôвъ Зеленого Пригôрка ажь по Великй Хиньскй Муры.

Пôвнôчь и схôдъ Сагары, побôчнй пустынѣ Єгипта, Арабія, пôднôжа Гималяй и степы Афганистану и Бухары уважаютъ ся за правдивй печѣ нашои земли.

Въ Масава, италійскôй колоніи надъ Червонымъ Моремъ, липневе горячо доходитъ до 52° С.

Въ Африцѣ въ Шимедію пересѣчна температура въ маю доходитъ до 37° С., а въ лѣтѣ до 52° С. Найбôльша температура на пустынѣ Сагарѣ доходитъ до 70° С., а полоса, котрою идутъ караваны має 53 до 63 степенѣвъ горяча.

Въ Афганистанѣ выноситъ найбôльше горячо въ тѣни 55°, на сонци 60 до 65°.

Чоловѣкъ може зжити ся и приноровити ся до кождои температуры. Треба лише вмѣти зааклиматизовати ся.

Домовый лѣкарь.

Якъ лѣчити раны?

Кождому неразъ притрафляє ся скалѣчити ся чи при працѣ, чи деинде. Єсли зъ скалѣченя наступає уплывъ крови, тодѣ щобы єи здержати, обвязує ся палецъ або инше скалѣчене мѣсце чимъ небудь а часомъ навѣть брудною шматкою. Таке поступованє єсть дуже небезпечне.

Въ повѣтрю, въ водѣ, однимъ словомъ всюды, находитъ ся тьма маленькихъ живогинъ, котрй суть такъ маленькй що ихъ голымъ окомъ не можна зобачити, а котрй суть такъ страшными ворогами нашого здоровля и нашого житя. Тй малй сотворѣня званй микробами або бацилями стараютъ ся дôстати до крови, але имъ стоитъ на перешкодѣ шкôра, котра хоронитъ насъ вôдъ окружаючихъ ворогôвъ. Заразъ за шкôрою находятъ ся маленькй начиня, званй лимфатичными, а тй зновь лучатъ ся безпосередно зъ начинями крови. Якъ лише шкôра отворитъ ся черезъ розтятє, то тй малй вороги маютъ безпосередный доступъ до крови и выкликуютъ неразъ глубоко ропленє ся и запаленє. Таке впровадженє микробôвъ до крови называє ся зараженємъ, що єсть дуже небезпечнымъ, бо стає ся причиною рôжныхъ хорôбъ а навѣть смерти. Повстає оно неразъ зъ маленькихъ ранъ або зъ скалѣченя, котре легковажило ся, або обвинуло ся чимсь нечистымъ.

Кожду ранку треба насамперед обмыти такою водою, въ котрôй єсть розпущена трутива пр. водою карболевою, сублиматовою або лизольовою, котрй убиваютъ тй малй животины. Если не маємо пôдъ рукою такои воды, то належитъ обмыти рану о скôлько можна горячою водою. Вôдтакъ треба положити на рану кусникъ чистои ваты и обвинути чистымъ платкомъ, щобы повѣтрє не доходило.

Єсли рана єсть бôльша, треба єи обложити іодоформовою газою, мочити въ теплôй карболевôй водѣ и змѣняти газу такъ довго, ажь перестане прилѣпяти и рана зачне гоити ся.

Такъ треба поступати, а не накладати перше-лѣпше зѣлє, чи хлѣбъ змѣшаный зъ брудною павутиною, якъ то у насъ часто видитъ ся.

Памятаймо такожь, що коли шпилькою або иглою хочемо выдобути яку трѣсочку або инше яке чуже тѣло то передъ тымъ треба спалити иглу чи шпильку надъ лямпою, щобы спалити всѣ микробы, котрй тамъ можутъ находити ся, або змочити въ мôцнôй карболевôй водѣ.

Зъ господарства.

Яке насѣнє, такій овочь.

Самъ добрый навôзъ не выстане, щобы рôля обильно родила, треба єи добре обробити. Але кромѣ того всего єсть єще щось потрѣбне, а тымъ єсть часта змѣна збôжа, бо чи то бульба, чи жито, горохъ чи пшениця и т. д., коли будутъ сѣянй лише на однôмъ мѣсци, то будутъ зъ часомъ дробнѣйшй, ажь вкôнци перестанутъ родити. У насъ звычайно збôже не змѣняє ся, бо кажутъ: такъ нашй батьки, такъ и дѣды господарили. А власне о се ходитъ, щобы не господарити такъ, якъ нашй батьки господарили, але такъ якъ буде лѣпше, бо тодѣ доперва шось зыскаємо зъ нашои рôлѣ. Практичный господарь знає, що якъ збôже здрôбнѣє, то треба єго якъ найскорше змѣнити. Не можемо сего зробити вôдразу, то треба поволи, постепенно. Найлѣпше єсли збере ся кôльканайцять господарѣвъ въ громадѣ и спровадитъ собѣ збôжа рôж-

ного гатунку и посѣютъ ихъ у себе. Котрый гатунокъ найлѣпше удастъ ся, сей треба дальше плекати. Треба лише такъ выбирати, щобы збо̂же походило зъ го̂ршого поля, нѣжь наше. Збо̂же перенесене зъ ро̂лѣ го̂ршои на лѣпшу, зъ певностію дасть добрый урожай. Окро̂мъ того треба на засѣвъ выбирати найбуйнѣйше зерно и зрѣле, бо лише добре насѣнє дастъ добрый овочь. Неразъ можна бачити, якъ на засѣвъ выбираютъ якъ найдро̂бьнѣйшу бульбу — а се зле. Звѣсна є̂сть пословиця: Якій ставъ, такій млынъ, якій батько такій сынъ, отже яке насѣнє, такій овочь.

Подо̂бно треба поступати зъ худобою. Є̂сли маємо дро̂бну худобу, то треба єи во̂дсвѣжити. Спроваджуємо ко̂лька добрыхъ коровъ, бугаѣвъ, овець, свинь и лучимо зъ домовыми. Зъ полученя такого безперечно выйде лѣпшій гатунокъ. Є̂сли се одному за прикро, належитъ спровадити въ спо̂лцѣ. Заможнѣйшій господарѣ зо̂бравши ся разомъ зъ ко̂лькохъ сѣлъ закладаютъ спо̂лку, складаютъ по ко̂лька коронъ и за зо̂браный гро̂шь спроваджуютъ собѣ лѣпше збо̂же, расову худобу, ро̂льничій снаряды и зъ того всѣ корыстаютъ.

Бо̂льше лише заходу, труду и волѣ, а все буде и муситъ бути добре.

Вѣдомости.

Во̂дъ Администраціи. Просимо о выро̂внане залеглостей и о уплату пренумераты на нашій выдавництва „Посланникъ“ и „Книжочки мисійнѣ“. Просимо докладно прочитати нашь анонсъ о Калєндари „Посланника“ на 1911 ро̂къ.

Число четверте „Книжочокъ мисійныхъ за мѣсяць цвѣтень с. р. вже розо̂слане предплатникамъ. Книжочка та по̂дъ назвою „Іисусъ Христосъ, Спаситель Свѣта“ мѣститъ въ собѣ коротко все то, що для нашого спасенія здѣлавъ Господь Богъ.

На мѣсяць май поручаємо нашій книжочки „Спѣванникъ“ цѣна 10 сот. и „Молебенъ до Пр. Дѣвы Маріи“ цѣна 6 сотико̂въ.

Якъ Японки ловятъ своихъ мужѣвъ? Европейски звычаи закорѣнюютъ ся въ Японіи що разъ бо̂льше, а именно все то, що є̂сть практичне. Навѣть нашь звычай шуканя мужѣвъ за помочею оголошень въ газетахъ зо̂ставъ узнаный за добру рѣчь, и є̂сть у нихъ теперь часто практикованый. Ро̂жниця въ то̂мъ що гарнѣ дочки Японіи цѣлкомъ инакше берутъ ся до дѣла, нѣжъ нашій кандидатки стану супружого. Японка оголошує: „Єсьмъ женщиною гарною, молодою, а такъ нѣжною, якъ цвѣтъ вишнѣ. Лице мое подо̂бне до ранка є̂сть въ видѣ молодого орѣха. Очи чудній, пивній а свѣтятъ ся якъ полєроване дерево; укрытій суть подъ двома повѣками, котрій своимъ видомъ пригадуютъ солодкій мигдалы. Нѣжно̂сть моихъ рукъ не уступає цвѣту хризантему, а тѣло моє такъ ясне, якъ всходячій мѣсяць. Стопы мои суть найдро̂бнѣйшій въ цѣло̂й Іокогамѣ, а но̂гтѣ лищатъ якъ поверхня моря середъ тишины. Мужа бажаю ущасливити въ день и въ ночи; бажаю єму служити а во̂нъ буде моимъ паномъ. Буду єго доглядати якъ цвѣтку, спѣвати найкрасшій пѣснѣ, и гладити єго очи, якъ будутъ утомленій.

Потомство піячки. Недавно по̂днявъ ся одинъ професоръ працѣ, щобы розслѣдити ко̂лько шкоды нанесло піяньство въ одно̂й родинѣ. При помочи урядо̂въ зо̂бравъ данѣ зъ одной піяцкой родины.

Прабабка наймолодшой жіючой єще нынѣ генераціи, уроджена въ 1730 р. була піячкою. Зъ єи потомства, отже зъ помежи єи дѣтей, внуко̂въ и правнуко̂въ, котрыхъ було всѣхъ 834 осо̂бъ, потрафивъ сей професоръ вывѣдатися о перебѣгу житя 709 осо̂бъ. Зъ помежи тыхъ 709 потомко̂въ той піячки було неслюбно уродженыхъ 106, жебрако̂въ 142, побираючихъ запомоги 181, злочинцѣвъ засужденыхъ судами 76, а съ того 7 осо̂бъ засужденыхъ на смерть, за убійство 7 осо̂бъ.

Въ остатныхъ 75 лѣтахъ заплатила нѣмецка держава (бо се було въ Нѣмеччинѣ) по̂сля урядового обчисленя. зъ причины той одной родины, яко запомоги, кошта удержаня въ вязницѣ, во̂дшкодованя и т. д. около 5 мильо̂нъ марокъ.

Наро̂дъ, котрый трехъ зчислити не вмѣє. Въ полуднево̂й Америцѣ жіє народъ, котрый буквально трехъ зчислити не вмѣє. Є̂сть се племя Ботокудо̂въ въ Бразиліи, котрій мешкаютъ межи рѣками Ріо Доце и Ріо Пардо. Ботокуды стоятъ на дуже низко̂й степени освѣты. Знаютъ они лише два числа: „монекамъ“ (одинъ) и „мугу“ (богато). Множенє и дѣленє є̂сть для нихъ неможливостію. Рѣчь природна, що у нихъ шко̂лъ нема жадныхъ.

Зворушаючій примѣръ материньской любови дала одна самиця бузька въ селѣ по̂дъ Магдебургомъ. На даху одной хаты збудовали собѣ бузьки гнѣздо въ котро̂мъ було троє молодыхъ. Повставъ огонь. Самиця побачивши то, взлетѣла надъ гнѣздомъ въ повѣтрє, и безнастанно окружала єго. Коли однакъ побачила, що огонь вже досягає гнѣзда, злетѣла, усѣла на гнѣздо, розпростерла крыла надъ молодыми и такъ зъ ними въ огни згинула.

СМѢХЪ и ПРАВДА.

Причина.

— Чому не женишь ся?

— Та я хочу женити ся, але де я хочу, тамъ мене не хотятъ, а що мене нѣгде не хотятъ, то хочь я всюда хочу, — не можу зачѣпити бѣды.

Мати: Скажи, Марусю, що тобѣ сеи ночи снилось?

Маруся: Я не знаю, бо я спала.

Въ реставраціи.

Го̂сть: Гей, що вы менѣ подали? тажь тій яйця попсованій.

Реставраторъ: Нѣчо дивного, теперь все на свѣтѣ такъ фалшиве, що навѣть куры починаютъ нести фалшивій яйця.

Поправивъ ся.

— Фе Никольцю! Ктожь видѣвъ называти свого братчика дурнымъ! Сейчасъ иди, перепроси єго и скажи єму, що жалуєшь того!

Никольцьо послушный иде, стає передъ братчикомъ Яркомъ и говоритъ такъ, якъ мама єму казала: — Ярку, я дуже жалую, що ты дурный...

По дурному пытавъ ся.

Полиціянтъ до злодѣя, котрого приловивъ на крадежи: А ты ту що робишь?

Злодѣй мовчитъ.

— Чому нѣчо не во̂дповѣдаєшь? Що?

— Бо такъ по дурному єще нѣкто мене не пытавъ.

Знає раховати.

— Кôлько у Васъ дѣтей?

— Двоє.

— А въ якихъ лѣтахъ?

— Хлопчику 8 лѣтъ, а дѣвчинцѣ 6 лѣтъ.

— О, то вы вже 14 лѣтъ замужнѝ? Того я не знавъ.

Въ судѣ.

— Чи жалуєте того щосьте розбили горщокъ на головѣ свого мужа?

— Певно, бо такого торшка нѣгде не дôстане.

Дотепный малярь.

Одинъ богатый паниско замовивъ у вандруючого маляря стѣнный образъ, котрый мавъ представляти перехôдъ жидôвъ черезъ Червоне Море.

Малярь бôльше любивъ заглядати до фляшки, чимъ мальовати. Закимъ минувъ речинецъ до намальованя образу, встигъ намальовати лише стѣну на червоно.

Коли панъ зъявивъ ся и побачивъ лише червону стѣну, пытає:

— А се що?

— Червоне Море.

— Дежь жиды?

— Вже перейшли.

— А Фараонъ?

— Утопивъ ся, прошу добродѣя...

Жидъ и лѣкарь.

До одного лѣкаря прійшовъ жидъ и побачивъ на дверохъ помешканя прибиту напись: „За першу визиту платитъ ся 10 К, за дальшѝ по 5 К“. Жидъ перечитавъ ту напись и думає собѣ: Гм.. 10 К заплатити, то шкода — я дамъ лише 5 и скажу, що я вже бувъ разъ у него. И вôйшовъ до кôмнаты лѣкаря та каже:

— Бѣда, пане меценасъ! Я вже бувъ разъ у васъ, а те лѣкарство що вы менѣ записали, не помагає.

Лѣкарь сейчасъ додумавъ ся, о що жидови ходитъ и каже:

— А но то прошу єще разъ зажити то лѣкарство, котре я вамъ записавъ попередного разу, а теперь прошу менѣ за визиту зложити лишь 5 коронъ.

Въ садѣ.

Огородникъ: А ты що тамъ робишь на моѣй яблони?

Хлопецъ: Не гнѣвайте ся, я найшовъ на земли пôдъ деревомъ кôлька яблокъ, та хотѣвъ ихъ назадъ повѣсити.

Въ менажеріи.

Мати: Зоню, подай слоневи булку — не бôй ся!

Зоня: Та я подала бы, лишь не знаю, де у него ротъ, бо якъ бачу, сей слонъ маєхвôстъ и зъ переду и зъ заду.

Одинъ нѣмецкій графъ тримавъ собѣ для розривки весельчака, вôдъ котрого неразъ єму добре „обôрвалось“.

Коли разъ въ кружку пріятелѣвъ росказувавъ той графъ, якъ то неразъ вôнъ „обôрвавъ“ вôдъ него, выхопивъ ся одинъ зъ присутныхъ тай каже:

— Але зô мною вôнъ не дасть собѣ рады!

— Добре — каже графъ — заложѣмъ ся! Коли ты вôдъ него не дôстанешь въ лице, дамъ тобѣ половину мого майна. И оба заложили ся.

Вôдъ того часу минуло два мѣсяцѣ. Одного дня весельчакъ осѣдлавъ що найкращого коня и поѣхавъ до згаданого пана, зъ котрымъ графъ заложивъ ся, представивъ ся єму и каже:

— Єго вельможнôсть, мôй панъ графъ даруютъ вамъ отсего коня!

Панъ утѣшивъ ся и нужь заглядати коневи въ зубы, а весельчикъ, не надумуючись довго, лусъ пана въ лице.

— Отсе вамъ — каже — дарованому коневи въ зубы не заглядаєсь! Самъ сѣвъ на коня и поѣхавъ назадъ до дому. Коли пріѣхавъ пытає ся графъ:

— А що давъ ты сему панови въ лице?

— Такъ, ваша вельможнôсть...

— А якъ? пытає графъ.

— А оттакъ — вôдказує весельчикъ... И лусъ пана графа въ лице!...

Дорогѝ Братя и Сестры!

Не чекайте зъ замовленємъ ажь весны, бо коли треба сіяти, то насѣне маєбути въ дома. Теперь часъ вôдповѣдный, то прошу замовляти насѣня, якъ въ попередныхъ рокахъ. **Ленъ російскій** зъ Тарнавы 140 центиметрôвъ высокій, и удає ся на всѣхъ грунтахъ по конюшинѣ, конопляхъ и на житныхъ стерняхъ. Можна єго мочити або стелити, выдає прядиво бѣле якъ бавовна. Кто пришле 4 К 60 сот., той дôстане 5 кильо того лену, зъ якого буде мати що прясти на найтонше полотно на сорочки. Кто хотѣвъ бы бôльшу скôлькôсть того насѣня мѣхами, той нехай пришле 4 К якъ задатокъ, а мы вышлемо желѣзницею (менше якъ 5 кило невысылаємо). — **Конюшина червона** чиста здорова грубо зерниста, котру кождый господарь повиненъ сіяти, тревае на грунтѣ 3—4 роки. До неи мѣшає ся четверту часть травки, щобы ся конюшина не злягала. 5 кильо тои конюшины 10 К, 100 кильо 195 К. Травка 5 кильо, то есть 10 литрôвъ 5 К. Менше вôдъ 5 кильо не высылаємо. Замовляючій конюшину маєприслати 4 К задатку: безъ задатку не высылаємо. Конюшина № 2 5 кильо 9 К. Конюшина № 4 5 кильо 7 К. Конюшина № 5 5 кильо 6 К. Конюшина № 6 5 кильо 5 коронъ. — **Огôрки великѝ довгѝ.** Коли посадите на новинѣ т. с. по конюшинѣ, то будете мати лѣтомъ що возити на продажь и на зиму наквасите зъ 3 бочки, если посадите литру, то потому возьмете лѣтомъ 200 К. Литра огôркôвъ 4 К, пôвъ литры 2 К, чверть литры 1 К. — **Моркважовта** велика груба 100 гр. 20 с. — **Петрушка** велика 100 гр. 20 с. — **Капуста бѣла, низка на качанѣ,** готова велика, творда, 20 гр. 40 с. — **Бруква бѣла и жовта, велика,** 20 гр. 20 с. — **Бураки червонѝ, великѝ,** коли садитъ ся на новинѣ, то уродятъ ся надзвычайно, штука на штуку 3, 4 до 5 кильо, на замятôй земли 1, 2 до 3 кильо штука 5 кильо 10 К. — **Бураки свѣкловѝ,** червонѝ, кильо 4 К — **Цебуля сіянка,** насѣне, родитъ ся червона, велика 250 гр. 2 К 50 с. — **Цебуля димлена,** до садженя 10 литрôвъ 5 К. — **Вôскъ ярый,** пчôльный, найлѣпшого сорту 5 кильо 12 К и почта оплачена нами. — **Свѣтло церковне** першои сорты, довго тревае и не коптитъ на 5 кильо иде 80 штукъ, 60 штукъ, 50 штукъ. 5 кильо коштуе 10 К. Замовляючій вôскъ або свѣтло маєприслати 4 К задатку; безъ задатку не высылає ся. Кто хотѣвъ бы бôльшу скôлькôсть мѣхами, то вышлемо желѣзницею. Прошу замовляти на переказахъ почтовыхъ, щобы на листы и картки не тратити дармо грошей. Адресъ:

АЛЕКСАНДЕРЪ КОПАЧЬ Выжный Струтинъ, п. Рожнѣтôвъ.

ОСУД

практичної господинї:

Катрайнера Кнайпова солодова кава се щоденний напиток, що мойому мужеви додає сил до праці і удержує його в добрім настрою; при тім напитку дїти розвивають ся щасливо, а я осягаю в домовім господарстві чималі ощадности, сам же напиток всїм нам щоденно нановс знаменито смакує.

Премія для цѣлорѡчныхъ предплатникѡвъ „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.

Дуже гарный и богато илюстрованый церковно-народный

КАЛЄНДАРЬ

„ПОСЛАННИКА“ и „КНИЖОЧОКЪ МИСІЙНЫХЪ“

на 1911 рѡкъ

отримаютъ даромъ, яко премію всѣ тѝ передплатники „Посланника“ котрѝ вже прислали цѣлорѡчну передплату на 1910 р. и не маютъ жадныхъ залеглостей. Кто отже хоче отримати сей нашъ Калєндарь, котрый розѡшлемо нашимъ передплатникамъ **въ мѣсяци вересни** сего року, нехай якъ найскорше выровнає всѣ залеглости въ передплатѣ и пришле цѣлорѡчну передплату за рѡкъ 1910.

Яко премію отримаютъ даромъ сей календарь всѣ тѝ предплатники „Книжочокъ мисійныхъ“, котрѝ не маютъ жадныхъ залеглостей въ пренумератѣ и котрѝ, вже прислали, або єще пришлютъ цѣлорѡчну передплату на **10 примѣрникѡвъ** „Книжочокъ мисійныхъ“ мѣсячно.

Тѝ, що передплачуютъ 5 примѣрникѡвъ „Книжочокъ мисійныхъ“ отримаютъ рѡвножь нашъ калєндарь даромъ, єсли доповнятъ пренумерату до 10 примѣрникѡвъ мѣсячно.

Илюстрованый церковно-народный Калєндарь „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“ — се буде гарна и займуюча книжка для всѣхъ.

Присылайте тому якъ найскорше пренумерату на нашѝ выдавництва.

Ширѣтъ якъ найбѡльше „Посланникъ“ и „Книжочки мисійнѝ“.

Нашѝ выдавництва суть поручєнѝ черезъ всѣ три Впр. и Всесв. Епп Консисторіи.

Товариство взаимныхъ обезпечень

Телефонъ 788. | Конто щадницѣ почтовои 25.261.

„Днѣстеръ“

у Львовѣ, ул. Руска ч. 20 (власный дѡмъ).

Пріймає обезпеченя будынкѡвъ, збѡжа и знарядѡвъ господарскихъ вѡдъ шкѡдъ огневыхъ, пѡдъ корыстными услѡвями.

Числитъ умѣрковани преміи за обезпеченя.

Ликвідує шкоды **безпроволочно по пожарѣ.**

Удѣляє обезпеченымъ членамъ зъ рѡчнои надвыжки **звороты.**

За р. 1909 припадає на корысть членѡвъ зворотъ 10%.

Полісы „Днѣстра“ пріймає при пожичкахъ **Банкъ краєвый** у Львовѣ и въ Чернѡвцяхъ, Галицка Каса Ощадности, Руска Щадниця и иньшѝ касы ощадности.

Черезъ „Днѣстеръ“ можна асекуровати ся и **житє** въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ. Информація до обезпечень удѣляютъ агенціи „ДНѢСТРА“.

Зголошеня письменныхъ господарѡвъ о агенцію пріймаютъ ся тѡлько зъ такихъ громадъ, где єще не робитъ пиьшій аґентъ „Днѣстра“.

Фонды „Днѣстра“ 31/12, 1909 выносятъ: Фондъ резервовый и резерва премій К. 2,1-6.977·— иньшѝ фонды К. 594.647·— разомъ **К. 2,741.624·—**

Канцеляріи Товариства отворенѝ для сторѡнъ **вѡдъ год. 8-ой.**

Церковнѝ рѣчи красни и дешевѝ продає

„ДОСТАВА“

основана духовеньствомъ для добра церквей, у **Львовѣ** ул. Руска ч. 20 (въ домѣ Днѣстра), въ **Станиславовѣ** ул. Смольки ч. 1 и въ **Стрыю** (Сокѡльскій Базаръ).

Гарнѝ фелоны, лѣхтарѣ, свѣчники и пауки, процесійнѝ, напрестольнѝ образы и плащеницѣ, євангелія, народнѝ дивановы, дзвѡнки, штучнѝ цвѣты, рѡжнѝ образы для церковь и хатъ — доставляє дзвоны и нагробнѝ кресты, поручає добрыхъ рѣзьбярѡвъ для иконостасѡвъ, пріймає золоченя рамъ и направу ризъ та выробляє сокѡльскѝ и сѣчовѝ прапоры.

Идѣтъ туды зъ довѣрємъ якъ до своихъ!

Найстарша фирма въ Галичинѣ

основана въ р. 1808.

Перша краєва фабрика дзвонѡвъ

Л. и МИХАЙЛА ФЕЛЬЧИНЬСКОГО

въ Калуши

— — (желѣзниця и почта въ мѣсци). — —

Вѡдзначена на выставѣ у Львовѣ золотымъ медалемъ

припоручає дзвоны рѡжнои величины въ гармонійныхъ тонахъ по умѣрковаными цѣнахъ, переливає старѝ дзвоны и при ужитю новои системы окутя змѣняє мѣсце удару серця.

Дзвоны свои ковує такъ, що найбѡльшимъ дзвономъ може дзвонити 10-лѣтный хлопчина.

Продає за готѡвку и на сплаты ратами. Выробы свои доставляє на мѣсце призначеня а въ случаяхъ невдоволеня зъ нихъ, забирає ихъ власнымъ коштомъ.

Выдає и за редакцію отвѣчає: **Свящ. П. Пилипецъ.** Ставропигійска типографія, пѡдъ управ. Мих. Рефця.

20395

Ч. 8. Львôвъ, 16 (29). Цьвѣтня 1910. Рôкъ XXII.

ПОСЛАННИКЪ

ИЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ЦЕРКОВНО-НАРОДНЕ.

Основатель: Свящ. Л. Джулиньскій.

Посылка предплаты и всякихъ письмъ тôлько пôдъ адресою:
Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.
Львôвъ, улиця Снядецкихъ ч. 2.

„Книжочки мисійнѝ“ выходятъ разъ на мѣсяць
Предплата рôчна: по 10 що мѣсяця: 7 кор. 20 сот., пôврôчно 3 кор. 60 сот.—По 5 що мѣсяця рôчно: 3 кор. 60 сот., пôврôчно 1 кор. 80 сот.
ДЛЯ АМЕРИКИ 5 книжочокъ що мѣсяця 2 доляры рôчно 10 що мѣсяця 3 доляры рôчно.
Менше якъ 5 „Книжочокъ мисійныхъ“ на мѣсяць не посылає ся.

»ПОСЛАННИКЪ«
выходитъ кождого 1. и 16. дня мѣсяця.
Предплата выноситъ рôчно 4 кор. пôврôчно 2 кор.
ДЛЯ АМЕРИКИ 2 доляры рôчно.
На кредитъ не посылаєся!

Великій день.

Нѣма нôчь залягла свѣтъ. Тихо горятъ на темнôмъ небеснôмъ зводѣ звѣзды, неначе милiоны лямпадъ засвѣченѝ невидимою рукою. Въ пôвнôчнôй тишинѣ розлягає ся торжественный ударъ дзвона, за нимъ другiй, третый, и могучѝ звуки плынутъ величаво и поважно надъ сонною землею. На горизонтѣ нôчного, темного неба бѣлѣє ся церковь, ярко освѣчена, а кругомъ неи колебаютъ ся и свѣтятъ огники. Неначебъ звѣзды спустили ся зъ далекого неба, щобы звѣстити людямъ ту велику тайну, котра, здаєсь, и вѣе вôдъ тихои, задумчивои ночи. „Воскресенiє Твоє, Христе Спасе, ангелы поютъ на небесѣхъ; и насъ на земли сподоби чистымъ сердцемъ Тебе пѣти и славити“, — розлягає ся радôсна пѣснь и звѣщає людямъ, що звершило ся ихъ спасенє, що наставъ великій день радости и веселости.

Але отъ щезли огники коло церкви, починає ся пасхальна утреня. „Воскресенія день, просвѣтимся людіє, — несе ся звучный спѣвъ, — Пасха Господня, Пасха отъ смерти бо къ жизни и отъ земли къ небеси Христосъ Богъ насъ переведе, побѣдную поюще Христосъ воскресе изъ мертвыхъ!“

Воскресъ Iисусъ отъ гроба якоже прорече, дарова намъ животъ вѣчный, миръ и велiю милость.

Глубоке чувство зворушеня вливає ся въ душу, росте и обхоплює цѣле єство. „Воскресенія день, просвѣтимся, людіє“, и празднуючи нынѣ нашу побѣду надъ смертію, згадаймо о небѣ, звычайно такъ далекôмъ для насъ, марныхъ дѣтей земли. Подумаймо о тôмъ, що правдива вôтчина наша тамъ, на небесахъ, що ту на свѣтѣ мы лише чужинцѣ, подорожнѝ, и що дорога для насъ въ небеснѝ палаты вже вôдкрыта Христомъ Спасителемъ.

„Прiйдѣте, питiє пiємъ новоє, не отъ камене неплодна чудодѣємоє, но нетлѣнія источникъ, изъ гроба одождивша Христа, въ немже утверждаємся“ — спѣває дальше пасхальна пѣснь. Якъ много говоритъ она намъ! Тѝ, котрыхъ серце бажає щастя и радости, зновь прiйдутъ до безсмертного жерела щастя — Христа, щобы мѣсто бурныхъ утѣхъ и мнимого земского щастя, осягнути миръ и спокôй, чого не въ силѣ дати марна, людска мудрôсть!

А торжественна служба мѣжь тымъ продовжає ся.. „Утреннюємъ утренюю глубоку и вмѣсто мира пѣснь принесемъ Владыцѣ и Христа узримъ, правды Солн-

це, всѣмъ жизнь возсіяюща“, лине торжественна пѣсня.

И нашѝ гадки зновь уносятъ ся далеко-далеко. Минає друга нѡчь. Настає розсвѣтъ. Жѣнки мироносницѣ не сплятъ. Они спѣшатъ помазати тѣло свого улюбленого учителя и Господа. Єго однакъ вже нема въ гробѣ. Сонце правды вже зѡйшло и сіяє надъ свѣтомъ и розѡгнало темнѝ тѣни смерти и пекла. „Христосъ воскресе изъ мертвыхъ!“ Нынѣ и мы подѡбно якъ и жѣнки мироносницѣ, „утреннюємъ утреннюю глубоко“. О, щобы и нашѝ серця загорѣли такою любовю до Христа, яка горѣла въ серцяхъ ученикѡвъ и учениць Єго. Тодѣ не були бы страшными ніякѝ перецоны, выдвигненѝ „княземъ вѣка саго“, на нашѡй дорозѣ до неба.

Наставъ великій день. „Сей нареченный святый день, єдинъ Субботъ, Царь и Господь, праздниковъ праздникъ и торжество єсть торжествъ; въ онь же благословимъ Христа въ вѣки“. О, солодкій Іисусе! Въ той праздникъ праздникѡвъ позволь намъ чистымъ серцемъ прославити Твоє славне воскресенє. Нынѣ воскресъ Ты, якъ побѣдитель зъ гроба, воскреси и нашѝ душѣ, умертвленѝ грѣхомъ. Одари насъ Божественнымъ свѣтломъ твоєи славы, загрѣй нашѝ душѣ любовю до Тебе. Просвѣти насъ, щобы мы пѡзнали, що житє безъ Тебе, то гѡрше вѡдъ вѣчнои смерти, що Ты, лише Ты одинъ можешь наповнити цѣлу нашу душу, зробити єи спокѡйною и щасливою. Мы вѣримо, що Ты, Котрый сказавъ що: „кто до мене приходитъ, того не вѡджену вѡдъ себе (Іоан. VI. 38.), — не вѡдвернешь ся и вѡдъ насъ, але укрѣпишь нашѝ слабѝ силы до борбы зъ зломъ и зародишь въ нашихъ серцяхъ початки обновленои, повнои милосердія и любови, котра почавши ся ту на земли буде намъ жереломъ безконечного и щасливого житя на небесахъ.

„Что ищете живаго съ мертвыми?“

— Пане, мы пригадали собѣ, що той обманчикъ ще за житя сказавъ: По трохъ дняхъ воскресну. Длятого розкажи, щобы стерегли єго гробу ажь до третого дня, щобы ученики не прійшли въ ночи, не украли єго и не сказали народу: воскресъ изъ мертвыхъ; и послѣдный обманъ буде гѡршій вѡдъ першого. Такъ говорили книжники и старшина жидѡвска до римского намѣсника Пилата.

А Пилатъ, мученый выкидами совѣсти, що згодивъ ся на пѡмсту жидѡвъ надъ Праведникомъ, гнѣвно вѡдказавъ:

— Не позволю римскимъ жовнѣрамъ стеречи гробу того Праведника. Маєте свои когорти, поставте ихъ, щобы стерегли.

Вѡдповѣдь Пилата образила гордыхъ жидѡвъ.

Зближавъ ся праздникъ Пасхи. Законъ Мойсея не позвалявъ нѣчимъ нарушовати свята.

Що робити? А якъ ученики заберутъ тѣло? А єсли той чародѣй зъ гробу встане? Кто знає?

Берутъ отже когорту найвысшои Рады, уставляютъ вокругъ гроба, на камени кладутъ печати Рады и кажутъ пильновати. Пильновати кажутъ пѡдъ карою смерти, ажь до третого дня.

Змѣняютъ ся сторожѣ, одна за другою окружаютъ зимный грѡбъ а жиды кепкуютъ:

— Побачимо, чи зъ гробу выйде!

— Такъ, якъ зъ креста не мавъ силы зступити, такъ зъ пѡдъ того каменя не выйде обманчикъ.

По великѡмъ Сабатѣ, надѡйшла нѡчь. Єрусалимска нѡчь, повна величавои тишины.

Мѣсяць въ повнѣ кидає срѣбный блескъ доокола.

Весняне тепло, переповнене бальсамомъ розцвилыхъ цвѣтѡвъ и зелъ.

Гробовецъ выкованый въ скалѣ мовчитъ.

Нѡчь обняла сномъ Голгофту; заснула Найвысша Рада, уснули навѣть злочинцѣ, уснули всѣ. Лише Пречиста Мати одна чуває и чекає, якъ передъ лѣтами чувала въ Вифлеємѣ...

Звѣзды блѣднутъ, мѣсяць несмѣло споглядає на землю, а видъ зазеленѣвъ ся.

Дорогою вѡдъ Єрусалиму въ сторону Голгофты прямуютъ двѣ женщины. Идутъ скоро але тихо а въ рукахъ тримаютъ начиня зъ дорогоцѣнными олѣйками.

Сторожа сторожитъ. Сторожитъ вытревало — и чує. О пѡвночи же видитъ хвилю наймо гутнѣйшого чуда, яке колинебудь на земли сповнило ся.

Зближили ся невѣсти, дѡстали ся до гробу и остовпѣли...

Камѣнь вѡдваленый, а зъ гробу выходивъ бальсамѝчный запахъ.

Перестрашенѝ глянули въ середину и скаменѣли.

Грѡбъ бувъ пустый, простирало лежало на боцѣ.

На видъ того Марія Магдалина бѣжитъ въ Єрусалимъ, и звѣщає, апостоламъ що:

— Нема Господа!

Зѡрвавъ ся апостолъ Петро и Іоаннъ и бѣжутъ разомъ до св. гробу.

Ту страхъ ихъ огорнувъ, видъ жовнѣрѡвъ пригадавъ имъ Найвысшу Раду и лють товпы.

Утѣкли проте и замкнули ся.

Не утѣкла Магдалина.

Она зновь заглядає въ грѡбъ и сльозами заливає ся.

— Невѣсто, чого плачешь? чує наразъ голосъ.

Магдалина вдивляє ся въ грѡбъ и бачитъ ангела.

Не здивовавъ єи видъ ангела, а томлена лише тоскою, говоритъ:

— Взяли Господа мого, а не знаю, де Єго положили. Дежь пѡду, мѡй Господи? де Тебе знайду? кто менѣ скаже, де Ты?

Въ тѡмъ чує голосъ поза собою:

— Женщино, чого плачешь? Кого шукаєшь?

Вѡдвертає заплакане лице, а видячи передъ собою огородника, кличе:

— Пане, єсли ты Єго вынѣсъ то скажи, де ты Єго положивъ, а я Єго возьму.

О, чудесна любове, повна дитинячои простоты и невинности.

И не пытавъ довше огородникъ, лише подививъ ся на неи милосерно и шепнувъ:

— Маріє!

— Учителю! — заклицала Магдалина и кинула ся Єму до нѡгъ.

— Не дотыкай ся мене, бо я єще не взѡйшовъ до мого Отця; иди до моихъ братѡвъ и скажи

имъ: Я вôдходжу до Отця мого и Отця вашого, и Бога мого и Бога вашого.

Пôднесла ся Марія, тиха, щаслива, спокôйна, овѣяна святою надѣєю, вѣрою и любовю.

Господа вже не було...

Магдалина на грôбъ вже не глянула — Господь єи знайшовъ ся, Господь живъ!

Зъ ангельскимъ усмѣхомъ, зъ блескомъ въ сплаканыхъ зѣницяхъ, скоро бѣгла, щобы звѣстити апостоламъ и ученикамъ, що Христосъ воскресъ!

Свѣтъ и люди.

Величина частей свѣта.

Европа: має 10 миліонôвъ квадратовыхъ кильометрôвъ, 437 миліонôвъ мешканцѣвъ, 43 душѣ на квадратовый кильометръ; Африка: 31,500.000 кв. кильом., 126 миліонôвъ мешканцѣвъ, 3 душѣ на кв. километръ; Азія: 41,600.000 кв. кильом., 851 миліонôвъ мешканцѣвъ, 20 душѣ на кв. кильом.; Австралія зъ островами: 11 миліонôвъ кв. кильом., 51 миліон. мешканцѣвъ, 4 душѣ на кв. кильом.; Пôвнôчна Америка: 26 миліонôвъ кв. кильом. 116 миліонôвъ мешканцѣвъ, 4 душѣ на кв. кильом.; Полуднева Америка: 18,500.000 кв. кильом., 45 миліонôвъ мешканцѣвъ, 2 душѣ на кв. кильометръ.

Океаны вкрываютъ 374,200.000 квадр. кильометрôвъ. Великій Океанъ має 170 миліонôвъ а Атлянтійскій Океанъ 100 миліонôвъ кв. километрôвъ.

Всѣ пять частей свѣта безъ океанôвъ але зъ середземными морями вкриваютъ 138,700.000 кв. кильом. Цѣла поверхня земли выноситъ проте 512.900.000 квадр. кильом. Всѣхъ жителѣвъ на цѣлôй земли єсть 1.626 миліонôвъ (пôсля иншого обчисленя лишь 1.485 мил.)

Найбôльшій державы (материый край и кольоніи разомъ): Велика Британія 34,534.000 квадратовыхъ кильомегрôвъ, Росія 22,392.000, Китай 11,383.000, Сполученй Державы 9,691.000, Бразилія 9,507.000, Туреччина 6,806.000, Нѣмеччина 3,199.000, Аргентина 2,886.000, Бельгія и Конго 2,412.090, Данія 2,345.000, Португалія 2,171 000, Нидерланды 5,079.000, кв. кильом. Пôсля числа мешканцѣвъ упорядковуютъ ся державы, якъ слѣдує: Велика Британія 403 миліонôвъ, Китай 350 м., Росія 152, Сполученй Державы 98, Франція 81, Нѣмеччина 78, Японія и Корея 62, Аястро-Угорщина 50, Нидерланды 44, Туреччина 38, Италія 36, Бельгія и Конго 27, Испанія 20 миліонôвъ.

Миліоновй мѣста на свѣтѣ: Льондонъ 7,021.8000 душь, Ню-Іоркъ 4,113.000, Парижъ 2,763.000. Чикаго 2,049.000, Вѣдень 2,000.000, Токіо 1.819.000, Филядельфія 1,442.000, Петербургъ 1,429.000, Москва 1,359.000, Константинополь 1,106 000, Буєносъ Айресъ 1,148.000, и Пекинъ 1,000 000.

Найвысшй горы на свѣтѣ: Въ Азіи гора Еверестъ 8.740 метрôвъ высока. Въ Америцѣ Аконкабва 7.040 м. Въ Африцѣ Килиманджаро 6.010 м. Въ Европѣ Ельбрусъ 5.629 и Монблянкъ 4.010 м. Найвысше замешкана мѣсцевôсть єсть Курзокъ въ Азіи въ высотѣ 4.541 м.

Найдовшй рѣки: въ Африцѣ Ниль 6.400 километрôвъ, въ Америцѣ, Амазонка 5.500 кильом., въ Азіи Єнисей 5,500 кильом., въ Европѣ Волга 3.400 кильом.

Найбôльше озеро на свѣтѣ єсть Ніянза въ Африцѣ, котре займає 83.300 кв. кильом.

Найвысшй будôвлѣ на свѣтѣ: Вежа Айфля въ Парижи 300 метрôвъ высока, обелискъ въ Вашингтонѣ 169 м., вежа Антонелліяна въ Турынѣ 164 м. и соборъ въ Кольоніи 156 метрôвъ.

Ложь и правда.

Ложь и Правда зôйшли ся разъ при Жерелѣ Житя. Правда бридка, Ложь гарна и оповита гарнымъ платємъ. Ледви приблизили ся до себе и нахилили ся надъ Жереломъ, щобъ зачерпнути водицѣ, якъ повстала мѣжь ними суперечка.

— Вôдôйди звôдси — промовила Правда. Чижъ не знаєшь, кто я? Жерело повинно бути моимъ.

— Жерело належитъ здавна до мене — говорила Ложь. Чижь я не роблю Єго гарнымъ? Чи не кидаю въ него зводничй блески и принаду упоєнія? Вода вôдбиває лише мôй образъ и лише мене кличе до себе! Такъ идижь собѣ...

Довгенько сперечали ся и вôдпихали ся взаимно. Наразъ сказала Правда:

— Глянь! отсе надходитъ чоловѣкъ, нехай вôнъ насъ розсудитъ.

У свѣй душѣ тѣшила ся Правда, що чоловѣкъ буде судією мѣжь нею а єи соперницею. Она думала собѣ: Чейже въ єго серци знайдеся зерно правды.

Мѣжь тымъ Ложь пôдсмѣхала ся злобно крайчиками вузенькихъ губъ.

— Добре! нехай насъ розсудитъ! — сказала притакуючи.

Коли Чоловѣкъ наблизивъ ся до нихъ, Ложь и Правда прикликали Єго до себе, представили єму свою суперечку и здали ся на єго осудъ.

Чоловѣкъ дививъ ся на нихъ дуже зачудований; хочь знавъ ихъ вôдъ давна, не надѣявъ ся стрѣнути ся зъ ними и оглядати ихъ такъ зъ близька. При тôмъ ихъ постати ливували єго дуже, бô єго учили черезъ довгій рядъ рокôвъ, що они выглядаютъ зовсѣмъ инакше.

Ложь опершись легенько о Жерело, держала въ руцѣ хрустальный пугаръ, що здававъ ся бути наповненый оживляючою водою.

Чоловѣкъ звернувъ ся живо до неи.

Запримѣтила се Правда, тай закликала пріязно дрожачимъ голосомъ: »Чоловѣче! Я Правда! ходи до мене!« Она стояла сумно поза Жереломъ и опирала ся костистыми пальцями о керницю.

— Я знаю се — вôдповѣвъ чоловѣкъ змученымъ голосомъ — знаю, що тебе называютъ Правдою и що ты варта пошанованя, але... але яка ты гарна! вышептавъ тихонько, хиляючись въ сторону приманчивои Ложи. »Вода, що єи черпаєшь зъ того Жерела здаєсь бути упиваючимъ виномъ. Упитый нею забуває про Правду Житя, не бачитъ єго такимъ, якимъ оно єсть, але такимъ, якого вôнъ собѣ бажає, якимъ хотѣвъ бы єго бачити и мати. О, чудова красавице! о прехороша Ложе, будь благословенна! Черпай скоренько и дай менѣ пити! Жерело єсть твоєю власностію!«

Розсудивъ. И такъ Жерело Житя лишило ся въ рукахъ Ложи.

Велика желѣзнича катастрофа.

Недавно въ Нѣмеччинѣ на стаціи Мильгаймъ недалеко Кольоніи приключила ся катастрофа желѣзнича, одна зъ найстрашнѣйшихъ, якй були въ послѣдныхъ лѣтахъ.

На стаціи стоявъ переповненый особовый потягъ, котрый вѣзъ пере важ-

но вôйсковыхъ резервистôвъ. Въ тôмъ зъ цѣлымъ розмахомъ надъѣхавъ експресовый потягъ, котрый становивъ найскорше получене мѣжь Гамбургомъ а Генуою. Потягъ той пріѣхавъ о 16 хвиль скорше, якъ мавъ вôдля розкладу. Милiоны квадратовыхъ кильометрôвъ великои пустыни, безъ бôльшихъ грошевыхъ и вôйсковыхъ жертвъ, занимали французкй вôйска. Доперва въ послѣдныхъ рокахъ султанатъ Вадаи оперъ ся тымъ заборамъ. Однакъ вже и то, що занято представляе велику вартôсть.

Женщины Берберiйцѣвъ передъ печерою-мешканемъ.

Людность замешкуюча тй области, Берберiйцѣ, утѣкаючи передъ заборчими вôйсками переносила ся въ горы, а зъ мешканцѣвъ мѣстъ и сѣлъ стали ся трогльодитами, то есть мешканцями земныхъ печеръ кованыхъ въ скалѣ.

Нынѣ суть се одинокй мешканцѣ печеръ на земли. Занимаютъ ся они хлѣборобствомъ. Коло тыхъ цѣкавыхъ сѣлъ розложили ся нынѣ французкй кольонiи, а Франція старае ся о пôднесене того краю. А коли Берберiйцѣ вернуть до мешкань надземныхъ и коли Франція ведуть свои желѣзничи, тодѣ численнй туристы будуть звиджувати ихъ теперѣшнй мешканя, цѣкавй, якъ то мешкали въ печерахъ послѣднй ихъ мешканцѣ.

ду ѣзды пріѣхати. А позаякъ на стацію въѣзджае ся зъ закруту, тимто машинѣстъ не завважавъ, що на торѣ стоитъ другiй потягъ. Не могучи проте вздержати потягу въѣхавъ цѣлою парою на стоячiй передъ нимъ особовый потягъ.

Наслѣдки катастрофи були страшнй. По послѣдныхъ вагонахъ поспѣшный потягъ буквально переѣхавъ. Зъ розторощеныхъ вагонôвъ почали выдобувати ся зойки и крики. Сейчасъ поспѣшено зъ помôчею. 20 осôбъ було убитыхъ; 41 тяжко а 15 легко раненыхъ вôднесено до шпиталя.

Понадъ сто осôбъ вôднесло легкй ушкодженя.

Рѣчь дивна, що зъ пасажирôвъ поспѣшного потягу нѣкто не вôднѣсъ найменшого ушкодженя, зъ выѣмкомъ реставрацiйного кельнера, котрый одержавъ легку рану на чолѣ. Наша илюстрацiя представляе два вагоны, котрi неначе въ себе влѣзли.

Сучаснй трогльодиты.

(Люди мешкаючй въ печерахъ.)

Вôдъ самыхъ початкôвъ XX. в. дирала ся Францiя въ пустыню Сагарозпровадитъ по краю сѣть желѣзничихъ дорôгъ, тодѣ численнй туристы будутъ звиджувати ихъ теперѣшнй мешканцѣ печерахъ послѣднй ихъ мешканцѣ.

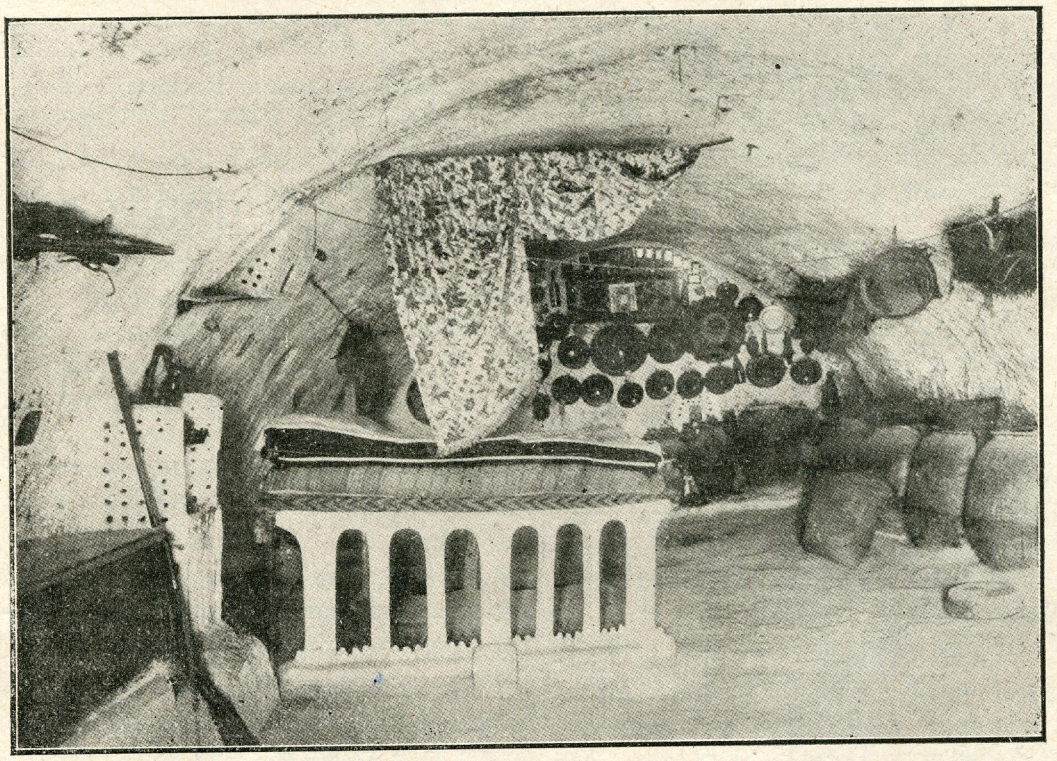

Комната вождa Берберiйцѣвъ.

Якъ и чимъ писали давнѣйше?

Найдавнѣйшй слѣды людского письма подибуемо на камени и на кости. Зъ костей уживано лопатокъ бôльшихъ звѣрôвъ, позаякъ они давали бôльшу просторонь для письма. Такихъ костей уживали передовсѣмъ старинй Перзы а такожь Єгиптяне.

Написи на каменяхъ стрѣчаемо рôвножь у Єгиптянъ. Написи, що вôдносили ся до перскихъ королѣвъ рыто на тесаныхъ спецiяльно до того каменяхъ, потягненыхъ покостомъ, якiй камѣнь хоронитъ вôдъ звѣтреня. Такй написи помѣщувано звычайно на гробахъ, святыняхъ и палатахъ.

У старинныхъ Грекôвъ написи на святыняхъ и памятникахъ рѣзано рôвножь переважно въ камени. Слова законодателя Сольона, були списанй на деревляныхъ таблицяхъ, обтягненыхъ гипсовою поволокою.

Въ справахъ дотикаючихъ державы, Перзы уживали до писаня звѣрячои шкôры. До сеи цѣли уживали такожь вальцѣвъ и цеголъ выпалюваныхъ зъ глины.

Найбôльше уживанымъ черезъ Єгиптянъ матерiяломъ до писаня бувъ папирусъ, приладжуваный зъ листя тро-

стины, тои самои назвы, вôдъ чого пôшла и теперѣшня назва: папѣръ. Найстарше єгипетске письмо, яке доховало ся до нашихъ часôвъ походитъ зъ 3000 лѣтъ передъ Христомъ. Приладжуванѝ зъ папирусу картки до писаня були всѣлякои величины, однакъ найчастѣйше черезъ склеюванє ихъ одержувано звôй довжины якихъ 100 стôпъ. Краска папирусу єсть найчастѣйше бронзова зъ вôдтѣнями ажь до жовтои, волокниста и вôдпорна проти гнитя.

Китайцѣ уживали якъ матеріялъ до писаня тростины и тканинъ, потôмъ камѣня, пальмового листя, коры, таблиць зъ дерева и металѣвъ, а около 100 лѣтъ передъ рожд. Христа вже и паперу. Папѣръ выробляли найпершe зъ лика и коры морвы, а пôзнѣйше зъ полотна и бавовны.

Греки въ справахъ щоденного житя писали такожь на корѣ, пальмовôмъ листю, плыткахъ зъ олова. Въ пôзнѣйшихъ часахъ головно уживали скôръ зъ кôзъ и овецъ, до шкôльнои науки, до писаня листôвъ и до рисункôвъ уживано деревляныхъ табличокъ потягненыхъ воскомъ. Сей самый матеріялъ що Греки, уживали такожь и Римляне.

До ритя буквъ въ давныхъ вѣкахъ служили острѝ каменѣ, кôнчастѝ кости, а пôзнѣйше металевѝ золота и желѣзнѝ рилця якихъ першѝ зновь почали уживати Китайцѣ. Рильцями зъ слоневои кости и металю писали такожь и стариннѝ Греки та Римляне на своихъ потягненыхъ воскомъ табличкахъ. На скôрахъ, то єсть перґаминѣ и на папирусѣ писано фарбою при помочи вôдповѣдно затятои тростины. Въ пятôмъ вѣцѣ по Христѣ стрѣчаємо першѝ слѣды писаня гусячимъ перомъ. Доперва бôльше якъ 1000 лѣтъ пôзнѣйше здобули ся люди на другій крокъ поступу и почали выробляти пера зъ стали въ середныхъ вѣкахъ писано такожь пензлями зъ волосѣня и пѣря.

Плынными матеріялами до писаня були давнѣйше всѣлякѝ краски. Китайцѣ писали на своихъ деревляныхъ табличкахъ червоною фарбою. Знали такожь теперь уживаный т. зв. тушь, приладжуваный зъ саджѣ смерекъ и ялиць. Въ середныхъ вѣкахъ дуже часто уживано до писяня багрянои, золотои и срѣбнои краски а такожь вже послуговали ся загальнымъ еще и теперь чорниломъ.

Якъ видно давнѣйше писанє було дуже утруднене и коштовне. Доперва послѣдный вѣкъ машинъ и вынаходôвъ улекшивъ и найбѣднѣйшимъ людямъ спосôбъ писаня и уживаня матеріялôвъ до писаня.

Воздухъ, здоровлє
и людске житє.

Нашу цѣлу землю, окружає верства воздуху, грубости 10 миль. Поза сею границею нѣчо не може жити, бо тамъ уже нема воздуху.

Вправдѣ воздуху бачити не можна, але ученѝ переконали ся, що вôвъ єсть мѣшаниною кôлькохъ газôвъ. Найважнѣйшою єго складовою частію єсть газъ званый киснемъ. Се неначе душа воздуху. Воздухъ о стôлько має для насъ вартости, скôлько въ нѣмъ єсть кисня. Колибъ такъ єго бракло, цѣла теперѣшна земля весела, цвитуча и зелена перемѣнила бы ся въ однôй хвили въ сумне кладовище. Усебъ вымерло и рослины и звѣрѣ и люди. И не лише житє, але и свѣтло та огонь безъ кисня суть немыслимѝ.

Вы неразъ мусѣли завважати, що въ низькôй маленькôй кôмнатцѣ де збере ся бôльше людей анѣ лямпа анѣ свѣчка не хоче горѣти. А се чому?

Власне по тôй причинѣ, що тѝ зôбранѝ люди, вôддыхаючи, зъужили воздухъ а зглядно находячій ся въ нѣмъ кисень.

Чоловѣкъ за кождымъ разомъ втягає въ себе около 5 литеръ воздуха, въ чѣмъ єсть 1 литръ кисня а 4 литры иншихъ газôвъ. Кисень якъ лише дôстане ся до легкихъ (плуцъ), сейчасъ мѣшає ся зъ кровію та дає ѣй житєву силу.

Выдыханый зъ грудей воздухъ має въ собѣ газъ для здоровля дуже шкôдливый. Єсть се т. зв. двокисъ вугля.

Щобы воздухъ бувъ здоровый и добрый, муситъ мѣстити въ собѣ пяту часть кисня. На вôльнôмъ незамкненôмъ мѣсци єсть ся скôлькôсть завсѣгды однакова и тому пробувати на вôльнôмъ мѣсци єсть найздоровше. Тамъ однакъ, де находитъ ся бôльша скôлькôсть людей пр. въ школахъ, фабрикахъ на зборахъ, єсть мало кисня въ воздусѣ, бо люди єго зъужили. Воздухъ въ такихъ мѣсцяхъ непріємно воняє, єсть душный та для здоровля дуже шкôдливый. Щобы тому зарадити, даютъ вентиляційнѝ прилады, отвираютъ вôкна и т. д., щобы змѣнити воздухъ.

Те саме вôдноситъ ся и до помешканя. Не лише въ зимѣ але навѣть въ лѣтѣ забиваютъ вôкна, залѣпляютъ всѣ шпары и дѣрки, щобъ — борони Боже — не дôстала ся у кôмнату капля свѣжого воздуха. Не знаютъ, що забиваючи вôкна неначебъ вбививали цвяхъ у свою власну домовину.

Нехай сихъ кôлька слôвъ послужитъ пересторогою въ тôмъ занедбанôмъ взглядѣ. Не жалуйте воздуха, вôнъ єсть безплатный. Вôдчиняйте вôкна день въ день хотяй бы въ найсильнѣйшѝ морозы. Свѣжій воздухъ причинитъ вамъ въ двоє здоровля и довгого вѣку.

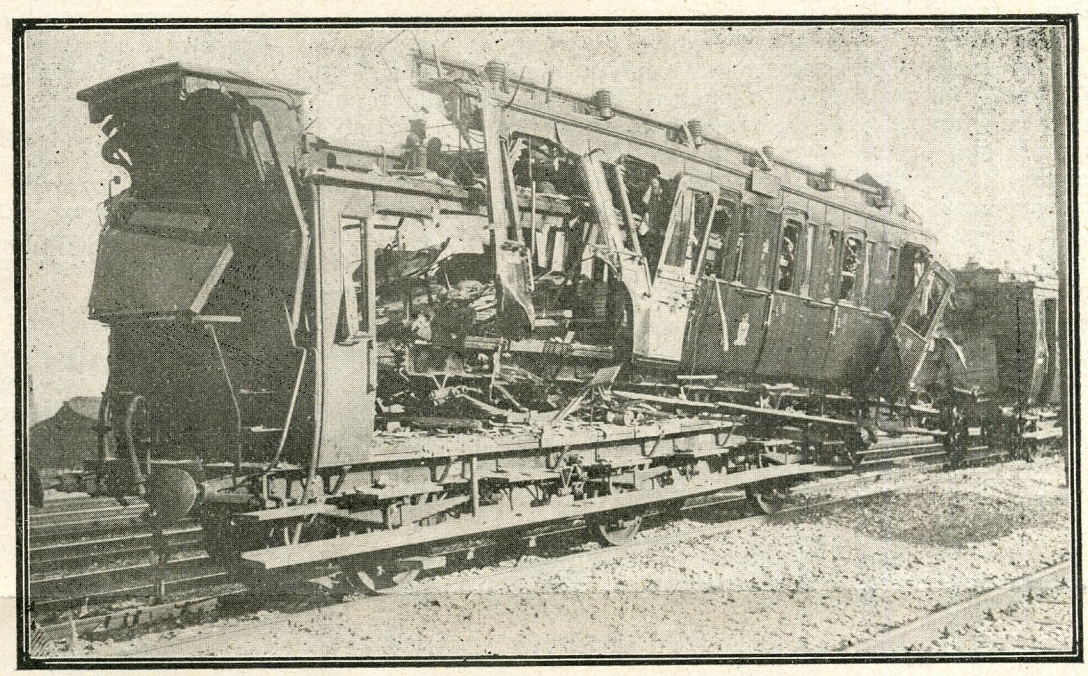

Катастрофа пôдъ Мильгаймъ: Розторощенѝ вагоны.

Вѣдомости.

Христосъ воскресе! Зъ праздникомъ Свѣтлого Воскресенія Христового желаємо всѣмъ П. Т. нашимъ предплатникамъ дописувателямъ и пріятелямъ нашихъ выдавництвъ всего щастя и благословенія Божого. Христосъ воскресе!

Вôдъ Администраціи. Просимо о вырôвнане залеглостей и о уплату пренумераты на нашй выдавництва „Посланникъ“ и „Книжочки мисійнй“. Просимо докладно прочитати нашь анонсъ о Калєндари „Посланника“ на 1911 рôкъ.

На мѣсяць май поручаємо нашй книжочки „Спѣванникъ“ цѣна 10 сот. и „Молебенъ до Пр. Дѣвы Маріи“ цѣна 6 сотикôвъ.

Кругомъ свѣта въ 3 годинахъ и 23 инутахъ. Дуже цѣкаву пробу уладила едакція дневника „Политикенъ“ въ Конгазѣ (Данія), щобы довѣдати ся про орôсть поодинокихъ телєграфичныхъ линій. Выслала именно рôвночасно двѣ телєграмы, адресованй до себе, одну на всхôдъ черезъ Шангай — Новый Іоркъ Льондонъ, а другу на захôдъ черезъ Льондонъ-Нов Іоркъ-Шангай. Обѣ телєграмы мусѣли облетѣти цѣлу землю довкола. Перша вернула телєграма выслана на всхôдъ и вернула до редакціи по трохъ годинахъ и 23 минутахъ. Поодинокй телєграфичнй компаніи не знали нѣчо про ту пробу и тому не було ніякихъ спеціяльныхъ приготовлень. Ту телєграму въ часѣ єи подорожи наоколо свѣта перетелєграфовано вôсѣмъ разôвъ.

Що то єсть миліярдъ? Дуже мало єсть такихъ людей, якй мали бы точне понятє о величинѣ миліярда. Миліярдъ въ золотѣ представляє вагу 322.580 кильогр. Въ просторони можна єго собѣ представити яко кôстку, якои высота, довгота и ширина выноситъ по 4·5 метра. Колибъ сю кôстку вытягнено въ дрôтъ, то нимъ легко можна бы опоясати цѣлу землю. Миліярдъ въ срѣблѣ важитъ 5 миліонôвъ кильогр., а стѣны кôстки выносили бы 477 м. До перевезеня одного миліярда въ золотѣ треба бы 64 вагонôвъ, а до перевезена срѣбла 100 вагонôвъ, якй поставленй побôчь себе покрыли бы шины на 6 кильометрôвъ. Кôстку золота вартости одинъ миліярдъ змогло бы пôднести въ гору що найменше 6000 людей. До пôднесеня одного миліярда срѣбла треба бы 500.000 людей. Грошѣ золотй въ сумѣ одного миліярда уложенй побôчь себе дали бы линію довжины 1.050 кильометрôвъ, а поскладанй на себе дали бы стовпъ высокій 35 000 метрôвъ, отже майже чотыри разы высшій, якъ найвысшй горы на свѣтѣ.

250-лѣт. ювилей дневника. Незвычайный ювилей обходило въ тыхъ дняхъ найстарше письмо въ Липску „Leipziger Zeitung“ бо 250 лѣтъ свого єствованя. Ювилей найстаршои липскои газеты єсть тымъ цѣкавѣйшій, що єсть вôнъ рôвночасно 250 лѣтнымъ ювилеємъ цѣлои не лише нѣмецкои, але и европейскои щоденнои пресы, бо письмо тото зачало взагалѣ перше и до того вôдъ самого початку свого єствованя, выходити якъ щоденный дневникъ.

Влучна вôдповѣдь. Фридрихъ Штольбергъ, одинъ зъ знаменитыхъ католицкихъ письменникôвъ, бувъ впередъ протестантомъ. Пôзнавши правду перейшовъ на католицизмъ. Одного разу въ товариствѣ сказавъ єму одинъ достойникъ зъ легковаженємъ: Не люблю тыхъ, котрй вырѣкаютъ ся религіи своихъ батькôвъ. „Я рôвножь, — вôдповѣдає єму Штольбергъ — не люблю такихъ; бо єсли бы предки мой не були змѣнили своєи вѣры, не бувъ бы я примушеный вертати до католицкои Церкви“.

Станъ просвѣты въ Европѣ. Станъ просвѣты въ поодинокихъ державахъ въ Европѣ показуютъ найяснѣйше слѣдуючй числа. На 1000 мешканцѣвъ ходитъ до народныхъ шкôлъ: въ Росіи 42, Сербіи 42, Румуніи 50, Италіи 84, Греціи и Болгаріи 96, Ишпаніи 107, Даніи 123, Бельгіи 124, Австро-Угорщинѣ 140, Франціи 143, Швеціи 146, Нѣмеччинѣ 147, Англіи 150, Норвегіи 153, Швайцаріи 154, Голяндіи 160.

Одна середна школа (гимназія, учит. семинарь и т. д.) выпадає въ Росіи на 120.000 мешканцѣвъ. Пôдъ тымъ взглядомъ Росію „перевысшає“ лише Сербія, де одна середна школа выпадає на 131.000 мешк. и Болгарія, де середна школа выпадає на 150 000 мешк. За се въ Норвегіи одна середна школа выпадає всего на 26.000 мешканцѣвъ.

Одинъ университетъ припадає въ Росіи на 13,500.000 людей, въ Австріи на 4,280.000, Болгаріи на 3,750.000 л., Нѣмеччинѣ на 2,850.000, а въ Швайцаріи всего на 475.000 людей.

На 1000 рекрутôвъ зовсѣмъ не вмѣє писати нѣ читати въ Росіи 620, въ Румуніи 690, Сербіи 796, въ Италіи 307, въ Греціи 300, въ Австріи 220, въ Бельгіи 73, въ Швеціи 80, Франціи 40, Голяндіи 21, Англіи 10, въ Швайцаріи и въ Нѣмеччинѣ 4, въ Даніи 2.

На ярмарку.

— Гей жиде, псявѣро, тажь та кобыла, що я купивъ у тебе, слѣпа на одно око.

— Ну, що єсть? Я хотѣвъ вамъ сказати, що оно слѣпе на одно око; но але я подумавъ, що вы слѣпй на обоє очей, коли того не бачите!

Въ школѣ.

— Ивасю — каже учитель — єсли примѣромъ у васъ дома єсть десять курей, а всѣ несутъ ся, то кôлько яецъ будете мали що дня?

— Девять — раже Ивась.

— А то чому лише девять? пытає учитель.

— Бо межи курми єсть одинъ когутъ.

Въ судѣ.

Судія (до обжалованого): А вы знаєте, що таке поступованє пахне криминаломъ?

Обжалованый: Я не знаю, бо маю катарь и тому не можу нюхати.

У адтоката.

Адвокатъ: То вы конечно хочете розвести ся зъ своєю жѣнкою.

Мужь: Такъ, вы не маєте понятя, якъ я терплю. Обходитъ ся зô мною якъ зъ псомъ, каже робити якъ волови, а называє свинею.

Адвокатъ: То я вамъ нѣчо не пораджу. Удайте ся по пораду до товариства опѣки надъ звѣрятами.

У лѣкаря.

— Добре, обовязуюсь васъ вылѣчити, однакъ пôдъ услôвємъ, що всѣ мои приказы выповните точно.

— О якъ найточнѣйше!

— Передовсѣмъ прошу менѣ заплатити вашь довгъ.

Судія и цыганъ.

Судія: За тй убôйства кажу тебе повѣсити.

Цыганъ: Коли я не хочу.

Судія: Але я хочу.

Цыганъ: Про мене, якъ хочете, то можете повѣсити ся.

Межи піяками.

Першій: Що менѣ робити зъ носомъ, що все вôнъ въ мене червоный?

Другій: Пійте доти горѣвку, доки цѣлкомъ не посинѣє.

— Ходѣтъ въ коршму, куме, посидѣти.

— Даруйте! Я не пю.

— Тажь я вамъ не кажу пити, але прошу троха посидѣти. А мѣжь тымъ дещо и выпити можна.

— А єсли такъ, то годжусь.

Плачь Ицка.

Ай вай, ай вай, що робити має жидъ,
Якъ же жити не пропасти —
Якъ ту свѣтъ цѣле не клясти,
Такій ганьба, такій встыдъ.
Хлопъ на корчме забуває,
До читальне заглядає.
Ай вай, ай вай, тôлько терпитъ бѣдный [жидъ.
Перше, бачте, було гитъ,
Ледво рано ся шарѣє,
Чи морозъ, чи вѣтеръ вѣє,
Моє файне Суре спитъ;
А я точу и рахую,
И боргую и шахрую.
Нынѣ зъ свѣчкою шукай,
Песъ не гляне ай вай, вай!

Мѣжь сô ругами.

Мужь: Ось яка ты! Кôлько я разôвъ хочу ити зъ тобою до мѣста, то ты хочешь сидѣти дома.

Жена: А ты зновь, кôлько разôвъ я хочу сидѣти дома, то ты хочешь ити до мѣста.

— Чи вы и дома маєте такій апетитъ?

— Такъ! Лише я дома такъ сильно не ѣмъ, якъ у васъ, бо не маю що.

Мусишь вѣрити.

— Параска все твердитъ, що ѣй лише 18 рокôвъ. Не можу повѣрити, щобы се була правда.

— Чомужь ты не хочешь ѣй вѣрити? Она вже десять лѣтъ одно и то само говоритъ.

Фильософъ.

— Чомужь ты не боронивъ ся, якъ вôнъ тебе бивъ?

— Та я все думавъ, за що то вôнъ мене бє.

Кума: Чи не знаєте куме, що таке выстроивъ нашь Мошко, що єго замкнули до арешту?

Кумъ: Знаю, знаю, що тôлько и довѣдавъ ся. Вôнъ допустивъ ся великого лайдацтва. Назгортавъ въ зимѣ снѣгу, наробивъ зъ него топокъ, высушивъ въ печи, тай продававъ людямъ за сôль.

Кума: А то драбъ! Що жидъ, то жидъ! Може вôнъ и менѣ коли таку топку продавъ?...

Чія правда?

— Чи уважаєшь, що той чоловѣкъ має одно око менше вôдъ другого?

— Нѣ, я виджу, що вôнъ має одно око бôльше вôдъ другого.

— Неправда!

— То ты неправду говоришь!

Въ судѣ.

— Що се вы, Иване, зновь зъ жѣнкою посварилисьте ся? За щожь вы єи ту до суду привели?

— Та за косу, прошу пана. Инакше не хотѣла ити.

Правда.

Щастє вѣчнымъ не буває,
Горе разомъ зъ нимъ живе,
Нынѣ сонечко сіяє,
Завтра дощикъ вже пôде.
Нынѣ мужь жену кохає,
Завтра вôнъ єи набє;
Нынѣ жѣнка зъ мужемъ грає,
Завтра въ очи наплює.

Жена: Хотѣла бы я знати, чи то всѣ мужчины на свѣтѣ такій дурній, якъ ты?

Мужь: Не думаю серденько; поглянь лише кôлько то єще єсть самôтныхъ на свѣтѣ

Заложивъ ся цыганъ, що зъѣсть 30 господарскихъ пирогôвъ. Коли однакъ прійшло ся до „роботы“, показало ся, що цыганъ вже не годенъ зъѣсти остатныхъ 5 пирогôвъ. Видячи, що програвъ закладъ, подививъ ся зъ злостію на тыхъ 5 пирогôвъ и сказавъ:

— Охъ, єсли бы я бувъ знавъ, що то вы останете ся, бувъ бымъ васъ насамперед зъѣвъ.

Дорогій Братя и Сестры!

Не чекайте зъ замовленємъ ажь весны, бо коли треба сіяти, то насѣне має бути въ дома. Теперь часъ вôдповѣдный, то прошу замовляти насѣня, якъ въ попередныхъ рокахъ. **Ленъ російскій** зъ Тарнавы 140 центиметрôвъ высокій, и удає ся на всѣхъ грунтахъ по конюшинѣ, конопляхъ и на житныхъ стерняхъ. Можна єго мочити або стелити, выдає прядиво бѣле якъ бавовна. Кто пришле 4 К 60 сот., той дôстане 5 кило того лену, зъ якого буде мати що прясти на найтонше полотно на сорочки. Кто хотѣвъ бы бôльшу скôлькôсть того насѣня мѣхами, той нехай пришле 4 К якъ задатокъ, а мы вышлемо желѣзницею (менше якъ 5 кило невысылаємо). — **Конюшина червона** чиста здорова грубо зерниста, котру кождый господарь повиненъ сіяти, тревае на грунтѣ 3—4 роки. До неи мѣшає ся четверту часть травки, щобы ся конюшина не злягала. 5 кило той конюшины 10 К, 100 кило 195 К. Травка 5 кило, то єсть 10 литрôвъ 5 К. Менше вôдъ 5 кило не высылаємо. Замовляючій конюшину має прислати 4 К задатку: безъ задатку не высылаємо. Конюшина № 2 5 кило 9 К. Конюшина № 4 5 кило 7 К. Конюшина № 5 5 кило 6 К. Конюшина № 6 5 кило 5 коронъ. — **Огôрки великій довгій.** Коли посадите на новинѣ т. є. по конюшинѣ, то будете мати лѣтомъ що возити на продажь и на зиму наквасите зъ 3 бочки, єсли посадите литру, то потому возьмете лѣтомъ 200 К. Литра огôркôвъ 4 К, пôвъ литры 2 К, чверть литры 1 К. — **Морква жовта** велика груба 100 гр. 20 с. — **Петрушка** велика 100 гр. 20 с. — **Капуста бѣла, низка на качанѣ,** готова велика, тверда, 20 гр. 40 с. — **Бруква бѣла и жовта, велика,** 20 гр. 20 с. — **Бураки червонй, великій,** коли садитъ ся на новинѣ, то уродятъ ся надзвычайно, штука на штуку 3, 4 до 5 кило, на замятôй земли 1, 2 до 3 кило штука 5 кило 10 К. — **Бураки свѣкловій,** червонй, кило 4 К — **Цебуля сіянка,** насѣне, родитъ ся червона, велика 250 гр. 2 К 50 с. — **Цебуля димлена,** до садженя 10 литрôвъ 5 К. — **Вôскъ ярый,** пчôльный, найлѣпшого сорту 5 кило 12 К и почта оплачена нами. — **Свѣтло церковне** першои сорты, довго тревае и не коптитъ на 5 кило иде 80 штукъ, 60 штукъ, 50 штукъ. 5 кило коштуе 10 К. Замовляючій вôскъ або свѣтло має прислати 4 К задатку; безъ задатку не высылає ся. Кто хотѣвъ бы бôльшу скôлькôсть мѣхами, то вышлемо желѣзницею. Прошу замовляти на переказахъ почтовыхъ, щобы на листы и картки не тратити дармо грошей. Адресъ:

АЛЕКСАНДЕРЪ КОПАЧЬ Выжный Струтинъ, п. Рожнѣтôвъ.

ЩОЖЕ МЕНІ

пити, коли менї лїкар заявив, що кольонїяльна кава шкодить мойому здоровлю?

Відповідь:

Катрайнера Кнайпову солодову каву, котра завдяки спеціяльному приладженю має смак і запах кольонїяльної кави, а притім є поживна і дешева. Немає кращого напитку на снїданє так для старших як і для дїтий!

Премія для цѣлорѡчныхъ предплатникѡвъ „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.

Дуже гарный и богато илюстрованый церковно-народный

КАЛЄНДАРЬ

„ПОСЛАННИКА“ и „КНИЖОЧОКЪ МИСІЙНЫХЪ“

на 1911 рѡкъ

отримаютъ даромъ, яко премію всѣ тѝ передплатники „Посланника“ котрѝ вже прислали цѣлорѡчну передплату на 1910 р. и не маютъ жадныхъ залеглостей. Кто отже хоче отримати сей нашъ Калєндарь, котрый розѡшлемо нашимъ передплатникамъ **въ мѣсяци вересни** сего року, нехай якъ найскорше выровнає всѣ залеглости въ передплатѣ и пришле цѣлорѡчну передплату за рѡкъ 1910.

Яко премію отримаютъ даромъ сей календарь всѣ тѝ предплатники „Книжочокъ мисійныхъ“, котрѝ не маютъ жадныхъ залеглостей въ пренумератѣ и котрѝ, вже прислали, або єще пришлютъ цѣлорѡчну передплату на **10 примѣрникѡвъ** „Книжочокъ мисійныхъ“ мѣсячно.

Тѝ, що передплачуютъ 5 примѣрникѡвъ „Книжочокъ мисійныхъ“ отримаютъ рѡвножъ нашъ календарь даромъ, єсли доповнятъ пренумерату до 10 примѣрникѡвъ мѣсячно.

Илюстрованый церковно-народный Калєндарь „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“ — се буде гарна и займуюча книжка для всѣхъ.

Присылайте тому якъ найскорше пренумерату на нашѝ выдавництва.

Ширѣтъ якъ найбѡльше „Посланникъ“ и „Книжочки мисі

Нашѝ выдавництва суть поручєнѝ черезъ всѣ три Впр. и Всесв. Епп. Консисторіи.

Товариство взаимныхъ обезпечень

Телєфонъ 788. | Конто щадницѣ почтовои 25.261.

„Днѣстеръ“

у Львовѣ, ул. Руска ч. 20 (власный дѡмъ).

Пріймає обезпеченя будынкѡвъ, збѡжа и знарядѡвъ господарскихъ вѡдъ шкѡдъ огневыхъ, пѡдъ корыстными услѡвями.

Числитъ умѣрковани преміи за обезпеченя.

Ликвідує шкоды **безпроволочно по пожарѣ.**

Удѣляє обезпеченымъ членамъ зъ рѡчнои надвыжки **звороты.**

За р. 1909 припадає на корысть членѡвъ зворотъ 10%.

Полісы „Днѣстра“ пріймає при пожичкахъ **Банкъ краєвый** у Львовѣ и въ Чернѡвцяхъ, Галицка Каса Ощадности, Руска Щадница и иньшѝ касы ощадности.

Черезъ „Днѣстеръ“ можна асекурувати ся **и житє** въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ. Информація до обезпечень удѣляютъ агенціи „ДНѢСТРА“.

Зголошеня письменныхъ господарѡвъ о агенцію пріймаютъ ся тѡлько зъ такихъ громадъ, где вще не робитъ иньшій аґентъ „Днѣстра“.

Фонды „Днѣстра“ 31/12, 1909 выносятъ: Фондъ резервовый и резерва премій К. 2,146.977·— иньшѝ фонды К. 594.647·— разомъ **К. 2,741.624·—**

Канцеляріи Товариства отворенѝ дл сторѡнъ **вѡдъ год. 8-ой.**

Вѡдъ 17 лѣтъ славна на цѣлу Галичину

„РИЗНИЦА“

торговля церковныхъ товарѡвъ поручає свои склады въ **Самборѣ, Львовѣ, Станиславовѣ и Перемышли** заосмотренѝ въ пребогатый выборъ: **фелонѡвъ,** стихарѡвъ, **хоруговъ,** плащаниць, **иконъ** процесіональныхъ, **крестѡвъ,** чашъ, **патериць,** лѣхтарѡвъ, **свѣтла бѣлого** и воскового, **вина,** кадила, **книгъ** богослуж. и всякого рода инныхъ товарѡвъ церковныхъ, солидной якости и по найнизшимъ цѣнамъ.

Пріймає замовленя на **иконостасы, престолы,** амвоны, сповѣдальницѣ, хоры и мальованє церквей, а старѝ ризы и сосуды до вѡдновленя; продає **заставы столовѝ** зъ правдирого и хиньского срѣбла; принимає **гроши на удѣлы и щадницю;** агентѡвъ не высилає; **цѣнники** свои и газету „Вѣстникъ торговел. Ризницы“ **высилає даромъ.**

Пѡддержуйте „Ризницу“, котра що року роздає тысячѣ коронъ на добродѣйнѝ цѣли и на бѣднѝ церкви! Не вспомагайте тыхъ, котрѝ намъ чужѝ и ворожѝ, котрѝ лихій товаръ продаютъ за добрѝ гроши и лишь Васъ вызыскуютъ!

Найстарша фирма въ Галичинѣ

основана въ р. 1808.

Перша краєва фабрика дзвонѡвъ

Л. и МИХАЙЛА ФЕЛЬЧИНЬСКОГО

въ Калуши

— — (желѣзница и почта въ мѣсци). — —

Вѡдзначена на выставѣ у Львовѣ золотымъ медалемъ

припоручає дзвоны рѡжнои величины въ гармоніиныхъ тонахъ по умѣрковаными цѣнахъ, переливає старѝ дзвоны и при ужитю новои системы окутя змѣняє мѣсце удару серця.

Дзвоны свойѝ оковує такъ, що найбѡльшимъ дзвономъ може дзвонити 10-лѣтный хлопчина.

Продає за готѡвку и на сплаты ратами. Выробы свои доставляє на мѣсце призначеня а въ случаяхъ невдоволеня зъ нихъ, забирає ихъ власнымъ коштомъ.

Выдає и за редакцію отвѣчає: **Свящ. П Пилипецъ.** Ставропигійска типографія, пѡдъ управ. Мих. Рефця.

Ч. 9. Львôвъ, 1 (14). Мая 1910. Рôкъ XXII.

ПОСЛАННИКЪ

ИЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ЦЕРКОВНО-НАРОДНЕ.

Основатель: Свящ. Л. Джулыньскій.

Посылка предплаты и всякихъ письмъ тôлько пôдъ адресою: Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“. Львôвъ, улиця Снядецкихъ ч. 2.

„Книжочки мисійнѓ“ выходятъ разъ на мѣсяць

Предплата рôчна: по 10 що мѣсяця: 7 кор. 20 сот., пôврôчно 3 кор. 60 сот.—По 5 що мѣсяця рôчно: 3 кор. 60 сот., пôврôчно 1 кор. 80 сот.

ДЛЯ АМЕРИКИ 5 книжочокъ що мѣсяця 2 доляры рôчно 10 що мѣсяця 3 доляры рôчно.

Менше якъ 5 „Книжочокъ мисійныхъ“ на мѣсяць не посылає ся.

»ПОСЛАННИКЪ«
выходитъ
кождого 1. и 16. дня мѣсяця.
Предплата выноситъ рôчно 4 кор. пôврôчно 2 кор.
ДЛЯ АМЕРИКИ 2 доляры рôчно.
На кредитъ не посылаѥся!

Горѣ сердца!

Якъ воды рѣкъ, що въ моря все сплы-
[ваютъ,
Якъ сонце, що зникá що дня зъ небесъ —
Оттакъ и намъ цѣлѝ вѣки минаютъ
И кличемъ зъ року въ рôкъ: Христосъ
[воскресъ!

Хоть допѣкаѥ намъ людей знаруга —
До нихъ мы рôкъ цѣлый ненависть чуѥмъ,
Однакъ въ Великдень обнимемъ другъ друга,
Вину пращаѥмъ, искренно цѣлуѥмъ.

Христосъ бо въ день той райску дверь
[втворяѥ
И серцемъ батька кличе: просвѣщайтесь,
Другъ другу най зъ очей бильмо здираѥ
Въ день Воскресенія всѣ просвѣщайтесь!

Но днесь въ Христѣ — то Правда лишь
[воскресла,
(Самъ Богъ — безсмертный
[ѥсть и бувъ и буде!),
Що намъ всѣмъ душь спасеніѥ принесла,
А радôсть и спокôй вливаѥ въ груди!

Воскресла Правда, доптана безкарно —
Законъ, що каже людямъ мирно жити.
Не звати Бога Имени на марно,
А ближнихъ — якъ себе самихъ любити.

Христосъ воскресъ! Горѣ сердца имѣемъ!
Прочь киньмо все, що для Христа негоже!
Воскресши въ Правдѣ — й мы тьму
[одолѣемъ
Й осягнемъ земскій рай и царство Боже.

П. О.

До Воскресенія черезъ терпѣнѥ.

Щастѥ и терпѣнѥ въ христіяньствѣ переплетенѝ таиньственными нерозривными узами.

Терпѣти на земли, щобы бути на небѣ щасливымъ; се була провôдна идея многихъ людей, лѣпшихъ сынôвъ христіяньства.

Въ земскôмъ житю тôлько грязи, тôлько несправедливости и такъ легко въ нѣмъ забути на Бога.

И отъ терпѣнѥ неначе ушляхотнюѥ душу, показуѥ ѥи дорогу до Бога и очищуѥ ѥи вôдъ земскихъ пристрастей.

Однакъ высшій змыслъ и высше значѣнѥ терпѣня въ тôмъ, що оно приближаѥ насъ до Христа. Христосъ терпѣвъ, Христосъ перейшовъ на земли рядъ невысказаныхъ мукъ и кождый чоловѣкъ, котрый принявъ Христа, котрый Ѥму вôддаѥ хвалу и котрый въ хвалѣ хоче наслѣдовати Ѥго, — кождый такій чоловѣкъ безперечно желавъ собѣ терпѣти, щобы въ тôмъ терпѣню злучити ся духово зъ терплячимъ Христомъ.

Отъ и розвязка того, чому лѣпшѝ сыны христіяньства, поставленѝ судьбою, середъ условинъ щастя, власти, богатства и всѣхъ свѣтовыхъ утѣхъ, коли ревно до Христа привязали ся и глубоко Ѥго поняли, — все кидали и стремѣли охотно до добровôльныхъ терпѣнь.

Тотѝ люди въ хвиляхъ найстрашнѣйшихъ терпѣнь доступали великого душевного щастя и свѣдомости того, що отъ и они розпятѝ, терплятъ на тôмъ самôмъ крестѣ, на котрôмъ терпѣвъ за нихъ Богочоловѣкъ.

Ѥсли бы мы могли видѣти и порôвнатти судьбу двохъ душь людей вѣруючихъ, надѣленыхъ однаковыми душевными способностями, зъ котрыхъ однакъ одинъ ишовъ дорогою житѥвого щастя, а другій переживавъ глубокѝ терпѣня — мы побачили бы, якъ дуже рôжнили бы ся они по пережитю довшого часу.

Зъ однои стороны самолюбство, скрытôсть и замкненѥ въ собѣ, дбалôсть лише о себе и власнѝ интереса, нѣма и слѣпа рôвнодушнôсть на терцѣня другихъ, неможливôсть зрозумѣня другои душѣ, поставленя себе въ мѣсце терплячого чоловѣка и понятя, якъ то тому чоловѣкови тяжко и трудно.

Пригляньмо ся теперь житѥвôй дорозѣ другого чоловѣка, въ тôмъ самôмъ часѣ, зъ такими самыми способностями, якъ той щасливецъ, котрый вступивъ на дорогу постôйныхъ терпѣнь.

Яка нѣжна, якъ ублагороднена тота душа! Якъ зъумѣвъ той чоловѣкъ малопомалу перенести ся туда въ небо, пôдъ охорону вѣчности, всѣ свой привязаня, все що ѥму дороге! Якъ рôвнодушный вôнъ на земскѝ утѣхи, якъ глубоко вôнъ проникъ въ людске горе, а забуваючи о власнôмъ горю, подаѥ руку кождому,

готовый на свой плечѣ взяти кождого бôльше слабшого и нести на собѣ!...

Якъ близкимъ такôй душѣ и понятнымъ єсть Христосъ! Якй таиньственнй, однакъ понятнй рѣчи шепче Божественный Страдалецъ, коли сходитъ въ глубины тои душѣ и тамъ вечеряє и въ тайнѣ бесѣдує зъ нею!

Якъ легко тота душа зноситъ всѣляке горе, знаючи о тôмъ, що горе єсть невôдступнымъ товаришемъ житя на земли, и що за те, якъ солодкимъ и щасливымъ буде вѣчне житє въ небеснôмъ царствѣ!..

Отсе двѣ дороги.

И єсли бы розумнымъ материямъ и батькамъ, котрй дѣйсно люблятъ душу дѣтей бôльше якъ житє, и котрй думаютъ о участи ихъ въ вѣчности бôльше, чимъ о ихъ земскôй судьбѣ, дали до выбору, щобы дѣти ихъ або цѣле житє радовали ся, переводячи часъ на утѣхахъ и забавахъ, або терпѣли зъ Христомъ, — то якъ думаєте, що повинна бы выбрати для своєи любои дитины материньска, христіяньска любовь?

И о тôмъ передовсѣмъ належало бы подумати христіянамъ и укрѣпити себе въ терпѣняхъ.

Лѣсъ нужды.

Темна нôчь покрыла землю. Край лѣса стоявъ якійсь молодый чоловѣкъ а довкола него высокй дерева вытягали своє галузє, якъ бы хотѣли єго вхопити. Передъ нимъ розходили ся стежки на всѣ боки, а вôнъ стоявъ и думавъ, котрою бы єму ити, бо не знавъ дороги. Наразъ рѣшивъ ся и пустивъ ся скорымъ крокомъ дальше та ишовъ все лишь напередъ, бо такъ бувъ задуманый, що нѣчого не бачивъ. Ледви спостерѣгъ ся, що дерева и корчѣ стали щоразъ густѣйшй, ажь наконецъ спотикнувъ ся на якійсь корѣнь и упавъ. Ажь теперь побачивъ вôнъ, що збивъ ся зъ дороги и опинивъ ся середъ страшнои гущавины.

Вôнъ вставъ и пустивъ ся зновь дальше, то сею, то тою стежкою. Та дарма, куды и не пôшовъ, а все вертавъ на то само мѣсце, де бувъ спотикнувъ ся. Силы єго опустили а голодъ почавъ єму доскуляти. Вôнъ закрывъ своє лице руками и ставъ голосно плакати.

Коли пôднявъ голову зновь, побачивъ передъ собою трохъ людей, якихъ передъ тимъ не бачивъ. Першій зъ нихъ мавъ на собѣ золотомъ вышивану одежу а поясъ єго бувъ выложеный дорогими камѣнями. Другій бувъ убраный въ чорну одежу и мавъ червоный поясъ, а третій мавъ на собѣ лишь грубу сорочку и простый ремѣнь а въ руцѣ державъ сокиру.

— Чого ты тутъ шукаєшь? — спытали єго тй три люди.

— Я гину — вôдповѣвъ молодецъ. — Змилуйте ся надôмною.

— Чогожь ты вôдъ насъ хочешь?

— Нѣчо, лишь поможѣтъ менѣ выйти зъ того лѣса.

— То выбирай собѣ котрого зъ насъ, щобы тебе вывѣвъ.

А що молодцеви найлѣпше сподобавъ ся той въ золотôй одежѣ, то вôнъ не роздумуючи вôдповѣвъ: Я тебе собѣ выбираю!

Чоловѣкъ въ золотôй одежѣ усмѣхнувъ ся, подавъ молодцеви руку, а тамтй два щезли. Мовчки ишовъ молодецъ побôчь свого провôдника. Ишли дуже борзо, але дорозѣ не було кôнця.

— Я втомивъ ся — сказавъ наконецъ молодецъ и станувъ.

— Отъ бачишь, дорога далека, а тобѣ ноги послабли. Я не можу вывести тебе зъ вôдси. Але за кôлька хвиль буде сюда ѣхати подорожный. Возьми отсей мечь та вôдбери єму коня, а той вынесе тебе звôдси.

— Кто ты такій, що даєшь менѣ таку раду?

— Я Злочинъ!

— Щезай вôдъ мене! — крикнувъ молодецъ и кинувъ ся на землю. Вôнъ чувъ єще, якъ чортъ зареготавъ ся, а вôдтакъ вже не було нѣкого коло него. Коли отворивъ очи, стояло коло него двохъ людей.

— Що ты тутъ робишь?

— Вмираю! Охъ выведѣтъ мене зъ того страшного лѣса.

— То выбери собѣ одного зъ насъ, котрый бы тебе повѣвъ.

Молодецъ надумавъ ся маленьку хвилинку а вôдтакъ сказавъ до чоловѣка въ чорнôй одежѣ и зъ червонымъ поясомъ: Тебе собѣ выбираю.

Не кажучи и слова, подавъ єму незнакомый руку и повѣвъ єго. Ишли дуже довго, ажь прійшли на край якоись пропасти, зъ глубины котрои чути було якйсь зойки и стоны.

— Богъ свѣдкомъ, що не можу вже ити дальше — промовивъ молодецъ на силу.

— Тому я и завѣвъ тебе сюди — сказавъ єму на то той чорный. Лишь сею дорогою можешь выйти зъ лѣса. Тутъ въ пропасти сидитъ смерть, котра выбавитъ тебе вôдъ всеи муки.

— Ктожь ты такій, що даєшь менѣ таку раду?

— Я Роспука.

— Щезай вôдъ мене! — крикнувъ молодецъ и зъ превеликого горя поваливъ ся на землю.

— Коли отворивъ очи, стоявъ передъ нимъ чоловѣкъ въ грубôй сорочцѣ зъ сокирою въ руцѣ и сказавъ: Ходи зô мною сыну! То правда, що твоя дорога далека и повна трудôвъ, але кто терпеливый, тому Богъ помагає.

Молодецъ подавъ єму руку а незнакомый ишовъ побôчь него. Сокирою рубавъ вôнъ пнѣ, що заступали имъ дорогу, и вѣвъ єго черезъ найгустѣйшй корчѣ.

— Возьми отсю колôду на плечѣ — приказавъ єму незнакомый.

Молодецъ послухавъ, хочь голодъ и утомленє єго мучили. Але чимъ дальше они такъ ишли, тымъ рѣдшій стававъ лѣсъ, а тягаръ, якій вôнъ двигавъ, здававъ ся єму за кождымъ крокомъ лекшій.

Наконецъ дôйшли до кôнця лѣса, а передъ ними показала ся велика лука, озарена свѣтломъ сходячого сонця.

— Мы дôйшли вже до цѣли — сказавъ незнакомый — лѣсъ, черезъ котрый ты перейшовъ, то лѣсъ нужды. Не забувай на то нѣколи, а теперь скинь тягаръ зъ себе.

Молодецъ скинувъ колоду зъ плечей и спытавъ: Ктожь ты такій, добрый друже, що вѣвъ мене такъ знаменито?

— Я Праця! — вôдповѣвъ незнакомый и щезъ.

Свѣтъ и люди.

Вульканичнѝ островы.

Въ письмахъ старинныхъ писателѣвъ Страбана, Плинія и Плютарха находимо описи дивного явища, яке лучило ся въ заливѣ Санторійскôмъ. Середъ наглого гуку та выбухôвъ полумѣни показавъ ся въ тôмъ заливѣ новый островъ. До недавныхъ часôвъ не вѣрили люди тымъ описамъ старинныхъ; не вѣрили, бо сумнѣвали ся, чи може повстати островъ такъ таємничимъ способомъ. А се зъ двохъ причинъ: по перш, що сего пôвострова нынѣ нема, бо вôнъ зануривъ ся зновь пôдъ воду, а по друге, що не могли собѣ пояснити сего явища и тому сю вѣсть вважали простою выдумкою. Нынѣ наука задивляє ся ва то инакше.

Мы знаємо, що и въ нашихъ часахъ выринаютъ пôдъ напоромъ пôдземныхъ силъ природы островы, якѝ скорше, чи пôзнѣйше зникаютъ. И такъ въ 1719 р. показавъ ся въ азорскôй громадѣ зновь островъ, якій перетревавъ 4 роки, а такихъ выпадкôвъ подає наука богато. Въ 1831 р. выринувъ невеликій островъ коло Сициліи. Тодѣ кожда держава хотѣла єго для себе загорнути. Сѣмъ державъ заявило, що новый островъ до нихъ належитъ и кожда дала ему иншу назву. Однакъ попри се морскѝ филѣ не сидѣли бездѣльно и разъ въ разъ пôдмывали островъ. Имъ здає ся не подобала ся людска захланнôсть та гроза вôйны, яка вскорѣ мала наступити зъ причины того острова. Островъ сѣмохъ именъ по пятимѣсячнôмъ житю запавъ ся пôдъ море.

Цѣкаво буде росказати про повстанє одного острова яке недавно лучило ся.

Коли въ роцѣ 1904 мешканцѣ Унмока (островы Алєутскѝ коло Аляшки) подали до Злученыхъ державъ вѣдомôсть, що недалеко »Богуславы« выринувъ новый островъ, зъ початку задивлювано ся на ту справу досыть недовѣрчиво. Доперва въ марти 1907 оголошено рапорты, якѝ зацѣкавили геольогôвъ и географôвъ. Зъ кôнцемъ мая приближила ся научна експедиція, выслана зъ Калѣфорніи до островôвъ Алеутскихъ, щобы близше розслѣдити сей нововыринувшій зъ моря островъ. Однакъ задля вульканичныхъ объявôвъ не можна було приблизити ся до него.

Доперва 5. липня высѣли першѝ люди на землю нового острова »Нюайлендъ«, а була се залога американьского державного корабля »Перри«. Однакъ и симъ разомъ було неможливымъ выйти на дымлячу и розжарену гору. Ажь 29. липня амер. ученый Robert Dunn розслѣдивъ яко тако сей островъ. Вода морска въ околици острова выказує дуже сильну домѣшку желѣза и має краску помаранчеву. Зъ камѣня на островѣ добуваютъ ся безупинно густѝ пары, однакъ се вôдбуває ся безъ найменшого гомону и всюды панує вѣчна мертва тишина. Берѣгъ складає ся зъ камѣчныхъ блъокôвъ величины людскои головы, краски пурпурово-червонои.

Дальше вôдъ берега копичатъ ся камѣннѝ масы, творячѝ горôки, якѝ пôдъ ногами чоловѣка подаютъ ся и розсыпаютъ ся. И лише зъ великимъ трудомъ крокъ за крокомъ мôгъ дослѣдникъ ити. Мѣсцями мусѣвъ вôнъ рачкувати. Всюда страшнѝ розколины въ земли; зъ нихъ добували ся трôйливѝ газы и пары. Наконецъ по кôлькаго-динныхъ невысказаныхъ трудахъ, по тяжкôмъ вспинаню ся по розпаленôмъ камѣню, въ обавѣ, що кождои хвилины може бухнути нова струя розтопленои лявы, добивъ ся Dunn на гору майже пôдъ вершокъ, якій лежитъ єще якихъ 15 метрôвъ надъ нимъ. Инструменты выказували высоту 116 м.

Новый островъ нѣ хвилину не остає въ спокою. Пôдземнѝ огнѣ и пары то пôдносятъ єго то занурюютъ такъ, що выглядъ єго що хвилины змѣняє ся. Коли въ липни минувшого року одинъ американьскій воєнный корабель переплывавъ недалеко »нового острова«, бачивъ якъ на нѣмъ повстала нова гора. Въ недовзѣ нова наукова експедиція, яка продовжала дослѣды Dunn-a спостерегла, що островъ постепенно западає ся въ море. Коли въ серединѣ мѣсяця жовтня переплывавъ тамтуды побачивъ, що зъ острова лишило ся лише кôлька скалъ, а решта була вже пôдъ водою. Океанъ забравъ назадъ свою власнôсть и правдоподôбно нынѣ нема вже зъ острова нѣ слѣду. Оно вôдбуло ся зовсѣмъ такъ, якъ разъ вже було въ р. 1883. Тодѣ то въ тôй самôй околици середъ могучихъ вульканичныхъ объявôвъ выринувъ островъ ширины 1200 м. а высоты 250 м. Сей першій островъ перетревавъ до 1891 р., въ якôмъ то роцѣ запавъ ся пôдъ воду.

Комета Галєя.

Невдовзѣ будемо свѣдками величавого, а рѣдкого явища. Виджена вже въ рôжныхъ мѣсцевостяхъ земли, послѣдный разъ въ Вѣдни, покаже ся намъ комета Галєя, котрои хвôстъ дня 18. мая перейде черезъ нашу землю.

Не вôдъ рѣчи проте буде застановити ся надъ кометами, а особливо надъ кометою Галєя, якъ такожь пригадати собѣ зъ минувшины о пересудахъ, якѝ довгѝ вѣки мучили людскôсть. Нынѣ, коли знаємо вже єство кометы, може тота »исторія пересудôвъ« вôдносячихъ ся до кометъ взагалѣ, дещо интересувати.

Нѣяке явище небесъ не було для людей такъ чужимъ, якъ кометы. Порôвнати зъ ними можна бы затьмѣня сонця, котрѝ рѣдко бувають звычайно мало суть видниѝ, а якъ скоро приходятъ, такъ скорше єще минаютъ.

Инакше стоитъ справа зъ кометами. черезъ рядъ довгихъ ночей ясно свѣтятъ на небозводѣ, котрого половину занимає часомъ хвôстъ. Зьявляютъ ся рѣдко, а черезъ свою надзвычайнôсть заставляютъ думаючого чоловѣка. Звôдти той перестрахъ, що наповнявъ давнѣйше людскôсть, звôдти вѣра, що кометы ворожатъ якесь нещастє. А що нещасть було завсѣгды богато, а особливо въ середныхъ вѣкахъ, тымто легко можна було приписати однôй кометѣ вôйну, другôй смерть короля и т. д.

Той страхъ передъ кометою якій найбôльше переслѣдувавъ вѣки середнѝ єствувавъ вже въ старинѣ, лише о тôмъ маємо малѝ вѣдомости. Докладнѣйше знаємо про се зъ середныхъ вѣкôвъ.

Въ роцѣ 1456 наповнила великимъ страхомъ людскôсть комета. Показала ся она въ три роки по здобутю Константинополя Турками. Хвôстъ кометы закрывавъ половину небесъ, а всѣ бачили въ тôмъ звѣщенє якогось великого нещастя. Цѣкаве, що Туркамъ представила ся она въ видѣ креста; натомѣсть христіяне бачили єи въ видѣ турецкого ятагана. Страхъ огорнувъ всѣхъ такъ великій, що ажь тодѣшный папа Каликстъ III. бувъ приневоленый выступити зъ особною булею зъ причины кометы. Вкôнци комета щасливо и безъ наслѣдкôвъ зникла, щобы за 76 лѣтъ зновь показати ся, а була се власне комета Галєя, котра покаже ся и въ тôмъ роцѣ.

Не одна однакъ комета Галєя мала сей привилей страху. Се спричинювали рôвножь и другѝ кометы. Завсѣгды однакъ зъявляли ся и переходили безъ важнѣйшихъ наслѣдкôвъ, такъ що людскôсть вкôнци зъ ними освоила ся а лишила ся лише згадка тыхъ часôвъ, коли появленє кометы ширило страхъ и спинювало всѣлякій розвитокъ людского духа а навѣть нѣвечила пôдставы родинного, суспôльного и морального житя.

Нынѣ часы змѣнили ся, єство кометы люди пôзнали, а єсть се головною заслугою астронома Галєя, котрого имя має сегорôчна комета.

Чимъ єсть комета Галєя? Звычайно говоритъ ся, що се єсть звѣзда зъ хвостомъ. Однакъ се очеркненє не єсть точнымъ и правдивымъ. Комета именно не єсть звѣздою а єсть небеснымъ тѣломъ, котре змѣняє ся, и котре кождымъ разомъ инакше представляє ся. Комета выглядає якъ мрачный облакъ, котрого середина єсть яснѣйшою и называє ся ядромъ, а окруженє головою кометы, за котрыми тягне ся ясный хвôстъ, збôльшаючій ся, коли зближає

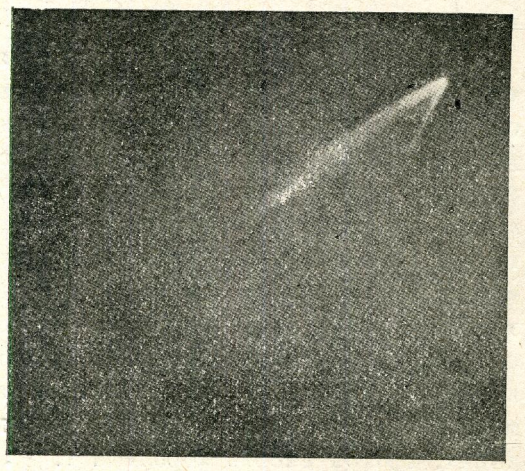

Сегорôчна комета виджена въ Іоганнесбургу.

ся до сонця, а зменшаючій ся, коли вôддаляє ся. Видъ хвоста и єго довгôсть єсть рôжнородна.

Якъ казалисьмо, кометы не суть звѣздами. Въ якôмъ станѣ находитъ ся матерія кометы; сего певно єще не означено. Певнымъ однакъ єсть се, що маса кометы єсть дуже мала, а єсли суть якѣ сталѣ частицѣ, то мусятъ бути дуже легкѣ и дрôбнѣ такъ, що черезъ тѣло кометы можна бачити и иншѣ звѣзды, менше яснѣ. Якъ обсерваціи стверджаютъ, то матерія кометы єсть до тои степени дрôбна, що єсли яка комета зближила ся до якои планеты, то не планета, а лише той небесный волоцюга пôдлягавъ всѣлякимъ забуренямъ. Проте не бачено єще, щобы зôткненє ся кометы зъ якоюсь звѣздою було шкôдливымъ для тои послѣднои. Нема проте чого боятись, щобы примѣромъ комета не розбила зємля.

Сегорôчна комета Галєя належитъ до ряду дуже цѣкавыхъ кометъ. Єсть она періодичною, се значитъ, що показує ся вôдъ часу до часу. Першій занявъ ся основнѣйше тою кометою астрономъ Галєй (Halley) и обчисливъ єи дорогу на 76 лѣтъ, и предсказавъ єи появленє на кôлькадесять лѣтъ именно на рôкъ 1758. Вôдъ того часу заняла ся астрономія тою кометою близше. Розслѣджувано єи минувшину на пôдставѣ записокъ хиньскихъ хроникъ, розслѣджувано єи въ часѣ появленя.

Голымъ окомъ можна буде єи бачити до 10. мая на всхôднôмъ небѣ надъ раномъ передъ всходомъ сонця, вôдъ тои поры ажь до половины червня на захôднôмъ небѣ вечеромъ, ажь вкôнци той незвычайный гôсть покине насъ, щобы за другихъ 76 рокôвъ показати ся, але хиба не намъ.

Сватанє у рôжныхъ народôвъ.

Сватанє у рôжныхъ народôвъ вôдбуває ся рôжно, всюда пôсля принятого звычаю. У насъ єсть много звычаѣвъ, однакъ тѝ звычаѣ маютъ двѣ головнѝ черты се єсть сваты и ручники. Подôбнѝ звычаѣ якъ у насъ суть майже у всѣхъ славяньскихъ народôвъ.

У угорскихъ цыганôвъ при сватаню граютъ дуже важну ролю пироги, котрѝ заступаютъ любовнѝ листы. Молодецъ, стараючій ся о дѣвчину, залѣпляє въ пирôгъ монету и при случайности вôддає єго дѣвчинѣ. Єсли дѣвчина не погордитъ пирогомъ то знакъ, що пôде за того молодця, а єсли того пирога не пріймe, то знакъ, що того молодця не хоче знати.

У дикихъ племенъ, живучихъ на арабскихъ пустыняхъ, молодецъ силою здобуває собѣ дѣвчину, коли она пасе въ полѣ череду свого вôтця. Дѣвчина на око будьто боронитъ ся зъ цѣлои силы и въ борбѣ зъ напасникомъ уживає всего, що попаде ся єи пôдъ руку. Коли зъ тои борбы молодецъ выйде раненый, то дѣвчина стає ся славною на цѣле житє и розумѣє ся не выходитъ за того молодця замужь. Єсли однакъ молодецъ вôднесе побѣду и притятне тоту дѣвчину силою до шатра свого батька, то сопружество тымъ самымъ вже заключене и дѣвчина стає ся женою того молодця.

Ескимосы, живучѝ на далекôй пôвночи въ краю вѣчнои зимы такожь менше бôльше въ той способъ поступаютъ. За то у племени Бао Лидосъ, одного зъ татарскихъ народôвъ, сватанє вôдбуває ся тымъ способомъ: Молодцѣ того племени объявляютъ своѝ любовнѝ чувства при помочи солодкихъ звукôвъ музыки. Коли настане першій погôдный день устроюютъ они велике торжество, на котре сходятъ ся всѣ дѣвчата, котрѝ бажаютъ выйти замужь. Молодцѣ розсѣвшись попôдъ деревами, выгриваютъ на своихъ инструментахъ и звуками музыки высказуютъ своѝ сердечнѝ чувства. Дѣвчата проходжуютъ ся попри музыкантôвъ, а кожда старає ся бути близше свого любого хлопця. Натомѣсть коли припавша молодцеви до серця дѣвчина приближає ся до него тодѣ вôнъ грає чимъ разъ голоснѣйше, а коли вôддаляє ся, то вôнъ грає чимъ разъ тихше, бо вже тратитъ надѣю. Колижь єго дѣвчина пôдôйде близко до него и кине єму цвѣтъ, урадованый молодецъ зриває ся, хватає дѣвчину за руку уважаючи при тôмъ, щобы цвѣтка не упала на землю.

На островѣ Борнео, мужчина бажаючій взяти собѣ яку то дѣвчину за жѣнку, старає ся все помагати єи при найтяжшôй роботѣ. Єсли дѣвчина витає єго при встрѣчѣ зъ усмѣхомъ, то знакъ, що она єму рада и молодецъ тодѣ приходитъ вечеромъ до тои дѣвчины. Єсли родичѣ дѣвчины годятъ ся на того молодця, то удаютъ, що сплятъ, а дѣвчина радо принимає молодця въ хатѣ и угощає єго.

Въ Японіи кидає молодый мужчина своѣй дѣвчинѣ цвѣты. Єсли ихъ дѣвчина прійме, то знакъ, що любитъ єго

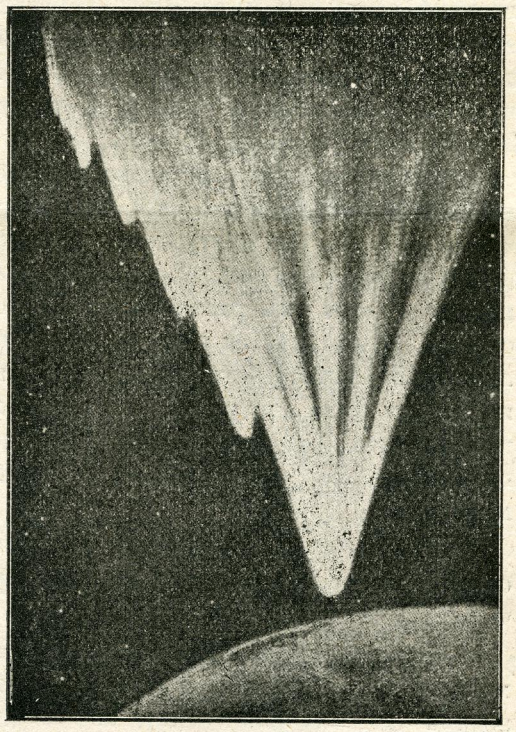

Якъ могло бы выглядати зôткненє ся головы кометы зъ землею.

єсли не прійме, то молодецъ не має що до неи залицяти ся.

Выбухъ Етны.

Одинъ зъ найбôльшихъ вулканôвъ Европы, Етна на Сициліи, котра належитъ до Италіи, зновь давъ знати о

собѣ. Теперѣшный выбухъ Етны належитъ до найсильнѣйшихъ вôдъ часу великого выбуху въ 1892 р. и тревае вже мѣсяць

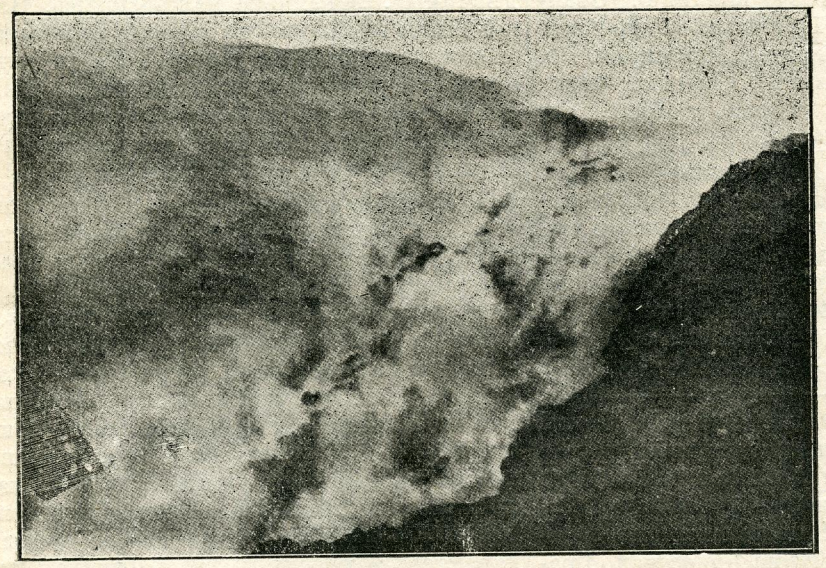

Кратеръ выкидає ляву, попѣлъ и камѣнє.

Зъ початку огорнувъ мѣсцеву людноôсть перестрахъ. Пôдземнѣ громы стовпы дыму и попелу въ днину, а въ ночи страшна луна все то наповняло страхомъ людей, тымъ бôльше, що выплывъ лявы бувъ бôльшій чимъ давнѣйше. Люди, боячись о своє житє втѣкали въ безпечнѣйшѣ околицѣ, а добутокъ свôй лишали на занятє лявою та судьбу.

Страты нанесенѣ лявою та попеломъ вже теперь суть великѣ. Урожайнѣ поля, огороды и винницѣ все знищила лява, а де она не досягла, тамъ грубою верствою покрывъ працю италійского хлѣбороба попѣлъ.

Нынѣ перестрахъ минувъ, хотяй небезпеченьство єще не минула. Вправдѣ лява поволи плывучи нищитъ все, однакъ (якъ се мы писзли въ статѣ »Дещо про вулканы«) о много страшнѣйшимъ єсть попѣлъ, котрый въ короткôмъ часѣ може засыпати значнѣ просторони, и передъ котрымъ годѣ укрыти ся або утечи.

Що вôдноситъ ся до самои Етны, то єсть се звычайно спокôйный вулканъ. Высокій єсть на 3.313 м., а представляє ся якъ величезный стôжокъ о пôдставѣ що выноситъ 120 кильом. въ обводѣ. На самôмъ верху знаходитъ ся великій кратеръ, звычайно спокôйный. Натомѣсть лява вытѣкає численными дрôбнѣйшими кратерами, розсѣяными доокола самои горы.

Рослинноôсть досягає лише 2.200 м. Высше находитъ ся вже сама лява, попѣлъ и камѣнє выкинене зъ кратерôвъ.

Недалеко Етны розмѣстили ся численнѣ села, мѣста и мѣсточка, найбогатшѣ и найлюднѣйшѣ, помимо грозячого имъ небезпеченьства, бо розвиваютъ ся на урожайноôй земли вытворенôй лявою и попеломъ вулькану.

Въ утечѣ передъ лявою.

Зъ господарства.

Дещо про штучнѣ навозы.

Неразъ мы вказували на великій хосенъ штучныхъ навозôвъ. И дивувати ся треба тымъ хлѣборобамъ, котрѣ мимо наглядныхъ корыстей, въ доброту штучныхъ навозôвъ не вѣрятъ.

Єсли трафитъ ся такій хлѣборобъ „недовѣрокъ“, котрый не дастъ ся о тôмъ переконати, то въ тôмъ разѣ трудно єму помочи. Се суть однакъ лишь одиницѣ, котрѣ скорше чи пôзнѣйше о хосенности штучныхъ навозôвъ переконаютъ ся.

Коли заохочуємо до уживаня штучных нявозôвъ, хочемо звернути увагу на спроваджуванє штучного навозу. Въ тôмъ взглядѣ треба бути дуже осторожнымъ, бо въ торговлѣ находитъ ся богато лихихъ фабрикатôвъ. Проте треба спроваджувати насамперед на пробу, а потому при замовленяхъ належитъ жадати гваранціи вôдъ купця.

Штучный навôзъ не надає ся на мокрый грунтъ. Тому треба впередъ ту мокрôсть усунути, рôлю добре переорати зъ гноємъ, а доперва потому корыстувати ся штучнымъ навозомъ.

Єсли кто буде тримати ся тыхъ радъ и поступати обережно и розумно при уживаню штучныхъ навозôвъ, може бути певнымъ, що не лише рôлю полѣпшитъ, але и збôльшитъ доходы своєи кишенѣ.

Зъ исторіи огôрка.

Стариннѣ Єгиптяне и Греки зъ часôвъ Гомера знали вже „агуріюмъ“ вôдъ чого походитъ наша назва огôрокъ.

Римляне цѣнили неменше вôдъ Грекôвъ и въ часѣ могучости римского цѣсарства управляли въ Римѣ огôрки въ инспектахъ, якѣ можна було перевозити зъ мѣсця на мѣсце.

Въ полудневôй Нѣмеччинѣ почали управляти огôрки за часôвъ Карла Великого. А въ полуднево-схôдныхъ сторонахъ Нѣмеччины ще вчаснѣйше переняли управу огôркôвъ вôдъ Славянъ, особливо вôдъ Русинôвъ, котрѣ не лише охотно споживали огôрки, але зъ давенъ давна знали ся на ихъ управѣ и зъужиткованю. И до нынѣшного дня Русины управляютъ огôрки на великѣ розмѣры. Они не тôльки умѣютъ квасити, але знаютъ знаменито ихъ солити и Русинъ безъ огôрка чи лѣтомъ, чи зимою не може обôйти ся.

Въ Чехахъ, Голяндіи и въ Франціи такожь управляютъ огôрки на велику скалю.

Огôрокъ єсть здоровою яриною, а черезъ те заслугує на управу и споживанє. Особливо сокъ зъ огôркôвъ розумѣє ся зъ свѣжихъ, єсть здоровый при недугахъ грудныхъ и жовчевыхъ.

Въ Англіи роблятъ зъ огôркового соку напôй въ родѣ лимоняды и пютъ якъ найлѣпше прохолоджуюче и скрѣпляюче средство въ часѣ спеки.

Вѣдомости.

Просимо дуже о вырôвнанє залеглостей въ пренумератѣ на нашѝ выдавництва „Посланникъ“ и „Книжочки мисійнѝ“.

На мѣсяць май поручаємо нашѝ книжочки „Спѣванникъ“ цѣна 10 сот. и „Молебенъ до Пр. Дѣвы Маріи“ цѣна 6 сотикôвъ.

Зъ церковного малярства. Оглядалисьмо робôтню г. Теофиля Копыстиньского артисты маляра, перенесену зъ Кракôвскои ул. ч. 20 на ул. Шептицкихъ ч. 18. Помѣжь замовлеными образами церковными до иконостасôвъ и олтарôвъ звертає на себе увагу образъ на полотнѣ величины 4 метрôвъ Христосъ Царь Славы. Оригинальна се композиція т. є. Христосъ посередъ 12 Апостолами, Святыми и Херувимами. Импонуюча та праця призначена зъ прочими образами до иконостасу до Дубровицѣ — замовленє Высокопр. о. Николая Добряньского. Образъ Богородиця Цариця на золотôмъ тлѣ до олтаря для церкви въ Рудникахъ замов. Впр. о. Стефана Яворского. До Америки для Высокопр. о. Л. Левицкого призначенѝ 2 образы бôльшихъ розмѣрôвъ Рождества Іисуса Христа и образъ Пресвятои Богородицѣ неустаючои помочи. Въ роботѣ суть образы для Впр. о. Юліяна Шика и о. Емиліяна Весоловского. Дальше видѣли мы много пречудныхъ плянôвъ для украшеня церквей и много розличныхъ композицій зъ области малярскои штуки. Теофиль Копыстинскій одинъ зъ найбôльше заслужившихъ ся около нашого церковного малярства артистъ, заслугує своєю совѣстною працею на то, щобы єго поручити якъ найтеплѣйше всѣмъ нашимъ Впр. и Всесв. оо. парохамъ и Всеч. Комитетамъ парохіяльнымъ, щобы тѝ зволили корыстати зъ єго услугъ при украшеню церквей. Вôдносити ся до г. Т. Копыстиньского належитъ зъ повнымъ довѣрємъ, якъ до свого руского многозаслужившого ся церковного артисты маляра. Адресъ такій: Львôвъ, ул. Шептицкихъ ч. 18

Зъ Вѣдня пишутъ намъ: И сего року обходила тутешна руска кольонія въ Вѣдни святочно праздникъ Пасхи, припадаючій въ саму маєву пору, коли то престольный городъ буйнымъ уже листємъ густои зелени пристроєный и вся природа неначе тая лучезарна денниця возсіяла къ новой жизни. Уже передъ святами зауважано въ церкви св. Варвары въ великій Четверъ пôдчасъ „Страстей“ бôльше число побожныхъ, то само въ велику Пятницю пôдчасъ концерту 7 страстныхъ псальмôвъ, выконаного зъ прецизією тут. мѣшанымъ хоромъ пôдъ вправною батутою г. Прокоповича, котрому пѣнію и богато Нѣмцѣвъ прислуховалось, а такожь совѣтникъ министеріяльный при ц. к. Министерствѣ просвѣты д-ръ Єронимъ Келлєръ зъ сыномъ — Полякъ, вельми прихильный галицкямъ Русинамъ. Утреню воскресну совершивъ якъ въ лѣтахъ попередныхъ о. совѣтникъ професоръ д-ръ Михаилъ Людкевичъ зъ Перемышля въ сослуженю о. пароха-каноника и при соучасти оо. докторандôвъ зъ фринтанеумъ якъ и всч. докторандôвъ-стипендистôвъ несвященникôвъ. Службу Божу въ І. день Пасхи вôдспѣвавъ о. Митратъ Василій Фацієвичъ, б. Архипресвитеръ станиславôвскои капитулы, зъ великою асистою, постôйно мешкаючій въ Вѣдни и маючій у себе домову каплицю. Євангеліє спѣвано въ 11 языкахъ: греческ. (о Митратъ Фацієвичь), француск. (о. проф. д-ръ Людкевичъ), нѣмецк., ческ., польск., латиньск., угорск., арабск., сирійск., єврейск. и руск.

По святахъ продовживъ о. д-ръ Людкевичъ, корыстаючи зъ ферій великодныхъ, свою наукову подорожь и выѣхавъ — заохоченый примѣромъ академикôвъ вѣденьскихъ, котрѝ сего року пôдчасъ латиньскихъ святъ великодныхъ въ числѣ 360 устроювали проѣздку на полудне пôдъ проводомъ професорôвъ университетскихъ — выѣхавъ до Истріи, взглядно до старинного города Поля, найбôльшого воєнного порту въ Австріи и мѣстця выробу кораблѣвъ зъ славною староримскою ареною — послѣ на сусѣднѝ островы Бріоньскіи въ мори Адріатицкôмъ, потому на Трієстъ до Ґрадо и до Аквилєи, славного, колись миліонного мѣста, знищеного въ 4. столѣтю черезъ Аттилю, короля Гуннôвъ, где єще по нынѣшнѝ часы переховуютъ ся въ національнôмъ музеумъ цѣннѝ забытки стародавнѝ и проч. Зъ поворотомъ забавивъ єще одинъ день въ Вѣдни, щобы побачити велику интернаціональну ловецку выставу устроєну пôдъ протекторатомъ Ихъ Величества цѣсаря Франца Іосифа І., а отворену дня 7. мая.

Принцъ Максъ Саксоньскій вернувши сюда зъ Львова въ великій Четверъ удавъ ся, незадержуючись въ Вѣдни, впростъ до швайцарского Фрибурґу.

Духовна мисія. Въ Девятникахъ пов. бобрецкого ст. желѣз. Выбранôвка або Бориничѣ вôдбуде ся св. мисія на дняхъ: 27, 28, 29, 30 и 31 мая, а такожь посвяченє церкви въ Девятникахъ выбудованои пôсля пляну п. Ф. Озѣнкевича, архитекта зъ Дрогобыча, а дня 1 червня посвяченє церкви въ Бертешевѣ.

Якъ довго жіютъ домашнѝ звѣрята? Одна зъ хлѣборобскихъ часописей заграничныхъ подає цѣкавѝ вѣдомости о вѣцѣ домашныхъ звѣрятъ: худоба дожіє 30 лѣтъ. Кôнь и оселъ нѣколи довше не будутъ жити, якъ 35 лѣтъ. Мулъ доходивъ до 60 р. житя. Песъ, що дожіє 25 року єсть незвычайнымъ. Кôтъ нѣколи не пережіє 15 року житя. Тота сама границя єсть для вôвцѣ и козы. Курка и индикъ жіютъ найбôльше 12 лѣтъ, крôликъ 10 лѣтъ. Трийцятьлѣтна гуска була бы чудомъ. Воробецъ дожіє 24 лѣтъ а наконецъ свиня може жити 20 лѣтъ.

Японьска рекляма. Бôлъше дотепнои якъ японьска рекляма годѣ собѣ выставити. Докладне описанє и выхваленє продаваного товару зовсѣмъ не выстарчає японьскому купцеви. Вôнъ муситъ до того єще дуже богато пододавати. Одна француска часопись подає вытяги кôлькохъ японьскихъ оголошень, вынятыхъ зъ часописи, що выходитъ въ Токіо. Тамъ читаємо: „Высылаємо нашѝ товары зъ скоростію арматнои кули“ „Нашь папѣръ єсть такъ сильный и грубый, якъ шкôра слоня“. „Опаковуємо нашѝ товары зъ такою нѣжностію, зъ якою вôдноситъ ся новоженецъ до своєи молоденькои жѣнки“. „Все, що мы подаємо, єсть чистѣйше вôдъ хрусталю. Текстъ, якій выбираємо, єсть такій чудовый и гарный якъ спѣвъ 20 лѣтнои дѣвчины“. „Огляньте нашь складъ. Нашѝ люди пріймутъ васъ такъ, якъ пріймає жениха батько, маючій 20 дочокъ, а анѣ сотика для нихъ приданого, обôйдутъ ся зъ вами такъ, неначебъ вы були соняшнымъ лучемъ, що приходитъ по довгихъ дняхъ дощу...“

Характеръ пôсля языка. Въ часописи „Gil Blas“ читаємо: Не показуйте нѣкому свого языка! Вже поминувши, що за таку процедуру можна часомъ дещо и „обôрвати“, але ще и той, що показує свôй языкъ, ризикує, бо може выявити найтайнѣйшѝ черты свого характеру непокликанôй особѣ. Именно повстала теперь нова наука такъ звана гльоссольогія, пôсля якои дуже певно можна зъ выгляду языка вычитати характеръ чоловѣка. Пôсля сеи науки довгій языкъ вказує на отвертый, щирый характеръ; короткій зновь означає чоловѣка скрытого и фалшивого; коли языкъ єсть широкій, то властитель єго єсть милосерный; якъ вôнъ єсть вузкій то властитель єго єсть нетоварискій, замкненый въ собѣ; довгій а широкій языкъ, означає чоловѣка неконсеквентного; довгій а вузкій, чоловѣка, якій не конче любитъ бавити ся въ правду; короткій а широкій языкъ єсть безпечнымъ знаменемъ брехуна и обмовника; шпичастый языкъ може бути признакою такъ чоловѣка спосôбного, якъ и злобного.

Якъ выходитъ, то нова наука зовсѣмъ не єсть зложеною та зовсѣмъ не треба довго студіовати, щобъ збагнути єи тайны. Цѣла недогода въ тôмъ лише, що не дуже часто можна стрѣнути чоловѣка, якій бы нѣ сѣло нѣ пало схотѣвъ кождому показувати свôй языкъ.

Смерть убивъ а дѣдька зловивъ. Коли кôлька недѣль тому въ однôмъ селѣ радомскои губерніи, „сотскій“ клавъ ся спати, тодѣ кто то запукавъ въ дверѣ. Вôдкрывши дверѣ увидѣвъ сотскій передъ собою смерть, котра заявила, що прійшла уже по єго душу. Зъ такимъ самымъ желанємъ прійшовъ и діяволъ и стоявъ зъ заду коло смерти. Сотскій увидѣвши, що нѣчого дѣлати, якъ лишь умирати, попросивъ смерть и діявола, щобы позволили єму хотяй помолити ся. Коли сотскій уклякнувъ и горячо моливъ ся, увидѣвъ вôнъ у смерти людскѝ ноги и сейчасъ пôзнавъ, що має дѣло зъ розбишаками Тодѣ вынявъ вôнъ незамѣтно зъ кишенѣ револьверъ и стрѣляючи въ смерть, поваливъ єи на землю. Діяволъ увидѣвши се, давъ ногамъ знати, однако сотскій успѣвъ єго зловити. Тодѣ переконавъ ся, що се були єго кревнѝ, котрѝ дѣйсно прійшли по єго душу, однакъ заразомъ и по грошѣ, котрѝ сотскій мавъ въ сумѣ 200 рублѣвъ, зôбраныхъ того дня вôдъ людей яко податокъ.

СМѢХЪ И ПРАВДА.

Недостатокъ вôдваги.

Горожанинъ: Та зъ якои причины вы вôдправили старого полицая?

Радный: Бо боялисьмо ся, що якъ повстане коло него яка бôйка, то вôнъ не зможе скоро втечи.

Упертый жебракъ.

Панъ: Уличнымъ жебракамъ я нѣколи нѣчого не даю.

Жебракъ: То прошу пана сказати менѣ, де панъ мешкаютъ, то я прійду до дому.

Въ аптицѣ.

— Пане аптикарь, тымъ трôйломъ яке вы менѣ дали, я намастивъ хлѣбъ, але щурѣ не хотятъ єго ѣсти.

— Ну, то знакъ, що ваший щурѣ до нѣчого...

Пôзнавъ.

Першій: Куме, а чекайте но трохи, маю вамъ щось сказати.

Другій: Кумцю, кажу вамъ щиру правду, що теперь не маю нѣ крейцара при собѣ.

Ученикъ: А єсть у васъ дома гребѣнь?

Ученикъ: Єсть прошу пана професора ажь два.

Ученикъ: А чому ты не чешешь ся?

Ученикъ: Бо, прошу пана, зубкôвъ у нихъ нема.

Не боитъ ся.

— Сусѣдо, а чули вы, що комета має хвостомъ землю ударити?

— Та, про мене, най ударяє, бо я вже тутъ не буду. За тыждень ѣду до Канады.

Въ електричнôмъ трамваю.

Кондукторь: Я казавъ, щобы вы зъ заду заходили, а вы пхаєте ся зъ переду.

Мужикъ: Вôдъ коли тї возы повыходили, то я теперь вже не знаю, де у нихъ передъ а де задъ.

Жѣнка (надъ гробомъ мужа): Одну єще лише потѣху маю, именно ту, що знаю, де вôнъ въ ночи пробуває.

Жена: Но, якъ тобѣ смакує зупа? Я єи зъ книжки робила!

Мужь: То певно въ книжцѣ мусѣла бути друкарска ошибка.

Судія: Отже судъ засудивъ васъ на 20 кор. кары, зъ замѣною на 3 дни арешту. Щожь выбираєте?

Обжалованый: Прошу высокого трибуналу, єсли харчь буде добрый, то я буду сидѣти и цѣлый тыждень.

Льокаторъ: Се помешканє дуже менѣ сподобало ся. Я хотѣвъ бы тутъ и умирати.

Господарь: Дуже се мене тѣшитъ.

Въ судѣ.

Судія: Чи обжалованый єсть вашимъ кревнымъ?

Свѣдокъ: Та кревный, але зъ далека. Єго тато мавъ зъ моєю мамою женити ся.

— Що вы на то скажете, мавъ я одного сына, тай и того взяли менѣ до вôйска.

— А я маю ажь 6 дѣтей, та радую ся ними бо всѣ вôльнї вôдъ вôйска.

— Та якъ се може бути?

— Оттакъ, бо всѣ дѣвчата.

Хорый: Пане доктор, кобы я мôгъ тôлько прожити, щобымь всѣ свої довги посплачувавъ.

Лѣкарь: Де вы ся взяли, пане! Вы, якъ бачу, хотѣли бы вѣчно жити...

— Кумо, а вы чого такъ засумували ся?

— Таже, адѣтъ мого чоловѣка заперли до арешту на два мѣсяцѣ.

— Ей кумо, не журѣтъ ся! Два мѣсяцѣ скоро збѣжутъ, а вôнъ буде якъ завтра дома.

— Та отото моє нещастє.

На ново.

Жѣнка: Видишь чоловѣче, ты вже зновь прійшовъ пяный! Таже ты менѣ пріобѣцявъ, що бôльше якъ 6 шклянокъ не будешь пити.

Чоловѣкъ: Та я, жѣночко, хотѣвъ такъ зробити, але я забувъ кôлько я выпивъ чи 5, чи 6 шклянокъ, и тому мусѣвъ я зачинати на ново пити.

Додержавъ слова.

— Куме, я вамъ грошѣ вôддамъ, але сего мѣсяця не можу вамъ нѣчо дати.

— Тажь вы менѣ то само казали тамтого мѣсяця.

— Ну, або що, чи я не додержавъ слова?

Марійка: Тату, набейте мене.

Тато: Та за що?

Марійка: А такъ; я буду плакати, а мама менѣ цукоркôвъ куплятъ.

Добрї рады.

Єсли на гостинѣ тебе спытаютъ: що лѣпше волишь, чи чай, чи пôдсметанє? — то проси о одно и о друге.

Єсли въ товариствѣ скажешь яку дурницю, то сейчасъ не смѣй ся самъ першій; — подумаютъ, що то ты на смѣхъ сказавъ.

Премія для цѣлорѡчныхъ предплатникѡвъ „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.

Дуже гарный и богато илюстрованый церковно-народный

КАЛЄНДАРЬ

„ПОСЛАННИКА“ и „КНИЖОЧОКЪ МИСІЙНЫХЪ“

на 1911 рѡкъ

отримаютъ даромъ, яко премію всѣ тѝ передплатники „Посланника“ котрѝ вже прислали цѣлорѡчну передплату на 1910 р. и не маютъ жадныхъ залеглостей. Кто отже хоче отримати сей нашъ Калєндарь, котрый розѡшлемо нашимъ передплатникамъ **въ мѣсяци вересни** сего року, нехай якъ найскорше вырѡвнає всѣ залеглости въ передплатѣ и пришле цѣлорѡчну передплату за рѡкъ 1910.

Яко премію отримаютъ даромъ сей календарь всѣ тѝ предплатники „Книжочокъ мисійныхъ“, котрѝ не маютъ жадныхъ залеглостей въ пренумератѣ и котрѝ, вже прислали, або єще пришлютъ цѣлорѡчну передплату на **10 примѣрникѡвъ** „Книжочокъ мисійныхъ“ мѣсячно.

Тѝ, що передплачуютъ 5 примѣрникѡвъ „Книжочокъ мисійныхъ“ отримаютъ рѡвножь нашъ калєндарь даромъ, єсли доповнятъ пренумерату до 10 примѣрникѡвъ мѣсячно.

Илюстрованый церковно-народный Калєндарь „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“ — се буде гарна и займуюча книжка для всѣхъ.

Присылайте тому якъ найскорше пренумерату на нашѝ выдавництва.

Ширѣтъ якъ найбѡльше „Посланникъ“ и „Книжочки мисійнѝ“.

Нашѝ выдавництва суть поручєнѝ черезъ всѣ три Впр. и Всесв. Епп. Консисторіи.

Дорогѝ Братя и Сестры!

Не чекайте зъ замовленємъ ажь весны, бо коли треба сіяти, то насѣне має бути въ дома. Теперь часъ вѡдповѣдный, то прошу замовляти насѣня, якъ въ попередныхъ рокахъ. **Ленъ російскій** зъ Тарнавы 140 центиметрѡвъ высокій, и удає ся на всѣхъ грунтахъ по конюшинѣ, конопляхъ и на житныхъ стерняхъ. Можна єго мочити або стелити, выдає прядиво бѣле якъ бавовна. Кто пришле 4 К 60 сот., той дѡстане 5 кило того лену, зъ якого буде мати що прясти на найтонше полотно на сорочки. Кто хотѣвъ бы бѡльшу скѡлькѡсть того насѣня мѣхами, той нехай пришле 4 К якъ задатокъ, а мы вышлемо желѣзницею (менше якъ 5 кило невысылаємо). — **Конюшина червона** чиста здорова грубо зерниста, котру кождый господарь повиненъ сіяти, треває на грунтѣ 3—4 роки. До неи мѣшає ся четверту часть травки, щобы ся конюшина не злягала. 5 кило тои конюшины 10 К, 100 кило 195 К. Травка 5 кило, то есть 10 литрѡвъ 5 К. Менше вѡдъ 5 кило не высылаємо. Замовляючій конюшину має прислати 4 К задатку: безъ задатку не высылаємо. Конюшина № 2 5 кило 9 К. Конюшина № 4 5 кило 7 К. Конюшина № 5 5 кило 6 К. Конюшина № 6 5 кило 5 коронъ. — **Огѡрки великѝ довгѝ.** Коли посадите на новинѣ т. с. по конюшинѣ, то будете мати лѣтомъ що возити на продажь и на зиму наквасите зъ 3 бочки, єсли посадите литру, то потому возьмете лѣтомъ 200 К Литра огѡркѡвъ 4 К, пѡвъ литры 2 К, чверть литры 1 К. — **Морква жовта** велика груба 100 гр. 20 с. — **Петрушка** велика 100 гр. 20 с. — **Капуста бѣла, низка на качанѣ,** готова велика, творда, 20 гр. 40 с. — **Бруква бѣла и жовта, велика,** 20 гр. 20 с. — **Бураки червонѝ, великѝ,** коли садитъ ся на новинѣ, то уродятъ ся надзвычайно, штука на штуку 3, 4 до 5 кило, на замятѡй земли 1, 2 до 3 кило штука 5 кило 10 К. — **Бураки свѣкловѝ,** червонѝ, кило 4 К — **Цебуля сіянка,** насѣне, родитъ ся червона, велика 250 гр. 2 К 50 с. — **Цебуля димлена.** до садженя 10 литрѡвъ 5 К. — **Вѡскъ ярый,** пчѡльный, найлѣпшого сорту 5 кило 12 К и почта оплачена нами. — **Свѣтло церковне** першои сорты, довго треває и не коптитъ на 5 кило иде 80 штукъ, 60 штукъ, 50 штукъ. 5 кило коштуе 10 К. Замовляючій вѡскъ або свѣтло має прислати 4 К задатку; безъ задатку не высылає ся. Кто хотѣвъ бы бѡльшу скѡлькѡсть мѣхами, то вышлемо желѣзницею. Прошу замовляти на переказахъ почтовыхъ, щобы на листы и картки не тратити дармо грошей. Адресъ:

АЛЕКСАНДЕРЪ КОПАЧЬ Выжный Струтинъ, п. Рожнѣтѡвъ.

Обережність запопадливої господинї

полягає в тім, що при закупнї Катрайнера Кнайпової солодової кави не жадає просто: »солодової кави« але, що кождий раз виразно зазначує, що хоче кави Катрайнера, і приймає лише такі оригінальні пачки, котрї заосмотрені портретом о. Кнайпа, як охоронною маркою і написем: »Катрайнер«, бо тільки ті знамена дають поруку правдивости кави Катрайнера.

Выдає и за редакцію отвѣчає: Свящ П Пилипецъ. Ставропигійска типографія, пѡдъ управ. Мих. Рефця.

Ч. 10. Львôвъ, 16 (29). Мая 1910. Рôкъ XXII.

ПОСЛАННИКЪ

ИЛЮСТРОВАНЄ ПИСЬМО ЦЕРКОВНО-НАРОДНЄ.

Основатель: Свящ. Л. Джулиньскій.

Посылка предплаты и всякихъ письмъ тôлько пôдъ адресою:
Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.
Львôвъ, улиця Снядецкихъ ч. 2.

„Книжочки мисійнѣ“ выходятъ разъ на мѣсяць.
Предплата рôчна: по 10 що мѣсяця: 7 кор. 20 сот., пôврôчно 3 кор. 60 сот.—По 5 що мѣсяця рôчно: 3 кор. 60 сот., пôврôчно 1 кор. 80 сот.
ДЛЯ АМЕРИКИ 5 книжочокъ що мѣсяця 2 доляры рôчно 10 що мѣсяця 3 доляры рôчно.
Менше якъ 5 „Книжочокъ мисійныхъ“ на мѣсяць не посылає ся.

»ПОСЛАННИКЪ«
выходитъ
кождого 1. и 16. дня мѣсяця.
Предплата выноситъ рôчно 4 кор. пôврôчно 2 кор.
ДЛЯ АМЕРИКИ 2 доляры рôчно.
На кредитъ не посылаєся!

Вознесеніе Господне,

котрого рôчницю обходимо дня 9. н. ст. червня було такъ вызначною подѣєю, що навѣть апостолы, призвычаєнѣ до чудесъ Іисуса Христа, чудовали ся и ажь ихъ двохъ ангелôвъ зъ одушевленя того обудили, говорячи: „Мужѣ галилейскѣ, чого стоите, дивлячись въ небо? Іисусъ Христосъ такъ прійде, якъ вы Єго бачили идучого до неба“. Застановѣмъ ся проте надъ декотрыми обставинами того чуда, а побачимо, що они вказуютъ.

Іисусъ Христосъ вступивъ до неба въ присутности всѣхъ апостолôвъ и не на укрытôмъ мѣсци, але зъ Оливнои Горы, що панувала неначе надъ Єрусалимомъ и цѣлою околицею. Тымъ способомъ хотѣвъ Спаситель доказати своє божество.

Самъ Іисусъ Христосъ говорячи о Найсв. Тайнѣ Евхаристіи, покликувавъ ся на своє будуче Вознесеніе, котре має ствердити можнôсть споживаня Єго Тѣла и Крови. Бо коли декотрѣ зъ ученикôвъ були невдоволенѣ, говорячи: „Тверда єсть тота бесѣда, кто може єи слухати?“ вôдповѣвъ Іисусъ: чи се гôршитъ васъ? а єсли побачите Сына чоловѣчого вступаючого тамъ, де бувъ перше? (Іоан. 6, 61—63). Вознесеніе отже Спасителя має потвердити Єго Божественну всемогучôсть, а именно вказати, що якъ при Вознесенію Тѣло Єго неначе бы у духовлене взнесло ся до неба, такъ такожь въ св Причастію подôбно намъ удѣляє ся.

Св. Бернардъ твердитъ що передтымъ Іисусъ Христосъ доказавъ, що єсть паномъ рôжныхъ силъ природныхъ; нынѣ доказуе, що єсть паномъ повѣтря и неба.

Що Вознесеніе було ствердженемъ Божества Іисуса Христа, тому дѣяло ся оно передъ очами апостолôвъ, торжественно и поволи, щобы вôдтакъ апостолы могли дати о тôмъ свѣдоцтво Божь безпосередно передъ Вознесеніемъ сказавъ Спаситель до нихъ: будете менѣ свѣдками въ Єрусалимѣ и по всѣй Юдеѣ и Самаріи и ажь на край земли. А апостолы почували ся до того обовязку. „Мы єсьмо свѣдками того“ кличе св. Петръ апостолъ передъ жидôвскою радою (Дѣян. I, 8; V, 32).

Вôдъ тои хвилѣ отворило ся небо для всѣхъ. Іисусъ Христосъ самъ се заповѣвъ: „Най не тревожитъ ся серце ваше, въ домѣ Отця мого єсть много мешканя. А єсли бы не такъ, то я бы вамъ сказавъ: иду приготовити мѣсце для васъ. А коли приготовлю для васъ мѣсце, прійду зновь и возьму васъ до себе, щобы и вы були тамъ, де я єсьмь“. (Іоан. 14, 1—3.). Коли Іисусъ вступивъ до неба, отворивъ разъ на все небеснѣ брамы для всѣхъ праведникôвъ. Въ тôмъ дни забравъ рôвножь праведникôвъ старого завѣта.

Небо стоитъ отворомъ для всѣхъ, котрѣ вѣрятъ въ Христа и пôсля тои вѣры жіютъ. То повинно насъ заохотити до ревного стараня ся о доступленє щасливости небеснои. „Шукайте впередъ царства Божого и єго справедливости, а проче всьо бу-

де вамъ додане". (Мат. 6, 33) кличе Христосъ. Треба проте старати ся волю Божу старанно выповнювати, бо „не кождый, кто менѣ говоритъ: Господи! Господи! вôйде до царства небесного, але той, кто выповняє волю Отця, котрый єсть на небесахъ" (Мат. 7, 21.).

О щастю и працѣ.

Кождый чоловѣкъ бажає щастя. Оно єсть потребою єго душѣ. Для щастя працює ремѣсникъ и робôтникъ, ученый и кождый иншій; щастя бажає чесный, бажає собѣ єго и злочинецъ

Бажане щастя посѣдає лише чоловѣкъ; свобôднî суть вôдъ него звѣрята. Щасте не може бути заспокоєне нѣякими земскими добрами.

Всѣ земскî добра и житевî утѣхи приманюютъ такъ довго, доки бачитъ ся ихъ зъ далека. Коли ихъ осягне ся, тратятъ они свою приману. Здобуде собѣ чоловѣкъ бажаный маєтокъ, то думає, що вôнъ єще убогій и бажає єще бôльше. Ужіє кто розкошôвъ свѣта, то скоро собѣ ихъ збридитъ а осягнена яка почесть уколе єго укрытымъ тернємъ.

Нема на свѣтѣ такои чашѣ розкошѣвъ, на днѣ котрои не було бы кроплѣ горя, а кто бы при кôнци свого житя хотѣвъ порахувати ся зъ своимъ щастемъ оцѣнюючи єго пôсля вартости земскихъ дôбръ, той розчарувавъ бы ся, хотяй бы ему, пôсля людскои гадки, „щасте служило".

Бажане маєтку, богатствъ и розкошей, се знамя нашихъ часôвъ. Вôдвѣчна борба о бытъ замѣняє ся зъ причины необмеженои конкуренціи, въ гонене за „щастемъ", котре богато людей допроваджує до нужды, небогато взбогачує, а нѣкому бажаного щастя не дає.

Зъ тои причины щоразъ бôльше затрачує ся пошановане для працѣ. Єсли всѣ бажаютъ богацтвъ, то однакъ мало єсть такихъ, котрî бы свои бажаня опирали на чесноôй, спокôйноôй працѣ. Ся дорога выдає ся имъ повôльною; треба отже ужити спекуляцію, слѣпе щастє, вызыскъ а часто, на жаль, и мантійствъ.

Похвала працѣ, єи достоиньство, чесноôсть и економична вартôсть єсть вправдѣ на устахъ всѣхъ, але лише тодѣ, кôли до неи прикладаютъ ся иншî. Коли однакъ прійдесь намъ самымъ єи выконати, тодѣ выдаєсь она намъ тягаремъ, мукою ба навѣть проклятємъ.

И кôлькожь то менше було бы мѣжь людьми незгоды, зависти и ненависти, єсли бы всѣ мали на стôльки духовои силы, щобы працю полюбити и єи зъ замилованємъ выконувати; и то не лише працю, що єсть вытвором духа, але такожь працю щоденну, тяжку, працю для хлѣба и удержаня ся.

Не всѣ маютъ то щастє, щобы могли вôддавати ся духовôй працѣ. Бôльша часть людей муситъ вôддати ся працѣ рукъ. Такъ було завсѣгды и такъ здаєсь полишитъ ся, бо удержане тѣла такъ само єсть конечнымъ, якъ и старане ся о духовî добра. Якою небудь однакъ єсть праця, кожда однакъ вымагає труду и самовôдреченя ся и тому кожда праця єсть способна ушляхотнити чоловѣка, котрого цѣнитъ ся не пôсля того що дѣлає, але якъ дѣлає.

Вôдъ початку свѣта кожде поколѣне по своимъ силамъ працювало надъ побôльшенємъ загального щастя, однакъ доси того цѣлковитого щастя нема на свѣтѣ. И нынѣ людскôсть посвячує всѣ свои силы въ стараняхъ за здобутємъ щастя, а недобачує може, що однимъ изъ ступенѣвъ, по котрыхъ доходитъ ся до щастя, єсть полюблене и вôдданє ся працѣ.

То не такъ.

Ты видишь, брате, сонця всхôдъ
И захôдъ видишь ты єго,
А тымчасомъ ученый свѣтъ
Каже, не такъ єсть и було.

На мѣсци сонце все стоитъ,
Кружитъ около лишь земля,
Туманитъ самъ себе лишь свѣтъ,
Бо инше надає имя.

Чи мыслишь, брате, що не такъ
Водилось въ житю и менѣ?
Я рôсъ, зроставъ — а тутъ однакъ
Слугою бувъ моєй судьбѣ.

Богатымъ свѣтъ мя уважавъ,
Заможымъ звали всѣ мене
А я изъ нужды примиравъ,
Боровъ ся зъ недостаткомъ все.

Димитрій Вѣнцковскій.

Свѣтъ и люди.

Що люди ѣли давнѣйше, а чого не ѣдятъ нынѣ?

Скорый розрѣстъ людности занепокоѣвъ економистôвъ XIX. в. Майтусъ и єго приклонники почали кликати, що за кôлька сотъ, а може кôлькадесять рокôвъ бракне людскости средствъ до удержаня житя, а тодѣ наступитъ масове вымиране зъ голоду, або кровава вôйна однихъ проти другимъ.

Нынѣ справа инакше стоитъ. Досвѣдъ именно выказує, що скôлькôсть поживы взрастає о много скорше чимъ прирôстъ людности. И хотяй епидеміи и вôйны нынѣ менше жертвъ забираютъ, чимъ давнѣйше, а лѣкарска наука продовжає людске житє, то однакъ страхъ передъ будучностію не повиненъ огортати нѣ теперѣшного нѣ будучого поколѣня.

А навѣть та пожива, котра щоденно появляє ся на столахъ рôжнитъ ся въ своѣй якости вôдъ давнѣйшои, хотяй назва и хемичнî складники полишили ся такî самî. Хлѣбъ, мясо, ярина, цукоръ и т. д. не суть вже тымъ самымъ, чимъ були передъ 300 лѣтами; а и звѣрята домашнî лѣпше годованî и хованî достарчаютъ бôльше мяса, чимъ давнѣйше.

Тученый дрôбъ належавъ передъ 100 роками до рѣдкости и лише дуже богатî могли собѣ позволити на такî спеціялы. Въ середныхъ вѣкахъ за таку курку платили по 20 К, коли звычайна господарска курка коштувала 1 К, а се тому, що була мала и худа. Штука годованя курокъ була сѣльскимъ господынямъ незвѣсною.

А масло, сыръ и молоко? Чи-

сло коровъ побôльшило ся незвычайно. а до того нынѣшнѝ коровы даютъ о много бôльше молока, чимъ давнѣйше. Передъ 300 роками коровы доєно властиво черезъ 6 мѣсяцѣвъ, а въ прочихъ 6 мѣсяцяхъ буяли собѣ коровы по лѣсахъ и пасовискахъ. Мясо тодѣ рôвножь дуже богато коштувало. бо за одинъ фунтъ цлатили по кôлька коронъ.

Рѣчь природна, що иншѝ вôдносины панували тодѣ на селѣ а иншѝ въ мѣстахъ. На селѣ однакъ вôдъ того часу не богато змѣнило ся. Та сама ѣда, тѝ самѝ напоѣ що давнѣйше, суть поживою и нынѣшного селянина, а причиною того бѣда.

Щастє.

(Оповѣданє).

— Вамъ буде выдавати ся неимовѣрнымъ — розпочавъ бесѣду старый вôзникъ Пенъ-Акибъ — що я бувалый провôдникъ караванôвъ, згубивъ разъ дорогу въ широкôй пустынѣ Арабіи. Але се може притрафити ся, коли розгуканѝ вѣтры пôднимаютъ до неба туманы пѣску и розриваютъ слабеньку каравану. Въ часѣ такои страшнои пѣсчастои бурѣ згубивъ я дорогу. Каравана наша була розбита, а я лишивъ ся лише зъ Мирзою-Эддиномъ. Мы почали роздумовати надъ нещастємъ, котре насъ постигло. Де мы находили ся, сего нѣкто зъ насъ не мôгъ сказати. Доперва якъ нôчь наступила, пôшли мы на пѣсчастый горбокъ, щобы за звѣздами знайти и дорогу.

Небо було ясне и усѣяне мерехкотячими звѣздами. Нашѝ однакъ потомленѝ очи не могли знайти звѣзды, котрои мы бажали, а доперва надъ раномъ мы єи побачили; мы увидѣли полярну звѣзду.

— Пôдемъ на всхôдъ, тамъ знайдемо нашу дорогу — сказавъ я.

— И скоро стрѣнемо оазу*) — додавъ Мирза-Эддинъ.

Сонце вже почало печи немилосерно, коли мы выбрались до намѣренои цѣли. Голодъ и жажда докучали намъ. Нашѝ уста були спеченѝ, голосъ ледви чутный. Нѣкто не може собѣ представити, що то таке муки пекла, крôмъ тыхъ, котрымъ прійшлось блудити по арабскôй пустыни

Сонце стануло середъ небосклона и кидало невиносиму спеку на землю. Намъ здавалось, що кровь въ жилахъ высихає и що языкъ до пôднебѣня прирѣсъ; а ту передъ нами не видно нѣчого, крôмъ пѣсчастыхъ филь, колебаючихъ ся пôдъ напоромъ сильного вѣтра.

Я пити хочу! дрожачимъ слабымъ голосомъ закликавъ Мирза-Эддинъ. — Чи скоро мы дôйдемо до оазы?

На той страшный зойкъ я здрѣгнувъ ся. На хвилю пристанувъ я и почавъ вдивляти ся въ даль.

Въ тôмъ побачивъ я оазу... Чи не обманютъ мене очи? Чи се не сонъ. Мы довго вдивлювались и наконецъ упевнили ся, що нѣякого ту сумнѣву нема.

Зъ напруженємъ послѣдныхъ силъ здвоили мы свои кроки. Але въ мѣру того, якъ мы зближали ся, оаза все вôддаляла ся. Наша роспука була велика, але у насъ не було навѣть голоса для протеста.

Сонце єще свѣтило, коли мы наконецъ все таки добрались до оазы.

— Мы спасенѝ! — радôсно закликавъ Мирза-Эддинъ — Єще кôлька крокôвъ, а мы позбудемо ся страшныхъ мукъ, угасимо свою спрагу.

Однакъ єще не встигъ промовити послѣдныхъ слôвъ, якъ упавъ на землю, а кровь хлинула єму зъ рота, носа и ушей.

Въ невысказанôмъ страсѣ я зôставивъ свого мертвого друга и скоро почавъ ити въ напрямѣ оазы, щобы тамъ знайти спасенє.

Срѣбный потôчокъ зайснѣвъ передъ мною. Неначе безъумный кинувъ ся я до жерела, щобы єго высушити до дна.

Але — о горе! Що я увидѣвъ тамъ? Жерело було повне ящѣрокъ и ѣдовитыхъ змѣй... Вода въ нѣмъ була зеленковата, густа якъ гнôй и выдавала вôдражаючій запахъ.

Паленый спрагою, я зачерпнувъ воды, щобы хоть каплею охолодити спеченѝ уста.

Огидниѝ змѣи обвили ся вокругъ моєи руки и стали кусати сухе мясо.

Однакъ я встигъ лише покушати воду. Ахъ, яка гôрка она була.

Сонце неначе зъ усмѣшкою заходило, а я зъ завистію дививъ ся зъ далека дививъ ся на трупа мого друга и въ роспуцѣ повторявъ:

— Мирза, Мирза! Ты щасливый, що умеръ тодѣ, коли бувъ повный надѣи, що спасенє твоє вже близько..

*) Оаза, се мѣсце на пустыни, де знаходитъ ся вода, деревина та зѣле.

Вплывъ мѣсяця на землю.

Вже вôдъ давна бувъ здогадъ, що мѣсяць вôдъ часу до часу притягає не лише воду въ моряхъ и выкликує тымъ способомъ т. зв. приплывъ моря, але що вôнъ такъ само притягає ту тверду верству земли, на якôй мы жіємо. Теперь удало ся професорови Гекерови при геодетичнôмъ институтѣ въ Почдамѣ коло Берлина доказати, що мѣсяць дѣйсно притягає и сушу, наслѣдкомъ чого она такъ само якъ и море вôдъ часу до часу то пôднимає ся въ гору, то опада въ долину, а то значитъ, що цѣла поверхнôсть нашои земли єсть въ безнастаннôмъ руху. Професоръ Гекеръ дослѣдивъ се ось якъ: На т зв. телєграфичнôй горѣ въ Почдамѣ єсть керниця глубока на 50 метрôвъ. Коли по вузенькихъ, крутыхъ сходахъ, що ведутъ въ глубину тои керницѣ, зôйти до глубины 25 метрôвъ, то тамъ отвираєсь вузенькій коритарь, де въ тишинѣ знаходитъ ся приладъ до мѣреня выкликуваного мѣсяцемъ руху суши. Найважнѣйшою частею того приладу єсть маятникъ, котрый якъ всѣ маятники показує свобôднымъ кôнцемъ до осередка земли. Нехаѝ земля пôдъ маятникомъ нахиляє ся, якъ хоче, а вôнъ все буде показувати до єи осередка. Лишь той осередокъ не робитъ того руху, про якій тутъ мова. Скоро земля въ тôмъ мѣсци, де завѣшеный маятникъ, зачне пôдъ вплывомъ мѣсяця здоймати ся въ гору, то тодѣ всѣ предметы змѣняютъ своє положенє супротивъ осередка землѣ: они уставляютъ ся скôсно. Отже коли на стовпѣ, котрый ажъ до часу того руху стоитъ зовсѣмъ

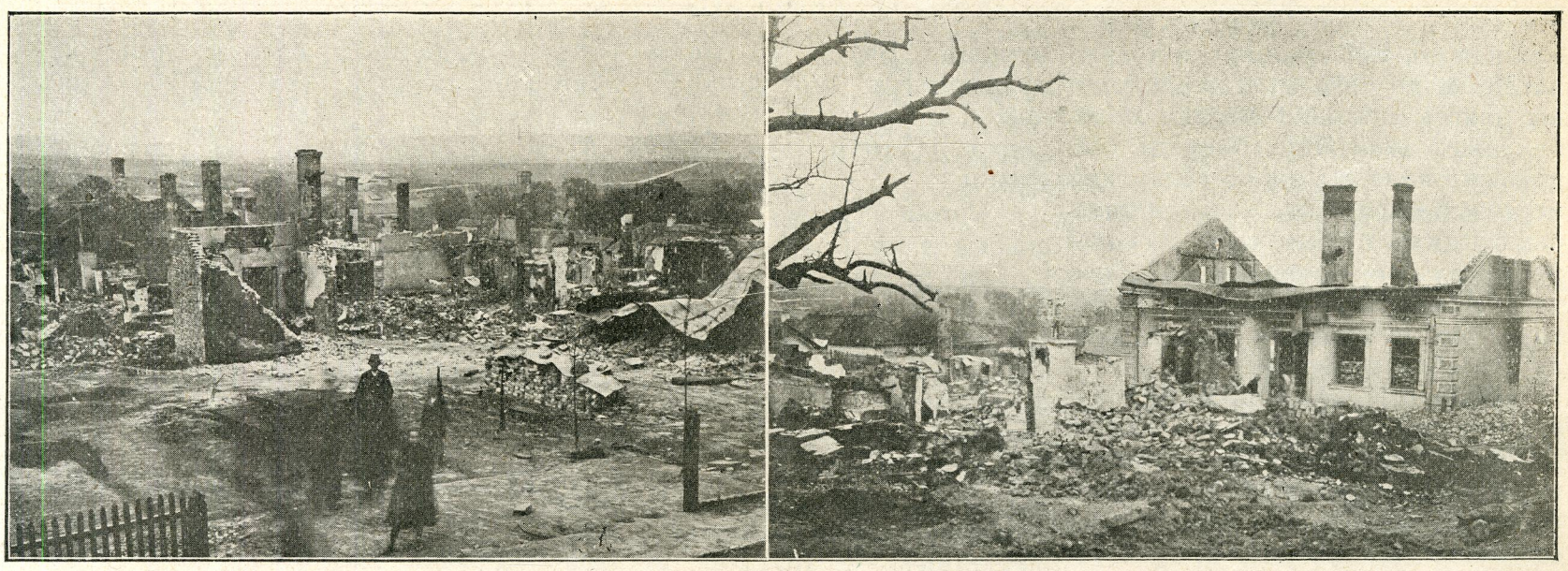

Пожаръ Перемышлянъ. Виды спаленыхъ частей мѣста.

прямо, виситъ маятникъ рôвнобѣжно зъ тымъ стовпомъ, то можна наразъ побачити, якъ маятникъ вôдхилитъ ся въ одинъ бôкъ. За помочею того вôдхиленя можна розпôзнати правила здойму и опаду цѣлеччины а такожь означити, якъ высоко она здôймає ся.

Для мѣреня того руху придумавъ проф. Гекеръ поземый маятникъ, котрый показує далеко докладнѣйше, чимъ прямый. Приладъ умѣщеный въ почдамскôй керницѣ рисує самъ линіи, котри̂ показуютъ рухъ цѣлеччины, выкликуваный мѣсяцемъ, а доходятъ они до высоты двайцяти центиметрôвъ. Въ теплыхъ краяхъ, тамъ, де дорога мѣсяця переходитъ надъ землею въ самôмъ навершку (зенитѣ), здоймъ выкликуваный мѣсяцемъ єсть ще бôльшій и доходитъ до звышь 30 центиметрôвъ.

Пожаръ Перемышлянъ.

Страшный пожаръ навѣстивъ минувшого тыжня Перемышляны. Горѣти почало въ всхôднôй части мѣста, однакъ зъ причины сильного вѣтру огонь почавъ переносити ся зъ дому на дôмъ и вкоротцѣ обнявъ кôлькадесять домôвъ.

Сейчасъ розпочато ратункову акцію, котра зъ причины малого числа членôвъ мѣсцевои пожарнои сторожѣ поступала дуже поволи. Закимъ прибули замѣсцеви̂ пожарни̂ сторожѣ, огонь розширивъ ся дуже скоро, а навѣщена пожежою часть мѣста представляла одно море огня, до котрого приступъ бувъ неможливымъ. Доперва коли вѣтеръ уставъ, почавъ огонь зменшати ся такъ, що коли помôчь надôйшла, застала вже лишь згарища.

Жертвою огня стало ся 70 домôвъ, а кôлькадесять родинъ переважно незаможныхъ, полишило ся безъ даха и безъ средствъ до житя.

Велике свято.

(Допись зъ Белзкого).

Ты іерéй по чи́нꙋ
Мелхиседéковꙋ.

День 5. мая сего року бувъ днемъ великого свята для парохіянъ селъ Жужеля и Цеблова. Въ тôмъ бо дни обходивъ нашъ старенькій Отецъ духовный Впр. о. Кирилъ Селецкій 50 лѣтный ювилей своєго душпастырства. Нарôдъ мѣстцевый и доокрестный дуже численно зôбравъ ся въ домѣ Божôмъ, щобы умолити Всевышнього о здоровлє и силы до дальшого труду для Впр. о. Ювилята. Въ сказанôмъ дни принесли томужь въ дарѣ парохіяне Цеблова дорогоцѣнну чашу, клиръ деканата Белзкого 200 коронъ, парохіяне села Жужеля 200 коронъ, старенька 97 лѣтна коляторка Юлія Ковнацка 200 коронъ до розпорядимости о. Ювилята на добродѣйни̂ цѣли.

Пополудни вôдограла молодѣжь сельска удачно представленє театральне: „За сиротою Богъ зъ калитою“, а на вступѣ представленя 12-лѣтна дѣвчинка Текля Климôвъ выголосила залучени̂ ту стихи. — *Одинъ зъ участникôвъ ювилейного торжества.*

Въ честь 50-лѣтного ювилею

священьства Впр. о. Кирила Селецкого.

Що се за такая важная причина?
Може яки̂ зборы? Чи яки̂ нарады?
Що такихъ поважныхъ гостей зневолила,
Прибути нынѣ до нашой громады?

Причина до того єсть дуже велика!
Що мы такъ численно нынѣ ся зôбрали,
А то та, що власне минає пôвъ вѣка,
Якъ нашь отецъ пралатъ священникомъ [стали!

Якъ взяли на себе святу и велику
Задачу Пастыря Христовыхъ овецъ,
И ти̂ що вôддани̂ пôдъ ихъ то опѣку,
Щобъ знайшли по смерти небесный [вѣнецъ.

Що дѣйсно сповняютъ той на себе [взятый
Святый обовязокъ; свѣдчитъ доказъ [того,
Що святѣйшій Отецъ Папа Пій десятый
Надѣливъ ихъ достоиньствомъ Шам- [беляна свого!

А кôлькожь то працѣ и труду положили
Нашь отецъ Пралатъ на народнôмъ полю,
Кôлько Институцій Они заложили,
Щобы полѣпшити нашу руску долю?

А ти̂ захоронки, о котрыхъ вже нынѣ
Лунає слава гень поза границѣ,
Въ котрыхъ то до серця вже малôй [дитинѣ,
Защепляютъ вѣру, Сестры Служебницѣ.

Чія то робота? Єслибъ такъ спытати,
Чія була гадка? И вôдки повзята?
То нехибно кождый муситъ то признати,
Що въ тôмъ вся заслуга отця Ювилята!

Тожь и не дивниця, що въ нынѣшнôй днинѣ,
Зъ близка и зъ далека люди поспѣшаютъ,
И въ тôй такъ щасливôй — радôснôй хвилинѣ —
Дла отца Пралата, желаня складаютъ!

И я молоденька, такожь поспѣшаю,
Огнемъ щирой вдяки и любви огрѣта,
Отцю Ювиляту подяку складаю,
И зъ серця желаю Имъ Мрогая лѣта!!!

(Той стишокъ уложивъ Иванъ Климôвъ, а выголосила єго въ день торжества єго донька 12-лѣтна дѣвчина Текля.)

Вôдъ редакціи. Достойный Ювилятъ Впр. о. Кирилъ Селецкій не ограничивъ ся въ своѣй довголѣтнôй працѣ лише до обовязкôвъ пароха. Вôнъ трудивъ ся и трудитъ ся въ многихъ направленіяхъ надъ моральнô культурнымъ пôднесенемъ нашого народу. Вôнъ подавъ цлянъ засновуваня захоронокъ и довершивъ єго переведеня. Вôнъ заложивъ першій дôмъ СС. Служебниць Прч. Дѣвы Маріи. Выдавъ кôлька популярныхъ книжочокъ. Єго праця появляє ся въ многихъ нашихъ періодичныхъ изданіяхъ. „Посланникъ“ и „Книжочки мисійнѝ“ корыстали и корыстаютъ рôвножь зъ праць Впр. о. К. Селецкого. Тожь и редакція нашихъ изданій прилучає и свой желаня для Достойного Ювилята, которому Всевышній най ниспосле якъ найобильнѣйше своихъ ласкъ. Най крѣпитъ Господь Єго силы, щобы мôгъ якъ найдовше оглядати успѣхи своихъ апостольскихъ трудôвъ. Исъ полла эти, На многая лѣта!

Вода въ поживѣ.

Найбôльше на свѣтѣ єсть повѣтря та воды. Вода занимає около три четвертѝ части нашои земли, не вчисляючи рѣкъ, ставôвъ, жерелъ и потокôвъ. Вода всюда находитъ ся, єсть складникомъ всѣхъ земскихъ тѣлъ, а самъ человѣкъ складає ся майже зъ трехъ частей воды. У дорослого человѣка єсть 58 частей, а у малои дитины 66 частей воды. На вагу человѣка вплыває передовсѣмъ мѣстяча ся въ нѣмъ вода.

Все, що мы споживаємо, хотяй бы не знати якъ було сухе, має въ собѣ таку скôлькôсть воды, що у человѣка, котрый сего не сподѣває ся, выкличе зачудованє. Господынѣ примѣромъ не прійде навѣть на гадку, що купуючи волове мясо, платитъ въ половинѣ за воду. Хлѣбъ дуже черствый має въ собѣ 47 процентъ воды, се значитъ, що на сто частей хлѣба припадає 47 частей воды. Суха ковбаса має въ собѣ 17 процентъ воды, звычайна ковбаса до 50 процентъ. Далеко бôльше воды маютъ въ собѣ рослинній поживы. Свѣжій хлѣбъ має въ собѣ майже половину воды. Зварена бульба має въ собѣ майже 74 частей воды.

Овочѣ пересѣчно маютъ бôльше якъ три четвертѝ частей воды. Вишня примѣромъ має въ собѣ 84 процентъ воды, сливка 89 процентъ.

Чиста вода має въ собѣ 99 и пôвъ процентъ воды, а на пôвъ процентъ складаютъ ся рôжнѝ минеральнѝ соли. Молоко має 87 процентъ воды, а часомъ далеко бôльше, єсли котра господыня любитъ єго „крестити“.

Тота велика скôлькôсть воды въ поживѣ єсть конечна для человѣка, котрый безъ воды не мôгъ бы жити, бо якъ сказалисьмо, тѣло человѣка складає ся майже зъ трехъ четвертыхъ частей воды, котра входитъ въ складъ крови, костей и т. д.

Якъ робитъ ся сѣрники?

Старшѝ вѣкомъ люди єще памятаютъ, якъ кресало ся сталею зъ кременя искру, котра спадала на гупку и тымъ способомъ роздмухувано огонь. Кôлько то було роботы коло того? и кôлько то часу зôйшло?

Нынѣ сягне человѣкъ до кишенѣ по сѣрники, потре сѣрникомъ по пуделку и має вже готовый огонь. Такѝ сѣрники, якѝ мы маємо нынѣ, не суть такъ давнѝ. Єще передъ 20—15 роками ихъ на селѣ не уживано. Насампередъ були звычайнѝ сѣрники, именно сѣрка на куснику паперу, вôдтакъ прійшли сѣрчанѝ сѣрники, котрѝ єще тепер дуже часто можна по селахъ подыбати. Потирало ся ихъ о що небудь и довго треба було чекати, щобы запалили ся, а тымчасомъ сѣрка въ носѣ крутила, ажь сльозы ишли.

Теперѣшнѝ сѣрники запалюютъ ся скоро и певно. До выробу сѣрникôвъ уживає ся соснового дерева, котре вôдповѣднѝ машины тнутъ на патички. Тѝ патички напускає ся, а взглядно мочитъ ся въ масѣ зъ гумы, або клею и сѣрки, а то тому, щобы дерево легко и добре палило ся. Вôдтакъ пересякнене мѣшаниною дерево сушитъ ся и при помочи вôдповѣдныхъ машинъ одну сторону зануряє ся въ мѣшанинѣ зъ сѣрки и фосфору. Вôдъ тертя запаляє ся фосфоръ, вôдтакъ сѣрка, а вôдъ сѣрки дерево. До вытворюваня сѣрникôвъ суть спеціяльнѝ фабрики.

Борба зъ алькоголемъ въ старинности.

Вже стариннѝ поганьскѝ писателѣ и фильософи якъ Платонъ, Аристотель, Плютархъ вказували въ своихъ письмахъ на небезпеченьство, яке выпливає зъ надмѣрного уживаня вина. Особливо Плютархъ пише дуже подрôбно о здеправованю дѣтей налоговыхъ піякôвъ.

Въ старинныхъ Атенахъ за помочею каръ поборювали піяньство. Драконъ за піяньство установивъ кару смерти. Сольонъ накладавъ тяжкѝ кары, передовсѣмъ на урядникôвъ, єсли тѝ вôддавали ся піяньству. Одно зъ єго мудрыхъ розпоряджень заказувало давати на публичныхъ мѣсцяхъ чисте вино, але розпущене зъ водою.

Бувъ єще и иншій законъ, котрый накладавъ кары на купцѣвъ, що продавали чисте вино; мусѣли они проте свôй товаръ мѣшати зъ водою. Того рода законъ бувъ бы великимъ добродѣйствомъ для нынѣшныхъ торговельникôвъ винъ и реставраторôвъ що и такъ рôжными способами фалшуютъ вино. Годитъ ся згадати, що права Сольона зовсѣмъ не злагоджували каръ тымъ, котрѝ допустили ся якогось злочину; а Аристотель уважавъ пяного злочинця за подвôйно винного, а то тому, що упивъ ся и що допустивъ ся злочину.

Не забуваймо однакъ, що въ старинности горѣвки єще не знали. Можна собѣ представити, якѝ бы то кары чекали тыхъ, котрѝ упили бы ся горѣвкою.

Домовый лѣкарь.

Болякъ.

Болякъ повстає на скорѣ, котра въ тѣмъ мѣсци червонѣє пухне и материзує. Болякъ вытворює сильне ударенє, терте, задрасневе и и.

Далеко гѣршимъ єсть внутрѣшный болякъ, котрый повстає въ устахъ, въ горлѣ, на легкихъ, въ кишкахъ, а котрый называе ся абсцесъ. Такій болякъ выкликує звычайно горячку, бѣль головы и т. д.

Звычайный болякъ не єсть страшный. Зѣбрана матерія въ болякy передѣравлює шкѣру, выплыває, бѣль устає а рана гоить ся скоро. Коли однакъ болякъ єсть внутрѣшнымъ. минаютъ часомъ тыжнѣ и мѣсяцѣ, закимъ матерія выйде на зовнѣ. Въ противнѣмъ разѣ, не могучи знайти выходу, дѣстає ся до крови, заражує ей и спричинює смерть Болякъ на грудяхъ, на шіи и на черевѣ єсть такожъ небезпечный, бо єсли матерія дѣстане ся до середины, може выкликати поважну хоробу.

Въ лѣченю болякa ходитъ передовсѣмъ о те, щобы матерія якъ найскорше выйшла. Проте треба прикладати теплй оклады зъ кашѣ, або зъ льняного сѣмени. Уважати однакъ треба, щобы оклады не були за горячй. Не належитъ такожъ прикладати сала, анѣ горячои цебулѣ.

Єсли болякъ єсть значный а теплй оклады по кѣлькохъ днихъ нѣчо не помагаютъ, належитъ порадити ся лѣкаря, бо въ противнѣмъ разѣ можна выкликати сумнй наслѣдки. При тяжшихъ а особливо внутрѣшныхъ болякахъ треба безусловно шукати лѣкарскои порады.

Зъ господарства.

Кормленє коней.

Жолудокъ коня єсть малымъ, длятого належитъ кормитя ковѣ такою пашою, котра маєвъ собѣ богато пожывныхъ складникѣвъ. Зъ тои причины кормимо конѣ переважно зернѣмъ, а передовсѣмъ вѣвсѣмъ Окрѣмъ вѣвса добре сѣно єсть найлѣпшою пожывою для коня. Скѣлькѣсть паши менше вѣджывнои мусить бути тымъ менша, чимъ бѣльше кѣнь працює. Єсли даємо коневи богато сѣна, сѣчки або зеленины обтяжуємо тымъ способомъ жолудокъ коня, черезъ що ослаблює ся ему органы вѣддыханя, а кѣнь не могучи черпати въ пожывѣ досить вѣджывныхъ складникѣвъ — слабне

Пѣсля Кельнера конямъ працюючимъ не належитъ бѣльше давати якъ 20, звычайно лише 15 а навѣть 10 кильограмѣвъ паши на 1000 кильогр. живои ваги. Сѣно и сѣчка суть однакъ конечнымъ додаткомъ до оброку, бо безъ нихъ кѣнь тратитъ апетитъ, добре не травитъ, а часто хорує Окрѣмъ доброго сѣна, можна давати коневи конѣчину, люцерну а найлѣпшою соломою єсть вѣвсяна и ячмѣнна. Денеде кормлятъ конѣ лише вѣвсомъ и сѣчкою; мимо того лихихъ наслѣдкѣвъ не завважано, противно кольки зъявляютъ ся рѣдше. Пѣдчасъ коли въ пѣвнѣчнѣй и середущѣй Европѣ кормлятъ конѣ переважно вѣвсомъ, на полудни даютъ имъ кукурузу и ячмѣнь. Кормленє кукурузою принимае ся и у насъ; мимо того найлѣпшою пожывою для коней єсть овесъ. Однакъ въ части овесъ можна заступити и кукурузою, о скѣлько се господареви було бы выгѣднѣйше. При кормленю ячменемъ належитъ уважати, щобы зерно було повне; плоскй, твердй зерна ячмѣннй жолудокъ коня не травитъ. Житомъ мало теперь кормлятъ, бо показало ся зъ многихъ взглядѣвъ невѣдповѣднымъ.

Вѣвса выстане дати коневи на середно тяжкого ковя 5—7 клгр. зъ додаткомъ 5 клгр. сѣна и 1 клгр. сѣчки Для дуже тяжко працюючихъ и великихъ коней можна пѣдвысшити даванє вѣвса на 11—13 клгр Конѣ, що працюютъ цѣлый день повиннй дѣстати тѣлько вѣвса, кѣлько зъѣсти можутъ. Добра трава зъ тои причины, що прочищає, єсть такожъ добрымъ додаткомъ до паши, нѣколи однакъ въ цѣлости сѣна не заступитъ и въ его мѣсце не повинна бути давана. Кормленє коней самою зеленою конѣчиною, якъ се часомъ трафляє ся, може потягнути за собою немилй наслѣдки. Конѣ слабнутъ кольки ихъ мучатъ, а навѣть спричиняютъ смерть.

Кормленє повинно бути достаточно урегульоване. Кѣнь нѣколи не повиневъ бути голоднымъ, бо въ такѣмъ разѣ буде ѣсти лакомо; але и жолудка не належитъ дуже обладовувати. Зъ повнымъ жолудкомъ не повиненъ кѣнь выходити до працѣ. Зѣгрѣтый зновь и змученый повиненъ доперва по вѣдпочинку, якій треває около пѣвъ годины, дѣстати обрѣкъ; мѣжь гымъ можна ему дати трохи сѣна.

Вечеромъ коли въ стайнѣ все успокоитъ ся, можна имъ дати бѣльше паши. Тодѣ кѣнь ѣсть зъ бѣльшимъ апетитомъ, потѣмъ кладе ся и спокѣйно травитъ. Вѣдноситъ ся се головно до расовыхъ коней и горячокровныхъ. Разъ запровадженого порядку кормленя не належитъ безъ важнои причины змѣнювати. Живити найлѣпше 3 разы денно, а пашу належитъ подѣлити на 3 рѣвнй части. Другу часть сипати треба доперва ажь тодѣ, коли перша вже выѣдена.

Рано и въ полудне не належитъ богато давати сѣна, бо тодѣ зле травлятъ овесъ, а дорога тота паша переходитъ черезъ организмъ безъ корысти. Сѣно найлѣпше давати вечеромъ.

Сейчасъ по наѣдженю не повинно ся поити коней. Щобы ихъ спрагу заспокоити, можна ихъ передъ накормленємъ напоити. На весну добре єсть додати до пашѣ зеленины а осенею и зимою моркву.

Найлѣпшимъ напоємъ для коней єсть чиста середно тверда вода. Вода зъ ставу або зъ потокѣвъ єсть лѣпша вѣдъ жерельнои воды. Вода повинна мати принайменше температуру 8° Цельзія, зимнѣйша якъ 5° Ц. выкликує забуреня.

Зѣгрѣтыхъ коней безусловно поити не можна, а єсли конечнѣсть того вымагає то дати або лѣтнои воды, або питє перерывати Мокрый обрѣкъ або сѣно гаситъ рѣвножъ першу спрагу коня.

Вѣдомости.

Вѣдъ Администрациі. Просимо о вырѣвнанє залеглостей и о уплату пренумераты на нашй выдавництва „Посланникъ“ и „Книжочки мисійнй“. Просимо докладно прочитати нашъ анонсъ о Календари „Посланника“ на 1911 рѣкъ.

Число пяте „Книжочокъ мисійныхъ“ за мѣсяць май с. р. вже выйшло. Книжочка та пѣдъ назвою: „Памятка зъ Зарваницѣ“ мѣститъ въ собѣ описъ найбѣльшого вѣдпустового мѣсця въ галицкѣй Руси — Зарваницѣ и єсть украшена 8-ма образками. Цѣна 10 сот.

Число шесте „Книжочокъ мисійныхъ“ за мѣсяць червень с. р. рѣвножъ вже появило ся и мѣститъ въ собѣ: 1) Здоровлє се пѣдстава нашого щастя. 2) Св. апостолъ Варнава. 3) Правдивѣсть св. вѣры 4) Пѣзне навернене. 5) Книжка пріятелемъ. 6) Камѣнь Якова. 7) Сестра Лазара. 8) Золотй мысли. Книжочка украшена 3-ма образками. Цѣна 6 сот.

Нагорода пильности. При зближаючѣмъ ся кѣнци шкѣльного року поручаємо яко надгороды пильности для шкѣльнои дѣтворы нашй изданія. Просимо замовляти якъ найскорше, щобы администрація могла завчасу всѣ замовленя повысылати.

Просьба. Єсли бы ктось мавъ книжку: „Правда все горою“, образокъ сценічный Романа Сурмача, зволитъ ласкаво переслати до о. Л. Джулыньского

въ Лапшинѣ п. Бережаны, котрый потребуєи конечно до передруку. Звернe ся зъ подякою вразъ зъ новымъ выданємъ.

Мѣсто старцѣвъ. Въ Чикаго въ Америцѣ мешкає теперь понадъ 40 особъ старшихъ понадъ 100 рокôвъ.

Англія поступає. Пôсля урядового зôставленя, число шинкôвъ въ Англіи рôкъ рôчно зменшує ся. Що року зникає ихъ до кôлька сотокъ. Дѣє ся се безъ принуки правительства. Тымъ то Англія чимъ разъ богатша.

Комета баламутъ. Комета Галєя, котрои хвôстъ мавъ 19. мая перейти черезъ нашу землю, урядила великого фигля, бо цѣлкомъ не показала ся. Астрономы говорятъ, що вôддаленє кометы вôдъ земли выноситъ миліярды миль, длятого не могла досягнути насъ хвостомъ. А що страху було передъ нею! Лучили ся навѣть выпадки самоубійствъ зъ страху передъ кôнцемъ свѣта, якій мала комета спровадити. Въ ночи на 19. мая по всѣхъ мѣстахъ чекали черезъ цѣлу нôчь тысячѣ людей на поляхъ и горбахъ, щобы зобачити хвôстъ кометы, але надармо У Львовѣ рухъ бувъ такій великій, що навѣть трамваѣ черезъ цѣлу пôчь ѣздили, перевозячи цѣкавыхъ на комету.

Щезаючи озера. Поверхня земли прибирає поволи щоразъ иншій видъ, а що найбôльше впадає въ очи, то высыханє на нѣй озеръ. Чи они справдѣ высыхаютъ, чи може дно ихъ пôдноситъ ся або чи они заповняютъ ся торфами, се рѣчи не змѣняє. Зъ дуже докладной карты, походячои зъ 1660 р. показало ся примѣромъ, що въ цирихскôмъ кантонѣ було тодѣ 149 озеръ. Зъ тыхъ лишило ся доси безъ змѣны всего лише 40. 16 озеръ зменшило ся значно, а 20 лишь троха, 73 озеръ щезло таки зовсѣмъ а на ихъ мѣсци остали ся ледви слѣды. Подôбнѣ змѣны добачено такожъ въ баварскихъ Альпахъ, въ ческôмъ лѣсѣ та въ Сосновыхъ горахъ. Число озеръ, якѣ щезли въ послѣдныхъ столѣтяхъ, есть дуже велике. Такъ щезло 33 озеръ въ полудневôй Баваріи, 34 озеръ въ Сосновыхъ горахъ и въ Ческôмъ лѣсѣ. Декотрѣ озера значно зменшили ся въ наслѣдокъ замуленя. Тымъ способомъ щезаютъ особливо озера положенѣ въ долинахъ, до котрыхъ вода зъ гôръ наноситъ богато намулу.

Правдивый пріятель.

— Слюбъ мôй за мѣсяць. Надѣюсь, що будешь менѣ за дружбу.

— Будь спокôйный, я нѣколи своихъ пріятелѣвъ не лишу въ нещастю

Помежи лѣкарями.

Перший: Що порабляє вашь пацієнтъ?

Другій: Дякую, найбôльше небезпеченьство вже минуло. Єсли однакъ на видъ мого рахунку не достане выбуху крови, то буде жити.

Страшна кара.

— Чи знаєшь яка кара єсть за двоєженьство?

— Двѣ тещѣ.

Въ реставраціи.

— Пане реставраторъ! Що то за порядки у васъ? Я найшовъ въ зупѣ 3 мухи.

— О то мусѣли они бути на самôмъ днѣ въ баняку, бо тѣ зъ верха я самъ позбиравъ ситкомъ.

Шабасъ

Ѣхавъ жидокъ въ шабасôвцѣ
У суботу рано;
Новый халатъ на хребтѣ,
Въ чоботахъ убраный.
Передъ нимъ цебрикъ зъ водою,
Въ часѣ всей дороги,
А въ нѣмъ жидокъ зъ чобôтьми
Державъ свои ноги.

Дурный жиде — Иванъ каже —
Ты повиненъ знати,
Що якъ держишь ноги въ водѣ,
Будешь катаръ мати.

— Ни, Иване — жидокъ каже
Своєй любезнею —
Намъ не можна у самъ шабасъ
Ѣхати землею.

А я маю пильный гешефтъ
Ажь до Гусятинѣ
То я ѣду на вода
У той цебречинѣ.

Також хороба.

Лѣкарь: Щожь вамъ хибує?

Селянинъ: Та прошу пана доктора, часами чую въ ногахъ якъ бы заворотъ головы.

— Ну и краснужь нынѣ проповѣдь єгомость говорили! Єсли бы я не бувъ забувъ дома хустинки, то бувъ бы заплакавъ. А такъ шкода було новый кожухъ псувати.

Мужъ: Чоловѣкъ и жена то одно тѣло.

Жѣнка: Такъ єсть певно.

Мужъ (тарахъ жѣнку по головѣ): То маєшь за тоту пятку, що я вчера пропивъ.

Дуракъ и розумный.

Межи дурякомъ а розумнымъ єсть така рôжниця, що дуракъ всѣми силами старає ся доказати, що вôнъ розумный а розумному нема въ тôмъ жадной потребы.

Знайдзне.

Хлопецъ (подбѣгає до мужика що везе яблока на ярмарокъ): Дядьку! Вы згубили велике яблоко ось оно!

Мужикъ: А длячого ты єго надкусивъ?

Хлопецъ: Та я по закону десяту часть собѣ взявъ знайдзного.

— Чи твôй мужъ бє тебе коли?

— Нѣколи. Коли тверезый, то на роботѣ, и не має часу бити. А коли пяный, то я єго бю.

— И не встыдно вамъ красти?

— Ой дуже менѣ встыдно, що я за 5 лѣтъ еще не научивъ ся такъ красти, щобы нѣкто мене не зловивъ.

— Скорше ѣдьте, бо тамъ за нами чекаютъ!

— Єсли чекаютъ, то чого намъ спѣшити ся?

Товариство взаимныхъ обезпечень

Телєфонъ 788. | Конто щадниць почтовои 25.261.

„Днѣстеръ“

у Львовѣ, ул. Руска ч. 20 (власный дôмъ).

Пріймає обезпеченя будынкôвъ, збôжа и знарядôвъ господарскихъ вôдъ шкôдъ огневыхъ, пôдъ корыстными услôвями.

Числить умѣрковани преміи за обезпеченя.

Ликвідує шкоды **безпроволочно по пожарѣ.**

Удѣляє обезпеченымъ членамъ зъ рôчнои надвыжки **звороты.**

За р. 1909 припадає на корысть членôвъ звороть 10%.

Полісы „Днѣстра“ пріймає при пожичкахъ **Банкъ краєвый** у Львовѣ и въ Чернôвцяхъ, Галицка Каса Ощадности, Руска Щадьниця и иньшѝ касы ощадности.

Черезъ „Днѣстеръ“ можна асекуровати ся **на житє** въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ. Информациі до обезпечень удѣляютъ агенціи „ДНѢСТРА“.

Зголошеня письменныхъ господарôвъ о агенцію пріймаютъ ся тôлько зъ такихъ громадъ, где єще не робитъ иньшій аґентъ „Днѣстра“.

Фонды „Днѣстра“ 31/12, 1909 выносятъ: Фондъ резервовый и резерва премій К. 2,146.977·— иньшѝ фонды К. 594.647·— разомъ **К. 2,741.624·—**

Канцелярія Товариства отворенѝ для сторôнъ **вôдъ год. 8-ой.**

Вôдъ 17 лѣтъ славна на цѣлу Галичину

„РИЗНИЦЯ“

торговля церковныхъ товарôвъ поручає свои склады въ **Самборѣ, Львовѣ, Станиславовѣ и Перемышли** заосмотренѝ въ пребогатый выбôръ: **фелонôвъ,** стихарôвъ, **хоругвъ,** плащаниць, **иконъ** процесіональныхъ, **крестôвъ,** чашъ, **патериць,** лѣхтарôвъ, **свѣтла бѣлого** и воскового, **вина,** кадила, **книгъ** богослуж. и всякого рода иныхъ товарôвъ церковныхъ, солидной якости и по найнизшимъ цѣнамъ.

Пріймає замовленя на **иконостасы, престолы,** амвоны, сповѣдальниць, хоры и мальованє церквей, а старѝ ризы и сосуды до вôдновленя; продає **заставы столовѝ** зъ правдивого и хиньского срѣбла; принимає **гроши на удѣлы и щадницю;** агентôвъ не высылає; **цѣнники** свои и газету „Вѣстникъ торговел. Ризницы“ **высылає даромъ.**

Пôддержуйте „Ризницу“, котра що року роздає тысячѣ коронъ на добродѣйнѝ цѣли и на бѣднѝ церкви! Не вспомагайте тыхъ, котрѝ намъ чужѝ и ворожѝ, котрѝ лихій товаръ продаютъ за добрѝ гроши и лишь Васъ вызыскуютъ!

Найстарша фирма въ Галичинѣ
основана въ р. 1808.

Перша краєва фабрика дзвонôвъ

Л. и МИХАЙЛА ФЕЛЬЧИНЬСКОГО

въ Калуши

— — (желѣзниця и почта въ мѣсци). — —

Вôдзначена на выставѣ у Львовѣ золотымъ медалемъ

припоручає дзвоны рôжнои величины въ гармоніиныхъ тонахъ по умѣркованыхъ цѣнахъ, переливає старѝ дзвоны и при ужитю новои системы окутя змѣняє мѣсце удару серця.

Дзвоны свои оковує такъ, що найбôльшимъ дзвономъ може дзвонити 10-лѣтный хлопчина.

Продає за готôвку и на сплаты ратами. Выробы свои доставляє на мѣсце призначеня а въ случаяхъ невдоволеня зъ нихъ, забирає ихъ власнымъ коштомъ.

Поручаємо робôтню церковного артисты маляря
Теофиля Копыстиньского Львôвъ. ул. Шептицкихъ ч. 18.

Складъ и робôтня - - - - параментôвъ церковныхъ

ВОЛОДИМИРА УСТЕНЬСКОГО

(Давнѣйше Сложерскій и Устеньскій).

— - Львôвъ, ул. Руска ч. 8. - —

Поручає свôй богато заосмотреный складъ фелонôвъ, фанъ, чашъ, монстранцій, павукôвъ, лямпъ передъ Найсв. Дары, лѣхтарôвъ и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ за готôвку и на сплаты.

(На жаданє высылає ся цѣнники даромъ и оплачено)

КАЛЄНДАРЬ

„Посланника“ и „Книжочокъ мисiйныхъ“ на 1911 рôкъ.

отримаютъ даромъ, яко премію всѣ тѝ предплатники „Посланника“ котрѝ вже прислали цѣлорôчну предплату на 1910 р. и не маютъ жадныхъ залеглостей. Кто отже хоче отримати сей нашь Калєндарь, котрый розôшлемо нашимъ предплатникамъ **въ мѣсяци вересни** сего року, нехай якъ найскорше выровнає всѣ залеглости въ предплатѣ и пришле цѣлорôчну предплату за рôкъ 1910.

Яко премію отримаютъ даромъ сей калєндарь всѣ тѝ предплатники „Книжочокъ мисійныхъ“, котрѝ не маютъ жадныхъ залеглостей въ пренумератѣ и котрѝ вже прислали або єще пришлютъ цѣлорôчну предплату на **10 примѣрникôвъ** „Книжочокъ мисійныхъ“ мѣсячно.

Тѝ, що предплачуютъ 5 примѣрникôвъ „Книжочокъ мисійныхъ отримаютъ рôвножь нашь калєндарь даромъ, єсли доповнятъ пренумерату до 10 примѣрникôвъ мѣсячно.

3

КОСЫ.

Карпаткѝ косы № 000, зъ маркою косарь зъ англійскои стали, маютъ тонке и легке вôстрє, котре рѣже якъ бритва найтвердшу псанку, т. є. гôрску траву и збôже. Косы тѝ дуже поволи зъуживаютъ ся и улекшуютъ трудъ селянина до половины. Проте кождый хлѣборобъ повиненъ косити лише карпатскими серебряно-сталевыми косами зъ маркою „Косарь“. Косы тѝ суть найлѣпшѝ въ цѣлôмъ свѣтѣ зъ цѣсарско королевскои фабрики

k. k. KONZ Sensenfabrik.

Довгота въ центим.	65,	70,	75,	80,	85,	90, 100.
Цѣна 1 шт. въ кор.	2·10	2 20,	2·30,	2·40,	2·60,	2 70, 2·80.

На кождыхъ 10 кôсъ даю одну косу даромъ и до кождои косы даю одинъ марморный брусокъ зъ найлѣпшои плыти.

Кто пришле зъ горы цѣлу належитôсть, той отримає оплачену нами почту за косы. Кто бы не мавъ зъ горы цѣлои належитости, той нехай пришле 4 кор. якъ задатокъ. **Менше якъ 5 штукъ не посылаю.** Замовляючій має прислати 4 кор. якъ задатокъ, бо безъ задатку не высылаємо. За кожду косу даємо ґваранцію.

Косы турецкѝ, широкѝ, вытревалѝ добре косятъ:

Довгота въ центиметрахъ	65,	70,	75,	80,	85.
Цѣна 1 штуки въ корон.	2·10,	2 20,	2·30,	2 40,	2 50.

На кождыхъ 10 штукъ даю одну царомъ безъ камѣня.

Молотки до клепаня кôсъ и коваделко пара 2 К. **Бруски** до остреня кôсъ 50 с. за штуку. При закупнѣ 10 штукъ дає ся одинъ даромъ. **Серпы** зъ зубами зъ англійскои стали, штука 60 с. Кто замовитъ 10 до 20 штукъ дôстане 2 штуки даромъ.

Сукна вовняныѝ, на покрытє кожухôвъ, на блюзы, споднѣ, камѣзольки, котрѝ выстарчаютъ до ходженя на 6 лѣтъ. Метеръ 8 коронъ. Сукно широке 140 центиметрôвъ, чорне.

Вôскъ пчельный на свѣтло церковне 5 кильо 12 К и почта нами оплачена.

Прошу замовляти почтовыми переказами, щобы не тратити грошей на осôбнѝ картки и письма.

Пишѣтъ на адресу:

АЛЕКСАНДЕРЪ КОПАЧЪ

фабричный повномочникъ ВЫЖНЫЙ СТРУТИНЪ п. Рожнѣтôвъ.

Выдає и за редакцію отвѣчає: **Свящ. П. Пилипецъ.** Ставропигійска типографія, пôдъ управ. Мих. Рефця.

20395

Ч. 11. и 12. Львôвъ, 1 (14). и 16 (29). Червня 1910. Рôкъ XXII.

ПОСЛАННИКЪ

ИЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ЦЕРКОВНО-НАРОДНЕ.

Основатель: Свящ. Л. Джулиньскій.

Посылка предплаты и всякихъ письмъ тôлько пôдъ адресою: Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“. Львôвъ, улиця Снядецкихъ ч. 2.

„Книжочки мисійнѓ“ выходятъ разъ на мѣсяць

Предплата рôчна: по 10 що мѣсяця: 7 кор. 20 сот., пôврôчно 3 кор. 60 сот.—По 5 що мѣсяця рôчно: 3 кор. 60 сот., пôврôчно 1 кор. 80 сот.

ДЛЯ АМЕРИКИ 5 книжочокъ що мѣсяця 2 доляры рôчно 10 що мѣсяця 3 доляры рôчно.

Менше якъ 5 „Книжочокъ мисійныхъ“ на мѣсяць не посылає ся.

»ПОСЛАННИКЪ« выходитъ кождого 1. и 16. дня мѣсяця. Предплата выноситъ рôчно 4 кор. пôврôчно 2 кор. ДЛЯ АМЕРИКИ 2 доляры рôчно. На кредитъ не посылаєся!

Памятный день.

Въ нашихъ часахъ єсть принято, що рôчницѣ уродинъ або смерти великихъ людей и добродѣѣвъ людскости, дальше рôчницѣ заложеня просвѣтительныхъ и гуманитарныхъ институцій обходитъ ся торжественно и величаво.

До ряду такихъ памятныхъ рôчниць належитъ у христіянъ безперечно т. зв. Зеленѓ свята, се єсть свято зôсланя св. Духа на апостолôвъ. Зеленѓ свята, се памятна хвиля для цѣлого христіяньского свѣта, се день вôдродженя свѣта въ св. Дусѣ, котрый заразомъ єсть святомъ заложеня католицкои Церкви.

Єсли якій памятный день єсть гôдный святои радости, то суть се Зеленѓ свята, часъ зôсланя св. Духа, Господнього духа любови.

Любовь се житє Пôдставою житя єсть любовь, безъ котрои оно загинуло бы. А найвзнеслѣйша любовь, се Любовь Божа.

Богъ єсть любовю, а св. Духъ зновь єсть пôдставою любови въ св. Тройцѣ, вôнъ єсть третою особою Божою, въ котрôй любовь Божа єсть улицетворена.

Коли Духъ Божій уносивъ ся пôдчасъ Сотвореня свѣта надъ водами, тодѣ розвивало ся житє зъ мертвои матеріи за починомъ св. Духа. А коли въ Зеленѓ свята зôйшовъ св. Духъ на людскôсть, душевно мертву, тодѣ розбудило ся нове житє, житє для Бога.

Зеленѓ свята суть торжествомъ любови и житя. Повинно проте наше серце наповнити ся радостію и утѣхою, котрѓ однакъ не повиннѓ бути земскими, але плывучими зъ Бога, св. Духа и зъ Єго ласкъ.

Коли колись за часôвъ Ноя 40-дневна злива заляла землю и знищила на нѣй житє, одинъ Ной зъ родиною при житю захованъ ся, и давъ початокъ новому житю.

А коли на Зеленѓ свята любовь Божа небо отворила, зъ котрого вцавъ на землю лучь Божои ласки, що въ св. Дусѣ мала вôдновити житє на нѣй, тодѣ рôвножь обняла она лишь маленькій кругъ людей, що безконечне море Божои любови въ собѣ замкнувъ, зъ котрого мала она розповсюднити ся по цѣлôй земли.

Такъ то на Зеленѓ свята зъ св. Духа повстала св. Церковь, котра мала бути тымъ жереломъ и огнищемъ всего надприродного, духового и Божого житя на земли. Бо правдиве, надземске житє зъ вôдти походитъ и тамъ треба єго шукати.

Любовь Божа и Божѓ ласки въ св. Тайнахъ суть лише въ католицкôй церквѣ правдивѓ и въ тôй лише церквѣ вѣчне житє и спасенє чоловѣка єсть певне. Кто жіє поза католицкою церквою, той находитъ ся въ небезпеченьствѣ страченя того щастя на вѣки.

Але такожь и земске духове житє, житє цѣлои христіяньскои культуры, выйшло зъ католицкои церкви и вôдъ неи плыве щоразъ то нова сила житя. А нема бôльшои глупоты, якъ твердженє, що католицка Церква, котра даръ знаня, якъ даръ св. Духа почитає, — єсть запереченємъ всякого знаня. Чи може мати своє дитя ненавидѣти, котрому она дала житє? А єсли бы се було можливе у земскои матери, то ніякъ у св. Церкви, тои обручницѣ св. Духа, то ненавидѣти, що походитъ вôдъ Божого Духа.

Лише такъ зване „знанє“, котре не походитъ зъ Божого Духа и вôдъ духа правды, лише вôдъ духа ложи, котрый неправду за правду а зло за добро дає, лише таке „знанє“ не зможе знайти узнаня въ Церквѣ и не знайде. Кождôй науцѣ, кождôй школѣ, кождôй институціи дала Церковь починъ черезъ Духа правды и любови, котрый єсть такожь Духомъ знаня.

Длятого Зеленѓ свята повиннѓ бути святомъ радости для цѣлого христіяньского свѣта. А єсли сего єще нынѣ нема, єсли теперѣшный свѣтъ погруженый въ змысловости и привязаный до земскихъ розкошôвъ того не вôдчуває, то принайменше мы, подôбно якъ Апостолы и першѓ христіяни, наповнѣмъ своє серце духомъ любови, котра нехай огорне всѣ нашѓ дѣла а переповнитъ цѣле наше житє.

Все минулось.

Позвольте мнѣ нехай заплачу;
Хотя и слеза уже не лле ся —
Минувшины я не побачу
Она менѣ хиба приснитъ ся.

Пропало все, лѣта минули,
Глядавъ я дармо лучшой доли,
И вже на земнôй бôльше кули
Єй не найти менѣ нѣколи.

Хиба лишь плакати мнѣ нынѣ
И на пропаще нарѣкати,
Анѣ Добра моєй родинѣ,
Анѣ собѣ не мôгъ придбати.

За плугомъ лучше було стати,
До ремесла якого взятись —
Но вôдки поля було взяти,
И ремесла где научитись?

Я плакавъ, не мôгъ натужитись
Все про своє и людске горе,
Теперь менѣ хиба втопитись
Въ тыхъ слезъ моихъ глубокôмъ морю.

Димитрій Вѣнцковскій.

Даремный нашь трудъ.

Коли старинній фильозофы
Глядали правды — понимаю,
Но що хотятъ всѣ Канты, Геглѣ,
Дарвины, Марксы — вже не знаю.

Розвязку всѣхъ вопросôвъ маємъ
Мы въ книгахъ Нового Завѣта —
Одинъ Христосъ бувъ фильозофомъ
Вôдъ початку до кôнця свѣта

На дармо силы напружаємъ
И шкода працѣ-труда того,
Намъ правда вѣчна непонятна,
Мы ничь не вымыслимъ нового.

Димитрій Вѣнцковскій.

Американьскій розкошѣ.

Одна ню-іорска газета оголосила недавно статистичній выказы, скôлько то кождого року коштуютъ американьскій розкошѣ въ Сполученыхъ Державахъ. Выказъ той называє тота газета: „Реєстръ грѣхôвъ“. Суть они слѣдуючій:

Першій „грѣхъ“ — се дорогій подорожи до Европы. Самій нюіорскій банкиры выдали въ 1908 р. на такій подорожи 170 миліонôвъ долярôвъ. Рôвночасно и подорожи по Сполученыхъ Державахъ поглотили величезну суму такъ, що на одного чоловѣка тамошныхъ горожанъ, чи вôнъ ѣздивъ, чи не ѣздивъ, припадає за 1908 р. бôльше якъ 6 долярôвъ.

Подорожи „для пріємности“ вынесли за той самый рôкъ, ще бôльшу суму, бо ажь 141 миліонôвъ долярôвъ, не вчисляючи до тои сумы 32 миліоны долярôвъ, котрій загорнуло одно товариство за самій спальній возы въ своихъ поѣздахъ.

Рôвножь богато выдаютъ американцѣ на театры и концерты. Въ самыхъ Сполученыхъ Державахъ находитъ ся понадъ три тысячѣ бôльшихъ театрôвъ, а зъ того числа на самъ Нью-Іоркъ припадає 98. Въ тыхъ театрахъ єсть занятыхъ 25.000 акторôвъ, побираючихъ рôчно 20 миліонôвъ долярôвъ. Взагалѣ театры Сполученыхъ Державъ коштуютъ рôчно 100 миліонôвъ долярôвъ.

Спортъ автомобилевый (самоходôвъ) и ихъ продукція въ 1900 р. выносила 4 миліоны долярôвъ, въ 1906 взросла до 26 мил дол., а въ 1908 р. перевысшила 100 миліонôвъ долярôвъ. Помимо розвою того спорту, въ 1907 р. выдано на „парадній“ кôнній поѣздки бôльше якъ 5 миліонôвъ долярôвъ. Число то тымъ характеристичне, що въ тôмъ самôмъ роцѣ выдано на возы уживанй въ цѣляхъ рôльничихъ и торговельныхъ заледви 37 миліонôвъ долярôвъ.

На фортепяны и пянина выдано въ 1905 р. 50 миліонôвъ, а въ 1908 р. 107 миліонôвъ долярôвъ. На фонографы и другій музычній автоматы иде кождого року 10 миліонôвъ долярôвъ, причôмъ та цифра все пôдноситъ ся высше.

Въ „реєстрѣ грѣхôвъ“ помѣщає дальше та американьска газета — алькоголь и тютюнъ. Внутрѣшна продукція горячихъ напоѣвъ въ Сполученыхъ Державахъ проковтнула въ 1905 р. о круглыхъ 500 миліонôвъ долярôвъ. Тютюну пôшло за 358 миліонôвъ долярôвъ.

За тымъ идутъ выдатки на т. зв. „жѣночій вытребеньки“. И такъ на бижутерію (золото, срѣбло и т. д.) иде кождого року 93 миліоны, на перфумы и пудеръ 11 миліонôвъ, на пера и цвѣты 10 миліонôвъ, на коронки 33 миліоны, на иншій дрôбній предметы строю 65 миліонôвъ, а до того додати треба 197 миліонôвъ долярôвъ на самій шовковій матеріи.

Загаломъ „реєстръ грѣхôвъ“ американьскихъ пожирає рôчно 2.894 миліоны долярôвъ.

Въ тыхъ величезныхъ цифрахъ занимає перше мѣсце алькоголь, друге тютюнъ, трете театры, четверте шовковій матеріи, пяте подорожи въ краю и за границею, а шесте автомобили.

Пропавшій дзвôнъ.

Старинна лєґенда.

I

Темною, осѣнною ночею, потомившись борѣканємъ ся зъ розфильованымъ моремъ, закинули мы якоръ передъ высокимъ, недоступнымъ берегомъ. Жалôбно застогнавъ заржавѣлый ланцъ а за хвилю зъ глухимъ лоскотомъ упала въ безодню тяжка громада желѣза и скоро потôмъ корабель станувъ на мѣсци.

Помученій моряки розбрились, покладъ опустѣвъ а лишь старый, высокій морякъ, що вôдъ дитиньства привыкъ до бурливого моря, сидѣвъ одинокій, закутаный въ плащъ.

Менѣ не хотѣло ся спати, я выйшовъ на покладъ.

Непогода збôльшалась чимразъ сильнѣйше. Сѣдій филѣ люто ударяли разъ въ разъ въ бôкъ нашого корабля и розсыпувались бѣлымъ, соленымъ дощемъ по покладѣ, вѣтеръ дико свиставъ, а цѣле судно здрѣгалось и деколи, мовь живе єство, скрипѣло и жалôбно стогнало. Надъ далекимъ, высокимъ берегомъ розлягавъ ся безупинный ревъ. Се ударъ филь, якъ ражный звѣръ ревѣли они и гремѣли.

И середъ шуму грôзноі бурѣ, здалека надлѣтавъ металевый звукъ, що тревожный, дрожачій таинственнымъ страхомъ, — нѣсъ ся надъ розбурханымъ моремъ. А звуки тій пôдхоплювавъ вѣтеръ, кидавъ зъ стороны въ сторону, и вже не можна було пôзнати, звôдки несе ся той повный рыданя и плачу голосъ.

Ревно и часто почавъ крестити ся старый морякъ, а на мори стало страшно и дивно...

— Що се? спытавъ я моряка.

— Пропавшій дзвѡнъ... почувъ я середъ бурѣ загадочну вѡдповѣдь.

А коли утихъ плачъ и зойкъ таємничихъ звукѡвъ, старецъ розсказавъ менѣ про дзвѡнъ, пѡдъ свистъ вѣтра, середъ грохоту и шуму филь — слѣдующу лєґенду.

Було се въ давнѡй давнинѣ, въ зимнѡй пѡвнѡчнѡй сторонѣ, тамъ, де филѣ холодного моря день и нѡчь глухимъ стономъ и ропотомъ розбиваютъ ся о гранитнѝ груды берегѡвъ.

У самого берега, помежи дикими скалами, жило кѡлька родинъ бѣдныхъ людей-рыбакѡвъ.

Сумнѝ и посоловѣлѝ, якъ обросліи мохомъ скалы, — проводили они весну и коротке лѣто далеко вѡдъ своихъ хатъ, на мори, закидаючи своѝ сѣти въ єго бездонну глубину. А коли наступала сѣра осѣнь а море сердито разъ въ разъ ревѣло и филями берѣгъ розбивало, — замыкали ся рыбаки въ свойи нужденнѝ хатины и при свѣтлѣ дымячихъ ся вѣтокъ сосны, коротали безконечну зиму пѡвночи.

Дике було ихъ житє, звычаѣ и обычаѣ. Єще молили ся они камянымъ идоламъ, єще вѣрили въ таємничѝ укрытѝ силы и чары... Але и сюда въ бѣднѝ душѣ, далекихъ вѡдъ Бога людей, вже проникали першѝ лучѣ незгасаючого свѣтла, вѣры Христовои.

Було се заслугою монахѡвъ бѣднои и скромнои обители, заложенои недавно въ тѡмъ зимнѡмъ пѡвнѡчнѡмъ краю. Недалеко моря, середъ дрѣмучого, соснового лѣса, на полянѣ стоявъ крестъ, а довкола него розсѣло ся кѡлька убогихъ келій братіи. Настоятелемъ монастыря бувъ высокій старецъ. Колись могучій князь, знаменитый воинъ, познакомивъ ся въ часѣ одного зъ походѡвъ зъ наукою Христа. Сѣмя упало на добру почву. Змякло серце сурового лицаря, стрепенула ся душа на згадку грѣхѡвъ и провинъ. Потайно, ночею втѣкъ вѡнъ зъ своєи стороны и якъ монахъ, поселивъ ся въ тѡмъ дикѡмъ лѣсѣ.

Вѡдъ того часу минуло много лѣтъ.

Ярмо тяжкихъ цодвигѡвъ пѡднявъ на плечѣ свой чоловѣкъ. Минали днѣ въ борбѣ зъ холодною, суровою природою, минали въ молитвѣ довгѡй и яркѡй, въ горячѡй и ревнѡй проповѣди небесного слова.

И мало-по-малу розгорявъ ся христіяньскій свѣточь въ темнѡй, поганьскѡй сторонѣ. До монаха-подвижника приходили наверне нѝ нимъ люди и выдвигнули маленьку, деревляну церковцю, та поселили ся разомъ зъ нимъ въ таинственнѡй тишинѣ шпилькових лѣсѡвъ.

Такъ повставъ монастырь.

Вставали и умирали дни. Весна змѣнялась лѣтомъ, за осѣнею ишли мѣсяцѣ довгои зимы. Тяжкимъ трудомъ подвигами вѣры и сердечною молитвою выповняло ся жите монахѡвъ. А въ свобѡдный часъ вѡдъ закутка въ закутокъ ишли блѣдѝ, худѝ стати монахѡвъ-подвижникѡвъ, вѡдкривати темнымъ рыбакамъ Єванґеліє правды и нести помѡчь трудомъ и милосердіємъ наверненымъ и поганамъ.

Давно вже розпявъ на крестѣ подвигѡвъ всѣ свой земскѝ терпѣня игуменъ. И лише два бажаня горѣли єще невгасимо въ єго усвяченѡй душѣ.

Навернути до Господа все населенє берега — се перше було бажанє, а друге — дѡстати для дзвѡницѣ монастыря дзвѡнъ.

Однакъ могучими були єще вѣдай середъ рыбакѡвъ старѝ грѡзнѝ боги. Грѡзнѝ були вѣтры и осѣннѝ бурѣ, грѡзне було море, що кормило ихъ цѣле житє рыбою, грѡзнѝ були духи темныхъ скалъ и мрачнѝ божества дрѣмучого, таємничого лѣса... И въ многихъ домахъ єще стояли дивоглядніи идолы, а передъ ними въ наивнѡй молитвѣ склоняли ся єще многѝ-многѝ люди...

И болѣло се серце игумена, и неразъ упавши зъ крестомъ на зимну землицю, заливавъ ся сльозами и середъ глубокои тишины лѣса моливъ ся старый игуменъ и рыдавъ:

— Господи Боже, просвѣти ихъ!... Поможи менѣ привести до Тебе тыхъ бѣдныхъ, темныхъ дѣтей...

Продаючи рыбу и сѣти, зъ великимъ трудомъ збирали монахи грошѣ на дзвѡнъ. И неожидано сповнило ся друге бажанє игумена. Умеръ богатый рыбакъ, недавно наверненый на христіяньство, а будучи бездѣтнымъ, вѡддавъ свой грошѣ монастыреви.

Не много минуло часу — и отъ въ одинъ непогѡдный осѣнный вечеръ розлягли ся и понеслись далеко понадъ лѣсами и скалами надъ хатами рыбакѡвъ и понадъ шипячѝ филѣ моря милѝ, дзвѡнкѝ и гучнѝ звуки.

Се дзвѡнъ монастырскій радѡсно дзвонивъ и нѣсъ высоко свою металеву пѣсню о Бозѣ Великѡмъ, о небѣ далекѡмъ, о щастю близкѡмъ...

Ожившъ новою надѣєю игуменъ... Здавалось, що зновь пѡднялась згорблена лѣтами стать, и що зновь ролгорѣлись давнѣйшимъ огнемъ довно погаслѝ очи...

И се була правда.

Нѣколи не яснѣли єще очи такою ревною вѣрою, нѣколи не свѣтились они такимъ радѡснымъ, дрожачимъ ожиданємъ, якъ теперь. Одно бажанє старця сповнило ся, и вѡнъ живъ надѣєю, що скоро-скоро звершитъ ся и друге...

Кождого дня рано и вечеромъ свой звучнѝ, довгѝ звуки кидавъ въ воздухъ дзвѡнъ а послушнѝ имъ, щоразъ бѡльше и частѣйше стали ходити пѡдъ стѣны монастырскои церковцѣ темнѝ дѣти моря и скалъ.

(Конецъ буде.)

Поступъ.

До порога родиннои хаты гѡсть пукає:

— Отвирайте! Для мене мусите знайти мѣсце, мусите мене пригорнути.

— Кто ты неизвѣстный приблудо и чого жадаєшь?

— Єсмь поступомъ и хочу вступити въ хату вашу. — Поотвираю вѡкна, ясновѡсть впроваджу, дымъ зъ хаты выкину, гадки вашѝ возму на свой крыла и понесу генъ, далеко, поза межѣ вашого села.

— Не хочемо поступу, — кличутъ зъ хаты. Мы привыкли до того, що намъ батьки поли-

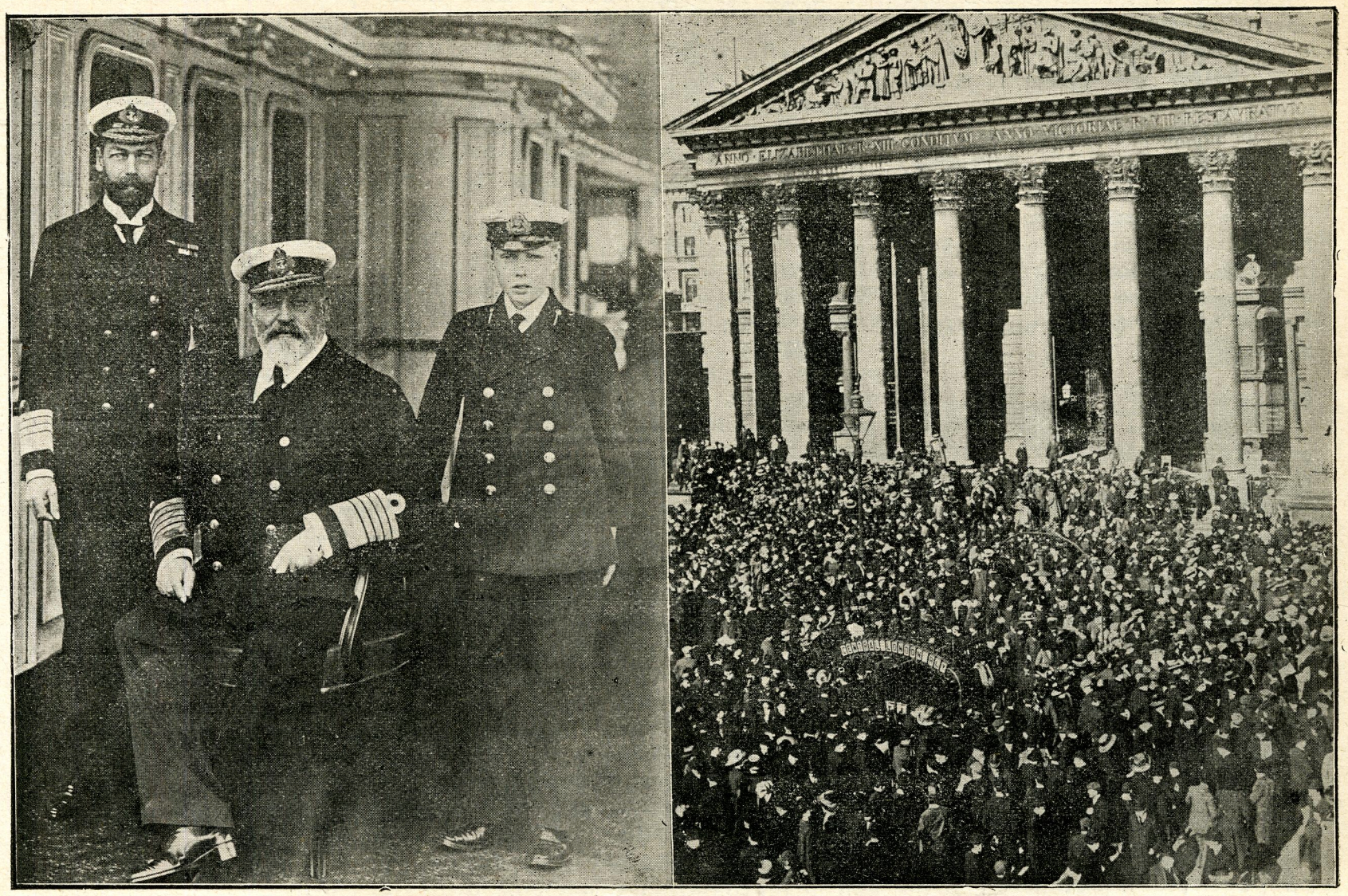

ТРИ ГЕНЕРАЦІИ: теперѣшный англійскій король Юрій V; † король Єдвардъ VII; наслѣдникъ престола Єдвардъ кн Валіи. Проклямованє кор. Юрія передъ биржою.

шили, зъ чимъ намъ добре и хочемо, щобы все такъ полишило ся, якъ давнѣйше було.

И суть люди, що замыкаютъ дверѣ и вôкна, щобы новый гôсть-поступъ — не прійшовъ и суть люди, котрѝ нарѣкаютъ, що теперь не такъ, якъ було давнѣйше.

Застановѣмъ ся дещо надъ тымъ, чи поступъ — се шкôдлива рѣчь и чи все, що було, добре було.

Єсли де, то на порозѣ роднои хаты треба надъ значѣнемъ поступу добре застановити ся.

Зъ поступокъ треба обходити ся мудро и розважно. Замыкати передъ нимъ дверей не можна, бо кто бы хотѣвъ жити безъ поступу, той бувъбы, неначе той глупый, темный и кулявый.

Житє поступає и иде все впередъ та приноситъ щоразъ то новѝ змѣны.

Давнѣйше убирали ся въ шкôру звѣрятъ и мешкали въ печерахъ. Чижь се зле, що поступъ принѣсъ хаты и одѣжь?

Давнѣйше не умѣли молити ся до одного Бога и покланяли ся божкамъ. Чижь зле, що прійшло христіяньство и дало людямъ науку правды?

Тѝ однакъ, що не хотятъ ити зъ поступомъ маютъ очи завязанѝ, маютъ уха, та не чуютъ, станули на мѣсци, мовь те камѣнє вросле въ землю, рушити ся не хочуть.

Той и тамтой обезпечує вôдъ огня свою хату и добре єму зъ тымъ, але иншій не хоче того зробити.

Мôй дѣдъ и прадѣдъ безъ асекураціи жили, тожь и мы такъ будемо.

Той и тамтой уживаютъ штучного навозу, лѣпше насѣнє купили, урожай лѣпшій маютъ, а другій каже:

— такъ буду орати, якъ батьки орали и буду такъ сѣяти, якъ давнѣйше я сѣявъ.

Щожь отже єсть поступъ?

Єсть се корыстованє зъ науки и досвѣду иншихъ людей. Иншѝ научили ся будувати выгôднѝ домы, ѣздити желѣзницями, читати книжки, отжежь мы зъ сего корыстаємо и учимо ся робити такь якъ се иншѝ роблятъ.

Другѝ люди выпробували и переконали ся, що лѣпше дѣти выховувати безъ битя и лаяня, — и се єсть поступъ въ выховуваню.

Однакъ зъ поступомъ треба обходити ся дуже осторожно. Суть дорогѝ и святѝ памятки, котрыхъ покидати и о котрыхъ забувати не вôльно. Суть дорогѝ и святѝ серцю звычаѣ, котрѝ поступъ муситъ ушановати.

Єсли поступъ впроваджує комины до хатъ, отвирає вôкна, усуває гноѣвку зъ передъ порога и т. д, то не каже вôнъ закидадати народне убранє, запоминати гарнѝ пѣснѣ и высмѣвати давнѝ звычаѣ и обряды.

До порога хаты пукає гôсть и проситъ...

— Впустѣтъ мене!

Однакъ зъ серця старыхъ, посивѣлыхъ людей вôдзыває ся тихе напôмненє:

— Не забувайте всього, що було!

Треба умѣти годити добре старе зъ добрымъ новымъ, а выполоти старе лихе, уважаючи при тôмъ, щобы нового лиха не впроваджено.

Значѣнє лѣсôвъ.

Велике єсть значѣнє и важнôсть лѣсôвъ въ господарствѣ природы. Що такъ єсть дѣйсно, переконаємо ся, єсли застановимо ся надъ становищемъ, яке лѣсы занимаютъ взглядомъ природы, взагалѣ взглядомъ людей и звѣрятъ. Лѣсы суть корыстнѝ передовсѣмъ для самои природы. Розкинены мѣсцями по поверхнѣ землѣ, неначе величавѝ повнѝ краснѝ палаты, суть они єи найгарнѣйшою прикрасою. Безъ нихъ земля представляла бы видъ нудный, пустый и сумный, якъ горяча пустыня Сагары або снѣжнѝ околицѣ пôвночи.

Головна корысть лѣсôвъ лежитъ въ тôмъ, що они задержуютъ вогкôсть и вôдсвѣжаютъ воздухъ. Лѣсы втягаютъ въ себе много дощевои воды и тымъ способомъ удержуютъ станъ воды а при тôмъ вытворюютъ пару зъ котрои вытворюютъ ся хмары, котрѝ зновь зсылаютъ необхôдный для землѣ дощь. Найважнѣйшою однакъ ихъ заслугою єсть очищованє нашого воздуха вôдъ шкôдливыхъ газôвъ. Угляный квасъ, що походитъ зъ людскихъ и звѣрячихъ легкихъ, зъ коминôвъ мешкань и фабрикъ, а котрый дуже шкодитъ организмамъ, дерева той квасъ втягаютъ въ себе, а выдаютъ кисень, такъ дуже потрѣбный до удержаня людского и звѣрячого житя.

Значѣнє лѣсôвъ єсть велике и для чоловѣка. Они упрiємняютъ єму житє на землѣ, причиняютъ ся до єго здоровля и даютъ єму въ лѣтный день пожаданый холодъ. Лѣсы даютъ дерево на опалъ, на хаты и на выробъ рôжныхъ знарядôвъ и т. д Щожь зробивъ бы чоловѣкъ въ зимѣ безъ дерева и якъ мешкавъ бы, бо такъ камениця якъ и лѣпянки не обôйдутъ ся безъ дерева. Дерево иде на будову кораблѣвъ, много дерева зъуживаютъ копальнѣ и фабрики. А кôлько то дерева иде на мосты, кладки млывы, знаряды домашнѝ, рôльничѝ и господарскѝ. Але не конецъ тому. Даютъ они деревный уголь, потрѣбный конче для ковалѣвъ и слюсарôвъ. Даютъ попѣлъ до выроблюваня лугу, живицю, смолу. Даютъ лико до выробу линвъ, кошикôвъ и капелюхôвъ Даютъ дальше гôркѝ лѣкарства на рôжнѝ хоробы якъ хинину и т. д.

Сутъ они конечнѝ и для звѣрятъ. Они тамъ пробуваютъ, а буйна рослинность дає имъ обильну поживу. Великѝ звѣрята, тьма птиць и комахъ має тутъ пристановище: ту родитъ ся и умирає.

За тѝ корысти, якѝ даютъ намъ лѣсы мы повинны старати ся о ихъ удержанє и плеканє Не треба ихъ нищити зъ шкодою для себе и жiючихъ, але належитъ садити лѣсы тамъ де ихъ нема зъ взгляду на будучѝ поколѣня.

Нашѝ илюстрацiи.

Змѣна престола въ Англiи.

Въ маю померъ Едвардъ VII. Померший король уродивъ ся 9. листопада 1841 р. та вступивъ на англiйскiй престолъ передъ девятьми роками, по смерти своєи матери Викторiи. Якъ шѣстьдесятьлѣтный мущина вступивъ на престолъ и зазначивъ ся вôдразу якъ першорядный политикъ, на котрого свѣтъ глядѣвъ зъ подивомъ. Єго заходами Англiя навязала союзъ зъ Францiєю, Iшпанiєю, Японiєю та дружнѝ зносины зъ Италiєю та Росiєю.

На англiйскiй престолъ вступивъ теперь єго сынъ Юрiй V. а дня 9. мая зложивъ вôнъ присягу и зôставъ проклямованый королемъ. Такъ король, якъ и королева тѣшатъ ся въ краю великою любовiю народа.

Здобуванє воздуха.

Минувшiй вѣкъ давъ людскости желѣзницѣ, а зъ початкомъ сего вѣку можна сподѣвати ся нового перевороту въ области льокомоцiи, и якъ мы теперь ѣздимо поѣздами, такъ будуче поколѣнє буде ѣздити безпечно бальонами, чи аеропланами, чого и мы можемо єще дочекати ся. По крайнôй мѣрѣ кажутъ намъ такъ припускати тѝ скорѝ и незвычайнѝ успѣхи въ воздушнôй плавбѣ, якихъ свѣдками єсьмо вôдъ недовгого часу.

Ктожь передъ пôвтора рокомъ бувъ-бы сподѣвавъ ся, що до Англiи можна буде дôстати ся иншою дорогою, якъ морскою? Однакъ сего дѣла доказавъ Французъ Блєрiй на своимъ аеропланѣ. Ктожь бувъ бы подумавъ, що чоловѣкъ перемѣнитъ ся прямо въ птицю, и свобôдно буде буяти понадъ вершками высокого, снѣгомъ покрытого Монблянкъ? А прецѣ и се стало ся за приводомъ капитана Спельтерини.

Нынѣ давнѝ надѣѣ людскости здѣйсняютъ ся, чоловѣкъ опановує воздухъ чимъ разъ бôльше и певнѣйше, а хочь до идеалу безпечного и свобôдного плаваня въ воздусѣ єще досить далеко, то єсть надѣя, що вкоротцѣ людскiй невтомимый умъ поборе и тѝ трудности тымъ бôльше, що цѣлый рядъ людей, вôдданыхъ цѣлковито воздушнôй плавбѣ працює безупинно надъ улѣпшенями воздушнои комуникацiи.

Бальоны и аеропляны — се два вôдмѣннѝ типы середникôвъ воздушнои плавбы, котрѝ на разѣ взаимно себе доповнюютъ. Рôжнятъ ся они головно мѣжь собою тымъ, що бальоны наповненѝ газами, лекшими вôдъ воздуха, тымъ самимъ уносятъ ся въ гору, въ противеньствѣ до аеропланôвъ, котрѝ, будучи тѣлами тяжшими вôдъ воздуха, уносятъ ся на нерухомыхъ площинахъ, неначе на крылахъ, тягненѝ напередъ шрубою, котру обертає моторъ. Рѣжнятъ ся они дальше тымъ, що коли аероплянъ вымагає безперестанно кермованя и напруженои уваги, залежитъ вôдъ доброго функцiонованя мотору, єсть менше безпечный и коротше можна уносити ся на нѣмъ въ воздусѣ, та коли може помѣсити що найбôльше 3 особы, а деколи лише одну, то бальоны суть пôдъ тымъ взглядомъ о много хосеннѣйшѝ и безпечнѣйшѝ, позваляютъ свобôдно и безпечно уносити ся въ воздусѣ, та могутъ помѣстити бôльше число людей. Слабою однакъ стороною

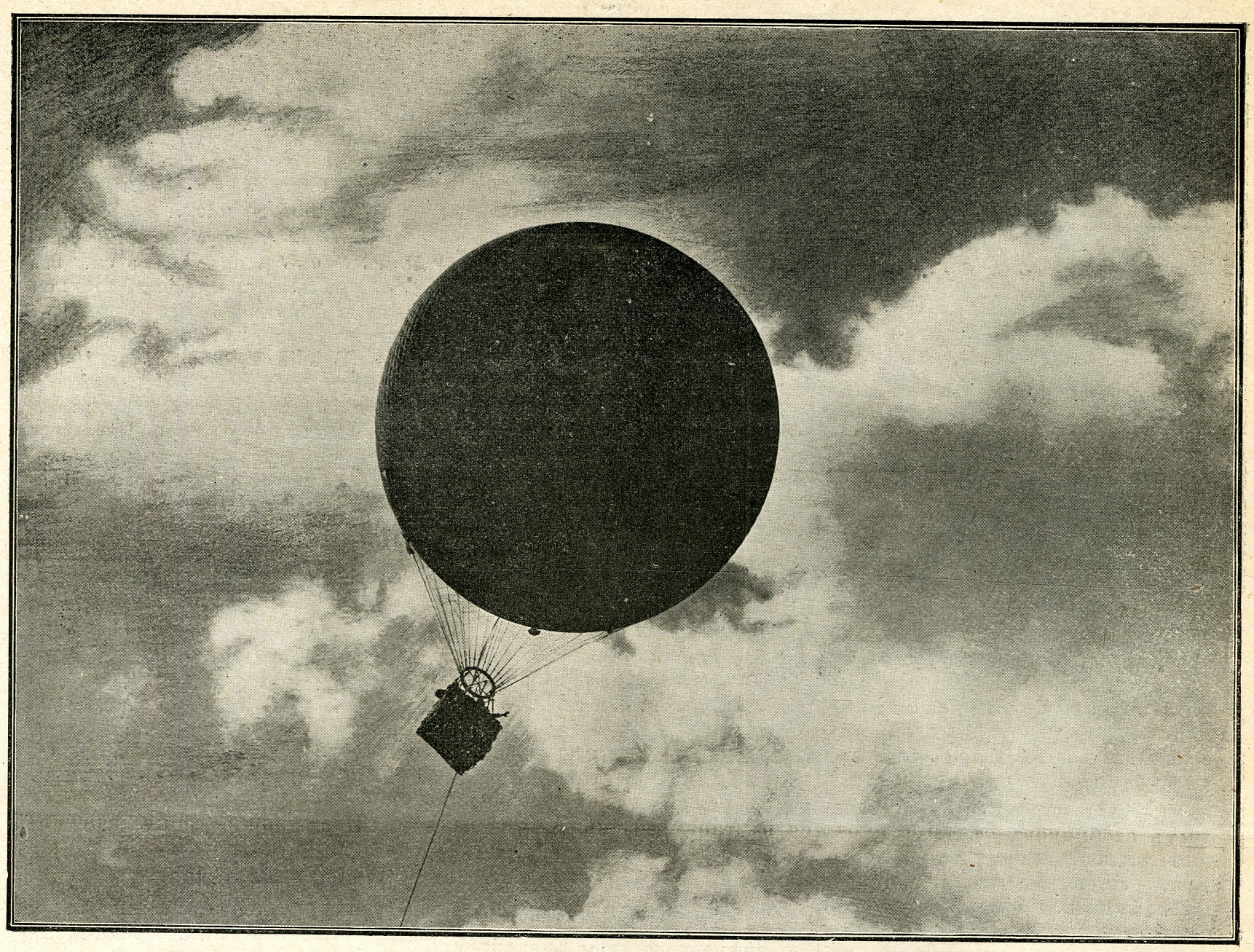

Бальонъ у воздусѣ.

ихъ єсть менше довôльне кермованє ними.

Бальоны дѣлятъ ся на бальоны безъ кермы и зъ кермою. Першй суть виду кулѣ, другй суть подовгастй. Якжежь ихъ выробляютъ?

Матеріяломъ бальонôвъ єсть звычайно спеціяльный кавчукъ званый парагумою, котрою гумує ся тканину, що складає ся зъ шитыхъ кусникôвъ, котрй надаютъ бальонови видъ кулѣ або цигара. У споду бальона знаходитъ ся отвôръ, котрымъ впускає ся газъ и котрый єсть отвертый а то зъ тои причины, щобы бальонъ при бôльшôмъ объємѣ газу не пукъ.

Кермованє при свобôднôмъ кулистôмъ бальонѣ єсть можливе въ напрямѣ прямовѣснôмъ а то въ гору, черезъ выкиненнє баласту, звычайно пѣску и въ долину, черезъ отворенє горѣшнои кляпы, котрою выходитъ газъ. Пôдъ бальономъ находитъ ся причепленый кôшь, до котрого сѣдаютъ пасажиры.

Илюстрація наша представляє свобôдный бальонъ (безъ кермы), якъ взноситъ ся въ воздухъ.

Мова малпъ.

Вже вôдъ давенъ давна люди звертали бачну увагу на спôсôбъ взаимного порозумѣня мѣжь звѣрятами, а найбôльше звертала на себе увагу „мова“ малпъ. Выслѣди були недоконче вдоволяючй; доперва Гарнеръ впавъ на гадку приноровити до тои цѣли фонографъ (прирядъ що вôддає голосъ). При помочи того приряду збиравъ вôнъ голосы малпъ, розслѣджувавъ ихъ и порôвнувавъ, середъ якихъ обставинъ були проголошуванй, або высказуванй. Въ короткôмъ часѣ удало ся тому ученому дослѣдникови зôбрати поважну скôлькôсть фактôвъ, на пôдставѣ котрыхъ дôйшовъ до дуже цѣкавыхъ заключень. Удало ся єму зъ великою правдоподôбностію вôдгадати значѣнє девяти малпячихъ голосôвъ. Деякй зъ нихъ вôдповѣдно до вымовы, маютъ по два и три значѣня зъ чого выходитъ, що словарецъ малпячій може мати около 25 слôвъ. Гарнеръ дôйшовъ до заключеня, що пожива, чи страва суть середоточкою, довкруги котрои обертає ся цѣле житє малпъ, и що выраженє на означенє ѣды муситъ бути найважнѣйшимъ. Осôбне выраженє означає „питє“, осôбне „погоду“ и „непогоду“,

дальше „любовь“ въ значѣню великои пріязни и ажь три выраженя зъ ознакою „тревоги“ „нападъ“ або „перестрахъ“. Гарнеръ вывчивъ ся при помочи фонографу вымовляти рôжнѝ малпячѝ слова и одержувавъ на нихъ вôдповѣди. Рôжнѝ роды малпъ говорятъ рôжными языками и можутъ ихъ взаимно вчити ся одни вôдъ другихъ черезъ взаимнѝ зносины. Мова шимпансôвъ єсть найлѣпше розвинена. Здôбнôсть до мовы спричиняє головно будова черепа и мова єсть тымъ совершеннѣйшою, чимъ кутъ лиця (вôдъ чола, черезъ пôдставу носа до ушного отвору) єсть бôльше отвертый. Головнѝ вôдрухи мимики суть спôльнѝ малпамъ и людямъ. Киванє головою, потакуюче и заперечаюче єсть у малпы таке саме якъ и у людей. Малпы навѣть смѣютъ ся, хотяй не такъ выразно, якъ люди. Малпы розумѣютъ дуже добре рухи лиця а чоловѣкъ може вôдгадувати мимику малпъ. Дослѣды Гарнера дадутъ ся уняти въ слѣдуючѝ высновки и заключеня: Голосы выдаванѝ малпами суть довôльнѝ, попередно добре розваженѝ и артикулованѝ. Завсѣгды суть спрямованѝ до певныхъ осôбнякôвъ зъ тымъ намѣромъ, щобы могли бути понятыми. Малпы своимъ поступованємъ и способомъ представленя всказуютъ на се, якъ бы були свѣдомѝ того, що хочутъ при помочи голосу высказати. По высказаню своєи гадки ожидаютъ неначе вôдповѣди а наколи єи не одержуютъ, часто повторюютъ тѝ самѝ высказы. По найбôльшôй части дивлятъ ся на того, до кого говорятъ. Противно не выдаютъ жадныхъ голосôвъ, коли суть самѝ, або коли чимсь занятѝ, лишень тодѣ, коли ктось (малпа чи чоловѣкъ) кто єѣ може зрозумѣти єсть присутный. Розумѣютъ голосы иншихъ малпъ тои самои породы и вôдповѣдаютъ имъ знаными выразами. Той самый голосъ означає у нихъ ту саму рѣчь и на него рôжнѝ малпы того самого рода вôдповѣдаютъ въ той самъ спосôбъ. Голосъ выдаютъ при помочи голосницѣ (голосового знаряду) а модулюютъ єго при помочи зубôвъ, губъ и языка, зовсѣмъ якъ чоловѣкъ.

Мова малпъ безперечно має прикметы и знамена мовы людскои, а що ступѣнь розвою мовы завысимый передовсѣмъ вôдъ интелигенціи, проте нѣчо дивного, що мова та єсть менше розвинена вôдъ мовы людей, хотяй бы культурно дуже а дуже мало розвиненыхъ.

Жнива.

Велика и чудесна въ природѣ хвиля зближає ся. На струнких колосахъ, въ золотистыхъ ланахъ, пôдъ жаромъ сонця, середъ шепоту вѣтромъ филюючихъ колосôвъ, дозрѣває зерно збôжа.

Вôдъ много-много вѣкôвъ рôкъ рôчно все то само, а однакъ думаючій чоловѣкъ щорôчно зъ подивомъ споглядає на чудо Боже, що зъ дрôбного зерна рослину выпроваджає, що зъ одного зерна родитъ много.

По жнивахъ зерно мовь мертве спочиває. Вôдтакъ кинено єго въ землю, прикрыто нею — а пôзнѣйше будитъ ся въ нѣмъ поволи житє. Пучнѣє, цѣкаво рожеву головку выставляє, а вкоротцѣ рожева краска перемѣняє ся въ гарну зелень, и чимъ разъ бôльше росте и росте. Але ось вже зближаютъ ся осѣннѝ вѣтры. Молода та рослинка неначе бы знала, що морозъ и лѣдъ мôгъ бы знѣвечити єи молоде житє — перестає рости. Скоро покриває єи бѣлый снѣгъ и зновь розпочинає зимовый сонъ.

Доперва коли пôдъ подувомъ весняного тепла снѣги стоплятъ ся и коли мати землиця розôгрѣє и роспеститъ своимъ лономъ рослинку, зновь нове вступає въ неи житє.

Въ очахъ майже росте. Вже высоко взноситъ ся. За хвилю колосъ хитає ся на нѣй просто пôднимаючи ся до неба.

Скоро однакъ смирно похиляє ся до землѣ, обтяженый зерномъ щоразъ то богатшимъ. Правдиве богатство єсть завсѣгди смирне, горде єсть пустымъ колосомъ, хотяй бы умѣшенымъ въ золотôй оправѣ.

Цвитутъ ланы. Дивный запахъ знимає ся надъ полемъ, той запахъ такъ кождому знаный, що вырôсъ середъ поля филюючого, середъ шепоту колося.

И зновь зближаютъ ся жнива. Сотки рукъ хватає за серпъ и косу. При спецѣ, безупинно остре желѣзо на землю кладе широкѝ покосы. Сотки рукъ за косарями збирає плôдъ.

Жнива — се пôдстава житя. Золотомъ наѣсти ся не можна. Жнива се тяжка хвиля працѣ для сотокъ робочихъ рукъ. Тяжка праця, але въ душѣ задоволенє по довершенôй працѣ, якъ по довершенôмъ добрôмъ дѣлѣ.

А зъ тыхъ сотокъ робôтникôвъ, що далеко за батькôвскими полями десь въ темнôй копальнѣ чорный уголь добуваютъ, що въ горячôй гутѣ желѣсо куютъ, або розтоплене у формы лиютъ — єсли Богъ давъ имъ то щастє, що молодôсть на селѣ перевели, — то они зъ жалемъ десь згадуютъ: „Тамъ дома певно вже нашѝ при жнивахъ, десь вже пожали, вже звозятъ“.

Бѣднѝ тѝ люди, що поза селомъ мешкаючи не знаютъ того Божого чуда дозрѣваня лану збôжевого, що не знаютъ нѣ о трудахъ, нѣ о утѣхахъ поза мурами дому и мѣста.

Щорôчно зерно вôдроджене вертає до землѣ, щобы за рôкъ зновь принести обильный плôдъ.

И въ нашѝ серця вложивъ Богъ золоте зерно и очѣкує плодôвъ. Вôнъ не хоче, щобы мы закопували нашъ талантъ, щобы спочивавъ безъ корысти и пожитку.

Прійде часъ, де зажадає вôдъ насъ рахунку.

Тожь працюймо, кождый надъ собою перше — але завсѣгды зъ гадкою о всѣхъ и всѣмъ намъ вспôльнôй цѣли въ житю будучôмъ, що розпôчне ся по жнивахъ, въ котрыхъ мы впадемо, якъ колосє пôдтяте косою смерти.

Добре слово.

„Добре слово“ — кôлькожь оно корысти принести може! Добре людске слово, що плыне зъ щирого серця, трафляє до серця другого и выкликує найкрасшѝ чувства. Єсть оно подôбне до соняшного луча, що покаже ся въ мрачный, сумный день. И наше шаре, сумне житє на довшій часъ розъяснює почуте „добре слово“.

Неразъ по рокахъ єще згадка такого „людского“ слова покрѣпляє упадаючого, додає єму вѣры у власнѝ силы, повздержує єго вôдъ розпуки. Благословенный, кто то „добре слово“ высказавъ въ вôдповѣднôй хвилѣ!

О вы, що такъ займаючо умѣєте въ товариствѣ розмовляти, чи згадаєте коли, що середъ найблизшого вашого окруженя неодинъ чекає на ваше „добре слово“? може вамъ се и на гадку не прійде. А тымчасомъ сповнюванѝ взглядомъ васъ обовязки, вôддаванѝ дрôбнѝ услуги вымагаютъ якъ надгороды „доброго слова“, и неразъ ревнôсть слабне, оду шевленє зменшує ся, добра воля замѣняє ся въ обоятнôсть, єсли ихъ не пôддержитъ вôдъ часу до часу высказане „добре слово“. Оно безперечно бôльше неразъ буде значити, чимъ дарунокъ, поданый зъ словами зимнои гречности.

Не жалуйте, мовь скупарѣ, „доброго слова“, бо оно єсть якъ милостыня: чимъ кто бôльше єи удѣляє, той самъ богатшимъ стає, бо „добре слово“, приноситъ намъ велику корысть — любовь.

Чистôсть и порядокъ.

Чистôсть и порядокъ суть найважнѣйшими условіями здоровля такъ ѳизичного якъ и душевного. Проте не належитъ ихъ уважати привилеємъ певнои части людей, не повинно ся ихъ привязувати до лѣтъ або до рода занятя, бо кождый вѣкъ, кожде заняте, кождый станъ може удержати чистôсть и порядокъ, єсли лише схоче. Рѣчь природна, що пр. коваль робôтникъ и т. д. не можутъ удержати такои чистости, якъ пр. лѣкарь, урядникъ, однакъ можна хочь два, три разы на день обмыти руки зъ бруду, поту и пороху, маючи на увазѣ те, що нечистôсть перешкаджає парованю тѣла, а що гôрше єсть она дуже пригожимъ пôдкладомъ для розвою всѣлякихъ хорôбъ.

Памятати и розумѣти треба, що чистости перестерѣгаємо не для иншихъ, а головно для себе и для власного добра. Много людей мыє ся и убирає ся чисто лише тодѣ, якъ маютъ выйти зъ хаты, а въ хатѣ ходятъ нечистѝ, брудниѝ середъ загального непорядку. Не належитъ такожь вдоволяти ся поверховною чистостію, т. є. чистостію мѣсць видныхъ, а занедбувати чистôсть цѣлого тѣла, и чистôсть бѣлизны, що вôдгриває такожь велику ролю въ плеканю здоровля. Особливо дѣти треба призвычаювати до заховуваня порядку и чистости и се єсть одною зъ важнѣйшихъ задачь выхованя. Не належитъ жалувати мыла, бо слушно оцѣнюютъ степень просьвѣты пôсля скôлькости зъужитого мешканцями дотичного краю мыла. Уважаймо и памятаймо на се, що чистôсть и порядокъ се дорога до здоровля, брудъ — се хороба.

Смерть а цивилизація.

Сполученѝ Державы въ Америцѣ мусятъ незвычайно дорого оплачувати свою цивилизацію. Тутъ рôкъ рôчно бôльше людей гине пôдчасъ мира, якъ згинуло пôдчасъ найкровавѣйшихъ вôйнъ, якѝ исторія знає. Зъ численныхъ статистичныхъ бюръ, можна зôбрати числа, якѝ доказуютъ, що Сполученѝ Державы, се правдива рѣзня, въ якій денно гинутъ тысячѣ людей. За высоко розвиненый промыслъ платитъ ся тутъ людскою кровію и житемъ.

Протягомъ року 1908 наслѣдкомъ рôжныхъ выпадкôвъ згинуло 53 513. Протягомъ послѣдныхъ 19 лѣтъ американськѝ желѣзницѣ вымордували 143.537 осôбъ, а 931.450 осôбъ покалѣчили. Отже протягомъ несповна 20 лѣтъ около миліонъ людей пало жертвою поспѣшнои комуникаціи. Пôдчасъ послѣдныхъ 17 лѣтъ въ американьскихъ копальняхъ згинуло 23.840 людей, роблячи 18 тысячъ жѣнокъ вдовицями, а 40.000 дѣтей сиротами. Тымчасомъ загальна страта въ людяхъ пôдчасъ вôйны на Кубѣ и въ Филипинахъ коштувала лише 2.000 людей. Пôдчасъ одного тôлько року тутешнѝ трамваи убили або поранили 49.000 людей. Судова статистика выказує, що въ однôмъ лише Ню-Іорку возы вбили 42 особы а 5.000 покалѣчили! Рôкъ рôчно въ Сполученыхъ Держарахъ гине около 6.000 людей въ пожарахъ. Въ американьскихъ промысловыхъ заведеняхъ рôкъ рôчно гине пересѣчно 25.000 людей а єще больше число вôдноситъ покалѣченя. При будовѣ домôвъ гине рôчно 3.000 робôтникôвъ, а 10.000 прохожихъ вôдноситъ покалѣченя. Пріємности и розрывки потягаютъ за собою 1000 жертвъ въ людскôмъ житю, не числячи покалѣчень и переѣхань, якѝ не кôнчатъ ся смертію. Около тысячъ людей гине рôчно въ наслѣдокъ замордованя.

Гарнѝ отже жнива має смерть въ Америцѣ.

Домовый лѣкарь.

Горячка.

Горячка єсть такъ загальною, що хиба нема чоловѣка, котрый бы єи не перебувъ. Чимъ єсть тота хороба и якъ ся объявляє, се означує вже сама єи назва

Горячку попереджаютъ звычайно дрощѣ, котрѝ неразъ бываютъ такъ великѝ, що хорѣ мимо теплого окрытя, трясутъ ся и дзвонятъ зубами. Майже рôвночасно зъ дрощами, або трохи пôзнѣйше розпалює ся цѣле тѣло, лице набирає краски сильночервонои, пульсъ починає скорше бити, хорый вôдчуває отяжѣлôсть, бôль головы, крижôвъ, нôгъ и бракъ вогкости языка. Дальше выступає бракъ охоты до ѣдже-кромѣ питя, сонъ єсть перерываный, пôдчасъ котрого хорый маячитъ. Высокôсть горячки и єи перебôгъ буває рôжнородный. Розрôжняємо горячку постôйну, звôльняючу и перестанкову. Звычайна теплота нормального чоловѣка выноситъ 37 степеней Цельзія. Єсли температура пôдноситъ ся, тодѣ вже єсть горячка. Пôднесенє температуры до 39^0 и до 40^0 єсть вже дуже сильною горячкою. При 42^0 и пôвъ наступає вже смерть. Высшои температуры чоловѣкъ не выдержитъ. Люди сл бшого здоровля кôнчатъ при 41^0 горячки.

До мѣреня горячки служатъ подôбнѝ приряды, якихъ уживаємо до мѣреня горячи и зимна.

Се суть такъ званй термометры. Въ тонкôй шклянноô рурцѣ находитъ ся ртуть або живе срѣбло, котре при зимнѣ корчитъ ся, а противно при теплѣ пôдноситъ ся. На рурцѣ суть назначенй передѣлки. Въ тôмъ мѣсци, де задержитъ ся ртуть, коли термометръ вложимо до воды зъ ледомъ, умѣщене єсть зеро. Коли вставимо термометръ до кипячои воды, то ртуть пôднесе ся до мѣсця назначеного 80^0 або 100^0; розходитъ ся лише о то, чи термометръ має подѣлку Ревміра (R), чи Цельзія (C.) Звычайно термометры маютъ обѣ подѣлки. На подѣлки треба уважати, бо мѣжь ними єсть значна рôжниця. Переважно уживаєся подѣлки Цельзія (C.) и такои уживаємо при мѣреню горячки.

Вертаючи до обговорюваня горячки, треба зазначити, що она звычайно попереджає якусь хоробу. Щобы горячку зменшити у хорого, найлѣпше змывати єго кôлька разôвъ на день оцтомъ змѣшанымъ на половину зъ водою. На бôль головы нѣчо такъ добре не дѣлає, якъ зимнй оклады змѣнюванй що чверть годины. Въ тôй цѣли змочує ся рушникъ въ зимноô водѣ и сильно выкручує ся.

Хорыхъ на горячку найлѣпше живити молокомъ, легкимъ чаємъ, а уникати треба тяжко стравныхъ рѣчей, якъ хлѣба, сыра, картофлѣ и и.

Вѣдомости.

Вôдъ Администрациі. Просимо о вырôвнане залеглостей и о уплату пренумераты на нашй выдавництва „Посланникъ“ и „Книжочки мисійнй“. Просимо докладно прочитати нашь анонсъ о Календари „Посланника“ на 1911 рôкъ.

Запакованй люди. Колибъ мы всѣхъ 1580 милiонôвъ людей, що жiютъ на земли, хотѣли запакувати до однои великои скрынѣ, а въ нѣй для одного чоловѣка дали мѣсце два метры довжины, 1 метръ ширины и пôвъ метра высоты, то якъ велика була бы тодѣ кожда грань тои скрынѣ? Якъ бы кожда грань була 1165 метрôвъ довга, то скрыня була бы вже за велика. Тодѣ можна бы єще звышь милiонъ людей бôльше запакувати до неи. Коли бы мы для кождого чоловѣка замѣсть одного метра ширины, вызначили лишь двѣ третины метра, то можна вы всѣхъ людей на свѣтѣ запакувати до скрынѣ, котрои кожда грань була бы 1.000 метрôвъ довга. Всѣхъ людей на свѣтѣ можна бы длятого запакувати въ одинъ гранный або кубичный кильометръ.

Найбôльше працьовитый народъ се Китайцѣ. Мало котрый народъ такъ мало потребує сну до житя, якъ они. Єсли бы ночѣ не було, то Китайцѣ працьовали бы по 20 годинъ денно. До того посѣдаютъ надзвычайну терпеливôсть и длятого кожду рѣчь выконуютъ старанно, добре и на часъ. Безъ сеи прикметы не могли бы Китайцѣ половины своихъ мешканцѣвъ выживити, бо край сей єсть на свѣтѣ найбôльше замешканый.

Найстарше вино на свѣтѣ. На послѣднôмъ засѣданю парискои Академіи представивъ професоръ Юліянъ фляшку вина, котрого вѣкъ обчисляютъ на 1500 лѣтъ. Запечатану фляшку знайдено на давнôмъ римскôмъ кладовищу недалеко Бордо. Видъ начиня и мѣсце, де єи знайдено кажутъ припускати, що вино походитъ зъ V вѣка передъ Христомъ.

Дивоглядъ дитина. Въ Илинцяхъ, снятиньского повѣта, уродило ся недавно одному господареви дивне дитя. Голова у того дитяти незвычайно велика зъ грубымъ рубцемъ черезъ цѣлу чашку, а крôмъ однои пары звычайныхъ ухъ, ще одна зъ заду головы Почавши вôдъ клубôвъ роздѣлювало ся тѣло на двѣ пары нôгъ звычайнои величины. Дитина жила двѣ годины и якъ каже єи мати, права часть була мертва, доперва пôзнѣйше и лѣва перестала жити. Мати сеи дитины жiє.

Глухонѣмый престолонаслѣдникъ. Въ Мадритѣ, столицѣ Испаніи, запанувало въ двôрскихъ кругахъ велике пригнобленье зъ тои причины, що престолонаслѣдникъ, хотяй має вже 3 роки, нiчо не говоритъ и не чує. Лѣкарѣ высказались, що они тутъ ничого не можутъ порадити.

Алькоголь а очи. Лѣкарѣ доказали, що алькоголевй напитки маютъ лихй наслѣдки на очи. Пiяки попадаютъ въ дальтынизмъ се єсть не розпôзнаютъ красокъ до того степеня, що всьо представляє ся имъ въ зеленôй красцѣ. До сего доводитъ паралижь очного нерва.

Примѣръ до наслѣдуваня. Вôдъ червця 1907 заведено въ мѣстѣ Монъ въ Бельгіи таку установу, що кожда новонароджена дитина зъ бельгійскихъ родичѣвъ заразъ по народженю дôстає вôдъ громады книжочку на вложеный вôдъ ощаднôсть одинъ франкъ. Родичѣ можутъ вôдтакъ вкладати дальшй ощадности для дитины, можутъ однакъ въ потребѣ тй ощадности вытягнути, однакъ дарованый громадою одинъ франкъ остає на книжочцѣ, якъ довго дитина жiє. За примѣромъ мѣста Монъ пôшло 45 нншихъ громадъ, при чѣмъ горожане тыхъ мѣстъ незвычайно вдоволенй. На основѣ того досвѣду поставивъ радный французского мѣста Марсилiи, Ростенъ, 25 цвѣтня 1908 р. внесенє, щобы рада мѣста дарувала кождôй марсилiйскôй дитинѣ таку саму книжочку ощадности. Рада мѣста приняла се внесенє дуже радо Можна сподѣвати ся, що такъ дѣти якъ и родичѣ, маючи книжочку щадничу на 1 франкъ, будутъ мати и интересъ и заохоту вкладки збôльшати и тымъ розбудитъ ся середъ суспôльности змыслъ до ощадности. Кобы то нашй люди пôшли слѣдомъ бельґійскихъ та французскихъ громадъ, то може не одинъ гôрко запрацьованый сотикъ, якiй въ день уродинъ дитины выдасть ся на горѣвку и иншй непотрѣбнй рѣчи, вплынувъ бы на щадничу книжочку и ставъ бы початкомъ власного майна новонародженои дитины.

Найбôльше часописей має Нѣмеччина. Теперъ выходитъ тамъ 5.500 газетъ зъ якихъ 800 єсть щоденныхъ. Англія має 3000 газетъ, а зъ нихъ єсть 809 щоденныхъ. Франція має 2.819 часописей, зъ чого четвертина припадає на дневники. Бельгія має близко 1.900 выдавництвъ. По нѣй идутъ Австрія, Ишпанія, Росія, Грецiя и Швайцарія. Японія має 1.500 газетъ. Въ Африцѣ есть 200 газетъ, зъ чого 60 припадаэ на Єгипетъ. Въ сполученыхъ Державахъ въ Америцѣ єсть нѣ меньше, нѣ бôльше, тôлько 13.500 рôжныхъ часописей.

Мати Божа а льотерія. Въ Неаполю, въ Италiи по причинѣ торжественного свята Мадонны del Carmine, поставили тамошнй бѣдаки на льотерію числа скомбинованй зъ лѣтъ и зъ важнѣйшихъ подѣй житя Матери Божои. Числа тй выйшли всѣ, а льотерія муситъ теперь выплатити 6 милiонôвъ лиръ. Можна собѣ представити радôсть Неаполитанцѣвъ. Убогй дѣльницѣ освѣтлено торжественно, на улицяхъ забавы, въ день процесiи а при колектурахъ такiй натовкъ, що выплачено доперва часть выграныхъ грошей. Порядокъ удержує жандармерія и полиція.

Пожиточнй птицѣ а гусеницѣ. Якй шкоды приноситъ выбиране зъ гнѣзда яецъ птицѣ, найлѣпше можна побачити зъ слѣдуючого примѣру: Хлопецъ, що нищитъ гнѣздо птицѣ, въ котрôмъ мѣстило ся 5 яечокъ, або молодыхъ пташенятъ спричинює то, що множество гусениць лишає ся при житю, котрй пôшли бы на кормъ тыхъ пташенятъ, бо родичѣ ихъ зносятъ пересѣчно для кождого молодого 50 гусениць, мухъ, або комахъ. На добу выносило бы то 250, а черезъ 30 день 7.500 комахъ чи гусенинь. Кожда гусеница нищитъ щоденно тôлько цвѣтôвъ и листя, кôлько сама важитъ. Єсли пріймено, що така гусеница зъѣсть лише 3 цвѣтки на добу, зъ котрыхъ було бы 3 овочѣ, то черезъ 10 день зъѣсть 30 овочѣвъ въ цвѣтахъ, а 7.500 гусениць за цѣлыхъ десять день зъѣсть 225 тысячъ цвѣтôвъ або овочѣвъ. А кôлько такихъ хлопцѣвъ єсть, що нищутъ гнѣзда птиць.

Видимо отже, що числа тй суть досыть переконуючй и що належитъ дѣти поучити, щобы такъ великои шкоды не робили.

У вôйску.

Фельдвебель: „Рекрутъ Микетюкъ, ты якъ обернувъ ся?“

Микетюкъ: Пане фельдфебель, я гадавъ...

Фельдвебель: Тихо дурню, завтра до рапорту, щобы ты знавъ, що машерує ся ногами а не гадками. То ты думаєшь, що я фельдфебель вôдъ гадокъ?.

Мудрый сынъ.

Приходитъ жовнѣръ на вôдпустку до дому и розсказуе, що у нихъ въ касарнѣ обѣдаютъ о одинайцятôй годинѣ. Официры обѣдаютъ о годинѣ першôй, а обершты ѣдятъ обѣдъ о шестôй годинѣ.

— А коли ѣсть обѣдъ панъ генералъ? — пытає стара мати.

Що вы мамо знаєте, каже сынокъ, панъ генералъ обѣдає ажь на другій день.

Якій будь, лишь щобы старшій.

— Стефане, чи то правда, що вашъ сынокъ при войску „старшимъ“.

Стефанъ: „А правда. Передше пуцувавъ коня пана капраля, а теперь пуцуе вже кобылу пана фѣрера!“

— „Га, каже кумъ, славити Господа, що дослужився ся саржи“.

Якъ то цыганъ косивъ.

Наймивъ ся разъ цыганъ у богача на косовицю. Наѣвъ ся добре рано дома, тай пôшовъ въ поле зъ косарями. Повыймали косы, а цыганъ каже: „Та хиба пополуднўмо вôдразу тай будемо косити“. „Пополуднўмо“ — кажутъ косарѣ“. — По полуденку, говоритъ цыганъ: „Та вôдпочиньмо трохи!“ — Вôдпочали. — Та хиба ще й попôдвечеркуймо — радитъ цыганъ. — Попôдвечеркували, полягали — спятъ до вечера. Вечеромъ пôшли до богача. Покосили? — пытає богачъ. „Покосили“ — вôдповѣдає цыганъ, але мы такъ помучили ся, що належало бы ся намъ дати ще й сала по трохи“ — Е, давати вамъ ѣсти, пити та ще и сала! То за богато! — каже богачъ.

А цыганъ на се: „Не хочете дати сала, то абы вамъ до завтра трава назадъ встала!“ — тай пôшовъ дальше.

Выходитъ другого дня богачъ на сѣножать, а трава стоитъ не кошена. „И не лѣпше було цыганови дати сала — подумавъ богачъ — а такъ теперь треба зновь наймати косарôвъ.

Одинъ баранъ бôльше.

Ишла улицею череда овецъ. Въ тôмъ надъѣхавъ бричкою панокъ зъ мѣста, вгнавъ ся въ середину череды, казавъ станути своєму фѣрманови и зъ насмѣшкою пытає пастуха: А що сыну, не переѣхавъ я тобѣ якого баранця, подивино ся, чи не бракуе?

Пастухъ: О, зовсѣмъ не бракуе, менѣ здає ся навѣть, що одного маю бôльше...

Взглядъ.

Глухій стає передъ судомъ, обжалованый о тяжку провину. Єго адвокатъ боронитъ такъ:

— Прошу ласкаво увзгляднити, що то чоловѣкъ глухій, отже передъ выповыенємъ проступку не мôгъ чути голосу совѣсти.

Ясно.

Судія: Скажи менѣ чоловѣче, чому ты найшовши мошонку зъ 20 коронами не вôднѣсъ єи зъ грѣшми на полицію?

Обжалованый: Бо се було по пôвночи.

Судія: То треба було рано вôднести.

Обжалованый: Ба, та рано мошонка була вже порожна. Шкода було ходу.

Въ менажеріи.

— Дивись мужу, якъ той медвѣдь весело танцюе.

— Та чомужь єму не танцювати? Вôнъ прецѣ не жонатый.

Любитъ говорити.

Судія: Ваша жѣнка жалуе ся, що вы до неи нѣ слова не хочете промовити. Се чому?

Обжалованый: Та се правда, бо не хочу єи перерывати въ говореню.

У годинникаря.

— Що за хорошій годинникъ! А чи добре иде?

— Не то що добре иде, але летитъ! Теперь шеста година, а вôнъ показуе девяту.

Въ хайдерѣ.

— Мошку, три разы три, то кôлько буде?

— Одинайцять.

— Дурный!

— Ни то тринайцять.

— Зле, сѣдай.

По науцѣ Мошко пытає ся товарища:

— Янкель, кôлько то буде три разы три?

— Девять.

— На певно?

— Такъ єсть.

— Ни, яке то наше бельферъ гой. Я давало єму одинайцять, пôдлицитовало до тринайцять, а оно не хотѣло брати.

Добре рахувавъ.

Одному селянинови вкравъ злодѣй чоботы. Вкоротцѣ злодѣя выкрыли и справа пôшла до суду. Въ судѣ пытаютъ селянина кôлько хоче вôнъ, щобы єму заплативъ злодѣй за тѝ чоботы. На се каже селянинъ: „Та то прошу свѣтлого суду такъ було: якъ я ихъ купивъ, то заплативъ 6 римськихъ, два разы золювавъ по 8 шустокъ то маємо 7 римськихъ и 30 дуткôвъ, а дававъ доних прищѣпку за 10 дуткôвъ то разомъ маѣ менѣ заплатити 7 римськихъ и 40 дуткôвъ.

Причина.

Священникъ до недовѣрка:

— Чому ты не вѣришь въ пекло?

— Нема дурныхъ, бо єсли бы я вѣривъ въ пекло, то я першій мусѣвъ бы тамъ ити.

Въ школѣ.

Учитель: Якъ называємо воды окружаючій землю, зобранй въ одно мѣсце?

Ученики: Морями, океанами.

Учитель: А скажи но Лейбусь, якъ называємо воду и землю разом?

Лейбусь: Землѣ и вода разомъ то... то буде болото.

Не зрозумѣла.

— Но люба жѣнко, я вже убезпечивъ ся на случай смерти.

— О, ты все лише о собѣ памятаєшь.

Въ аптицѣ.

Аптикарскій практиканъ:

— Що се за лѣкъ въ тôй фляшцѣ безъ написи?

Аптикарь: Чудесне лѣкарство. Оно дає ся все тодѣ, коли годѣ рецепту перечитати.

При науцѣ ѣзды на кони кричитъ капраль до одного незграбного вояка: „Гей ты, фафлюхтеръ! Злѣзь но зъ коня на землю и подиви ся, якъ ты на тôмъ кони сидишь! Ехъ, офермо!“

Помежи лѣкарями.

I. — Но якже має ся тамъ твôй новый пацієнтъ?

II. — Яко тако! Властиво я не знаю, що єму бракує, але лѣкарство я єму записавъ, а хороба поволи сама покаже ся.

На лекціи религіи.

Священникъ: Чи знаєте дѣтоньки за що Господь Богъ выгнавъ нашихъ прародичей зъ раю?

Дѣти: Бо крали яблока.

Такожь талантъ.

— Не понимаю, якъ можешь такъ много пити?

— Я самъ не знаю... Але се здаєсь вже вродженый талантъ.

Такожь новина.

— А то небоже, вчера шандаръ взявъ молоду просто вôдъ слюбу.

— А то чому?

— Бо оженивъ ся зъ нею.

Знає ся на гречности.

Мужъ: А що, була ты у доктора?

Жѣнка: А була.

Мужъ: И щожь тобѣ сказавъ?

Жѣнка: А дай менѣ спокôй. Та казавъ собѣ показати языкъ.

Мужъ: А ты що на те?

Жѣнка: Я не показала, бо най знає, що и селянка знає ся на гречности.

Непорозумѣнє.

У лѣкаря чекає кôлька хорыхъ осôбъ, а межи ними находитъ ся швецъ зъ рахункомъ, котрого лѣкаръ не плативъ въ протягу кôлькохъ мѣсяцѣвъ. Входитъ лѣкаръ и пытає:

— Кто зъ васъ чекає найдовше?

Схопивъ ся першій швецъ и крикнувъ:

— Я, пане докторъ, чекаю вже девять мѣсяцѣвъ на мой грошѣ.

У цирулика.

До одного жидка цирулика зайшла одного разу одна женщина, щобы вырвавъ єи зубъ. Цируликъ выторговавши свою цѣну за трудъ, заложивъ заржавѣлй клѣщѣ, обтерши ихъ зô взглядôвъ гигієничныхъ долѣшною полою обридливо брудного халата, хопивъ за зубъ, потягнувъ, але не вырвавъ.

— Видите панѣ — каже — то такъ давно рвали зубы.

Закладає опять клѣщѣ и уриває лишь кусокъ зуба.

— Такъ зновь рве тамтой другій цируликъ на розѣ. Де єму братись до такого дѣла.

Закладає клѣщи третій разъ, вырыває остаточно решту зуба и каже урадованый:

— А такъ, проше панѣ, то я рве!.. А зой!..

Жерело довговѣчности.

— Представляю тобѣ друже сего старця — говоритъ одинъ пріятель до другого. — Числитъ вôнъ повныхъ 90 лѣтъ, трудитъ ся постôйно, а здоровъ якъ рыба.

— А чимъ занимає ся вôнъ — пытає другій.

— Вôнъ єсть коминяремъ.

— Еге, брате, то и не дивно, що вôнъ такъ довго жіє.

— Чому?

— А такъ, хиба самъ признаєшь, що вуджене мясо довше тримає ся чимъ свѣже.

Въ корчмѣ.

— Арендарко, а де вашь чоловѣкъ? — пытає селянинъ.

Арендарка: Вôнъ сидитъ на „покутѣ“.

Селянинъ: А ктожь єму умеръ?

Арендарка: Померти, никто не померъ, однакъ паны попросили єго до мѣста и за хлопску шкôру посадили єго въ криминалу на „покуту“.

Межи жидами.

Грали жиды въ карты и наразъ трафивъ одного зъ нихъ „шлякъ“ т. зн. вôнъ дôставъ серцевый ударъ и упавъ неживый. Радятъ жиды, якъ донести о тôмъ єго женѣ, щобы она не перелякалась, ажь на конецъ высылаютъ найштудернѣйшого жидка зъ помѣжь себе.

— Знаєте що? каже вôнъ — вашь Мошко грає въ карты и програвъ вже 3 короны!

— Нехай єго „шлякъ“ трафитъ — крикнула жидôвка.

— Ну, ну, єго вже и трафивъ, вже єго несутъ! — крикнувъ жидокъ, радый, що штука удалась.

Выповѣдженє службы.

Приходитъ жидъ до рады повѣтовои и каже:

— Прошу пана секраты, у насъ въ селѣ бунтація! До моєи корчмы не ходятъ, горѣвки не пютъ, до читальнѣ ходятъ, дѣти до школы посылаютъ, газеты читаютъ, вôйта-хруня скинули — якъ такъ дальше пôде, то я за правыборы не ручу и дякую за дальшу службу.

Торгъ.

Каже жидъ до жида: Жени ся зъ моєю дочкою, она має на плечахъ горбъ, но але я за то даю тобѣ десять тысячъ золотыхъ! А будучій зять каже: „А може вы маєте таку, що має два горбы, то було бы двайцять тысячь?

Чесна громада.

Вôйтъ Хруневичь, заступникъ Выпивайко, писарь Брешкевичъ, присяжный Корчемный, арендарь Пявкесъ, а панъ дѣдичь Патріотникъ, та и гробаръ Поховайко, сторожь нôчный Заливайко, а де тôлько чесныхъ зобрало ся — тамъ громада якихъ мало!

Въ касарнѣ.

— Срульку, ты якъ выйшовъ на екзецирку, а гверъ де? кричитъ капраль!

Пане капраль, мельдує Срулько, — нынѣ шабасъ, а жидамъ въ шабасъ дручкôвъ носити не вôльно

Товариство взаимныхъ обезпечень

Телефонъ 788. | Конто щадниць почтовои 25.261.

„Днѣстеръ“

у Львовѣ, ул. Руска ч. 20 (власный дѣмъ).

Пріймає обезпеченя будынкѣвъ, збѣжа и знарядѣвъ господарскихъ вѣдъ шкѣдъ огневыхъ, пѣдъ корыстными условями.

Числитъ умѣрковани преміи за обезпеченя.

Ликвідує шкоды **безпроволочно по пожарѣ.**

Удѣляє обезпеченымъ членамъ зъ рѣчнои надвыжки **звороты.**

За р. 1909 припадає на корысть членѣвъ звороть 10%.

Полісы „Днѣстра“ пріймає при пожичкахъ **Банкъ краєвый** у Львовѣ и въ Чернѣвцяхъ, Галицка Каса Ощадности, Руска Щадниця и иньшѝ касы ощадности.

Черезъ „Днѣстеръ“ можна асекуровати ся и житє въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ. Информациі до обезпечень удѣляютъ агенціи „ДНѢСТРА“.

Зголошеня письменныхъ господарѣвъ о агенцію пріймаютъ ся тѣлько зъ такихъ громадъ, где еще не робитъ иньшій агентъ „Днѣстра“.

Фонды „Днѣстра“ 31/12, 1909 выносятъ: Фондъ резервовый и резерва премій К. 2,146.977·— иньшѝ фонды К. 594.647·— разомъ **К. 2,741.624·—**

Канцеляріи Товариства отворенѝ для сторѣнъ **вѣдъ год. 8-ой.**

Вѣдъ 18 лѣтъ славна на цѣлу Галичину

„РИЗНИЦЯ“

торговля церковныхъ товарѣвъ поручає свои склады въ **Самборѣ, Львовѣ** (Рынокъ ч. 43), **Станиславовѣ и Перемышли** (Рынокъ ч. 11) заосмотренѝ въ пребогатый выбѣръ: **фелонѣвъ,** стихарѣвъ, **хоруговъ,** плащаниць, **иконъ** процесіональныхъ, **крестѣвъ,** чашъ, **патериць,** кивотѣвъ, **свѣтла бѣлого** и воскового, **вина,** кадыла, **книгъ** богослуж. и всякого рода инныхъ товарѣвъ церковныхъ, солидной якости и по найнизшимъ цѣнамъ.

Пріймає замовленя на **иконостасы, престолы,** амвоны, споведальниць, хоры и мальованє церквей, а старѝ ризы и сосуды до вѣдновленя; продає **заставы столовѝ** зъ правдивого и хиньского срѣбла; принимає **гроши на удѣлы и щадницю;** агентѣвъ не высылає; **цѣнники** свои и газету „Вѣстникъ торговел. Ризницы“ **высылає даромъ.**

Пѣддержуйте „Ризницу“, котра щороку роздає тысячѣ коронъ на добродѣйнѝ цѣли и на бѣднѝ церкви! Не вспомагайте тыхъ, котрѝ намъ чужѝ и ворожѝ, котрѝ лихій товаръ продаютъ за добрѝ гроши и лишь Васъ вызискуютъ!

20 лїт вже вважає ся

Катрайнера Кнайпову каву солодову за найзнаменитшій додаток до кольонїяльної кави і як середник, що заступає кольонїяльну каву там, де по причинї її забурюючих прикмет, мусить ся її заборонити. Для дїтий нема лучшого кавового напитку як чистий Катрайнер.

При його уживаню розвивають ся знаменито!

Поручаємо робѣтню церковног артисты маляря

Теофиля Копыстиньского Львѣвъ ул. Шептицкихъ ч. 18.

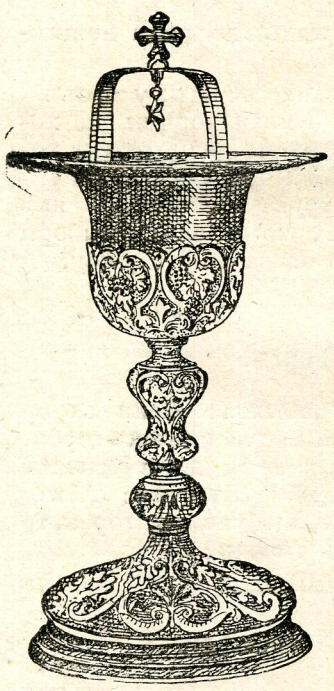

Складъ и робѣтня - - - - парамéнтѣвъ церковныхъ

ВОЛОДИМИРА УСТЕНЬСКОГО

(Давнѣйше Спожарскій и Устеньскій).

— - Львѣвъ, ул. Руска ч. 8. - —

Поручає свѣй богато заосмотреный складъ фелонѣвъ, фанъ, чашъ, монстранцій, павукѣвъ, лямпъ передъ Найсв. Дары, лѣхтарѣвъ и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ за готѣвку и на сплаты.

(На жадане высылає ся цѣнники даромъ и оплачено)

КОСЫ.

Карпаткѝ косы № 000, зъ маркою косарь зъ англійскои стали, мають товке и легке вѣстрє, котре рѣже якъ бритва найтвердшу псанку, т. є. гѣрску траву и збѣже. Косы тѝ дуже поволи зъуживаютъ ся и улекшуютъ трудъ селянина до половины. Проте кождый хлѣборобъ повиненъ косити лише карпатскими серебряно-сталевыми косами зъ маркою „Косарь“. Косы тѝ суть найлѣпшѝ въ цѣлѣмъ свѣтѣ зъ цѣсарско-королевскои фабрики

k. k. KONZ Sensenfabrik.

Довгота въ центим.	65,	70,	75,	80,	85,	90, 100.
Цѣна 1 шт. въ кор.	2·10.	2 20,	2·30.	2·40,	2·60,	2 70, 2·80.

На кождыхъ 10 кѣсъ даю одну косу даромъ и до кождои косы даю одинъ марморный брусокъ зъ найлѣпшои плыти.

Кто пришле зъ горы цѣлу належитѣсть, той отримає оплачену нами почту за косы. Кто бы не мавъ зъ горы цѣлои належитости, той нехай пришле 4 кор. якъ задатокъ. **Менше якъ 5 штукъ не посылаю.** Замовляючій мае прислати 4 кор. якъ задатокъ, бо безъ задатку не высылаємо. За кожду косу даємо ґваранцію.

Косы турецкѝ, широкѝ, вытревалѝ добре косятъ:

Довгота въ центиметрахъ	65,	70,	75,	80,	85.
Цѣна 1 штуки въ корон.	2·10,	2 20,	2·30,	2 40,	2 50.

На кождыхъ 10 штукъ даю одну даромъ безъ камѣня.

Молотки до клепаня кѣсъ и коваделко пара 2 К. **Бруски** до остреня кѣсъ 50 с. за штуку. При закупнѣ 10 штукъ дае ся одинъ даромъ. **Серпы** зъ зубами зъ англійскои стали, штука 60 с. Кто замовитъ 10 до 20 штукъ дѣстане 2 штуки даромъ.

Сукна вовняного, на покритє кожухѣвъ, на блюзы, сподне, камѣзольки, котрѝ выстарчаютъ до ходженя на 6 лѣтъ. Метеръ 8 коронъ. Сукно широке 140 центиметрѣвъ, чорне.

Вѣскъ пчельный на свѣтло церковне 5 кило 12 К и почта нами оплачена.

Прошу замовляти почтовыми переказами, щобы не тратити грошей на осѣбнѝ картки и письма.

Пишѣтъ на адресу:

АЛЕКСАНДЕРЪ КОПАЧЪ

фабричный повномочникъ ВЫЖНЫЙ СТРУТИНЪ п. Рожнѣтѣвъ.

КАЛЄНДАРЬ

„Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“ на 1911 рѣкъ.

отримаютъ даромъ, яко премію всѣ тѝ предплатники „Посланника“ котрѝ вже прислали цѣлорѣчну предплату на 1910 р. и не маютъ жадныхъ залеглостей. Кто отже хоче отримати сей нашь Калєндарь, котрый розѣшлемо нашимъ предплатникамъ **въ мѣсяци вересни** сего року, нехай якъ найскорше вырѣвнає всѣ залеглости въ предплатѣ и пришле цѣлорѣчну предплату за рѣкъ 1910.

Яко премію отримаютъ даромъ сей калєндарь всѣ тѝ предплатники „Книжочокъ мисійныхъ“, котрѝ не маютъ жадныхъ залеглостей въ пренумератѣ и котрѝ вже прислали або єще пришлютъ цѣлорѣчну предплату на **10 примѣрникѣвъ** „Книжочокъ мисійныхъ“ мѣсячно.

Тѝ, що предплачуютъ 5 примѣрникѣвъ „Книжочокъ мисійныхъ отримаютъ рѣвножь нашь калєндарь даромъ, єсли доповнятъ пренумерату до 10 примѣрникѣвъ мѣсячно.

Выдае и за редакцію отвѣчае: **Свящ. П. Пилипецъ.** Ставропигійска типографія, пѣдъ управ. Мих. Рефця.

Ч. 13. Львôвъ, 1 (14). Липня 1910. Рôкъ XXII.

ПОСЛАННИКЪ

ИЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ЦЕРКОВНО-НАРОДНЕ.

Основатель: Свящ. Л. Джулыньскій.

Посылка предплаты и всякихъ письмъ тôлько пôдъ адресою:
Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.
Львôвъ, улиця Снядецкихъ ч. 2.

„Книжочки мисійнî“ выходятъ разъ на мѣсяць

Предплата рôчна: по 10 що мѣсяця: 7 кор. 20 сот., пôврôчно 3 кор. 60 сот.—По 5 що мѣсяця рôчно: 3 кор. 60 сот., пôврôчно 1 кор. 80 сот.
ДЛЯ АМЕРИКИ 5 книжочокъ що мѣсяця 2 доляры рôчно 10 що мѣсяця 3 доляры рôчно.
Менше якъ 5 „Книжочокъ мисійныхъ“ на мѣсяць не посылає ся.

»ПОСЛАННИКЪ«
выходитъ
кождого 1. и 16. дня мѣсяця
Предплата выноситъ рôчно 4 кор. пôврôчно 2 кор.
ДЛЯ АМЕРИКИ 2 доляры рôчно.
На кредитъ не посылаєся!

Слово Боже

на спасенє и на погибель

Незвычайну вагу въ житю кождого христіянина вôдгрыває слуханє Слова Божого. Слово Боже, якъ те насѣнє зъ приповѣсти о сѣвачи, однаково буває голошене, неначе кидане на рôлю — въ серце, неоднаково однакъ єсть принимане. Рôля може бути рôжна, менше або бôльше урожайна, подôбно якъ и людске серце, але одно и друге треба управляти, щобы насѣнє выдало хосенный плôдъ. А якъ зъ одного насѣня выростає рослина, котра добре ужита єсть лѣкарствомъ, а зле ужита єсть трутиною, подôбно и Слово Боже може спасти, якъ и погубити. Застановѣмъ ся надъ першою частиною.

Слово Боже побожно и добре выслухане а застосоване въ щоденнôмъ житю єсть запорукою нашого спасеня. Єсли бы такъ не було, то Іисусъ Христосъ не научавъ бы и своихъ ученикôвъ не бувъ бы не высылавъ въ свѣтъ на голошенє слова Божого. Не бувъ бы кликавъ: „Кто має уха до слуханя нехай слухає“ (Лук. 8, 8.). „Слова, котрî я вамъ говоривъ, суть духомъ и житємъ“ (Іоан. 6,64.), каже на иншôмъ мѣсци. А св. Павелъ повѣдає, що: Евангеліе (голошенє слова Божого) єсть силою Божою на спасенє кождому, кто вѣритъ (Рим. 1, 16). Впрочѣмъ цѣла исторія людскости свѣдчитъ о спасеннôй силѣ слова Божого.

Єсть оно конечнимъ средствомъ спасеня, бо чоловѣкъ мовь та мала дитина, потребує учителя провôдника, пріятельского дорадника, безсторонного судіи въ рѣчахъ вѣры и обычаѣвъ а вкôнци потрѣбно єму не лише знати ворогôвъ, але такожь умѣти и оборонити ся передъ ними. А тымъ потребамъ зараджує слово Боже. Послухаймо якъ єго цѣнитъ св. Письмо.

„Слухаючи слова Божого мудрый мудрѣйшимъ буде (Прип. 1, 5) и, анѣ зела, анѣ плястры не уздоровили ихъ, але твоє слово, Господи, що уздоровлює всѣхъ“ (Прем. 16, 12). А Іисусъ Христосъ говоритъ: „Вôвцѣ мой слухаютъ мого голосу, и я дамъ имъ житє вѣчне и не згинутъ на вѣки и нѣкто не вырве ихъ зъ моєи руки“ (Іоан. 10, 27—28). А приказуючи ученикамъ, щобы голосили слово Боже, заповѣдає: „Кто буде вѣровати и окреститъ ся, буде спасенымъ“ (Мар. 16. 16). Св. апостолъ Яковъ выразно напоминає: Выповняйте слова а не лише слухайте, ошукуючи самыхъ себе. Бо кто слухає слово, а не выповняє, той подôбный чоловѣкови, котрый поглядає на образъ лиця свого въ зеркалѣ, бо поглянувъ на себе, вôдôйшовъ и сейчасъ забувъ, якимъ бувъ. Але кто вникне въ законъ досконалои свободы (євангельскій законъ) а при нѣмъ буде стояти, и буде выповнителемъ дѣла, той буде щасливымъ въ своимъ дѣланю (1, 22—25). А найкрасше выслов-лює ся о силѣ слова Божого ап. Павелъ, говорячи, що: Слово Боже живе и успѣшне и острѣйше вôдъ кождого меча зъ обохъ бокôвъ острого, и проникає ажь до роздѣленя душѣ и духа, ставôвъ и мозкôвъ и розпôзнає замыслы и думки серця (Євр. 4, 12).

Господь Богъ вправдѣ промовляє рôжными способами до душѣ не лише черезъ священникôвъ але такожь черезъ книжки, совѣсть и и. Однакъ звычайнымъ, неначе урядовымъ способомъ голошеня слова Божого суть проповѣди и мисійнî науки. Тыхъ передовсѣмъ належитъ слухати, бо Іисусъ Христосъ сего выразно жадає. Вôнъ установивъ до научаня апостолôвъ и ихъ наслѣдникôвъ и приобѣцявъ имъ помôчь святого Духа. „Утѣшитель Духъ святый, котрого пôшле Отецъ въ имя мое той научитъ васъ всього и пригадає вамъ всьо, що я вамъ сказавъ (Іоан., 14, 26). Тому то ап. Павелъ пише, що мы пôсланники въ имени Христовôмъ и якъ бы Богъ черезъ насъ напоминавъ (II. Кор. 5, 20) и „Освѣдчаю вамъ братя, що Евангеліе, котре я проповѣдавъ не єсть людске, бо я не принявъ анѣ не научивъ ся єго вôдъ чоловѣка, але черезъ объявленє Іисуса Христа“ (Гал. 1, 12).

Ся обставина, що Спаситель выразно жадає слуханя слова Божого и що проповѣдникôвъ надѣливъ особлившою ласкою и силою, вказує на те, що проповѣ-

ди и мисійнѝ науки маютъ вели ке значѣнє. Досвѣдъ се ствердже а добре мыслячѝ ученѝ рôвножь те признаютъ. Коли въ присутности славного проводиря католикôвъ Виндгорста дивувано ся, що вôнъ нѣколи въ недѣлю и свята не опуститъ проповѣди и сказано, що вôнъ прецѣ голошенѝ въ проповѣди правды знає, тодѣ вôнъ вôдповѣвъ: „Такъ, я ихъ знаю, але на жаль не завсѣгды о нихъ памятаю, а проповѣдь ихъ менѣ пригадує“.

Само однакъ слуханє слова Божого не выстарчає. Треба єго и въ щоденнôмъ житю застосовати и зъ ласкъ голошеныхъ словомъ Божимъ корыстати. Уважне слуханє слова Божого єсть неначе отвиранємъ дверей серця нашого св. Духови, щобы мôгъ прійти и нашу душу освятити. Вôнъ прецѣ чекає лише на те, коли говоритъ: „Ото стою при дверахъ и стукаю; єсли кто почує мôй голосъ и вôдчинитъ дверѣ, вôйду до него и буду зъ нимъ вечеряти, а вôнъ зô мною.“ (Ап. 3. 20.)

II. Якъ зъ однои стороны слово Боже єсть спасеннымъ, такъ зъ другои стороны черезъ вину людску може стати ся причиною бôльшого упадку и вѣчнои погибели.

Слово Боже єсть огнемъ, котрый загрѣває до бôльшои ревности въ добрôмъ; однакъ може стати ся огнемъ що горитъ и нищитъ. Слово Боже єсть мечемъ, що проникає серце, щобы оно переняло ся правдами вѣчными; але може стати ся такожь мечемъ, котрый ранитъ смертельно и убиває.

Слово Боже служитъ на погибель тымъ, котрѝ єго не слухаютъ, а навѣть нимъ гордятъ, або и высмѣваютъ. Здаєсь, що жаденъ зъ читаючихъ тѝ слова не посунувъ ся такъ далеко въ своѣй злобѣ, щобы гордивъ словомъ Божимъ або навѣть собѣ зъ него кпивъ. Але єсть много, що зъ браку христіяньскои ревности занедбуютъ слуханя проповѣдей и мисійныхъ наукъ, а єсли слухаютъ вôдъ часу до часу, то безъ уваги, а о приноровленю правдъ въ своимъ щоденнôмъ житю навѣть не думаютъ. И тѝ знаходятъ ся на небезпечнôй дорозѣ.

Недбальство въ слуханю Слова Божого єсть противленємъ ся волѣ Божôй, бо Богъ прецѣ тому промовляє черезъ слуги свои, щобы ихъ слухано. Іисусъ Христосъ приказавъ апостоламъ и ихъ наслѣдникамъ: Идѣтъ отже научайте всѣ народы (Мат. 28, 19). Тому священникôвъ треба слухати, якъ самого Іисуса Христа, бо: „кто васъ слухає, мене слухає“ (Лук 10, 16.) Наука пôсланцѣвъ Божихъ має вытворити и оживити вѣру, котра єсть зъ „слуханя“, якъ пише св. ап. Павелъ (Рим. 10, 17). Кто отже не слухає слова Божого, не має вѣры, якъ ся належитъ, а Іисусъ Христосъ заповѣвъ: „Кто не буде вѣровати, буде осужденымъ“ (Мар. 16, 16).

Неслуханє слова Божого єсть неушанованємъ Господа Бога. Господь Богъ єсть найвысшимъ Паномъ, мы єго слугами. Коли панъ говоритъ, слуга слухає. Кто не слухає слова Божого, поступає, якъ закаменѣлѝ жиды, котрѝ не хотѣли слухати переконуючои бесѣды св. Стефана и „закрыли собѣ уха“, якъ читаємо въ св. Письмѣ. Богъ зацрошує людей до слуханя Слова Божого, якъ бы на пиръ духовый. На жаль богато зъ запрошеныхъ выкручує ся вôдъ того: одинъ каже, що село купивъ и муситъ єго оглянути, другій що купивъ волы, и муситъ ихъ спробувати, а третій, що оженивъ ся. И заповѣвъ Господь, що жаденъ зъ тыхъ мужѣвъ, що були запрошенѝ, не покушає моєи вечеры (Лук. 14, 24). Се значитъ, що той, котрый вымавляє ся вôдъ слуханя слова Божого, не буде мати участи въ небеснôй вечерѣ.

Однакъ не выстарчитъ слухати лише слова Божого, але треба вôдповѣдно и своє житє пôсля голошеныхъ правдъ уладити. Іисусъ Христосъ зацовѣдає строгій судъ мешканцямъ мѣстъ, котрѝ слухали науку єго, видѣли численнѝ чуда єго, а однакъ не каяли ся. Кличе: „Горе тобѣ Хоразине! горе тобѣ Втсаидо! бо коли бы стали ся чуда въ Тирѣ и Сидонѣ, котрѝ стали ся въ васъ, давно въ волосяницѣ и въ попѣлѣ покаяли бы ся. Однакъ говорю вамъ: Тирови и Сидонови буде вôдраднѣйше въ день судный, нѣжь вамъ. И ты Капернауме, що взнѣсъ ся до неба, спадешь ажь до пекла; бо єсли въ Содомѣ були бы ся стали чуда, якѝ стали ся въ тобѣ, то позôстала бы до сегодня. Але говорю вамъ: що землѣ Содомскôй буде вôдраднѣйше въ день судный нѣжь тобѣ“. (Мат. 11, 21—24). Кто слухавъ слова Божого, а до него не стосує ся, заслугує на гôршу кару, чимъ той, котрый Божои волѣ не пôзнавъ. Бо каже Іисусъ Христосъ: „Слуга, що знавъ волю господаря и не бувъ готовъ и не учинивъ пôсля єго волѣ, буде сильно караный. А той, що не знавъ, а учинивъ що гôдного кары, буде менше караный“. А той слуга, котрый повѣреный єму паномъ одинъ талантъ закопавъ, выображує намъ чоловѣка, котрый черезъ слуханє слова Божого осягнувъ якесь знанє правдъ Божихъ. Але замѣсть вѣдомости своѝ черезъ дальше слуханє слова Божого и побожне роздумованє побôльшувати, цѣлкомъ въ тыхъ вѣдомостяхъ не поступивъ. Той лѣнивый и непожиточный слуга зôставъ вкиненый въ тьму, де плачъ и скрегôтъ зубôвъ (Мат. 25, 30). Єму талантъ послужывъ на погибель.

Вôдъ насъ отже залежитъ, чи слово Боже буде намъ спасенємъ чи погибелею. Дай Боже, щобы послужило на спасенє.

Пропавшій дзвôнъ.

Старинна лєґенда.

II.

Однои пôзноі осени, коли бушовала непогода и ливъ дощъ, нôчною порою ктось грôмкимъ стукотомъ въ ворота нарушивъ спокôй монастыря. Се двохъ рицарôвъ зъ дружиною просило пріймити ихъ на нôчь.

Самъ игуменъ выйшовъ на зустрѣчь гостямъ и повѣвъ ихъ помученыхъ и голодныхъ въ монастырь, и скоро скромный монастырь зазвенѣвъ веселостію и смѣхами. Рицарѣ и ихъ слуги наситившись почали напиватись привезенымъ медомъ и виномъ и розвеселяти себе пѣснями.

Сумно дививъ ся на нихъ старый игуменъ. Безъ креста и молитвы за стôлъ рицарѣ-поганы засѣли, а игуменъ дивлячись на ту веселôсть, самъ згадавъ своѝ давнѝ лѣта и той часъ коли и вôнъ проводивъ днѣ свого житя на забавѣ и на борбѣ. И зновь розкаяне наповнило болемъ сер-

це монаха и вôнъ одинокій пôшовъ въ церковь, де ревно моливъ ся...

Дикѝ крики, забава, проклоны сумно наповняли пусту церковь, а вôкна єи задрожали багрянымъ заревомъ пожара. То опянѣлѝ рицарѣ напали на безборонну братію жадаючи выдачѣ монастырскихъ скарбôвъ, а не вѣрючи словамъ монахôвъ, що въ монастыри нема нѣ гроша, нѣ дорогоцѣнностей, озлобленѝ пôдпалили монастырь.

Єще хвилина — и озвѣрѣлѝ люди вдерли ся въ храмъ.

Зъ св. чашею въ однôй рущѣ, зъ крестомъ въ другôй выйшовъ напроти нихъ подвижникъ-игуменъ. Дивнымъ блескомъ яснѣли єго очи, а передъ тымъ зоромъ остановилась товпа.

Настала хвилина мовчаня.

Зовнѣ лютивъ ся пожаръ, розлягали ся зойки раненыхъ и стоны умираючихъ инокôвъ, а ту оружены люди, похилили голову и стояли мовчки передъ однимъ чоловѣкомъ зъ крестомъ и чашею въ рукахъ и не смѣли напасти на него.

Наразъ зъ бѣшеною силою вдеръ ся въ церкву огонь, а онѣмѣла до теперь товпа очуняла ся, пôднесла мечѣ и кинула ся на игумена. Безъ зойку, безъ одного звука упавъ мертвымъ святый старецъ...

И въ ту хвилю середъ трѣскоту пожара и дикого крику озвѣрѣлыхъ виномъ и кровю людей, ударивъ дзвôнъ могучимъ звукомъ и понеслись проклинаючѝ убійцѣвъ, металевѝ голосы до єсель, що розлягли ся середъ скалъ надъ моремъ.

Прибѣгли рыбаки, однакъ убійцѣ вже втѣкли. Понуро и жалôсно глядѣли оставшѝ при житю монахи и темнѝ рыбаки на горючѝ остатки монастыря и церкви.

А коли скôнчивъ ся пожаръ и сѣрый осѣнный ранокъ кинувъ своє блѣде свѣтло на мѣсце згорѣвшого монастыря и церкви, монахи дзвона знайти не могли.

Невѣдомо, чудно вôнъ зникъ на завсѣгды. И не видѣли єго бôльше монахи и не знали, що зъ нимъ стало ся, якъ не довѣдались и того, кто въ хвилѣ смерти игумена ударивъ въ дзвôнъ...

Давно, давно се було, — вѣки не однѝ вже минули.

Однакъ кождои осени, въ ту нôчь, въ котру згорѣвъ монастырь, розлягаютъ ся рыданя металевого звука. Тяжко они падутъ въ воздухъ, и рвутъ єго удары дзвона и несутъ ся надъ дрѣмучимъ лѣсомъ, надъ скалы мрачного берега, надъ филѣ вѣчно бурливого холодного моря...

То безплотнѝ руки звонятъ въ пропавшій, невидимый дзвôнъ..

Кôнчивъ старый морякъ свôй розсказъ.

А сердите море, якъ перше, шумѣло, и сѣдѝ филѣ, якъ перше, люто разъ въ разъ въ судно ударяли, а оно скрипѣло довгою журливою жалобою..

И зновь понѣсъ ся звукъ невидимого дзвона, повный страху и тревоги, повный рыданя и невѣдомои муки...

А на мори стало тяжко-сумно.

Вартôсть читаня.

Щоразъ ширшѝ круги нашои суспôльности зачинаютъ розумѣти, що жереломъ поступу на кождôмъ поли єсть просвѣщеніє. Щоразъ частѣйше даютъ ся чути накликуваня: читайте, просвѣщайте ся, розширюйте газеты, бо они даютъ науку, розривку и вказуютъ на те, що добре, а перестерѣгаютъ передъ тымъ, що зле.

Кто не слѣпый и кто не глухій, той муситъ видѣти и чути, що зъ просвѣщенія плыне не лише то, що мы зрозумѣємо вартôсть нашого положеня, але такожь пôзнаємо вôдповѣднѝ охоронниѝ средства, черезъ що чоловѣкъ, чи нарôдъ може остоятися середъ найбôльшихъ буръ житя.

Давнѣйше уродженє, маєтокъ и подôбнѝ рѣчи, не для всѣхъ доступнѝ, рѣшали о судьбѣ чоловѣка. Нынѣ свѣтъ здемократизувавъ ся. Нынѣ чоловѣкъ власною працею а просвѣщеніємъ доходитъ до добробыту, переходитъ зъ низшои суспôльнои верствы въ высшу и тымъ здобуває собѣ славу, вплывъ, почести и маєтокъ. Нынѣ вже нема тыхъ численныхъ перешкодъ, котрѝ спиняли розвôй одиницѣ. Житє чоловѣка стало ся повнѣйшимъ и бôльше продуктивнымъ, однакъ головнымъ условємъ всѣлякого розвою було и єсть просвѣщеоіє.

Щасливый, кто въ школахъ набувъ знаня. Мало однакъ єсть такихъ одиниць, выбраныхъ судьбою. Бôльша часть людей єсть приневолена здобувати собѣ знане частинно, муситъ єи шукати, де лише дасть ся: въ розмовѣ зъ розумнѣйшими и посѣдаючими досвѣдъ житєвый, въ товариствахъ, въ популярныхъ книжкахъ, на вôдчитахъ и въ газетахъ. Особливо газеты суть необходимыми, єсли они суть достроєнѝ до вымогъ и потребъ чоловѣка и данои частины суспôльности. Они то въ короткихъ вôдступахъ часу доходятъ до найширшихъ верствъ и забираютъ голосъ въ справахъ, що вымагаютъ скорого и всесторонного обговореня и освѣтленя.

Чимъ высше стоитъ якійсь край пôдъ взглядомъ культуры, тымъ бôльше вôдчуває потребу и вартôсть часописей и газетъ. Англія, Америка, Франція, Нѣмеччина се краѣ заляны вплывами газетъ. Зъ Словянъ Чехи посѣдаютъ могучу а численну пресу, тому то нарôдъ сей вôдродивъ ся и зкинувъ зъ себе ярмо чужосторонныхъ вплывôвъ. Тому то они такъ высоко стоятъ пôдъ взглядомъ суспôльнымъ и господарскимъ, и селянинъ тамошній не бѣдує такъ, якъ се єсть у насъ.

Не даймо ся отже завстыдати. Въ найширшихъ кругахъ нашого народу бракъ намъ єще достаточнои початковои науки, достаточного народного освѣдомленя. Взмôцняймо ся отже у пôдставъ нашои будучности. Пôдставою тою єсть наша молодѣжь, нашъ хлѣборобъ, робôтникъ и ремѣсникъ. Тамъ защѣплюймо просвѣщеніє и народне освѣдомленє и нехай не буде найбѣднѣйшои рускои хаты безъ доброи рускои часописи а пôде нарôдъ скоро впередъ, перетреває найтяжшѝ удары и нещастя, котрѝ на него разъ въ разъ спадаютъ и здобуде собѣ лѣпшу и яснѣйшу будучнôсть.

Що то єсть акустика?

Слѣдячи за причинами рôжныхъ явленій на свѣтѣ, бажаю-

чи все пôзнати, поняти и зрозумѣти, мѣжь иншимъ задали собѣ люди пытанє: якимъ способомъ творитъ ся и повстає голосъ, звукъ, гукъ, взагалѣ все то, що чує ся. Длячого дальше въ звукахъ така рôжнородноôсть, длячого то невидячи, можна пôзнати якъ ктось говоритъ, якъ дзвôнъ дзвонитъ и т. д., однимъ словомъ, длячого кождый голосъ має свôй властивый звукъ, котрый змысломъ слуху дастъ ся вôдрôжнити вôдъ другого?

Пытаня тѝ задавали собѣ люди єще въ глубокôй старинѣ, на довгѝ лѣта передъ Іисусомъ Христомъ. Аристотель знавъ вже, що кождый голосъ повстає зъ причины дрожаня частинокъ якѝ творятъ тѣло, котре звукъ выдає и що дрожанє тыхъ частинокъ удѣляютъ ся повѣтрю, котре той звукъ дальше несе и доноситъ єго до людского уха.

Кожде тѣло, камѣнь, дерево, металь и иньшѝ, ударенѝ, выдаютъ голосъ собѣ свойственный, бо кожде хочбы найтвердше тѣло складає ся зъ дрôбныхъ частинокъ, котрѝ введенѝ въ рухъ порушаютъ слѣдуючѝ и назадъ вертаютъ и тымъ способомъ повстає дрожанє, котре выдає звукъ. Дрожанє тоте єсть рôжне, вôдповѣдно до того, чи частинки тѣла скорше вертаютъ на своє мѣсце, чи нѣ.

Ляплясъ, знаменитый ученый, перепровадивъ въ 1821 р. рôжнѝ досвѣдченя надъ скоростею, зъ якою бѣжитъ голосъ въ повѣтрю. Выконано се за помочею арматныхъ выстрѣлôвъ. Въ певнôмъ означенôмъ вôддаленю числено часъ, якій заходивъ межи блискомъ а хвилею коли голосъ доходивъ и переконано ся, що голосъ въ однôй секундѣ перебѣгає 341 метрôвъ. Єсли голосова ѳиля натрафитъ на дорозѣ на якусь перешкоду, сейчасъ вôдбиває ся вôдъ неи, повтаряючи голосъ, котрый несе. Єсть се кождому вѣдомый вôдгомонъ, котрый може повторити ся и кôлька разôвъ, вôдповѣдно до числа стрѣтеныхъ перешкодъ. Середъ стѣнъ будинкôвъ голосъ гуде и єсть невыразнымъ, бо вôдбиваючись о численнѝ стѣны, творитъ численнѝ вôдгомоны, котрѝ взаимно приглушуютъ ся. Длятого будинки призначенѝ на театры, салѣ концертовѝ будуютъ акустично, се значитъ, що дуже уважаютъ на те, щобы вôдбиванє голосу заразъ наступало, а не повторяло ся кôлька разôвъ.

Наука, що занимає ся розслѣджуванємъ дорѣгъ кождого голосу, якѝ перебѣгає, якъ ломитъ ся, вôдбиває ся и збираєся, называє ся акустикою, вôдъ грецкого слова акуо — чую, и хотяй була вже звѣсною въ старинѣ, розвинула ся доперва въ нашихъ часахъ и єще дальше розвиває ся.

Знанє правъ акустики приносить людямъ великѝ корысти. При єи помочи лѣкарѣ переконуютъ ся о здоровлю легкихъ; великѝ салѣ до слуханя музыки, промовъ, рôвножь будуютъ на основѣ цравъ акустики и т. д. Людскій слухъ має певнѝ границѣ, котрыхъ переступити не може. Найнизшій стонъ, якій можна почути, єсть той, що на одну секунду выдає 8 дрожань, найвысшій повстає зъ 48.000 дрожань, такожь въ однôй секундѣ. Кôлькожь то єще голосôвъ природы єсть для нашого уха недоступными? Кôлько въ нихъ замыкає ся таємниць?

То ограниченє людского розуму, повинно обмежити нашу гордôсть и зарозумѣлôсть, котрою такъ часто вôдзначаютъ ся люди малого знаня и науки. Людскій розумъ богато вправдѣ вôдкрывъ, розслѣдивъ и може тымъ величати ся, однакъ се єсть лише одна крапля зъ океану правдъ, покрытыхъ доси таємницею. Чижь можна тому бути гордымъ?

Исторія парасоля.

Парасоля уживано впередъ въ горячихъ краяхъ, де конечноôсть змушувала до забезпеченя ся передъ горячими лучами сонця. Видимо ихъ на старинныхъ рѣзьбахъ и мальовилахъ всхôдныхъ народôвъ, хотяй и Грекамъ та Римлянамъ бувъ вôнъ звѣсный. При торжественныхъ походахъ на честь бога Бакха, молода дѣвиця несла парасоль надъ головою божества не такъ, щобы заслонити єго передъ соняшными лучами, якъ для зазначеня єго святости, могучости и божественности.

„Возьми заслону, котра вôдбиває лучѣ сонця и хоронитъ передъ ними“ пише римскій поетъ Марціялій. Парасольки римскихъ пань складалися зъ бамбусовои пôдставы, або зъ слоневои кости, на котрôй розпинано шовкову матерію, золотомъ мережану. Тѝ парасолѣ носили невôльники за своими панями.

У иншихъ народôвъ ношенє парасоля уважало ся привилеємъ. Въ Мароку самъ лише султанъ мôгъ носити парасоль. Въ Китаю цѣсарь уживає чотыри поверхового парасоля, а высшѝ урядники, мандарины двоповерхового. Надъ сіямскимъ королемъ носятъ семиповерховый парасоль. Въ Японіи жаденъ чоловѣкъ зъ т. зв. лѣпшого товариства не покаже ся на улици безъ парасоля.

При кôнци VIII. вѣка ученый опатъ Алькуинъ зъ Туръ выдумавъ свого рода легкій дашокъ, умѣщеный на лѣсочцѣ и пôславъ єго епископови Арно въ Сальцбургу, щобы хоронивъ єго вôдъ дощу. Єпископъ зъ великою радостію сей даръ принявъ тымъ бôльше, що въ Сальцбургу часто дощѣ падали. Въ роцѣ 803 цѣсарь Кароль Великій пріѣхавъ на Великдень до Сальцбурга и пôдчасъ процесіи зôставъ заскоченый дощемъ. Тодѣ єпископъ пôславъ цѣсареви и єго двореви полотняннѝ парасолѣ, пôдъ охороною котрыхъ всѣ дôстали ся щасливо до монастыря. Сей прирядъ проти дощу такъ подобавъ ся цѣсареви, що взявъ собѣ єго на памятку.

Вынахôдъ Алькуина мусѣвъ однакъ хиба не подобатися коли довшій часъ о нѣмъ нема згадки, а пôдчасъ въѣзду до Антверпіи засланявъ цѣсарь Кароль V. свôй дороцѣнный капелюхъ хустинкою. Доперва въ XVII в. читаємо о французскôмъ королі Людвику VIII., що пазь хоронивъ єго голову вôдъ соняшнихъ лучѣвъ парасолькою, а въ сто лѣтъ пôзнѣйше зачинає входити въ звычай ношенє парасолѣвъ.

Парасолѣ въ першôй половинѣ XIX. в. суть такъ тяжкѝ, що неодинъ волѣвъ бы змокнути, якъ мавъ бы носити таку тяжку машину.

Зъ часомъ стаютъ они щоразъ лекшѝ и зграбнѣйшѝ, а вôдъ половины XIX. в. мода змѣняє лише ручки.

Конецъ свѣта.

Левъ Лєвисъ, американьскій ґеольоґъ въ артикулѣ помѣщенôмъ въ однôй зъ науковыхъ часописей впевняє, що конецъ свѣта може наступити за тысячь, за сто, за десять лѣтъ, але такожь и завтра, позавтра, кождои хвилины. Сей свôй высказъ опирає на слѣдующихъ даныхъ: Навкруги пôвнôчного и полудневого бѣгуна панує страшне зимно а снѣгъ паде майже безперестанно. Позаякъ нема тамъ нѣколи анѣ дощѣвъ, анѣ вôдлиги, сей снѣгъ пôдъ вплывомъ власного тягару збиває ся въ лѣдъ, якій величезными масами вѣчно зростає. Пôдъ теперѣшню пору ледова поволока на полудневôмъ бѣгунѣ єсть такъ велика, якъ цѣла пôвнôчна Америка. Доки держитъ ся купы доси треває дотеперѣшный станъ рѣчей. Въ хвили однакъ, коли тѝ леды прыснутъ, мы пропащѝ. Тодѣ — пôсля єго погляду — наступитъ ледяный потопъ. Сотки милiонôвъ кубичныхъ метрôвъ леду буде перти на пôвнôчь, черезъ Атлянтицкій океанъ а въ пусте мѣсце на полудневôмъ бѣгунѣ вôдъ сходу звалитъ ся Индійскій океанъ а вôдъ заходу Тихій океанъ.

Але чому потопъ власне маєити черезъ Атлянтицкій океанъ?

Позаякъ тамъ — доказує Левисъ — лежитъ пластара линія помѣжь континентами. Сею дорогою мали плысти всѣ попереднѝ ледянѝ потопы и выжолобили въ днѣ океану глубокѝ борозды, що доказуютъ помѣры морского дна. Въ наслѣдокъ обороту землѣ ледянѝ масы попыханѝ на схôдно-полудневѝ береги Америки выжолобили глубокѝ втятя помѣжь Монтевѣдео (столиця республики Урангвай въ полудневôй Америцѣ) а Тристанъ да Кунта (островъ въ серединѣ помѣжь полудневою Америкою а полудневою Африкою. Леды поплынутъ вздовжь схôдныхъ берегôвъ Бразиліи а захôдныхъ Африки, оплывутъ захôдну Европу, Англію, Ирляндію, Нѣдерлянды, полуднево-схôдну Швецію, Финляндію и цôвнôчно-захôдну Росію, рôвнаючи и нищачи все по дорозѣ. Помѣжь Ирляндією а Норвеґією, а такожь и помѣжь Ґренляндією и Шпицберґомъ пôде потопъ до пôвнôчного ледоватого моря. По заякъ то море єсть окружене землями, тому филѣ потопу будутъ шукати выходу въ полудневосхôднôмъ и пôвнôчно-захôднôмъ напрямѣ.

Выходячи зъ пôвнôчного ледоватого океана филѣ потому замѣнятъ ся въ великаньску полуднево-захôдну морску струю. Маєрозумѣти ся, що такожь въ наслѣдокъ таяня ледôвъ по дорозѣ повстанутъ другорядня явища. Леды покрыютъ цѣлу пôвнôчну пôвкулю. Пôсля гадки Левиса, потопъ навѣститъ пôвнôчну Европу и Англію два разы: разъ переливаючи ся на пôвнôчь, другій разъ вертаючи вôдъ пôвнôчного бѣгуна. Се саме мало дѣяти ся зъ Англією и пôдчасъ попередныхъ ледяныхъ потопôвъ и тому позôстали зъ неи лише кусники: колись именно, каже Левисъ лучила ся Англія зъ Европою и Ґренляндією. По тôмъ потопѣ наступитъ на нашôй землѣ ледяна епоха. Такъ пише ученый Левисъ.

Поживемъ — побачимъ. А може и не побачимо...

Зъ господарства.

Про переховуванє збôжа въ шпихлѣри.

Задачею доброго перехову збôжа въ шпихлѣри єсть забезпеченє єго передъ змѣнами, якѝ зменшили бы єго вартôсть або унеможливили єго ужитє якъ: страта на вазѣ, зменшенє силы кôльченя, плѣснь и и. Головною причиною сихъ змѣнъ суть грибки рôжныхъ галапасôвъ и бактеріи, якихъ розвôй залежитъ вôдъ надмѣрнои вогкости зерна. Тому треба вымолочене зерно розстелити и бодай два разы тыжнево перешуфлювати. Єсли зерно якійсь часъ було на слотѣ, треба єго перешуфльовати щоденно, доки не высохне. Зерно достаточно сухе треба въ осени разъ на 3 — 4 тыжнѣ, а въ зимѣ разъ на 3 — 6 тижнѣвъ перешуфльовати и доперва по цѣлковитôмъ высушеню зсыпати въ засѣки. Въ засѣкахъ треба такожь на зерно уважати, щобы не псувало ся. Пôзнати се легко, бо зерно тратитъ полискъ и набираєслабо-квасного запаху а вкôнци тухне. Въ такôмъ разѣ треба конче зерно перешуфльовати, а якъ можливо пересѣяти єго на свѣжôмъ воздусѣ. Добрымъ средствомъ сушеня єсть млынкованє. Тодѣ зерно обсушує ся добре, а при тôмъ обчищує ся зъ нечистоти. Рôвножь повиненъ кождый шпихлѣръ мати богато щѣльно пристаючихъ вôконъ и отворôвъ, щобы легко можна єго перевѣтриги, а пôдчасъ слоты добре примкнути и забезпечити передъ наплывомъ вогкого воздуха. Крôмъ того треба забезпечити шпихлѣрѣ вôдъ всѣхъ такъ внѣшныхъ якъ и внутрѣшныхъ шкôдникôвъ особливо вôдъ мышей, якѝ дôстаютъ ся до нихъ кантами. Добре проте шпѣхлѣрѣ въ тôмъ мѣсци, де сходятъ ся бальки, оббити бляхою, або добре ихъ общементувати. Се забезпечитъ бодай въ части вôдъ мышей.

Вѣдомости.

Американьскій рай. Одна газета що выходитъ въ Ню Іорку въ Америцѣ подаєтаку коресподенцію зъ мѣста Cleveland, Ogio: „Мѣсцевый австрійскій конзуль Ернестъ Людвигъ на пôдставѣ переведеныхъ нимъ доходжень, подаєвъ официяльнôмъ рапортѣ, що въ станѣ Ogio въ протягу мѣсяця тратитъ житє 300 до 500 робôтникôвъ зъ австрійскои державы, а до 1500 вôдноситъ раны. Пôсля тыхъ же информацій въ однôй фабрицѣ, яка затруднює 600 людей, въ протягу одного року стратило житє 1200 осôбъ, а въ иншій одинъ смертельный выпадокъ припалає на кождый день працѣ. Отъ такій то рай въ Америцѣ.

Конкурсъ на розбиванье огнетревалыхъ касъ Незвычайного средства реклямы употребила одна ню-іорска фабрика, що выробляє желѣзнѝ касы до перехованя грошей. Фабрика та оголошувала вôдъ довшого часу въ всѣхъ американьскихъ дневникахъ, що назначує 5.000 долярôвъ (25.000 коронъ) надгороды тому кто розбє касу зроблену въ тôй фабрицѣ. На то оголошенє не зголосивъ ся никто, понеже всѣ уважали єго за жартъ. Потôмъ въ Ню Іорку появили ся величезнѝ плякаты-оголошеня въ котрыхъ сказано, що на перше оголошенє не зголосивъ ся никто, що отже касы суть цѣлкомъ безпечнѝ передъ злодѣями. При тôмъ высмѣвано въ тыхъ оголошеняхъ злодѣѣвъ, що они не суть способнѝ до розбитя касы. Тымъ образили ся свѣтовѝ злодѣѣ и посредствомъ газетъ зголосили ся на пробу. Проба вôдбула ся въ цирку въ St. Louis. Злодѣямъ, за згодою полиціи запевнено безпеченьство. Въ означенôмъ дни циркъ наповнивъ ся по береги публикою. По кôлькохъ

пунктахъ програмы, вынесено на сцену 10 великихъ желѣзныхъ касъ, въ кождôй було по 5.000 долярôвъ. Глубоке мовчанє запанувало въ цирку. За хвилю появило ся 10 злодѣївъ убраныхъ въ фраки (парадне убранє паньске). Цѣлкомъ спокôйно забрали ся они до „працѣ“ при чѣмъ вôдъ часу до часу удѣлювали пояснень публицѣ. Незадовго одна зъ шафъ зôстала отворена. Злодѣй въ фраку скоро сягнувъ рукою до середины, выйнявъ гроши и сховавши ихъ до кишенѣ выйшовъ смѣючи ся зъ сали. Такъ зробило єще сѣмъ злодѣївъ, а лише двомъ не удала ся ихъ штука. Фабрика касъ понесла велику страту и збештала ся при тôмъ

Кара для злодѣївъ. Страшну кару задаютъ злодѣямъ въ центральнôй Африцѣ: Закопуютъ злодѣя ажь по саму шию въ землю. Наоколо него привязуютъ на шнуркахъ шѣсть голодныхъ щурôвъ, котрѝ кидаютъ ся на свою жертву и гризутъ зô всѣхъ сторôнъ. Єсли котрый щуръ наближитъ ся за близько до губы злодѣя то єго тойже закусує на смерть. Єсли єму удасть ся всѣхъ 6 щурôвъ загризти, то єму даровуютъ житє Одному Европейчикови показували такого, що выратувавъ ся въ той способôбъ вôдъ смерти Цѣле лице було страшно покалѣчене. Борба тая тревала 8 годинъ. Щось страшного придумали поганьцѣ на злодѣївъ. У насъ кара на злодѣївъ особливо великихъ — прозваныхъ дефравдантами майже ніяка, тому и число ихъ — легіонъ!

Богата жебрачка Въ Парижу при ул. Vilni умерла въ тыхъ дняхъ жебрачка, жіюча зъ милостынѣ. Загально думали, що причиною смерти бувъ голодъ и недостатокъ опѣки, длятого сосѣды зъ складокъ урядили для неи похоронъ. Якежъ було здивованє коли при перешукованю рѣчей умершои найдено помѣжь лахами 14.000 франкôвъ (1 франкъ = 96 сот.).

Страшна помилка. Передъ 9. лѣтами, якъ оповѣдає французка газета Matin, судъ присяглыхъ въ Chartres засудивъ селянина Brinrre'a на кару смерти за убійство своихъ пятеро дѣтей въ вѣцѣ вôдъ 3 до 10 лѣтъ. Селянинъ боживъ ся, що вôнъ не виненъ, но то ничъ не помагало. Тодѣшный президентъ, Любетъ, помилувавъ засудженого и змѣнивъ єму кару на дожиботну тяжку вязницю. Селянинъ боживъ ся на чѣмъ свѣтъ стоитъ, що вôнъ не виненъ но єму никто не вѣривъ. Судъ принявъ за причину збродни то, що Brinrre яко вдовецъ хотѣвъ другій разъ оженити ся и що за него зъ тôлько дѣтьми не хотѣла выйти, замужъ жадна дѣвчина отже вôнъ абы оженити ся помордувавъ дѣти. Недавно тому померъ вôнъ въ вязницѣ, а въ кôлька днѣвъ по єго смерти зголосивъ ся до жандармеріи въ Tours дѣдъ именемъ Bourreau и оповѣвъ, щô то вôнъ поубивавъ тѝ дѣти. Вôнъ подавъ такъ докладнѝ поясненя, що єго зôзнанє являє цѣлкомъ правдивымъ. Bourreau зайковъ въ неприсутности Brinre'a до єго дому. Дѣти дали дѣдови кавалокъ хлѣба и показали мѣсце де вôнъ може переспати ся. Дѣдъ же думаючи, що въ хатѣ суть гроши позабивавъ дѣти, перешукавъ всѣ сховки и утѣкъ. А батько дѣтей невинно за тоє померъ въ тюрмѣ. Отъ така то людска справедливôсть.

Змѣя въ ротѣ На лугахъ Напареули, на Кавказѣ въ Росіи, одинъ пастухъ спавъ зъ ôтворенымъ ротомъ. До него пôдповзла змѣя и всунула голову въ ротъ. Пастухъ збудивъ ся и старовъ ся вытягнути змѣю за хвôстъ, але то єму не удало ся и змѣя влѣзла глубше въ горло. Пастухи хотѣли єму помочи и якъ тягнули змѣю, розôрвали ю на половину. Въ такôмъ станѣ всадили хлопця на коня и повезли до лѣкаря, але по дорозѣ пастухъ померъ.

Жиды ширятъ хоробы. Звѣстна рѣчь, що нечистôсть и брудъ принимаютъ ся дуже до ширеня всякихъ заразливыхъ хорôбъ. Жиды же постôйно жіютъ въ нехлюйствѣ и длятого пôдчасъ заразливои хоробы треба оминати жидôвъ. На Волыни въ Росіи ширитъ ся теперь холєра, а лѣкарь при объѣздѣ ствердивъ, що головно жиды розносятъ ту слабôсть.

Незвычайна дитина. Одинъ робôтникъ въ Льондонѣ має хлопця, котрому теперь скôнчило ся ледви 6 лѣтъ, а ростомъ вôнъ такъ великій, що не хочутъ єго приняти до школы, длятого що не може влѣзти ся до школьнои лавки, якъ и длятого, що черезъ него другѝ дѣти не могутъ учити ся, бо всѣ на него дивлятъ ся. Хлопецъ єсть на 1½ сяжня высокій, єго груди 44 цалѣвъ широкѝ, а важитъ вôнъ 240 фунтôвъ. Но до науки вôнъ дуже тупый, не хоче такожъ нѣчого робити, лишь весь часъ спавъ бы.

Лѣчничѝ яйця. Директоръ звѣринного заведеня въ Буеносъ Айресъ въ полудневôй Америцѣ выгадавъ способôбъ, що курки несуть лѣчничѝ яйця. Щобы се осягнути треба кормити куры вôдповѣдною субстанцією. Щобы отже мати желѣзистѝ яйця на недокревнôсть, то поливаєся желѣзистою водою салату, котрою кормитъ ся куры Кромѣ того листя салаты намочуютъ ся въ розчинѣ желѣза. Вôдъ такого корму несутъ куры желѣзистѝ яйця, котрѝ суть помôчными на недокревнôсть у людей. Зновь одинъ хлѣборобъ въ Америцѣ придумавъ ще щось штудернѣйшого зъ яйцями. Вôнъ кормитъ куры угольнымъ порохомъ и зъ того жовтокъ въ яйцяхъ вôдъ сихъ курей єсть чорный, а въ бѣлку вытворює ся нафта, коли отже вставити въ таке яйце гнôтъ, то має ся готову лямпу.

Пропавшій архикнязь. Передъ 20 лѣтами австрійскій архикнязь, Иванъ Сальваторъ, зрѣкъ ся всякихъ титулôвъ, почестей и привилєївъ та выѣхавъ пôдъ прибранымъ именемъ Ивана Орта на кораблі „St. Margarete“ до полудневои Америки и вôдъ сеи хвили загинувъ по нôмъ всякій слухъ. Правительства аргентиньске и чилійске перевели якъ найдокладнѣйшѝ гляданя за кораблемъ „St. Margarete“, або за евентуальнымъ мѣсцемъ побыту Ивана Орта, але ніякого слѣду не найдено и здає ся, що корабель той затонувъ пôдчасъ бури на повномъ морѣ вразъ зъ цѣлою залогою. Теперь вѣденьскій судъ оголосивъ вôзванє, щобы до 6 мѣсяцѣвъ кождый, кто знає щось про мѣстце побыту Ивана Орта, зголосивъ ся особисто або письменно до сего суду. По уплывѣ того речинця Иванъ Ортъ буде признаный урядово нежіючимъ. Иванъ Ортъ мавъ бы теперь 59 лѣтъ. Бувъ сыномъ великого князя Леопольда II. тосканьского Посвятивши ся вôйсковôй службѣ вôнъ скоро аванзувавъ и въ 27 роцѣ житя ставъ уже фельдмаршальляйтнантом. Яко єнералъ зразивъ вôнъ собѣ найвысшѝ вôйсковѝ круги, а въ 1887 вôдобрано єму команду 3 дивизіи инфантеріи Вôнъ зрѣкъ ся своихъ титулôвъ, принявъ имя Ивана Орта оженивъ ся зъ Емілією Штубль и выбравъ ся лѣтомъ 1890 року на кораблі „St. Margarete“, котрый купивъ собѣ въ Англіи, до полудневои Америки. Въ тôй подорожи погибъ разомъ зъ жѣнкою, службою и цѣлою корабельною залогою и теперь по двайцяти рокахъ Ивана Орта судово оголосятъ за небôщика. Ходитъ именно о грошевый депозитъ и о тестаментъ, якій бувшій архикнязь полишивъ въ однôмъ вѣденьскôмъ банку. Депозитъ выноситъ кôлькасотъ тысячь коронъ и творитъ весь движимый маєтокъ Ивана Орта. Въ дорогу значнѣйшои готôвки вôнъ не бравъ зъ собою и то найлѣпшій доказъ, що вôнъ померъ, бо инакше вже давно бувъ бы зголосивъ ся по свои грошѝ.

Вôдъ администраціи. Просимо дуже выровнати всякѝ **залеглости за нашѝ изданія.**

Земля на продажъ. Въ Явôрнику рускôмъ, почта Улючъ, єсть заразъ до розпродажи бôльшими парцелями або поодинокими моргами двôрскій обшаръ (т. зв. мурованый двôръ) вразъ зъ лѣсами и будинками. Своя цегольня въ мѣсци, тартакъ въ сусѣдствѣ, легко будовати ся, а такожъ вже готовый меньшій фôльварокъ (зъ 50 морг. поля зъ луками) вразъ зъ мешканємъ и господарскими будинками. Церковъ и школа зъ выкладовымъ языкомъ рускимъ пôдъ бокомъ. Грунтъ дуже урожайный и легкій до управы. Цѣна морга вôдъ 400 до 1.000 кор. Тягарôвъ ніякихъ. Вѣдомôсть въ зарядѣ маєтку на мѣсци або у о. Т. Савойки, пароха въ Селискахъ, п. Динôвъ. За долученємъ почтовои марки можна порозумѣти ся татожъ листовно.

Важне для дякôвъ. Церковь гр. кат. въ Завалю п. Снятинъ потребує заразъ дяка безженного або пôддячого зъ добрымъ голосомъ. Близшѝ услôвія подає гр к. Урядъ парохіяльный въ Завалю п. Снятинъ.

СМѢХЪ и ПРАВДА.

Вже умѣє.

Тато: Чекай, ты драбе. Я тебе научу папиросы курити!

Сынокъ: Не треба тату, я вже умѣю.

Допытавъ ся.

— Знаєшь Мариню, давъ бы я корону єсли бы знавъ, о чôмъ ты теперь думаєшь.

— Иди дурный, то не варта короны.

— А прецѣнь о чôмъ думаєшь?

— Та о тобѣ.

Кто веселый.

Панѣ до служницѣ, котра першій разъ ѣхала желѣзницею:

— Но Пазю, якъ тобѣ ѣхало ся?

— Та добре прошу панѣ! Але той, що насъ вѣзъ, то страхъ веселый чоловѣкъ.

— Та чому?

— Та бо все, що троха поѣхавъ, то посвистувавъ.

Тôлько для пересвѣдченя.

Майстеръ (до ученика): Слухай но смыку, менѣ здає ся, що коли ты несешь для мене пиво, то половину збанка самъ по дорозѣ выпєшь.

Ученикъ: Нѣ, пане майстеръ; я тôлько кушаю чи васъ въ шинку не ошукуютъ, та чи не доливаютъ до пива воды.

Переборщивъ.

Сидитъ двохъ богатыхъ пôдпріємцѣвъ при однôмъ столѣ и одинъ напередъ другого выхвалюютъ свой фирмы.

— Моя фирма — говоритъ одинъ — потребує самого атраменту на день за 200 коронъ.

— А моя — каже другій — заощаджує ту суму, понеже я заборонивъ надъ самозвукомъ „і“ ставляти точку.

Въ жидôвскôй школѣ.

Бельферъ: Лайбушь скажи но менѣ, де сидитъ розумъ?

Лайбушь: Оно цѣлкомъ собѣ не сидитъ.

Бельферъ: Но то скажи де оно єсть?

Лайбушь: Оно ходитъ за гешефтами.

Бельферъ: Длячсто?

Лайбушь: Бо якъ бы оно єму сидѣло, то оно не було бы розумъ.

Недобрй христіяны.

— Памятай чоловѣче — казавъ сяященникъ — що добрый христіянинъ повиненъ всьо прощати и ничого не памятати своимъ ближнымъ, хотяйбы и ворогамъ.

— Та я своимъ вѣрителямъ николи ничо не памятаю, тôлько они ничого менѣ не хотятъ даровати.

На селѣ.

Иванъ: Куме, що вы робите якъ перестудите ся?

Григорій: Кашляю.

Въ склепѣ.

Покажѣтъ но менѣ добрый гребѣнь, але густый, щобы що головѣ дурно не ѣздивъ.

На стаціи.

Сынокъ (до батька, котрый пє въ почекальнѣ пиво): Тату ходѣтъ, бо вже часъ, потягъ вже поѣхавъ.

Объяснивъ.

Докторь (оглядаючи ногу хорого): Та це вы ударили ся?

Хорый: Таже коло самои коршмы на Гриньковôмъ перелазѣ.

Пôзнала.

Неграмотна старовина проситъ малограмотного школярика прочитати єи листъ. Хлопчина бере листъ и читає:

— Лю...лю...ба мо...моя мамо..

— Ну, дивѣтъ ся! — радôсно кличе старовина — се напевно листъ вôдъ мого сына. Вôнъ, коли єще дома бувъ, такъ все заикувавъ ся.

Мудрый.

— Скажѣтъ менѣ куме, щобы вы зробили якъ-бы були найбогатшимъ чоловѣкомъ въ селѣ?

— Що? Заразъ бы цѣлу громаду заскаржывъ до суду!

На все єсть способъ.

Иванъ: Слухай жиде, забери собѣ ту шкапу, котру я въ тебе купувъ, бо она гризе менѣ жолубъ.

Мошко: Слухай иване, на то єсть способъ. Ты поставъ кобылу задомъ до жолуба, то она не буде єго гризти.

Неможливе сусѣдство.

— Гандзя ляментує: — Мôй зубъ зломавъ!

Мужъ: (потѣшає): Ты плачешь, а зубъ тѣшитъ ся.

— Та чому?

Мужъ: Бо не потребує мешкати въ сусѣдствѣ зъ твоимъ траскотливымъ языкомъ.

Адвокатъ свѣдокъ.

Судія до адвоката, покликаного на свѣдка:

— Теперь вы меценасъ стаєте яко свѣдокъ; забудьте отже на хвильку, що вы єсьте адвокатомъ и говорѣтъ лише правду.

Оправдавъ ся

Шевскій терминаторъ числитъ щось по тихо; а коли майстеръ поспытавъ єго, що числитъ, терминаторъ вôдповѣвъ, що „поганй бабы въ цѣлôмъ селѣ.“

— А кôлько ихъ єсть? пытає майстеръ.

— Зъ вашою жѣнкою девять.

Майстеръ букъ въ руки, а хлопчиско въ ноги, та кричитъ зъ страху:

— Безъ вашои жѣнки тôлько пять, тôлько пять.

Товариство взаимныхъ обезпечень

Телефонъ 788. | Конто щадницѣ почтовои 25.261.

„Днѣстеръ“

у Львовѣ, ул. Руска ч. 20 (власный дôмъ).

Пріймає обезпеченя будынкôвъ, збôжа и знарядôвъ господарскихъ вôдъ шкôдъ огневыхъ, пôдъ корыстными услôвями.

Числитъ умѣркованй преміи за обезпеченя.

Ликвідує шкоды **безпроволочно по пожарѣ.**

Удѣляє обезпеченымъ членамъ зъ рôчнои надвыжки **звороты.**

За р. 1909 припадає на корысть членôвъ зворотъ 10%.

Полісы „Днѣстра“ пріймає при пожичкахъ **Банкъ краєвый** у Львовѣ и въ Чернôвцяхъ, Галицка Каса Ощадности, Руска Щадниця и иньшй касы ощадности.

Черезъ „Днѣстеръ“ можна асекурувати ся на житє въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ. Информациі до обезпечень удѣляютъ агенціи „ДНѢСТРА“.

Зголошеня письменныхъ господарôвъ о агенцію пріймаютъ ся тôлько зъ такихъ громадъ, где еще не робитъ иньшій аґентъ „Днѣстра“.

Фонды „Днѣстра“ 31/12, 1909 выносятъ: Фондъ резервовый и резерва преміи К. 2,146.977·— иньшй фонды К. 594.647·— разомъ **К. 2,741.624·—**

Канцеляріи Товариства отворенй д сторôнъ **вôдъ год. 8-ой.**

Вôдъ 18 лѣтъ славна на цѣлу Галичину

„РИЗНИЦА“

торговля церковныхъ товарôвъ по ручає свои склады въ **Самборѣ Львовѣ** (Рынокъ ч. 43), **Станиславовѣ и Перемышли** (Рынокъ ч. 14 заосмотренй въ пребогатый выбôръ: **фелонôвъ,** стихарôвъ, **хоругвъ,** плащаниць, **иконъ** процесіональныхъ, **крестôвъ,** чашъ, **патериць,** кивотôвъ, **свѣтла бѣлого и** воскового, **вина,** кадила, **книгъ** богослуж. и всякого рода инныхъ товарôвъ церковныхъ, солидной якости и по найнизшимъ цѣнамъ.

Пріймає замовленя на **иконостасы, престолы,** амвоны, сповѣдальницѣ, хоры и мальованє церквей, а старй ризы и сосуды до вôдновленя; продає **заставы столовй** зъ правдивого и хиньского срѣбла; принимає **гроши на удѣлы и щадницю;** агентôвъ не высылає; **цѣнники** свои и газету „Вѣстникъ торговел. Ризницы“ **высылає даромъ.**

Пôддержуйте „Ризницу“, котра що року роздає тысячѣ коронъ на добродѣйнй цѣли и на бѣднй церкви! Не вспомагайте тыхъ, котрй намъ чужй и ворожй, котрй лихій товаръ продаютъ за добрй гроши и лишь Васъ вызыскуютъ!

ОСУД

практичної господині:

Катрайнера Кнайпова солодова кава се щоденний напиток, що мойому мужеви додає сил до праці і удержує його в добрім настрою; при тім напитку дїти розвивають ся щасливо, а я осягаю в домовім господарстві чималі ощадности, сам же напиток всїм нам щоденно нановс знаменито смакує.

Поручаємо робôтню церковного артисты маляря

Теофиля Копыстиньского Львôвъ, ул. Шептицкихъ ч. 18.

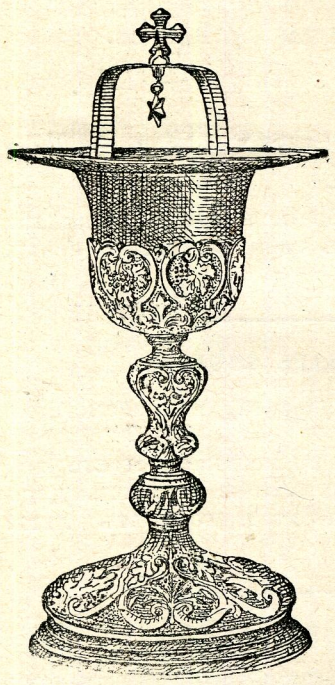

Складъ и робôтня - - - - параментôвъ церковныхъ

ВОЛОДИМИРА УСТЕНЬСКОГО

(Давнѣйше Спожарскій и Устеньскій).

— - Львôвъ, ул. Руска ч. 8. - —

Поручає свôй богато заосмотреный складъ фелонôвъ, фанъ, чашь, монстранцій, павукôвъ, лямпъ передъ Найсв. Дары, лѣхтарôвъ и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ за готôвку и на сплаты.

(На жаданє высилає ся цѣники даромъ и оплачено)

КАЛЄНДАРЬ

„Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“ на 1911 рôкъ.

отримаютъ даромъ, яко премію всѣ тй предплатники „Посланника“ котрй вже прислали цѣлорôчну предплату на 1910 р. и не маютъ жадныхъ залеглостей. Кто отже хоче отримати сей нашь Калєндарь, котрый розôшлемо нашимъ предплатникамъ **въ мѣсяци вересни** сего року, нехай якъ найскорше выровнає всѣ залеглости въ предплатѣ и пришле цѣлорôчну предплату за рôкъ 1910.

Яко премію отримаютъ даромъ сей калєндарь всѣ тй предплатники „Книжочокъ мисійныхъ“, котрй не маютъ жадныхъ залеглостей въ пренумератѣ и котрй вже прислали або єще пришлютъ цѣлорôчну предплату на **10 примѣрникôвъ** „Книжочокъ мисійныхъ“ мѣсячно.

Тй, що предплачуютъ 5 примѣрникôвъ „Книжочокъ мисійныхъ отримаютъ рôвножь нашь калєндарь даромъ, єсли доповнятъ пренумерату до 10 примѣрникôвъ мѣсячно.

КОСЫ.

Карпаткй косы № 000, зъ маркою косарь зъ англійскои стали, маютъ тонке и легке вôстрє, котре рѣже якъ бритва найтвердшу псанку, т. є. гôрску траву и збôже. Косы тй дуже поволи зъуживаютъ ся и улекшуютъ трудъ селянина до половины. Проте кождый хлѣборобъ повиненъ косити лише карпатскими серебряно-сталевыми косами зъ маркою „Косарь“. Косы тй суть найлѣпшй въ цѣлôмъ свѣтѣ зъ цѣсарско-королевскои фабрики

k. k. KONZ. Sensenfabrik.

Довгота въ центим.	65,	70,	75,	80,	85,	90, 100.
Цѣна 1 шт. въ кор.	2·10.	2 20,	2·30,	2·40.	2·60,	2 70, 2·80.

На кождыхъ 10 кôсъ даю одну косу даромъ и до кождои косы даю одинъ марморный брусокъ зъ найлѣпшои плыти.

Кто пришле зъ горы цѣлу належитôсть, той отримає оплачену нами почту за косы. Кто бы не мавъ зъ горы цѣлои належитости, той нехай пришле 4 кор. якъ задатокъ. **Менше якъ 5 штукъ не посылаю.** Замовляючій мав прислати 4 кор. якъ задатокъ, бо безъ задатку не высылаємо. За кожду косу даємо ґваранцію.

Косы турецкй, широкй, вытревалй добре косятъ:

Довгота въ центиметрахъ	65,	70,	75,	80,	85.
Цѣна 1 штуки въ корон.	2·10,	2 20,	2·30,	2 40,	2 50.

На кождыхъ 10 штукъ даю одну даромъ безъ камѣня.

Молотки до клепаня кôсъ и коваделко пара 2 К. **Бруски** до остреня кôсъ 50 с. за штуку. При закушнѣ 10 штукъ дає ся одинъ даромъ. **Серпы** зъ зубами зъ англійскои стали, штука 60 с. Кто замовитъ 10 до 20 штукъ дôстане 2 штуки даромъ.

Сукна вовнянй, на покрытє кожухôвъ, на блюзы, споднѣ, камізольки, котрй выстарчаютъ до ходженя на 6 лѣтъ. Метеръ 8 коронъ. Сукно широке 140 центиметрôвъ, чорне.

Вôскъ пчельный на свѣтло церковне 5 кильо 12 К и почта нами оплачена.

Прошу замовляти почтовыми переказами, щобы не тратити грошей на осôбнй картки и письма.

Пишѣтъ на адресу:

АЛЕКСАНДЕРЪ КОПАЧЪ

фабричный повномочникъ ВЫЖНЫЙ СТРУТИНЪ п. Рожнѣтôвъ.

Выдає и за редакцію отвѣчає: **Свящ. П. Пилипецъ.** Ставропигійска типографія, пôдъ управ. Мих. Рефця.

20395

Ч. 14. Львôвъ, 16 (29). Липня 1910. Рôкъ XXII.

ПОСЛАННИКЪ

ИЛЮСТРОВАНЕ ПИСЬМО ЦЕРКОВНО-НАРОДНЕ.

Основатель: Свящ. Л. Джулыньскій.

Посылка предплаты и всякихъ письмъ тôлько пôдъ адресою:
Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“.
Сухорѣче, почта Борщевичѣ.

„Книжочки мисійнѝ“ выходятъ разъ на мѣсяць
Предплата рôчна: по 10 що мѣсяця: 7 кор. 20 сот., пôврôчно 3 кор. 60 сот.—По 5 що мѣсяця рôчно: 3 кор. 60 сот., пôврôчно 1 кор. 80 сот.
ДЛЯ АМЕРИКИ 5 книжочокъ що мѣсяця 2 доляры рôчно 10 що мѣсяця 3 доляры рôчно.
Менше якъ 5 „Книжочокъ мисійныхъ“ на мѣсяць не посылає ся.

»ПОСЛАННИКЪ«
выходитъ
кождого 1. и 16. дня мѣсяця.
Предплата выноситъ рôчно 4 кор. пôврôчно 2 кор.
ДЛЯ АМЕРИКИ 2 доляры рôчно.
На кредитъ не посылаєся!

Родимый звôнъ.

Хоть не музыкальный, всежь спѣволюбивый,
Вмѣю оцѣнити гармонійнѝ звуки,
Такъ людскѝ напѣвы, якъ птиць хороводы,
И звукъ инструментôвъ, творôвъ людской штуки.

Въ прарускôй налъ Сяномъ княжескôй столицѣ
Тямлю якъ бы нынѣ школярѣ бувало
Мы радо витали звукъ звона Ивана,
Знали бо що свято завтра предстояло.

Такъ самôмъ въ старинномъ я городѣ Львовѣ
Тоже зъ недалекой моєй шкôльной сали,
Слухавъ якъ Кирила величавѝ тоны
Радости иль скорби хвили вѣщували.

Но церкви родимой звукъ звонôвъ останетъ
Глубоко, до смерти въ моѣмъ серцю врытый,
Якъ они звѣщали предстоящій праздникъ,
Людей въ церковь звали все въ день нарочитый.

И все я ще нынѣ той голосъ мовь слышу
При церквѣ на взгôрью изъ далекой дали
И желаю тôлько, щобъ родимѝ звоны
И мене въ послѣднôй хвилѣ розпращали!

Димитрій Вѣнцковскій.

Щастє чоловѣка.

Кôлько разôвъ око побачитъ худе лице нуждаря, кôлько разôвъ почує ся гôркій шепôтъ зголоднѣлого, и нелюдскій крикъ божевôльного, кôлько разôвъ стрѣне ся чоловѣка, що носитъ въ серци своимъ месть и ненависть на ближнього свого, або на такого, що обоятно и бездушно житє своє марнує, тôлько разôвъ, по звычайнôмъ и природнôмъ въ тыхъ выпадкахъ чувствѣ милосердія, выринає въ нашôй душѣ то переконанє, що сей нуждарь, бѣдный и голодный, мститель и пяниця, се люди, котрѝ по найбôльшій части и переважно, самѝ тому виннѝ, що находятъ ся въ тôмъ станѣ, якій самѝ собѣ приготовили, що самѝ суть творцями своєи власнои судьбы.

Богъ надѣливъ чоловѣка вôльною волею. „Богъ сотворивъ чоловѣка безъ чоловѣка, але спасти чоловѣка безъ чоловѣка не може“ каже св. Августинъ. Спасенє чоловѣка, удосконаленє и ущасливленє чоловѣка залежитъ вôдъ дѣлъ самого чоловѣка, а дѣла зновь выпливаютъ зъ вôльнои волѣ.

Пересадна побожнôсть, власна любовь, лѣнивство духа и гордôстъ сотвôрили нового бôввана, званого судьбою. И чоловѣкъ и суспôльнôсть кидаютъ працю, забуваючи о енергіи, вырѣкаютъ ся вытревалости и особистои гôдности, а коли неминуча нужда ихъ постигне, коли бôль ихъ серця стисне, а нещастя имъ кровь въ жилахъ зморозятъ, тодѣ замѣсть себе обвиняти, плачутъ и кричутъ: „Се иншѝ тому виннѝ, се Богъ насъ покаравъ, се вже така наша судьба“. Якежь слабе выображенє маютъ они о Бозѣ. Вôнъ — що єсть найвысшою досконалостію, Вôнъ — що бажавъ бы, щобы всѣ народы прійшли якъ найскорше до пôзнаня правды — Вôнъ мавъ бы хотѣти, щобы насъ недоля тиснула? щобы неправда въ свѣтѣ панувала?

Матеріяльный добробытъ, образованє, доброта серця, всьо то єсть дѣломъ нашои волѣ. А той добробытъ, се образованє и богацтво такъ само вôдносятъ ся до поодинокихъ людей, якъ и до загалу. Суспôльнôсть складає ся зъ поодинокихъ людей. Єсли отже чоловѣкъ, котрый єсть частиною тои суспôльности буде лихимъ, убогимъ и темнымъ, то и тота суспôльнôсть въ маôй части муситъ бути лихою, убогою и темною. А чимъ бôльше буде такихъ людей въ суспôльности, тымъ она буде гôрша. А на вôдворотъ, чимъ бôльше въ суспôльности буде одиниць шляхотныхъ, свѣтлыхъ, ученыхъ и добрыхъ, тымъ шляхотнѣйшою буде тота суспôльнôсть, бôльше просвѣченою и могучою. Добро народа, котре намъ завсѣгды повинно лежати на серци, лише вôдъ насъ самыхъ залежитъ. И не любитъ той своєи рôднои землицѣ, котрый говоритъ: „Я єи люблю“, а самъ жіє въ лѣнивствѣ, въ байдужности и въ темнотѣ, але сей єи правдиво любитъ, котрый не лише працює въ потѣ чола, але старає ся о пôднесенє свого єства, о ушляхотненє єго, котрый працює надъ собою и для добра другихъ.

На судьбу може лише лѣнюхъ числити Єсли намъ маєтокъ має служити, повиненъ бути зôбраный зъ чеснои працѣ. Єсли щастє має бути тревалымъ, повинно бути нами самыми збу-

дованє. Инакше маєтокъ розлетитъ ся, а щастє розвѣє ся.

Не думаймо проте о богацтвахъ, котрѝ маютъ на насъ десь зъ за моря спасти, не числѣмъ на судьбу, котра кождого заведе, але скажѣмъ самѝ собѣ щиро и сердечно: судьба вôдъ мене самого залежитъ, и стараймо ся працею, чесностію и старанностію ту судьбу зробити якъ найлѣпшою.

Замѣсть угля — сила воды.

Въ сучаснôй порѣ розвою промыслу однимъ зъ найважнѣйшихъ и найбôльше выдатныхъ жерелъ силы моторовои (силы, яка порушає машины) суть угляни скарбы, нагромадженѝ протягомъ довгихъ вѣкôвъ Кождый день пожирає несчислиму скôлькôсть тыхъ скарбôвъ, такъ добре названыхъ „чорными діямантами“, кождый день зменшає ихъ поклады въ внутрѣ землѣ. И не лишь зменшає, але и розтрачує — бо якъ знаємо — задля хибного спалюваня, значна часть силы теплоты замкненои въ углю, утѣкає коминами фабрикъ, невыхôснувана въ видѣ дыму, що затроює воздухъ. Смѣло отже можна назвати таке ужитковане покладôвъ угля — господаркою рабунку, бо ужитѝ засобы не вôдновлятъ ся нѣколи, а задля великаньскои експльоатації угля головно на потребы промыслу, засобы тѝ мусятъ ся колись цѣлковито вычерпати. Въ декотрыхъ краяхъ, якъ пр. въ Англіи небезпеченьство вычерпаня угля наступитъ вже въ недалекôй будучности, коли въ Нѣмеччинѣ, въ Сполученыхъ Державахъ пôвнôчнои Америки поклады угля выстарчатъ еще на сотки лѣтъ.

Будь що-будь вже нынѣ можемо поставити пытане: що буде якъ тѝ поклады вычерпаютъ ся? Въ якій спосôбъ можна бы заощадити тѝ природнѝ скарбы? Певна рѣчь, що въ промыслѣ перестали бы палити углемъ, коли бы новочасна технѣка подала иншѝ рôвно дешевѝ, або и дешевшѝ жерела моторовои силы, можливѝ до выкорыстаня.

Однимъ зъ такихъ жерелъ, що майже нѣколи не вычерпуются, суть силы воднѝ, а технѣка въ послѣднихъ часахъ щоразъ бôльше занимає ся выхôсованємъ ихъ для цѣлей промысловыхъ; повстаютъ чимразъ численнѣйшіи фабрики надъ берегами рвучихъ гôрскихъ рѣкъ, при водоспадахъ, якихъ силу вôдповѣдно зладженѝ машины перемѣнюютъ въ силу електричну, даючи черезъ те силу моторову, дешевшу вôдъ вытворенои спаленємъ угля.

Однакъ найбôльшимъ природнымъ жереломъ силы на землѣ єсть безустанный рухъ морскихъ филь, взнесенє и опаданє, приплывъ и вôдплывъ моря. Суть то силы механичнѝ, нечувано великѝ, що дѣлаютъ все и все, безъ упину день и нôчь. На жаль чоловѣкъ, помимо свого знаня и техничного розвою, не зъумѣвъ ихъ до теперь запрягти въ своє ярмо; всѣ єго змаганя, щобы сю великаньску скôлькôсть силы, напираючои вôдъ безконечныхъ лѣтъ на всѣ морскѝ побережа, перемѣнити въ форму хосенну для людскости, були безуспѣшнѝ, головно задля несталости руху морскихъ филь. Мимо того не бракує старань въ тôмъ напрямѣ. Однимъ зъ першихъ инжинєрôвъ, що тымъ способомъ хотѣвъ одержати хотяй бы дрôбнѝ практичнѝ корысти, бувъ Плєснеръ (Plessner). Въ 1875 р. опатентувавъ вôнъ въ Льондонѣ вынахôдъ техничного выхôснуваня силы морскихъ филь. Практично въ лѣпшôй формѣ приворовивъ сей вынахôдъ недавно американецъ Врайтъ (Wright), переводячи пробы на побережу калифорнѣйскôмъ. На помостѣ выходячôмъ въ море на довготу якихъ 100 метрôвъ, умѣстивъ три сплавы, котрѝ филѣ своимъ рухомъ колисали. Рухъ той при помочи пôдоймъ переносивъ ся на стацію помпъ, умѣщеныхъ на противнôмъ кôнци помосту. Помпы тѝ наповняли водою збôрникъ, збудованый зъ сталевыхъ плытъ, а зобрана вода пôдъ высокимъ тисненємъ вправляла въ рухъ турбины, що порушали зновь динамомашины. При помочи того мотору повело ся Врайтови осягнути досить значный выслѣдъ.

Въ тôмъ самôмъ менше бôльше часѣ, що Врайтъ въ Калифорніи, старавъ ся розвязати те пытане нѣмецкій инжинєръ Гере (Gehre) въ Диссельдорфъ зъ рôвножь добрыми успѣхами.

Надъ вынаходомъ Плєснера працює дальше италійскій инжинєръ Равели. Вôнъ зладивъ апаратъ, якій выпробувавъ на побережу лигурійскôмъ. Апаратъ опатентованый у всѣхъ державахъ Европы и Америки, складає ся зъ площѣ похилои такъ рухомои, що приноровлює ся кождого разу до поверхнѣ моря.

По шинахъ порушаютъ ся черезъ рухъ морскихъ филь малѝ вôзки зъ помпами, якѝ натискъ морскихъ филь перемѣняютъ въ електричну силу, або згущуютъ воздухъ. Апаратъ збудованый при помочи рôжныхъ пôдоймъ и толокôвъ, помпъ ссучихъ и гнетучихъ. Вôнъ зменшає майже о половину коштъ моторовои силы.

Хотяй тотѝ величавѝ пробы не розвязали пытаня въ пѣлôй повнѣ, всежь таки єсть се значный крокъ въ передъ, а передовсѣмъ єсть заохотою, що обѣцює скорше чи пôзнѣйше великѝ практичнѝ наслѣдки.

Они вже довели до заложеня въ Гамбурзѣ великого товариства, що має на цѣли выхôснувати воднѝ силы. Товариство намѣряє утворити при вплывѣ до моря рѣки Лабы велику фабрику, уряджену пôсля вынаходу высше сказаного инжинєра. Товариство то надѣє ся зыскати тôлько силы електричнои, щобы освѣтити електрично мѣсцевôсть Гроденъ, де будує ся фабрика, та окрôмъ того надѣєсь пустити въ рухъ електричный трамвай. Кошта освѣтленя якъ и трамваєвого руху маютъ бути дуже малѝ.

Хотяй бы навѣть выжиданя въ певнôй мѣрѣ завели, то все то єсть проба на велику скалю, яка будь що будь не лишитъ ся безъ вплыву на дальшій напрямъ промыслу.

А въ наслѣдокъ поводженя пробы осередки промысловѝ будутъ поволи пересувати ся. До теперь повставали они на рôвнинахъ, а якъ гамбурска проба поведе ся, то промыслъ буде розвивати ся въ надморскихъ мѣсцевостяхъ, бо тамъ буде дешеве жерело морскои силы.

Послѣдній день Нерона.*)

Пиръ скôнчивъ ся, а послѣднѝ носилки скрывались поза пышными палатами императора Нерона. Передъ палатою недбало, опершися о колюмну зъ жовтого сирійского мрамора, сидѣвъ Неронъ. Одинъ невôльникъ вытиравъ єму шовковымъ платкомъ пôтъ зъ лиця и шиѝ, а другій холодивъ єго великимъ вахляремъ зъ павиныхъ перъ.

День бувъ душный. Императоръ много пивъ, а голова єго тяжѣла вôдъ кипрійского вина. Тамъ въ холодныхъ покояхъ палаты, при розкôшныхъ водотрискахъ не мôгъ вôнъ, якъ самъ казавъ, свобôдно дыхати, и тому приказавъ себе вынести передъ муры палаты, зъ вôдки розлягавъ ся хорошій видъ на сады и мѣсто.

Чому нынѣшный пиръ єго не вдоволивъ? Кухаръ, якъ завсѣгды перейшовъ самого себе въ приготованю вышуканыхъ, рѣдкихъ стравъ такъ, що трудно було собѣ представити щось лѣпшого и смачнѣйшого надъ упеченый мозокъ зъ сицилійскихъ перепилиць. Штуки индійского штукаря зачудовали навѣть арабского лѣкаря, що хотѣвъ надармо выяснити ихъ, а молодѝ танцюристки зъ Ишпаніи були красвѣйшѝ вôдъ мраморныхъ статуй, а мимо того Неронъ бувъ невдоволенымъ.

Мѣсце, на котрôмъ звычайно лежавъ єго старый пріятель Сезонъ, було нынѣ пусте, а въ великаньскихъ покояхъ палаты царило якесь дивне, невыносиме напружене та не було вже чути въ нихъ того разъ въ разъ розлягаючого ся, легкодушного смѣху.

Императоръ прижмуривъ очи, котрѝ звернувъ на освѣчену сонцемъ часть горола. Тамъ на пôдставѣ зъ пестрого мрамора, стояла статуя, що зображала єго въ видѣ бога сонця, а кругомъ єго головы яснѣли золотѝ лучѝ, що ослѣпяючо вôдбивали ясне свѣтло сонця.

Императоръ легко пôднявъ грубу, выплекану руку зъ великимъ перстенемъ зъ зеленого шмарагду и показавъ на статую, котру обкинувъ послѣднымъ сонным поглядомъ.

— Она прекрасна! — сказавъ зъ одушевленємъ.

Тигеллинъ, префектъ, що сидѣвъ коло него на низкôмъ столику, задоволивъ ся легкимъ кивненємъ головы, замѣсть вôдповѣди. Неронъ злегка повернувъ въ єго сторону голову, а въ умученыхъ, жовтыхъ очахъ єго, якъ въ очахъ зміи, що нечайно выглянула зъ пôдъ каменя, лиснувъ зловѣщій огникъ.

— Чи не думаєшь се потвердити, що она прекрасна? спытавъ вôнъ а въ голосѣ єго, що звучавъ передъ хвилею спокôйно и недбало, почути можна було шипѣнє.

Тигеллинъ збентеженый поспѣшивъ похвалити статую и єи творця.

Императоръ не зважаючи на се примкнувъ очи, оперъ голову на рукахъ, и не журячись, що можутъ єго почути другъ єго и невôльники, сказавъ:

— Вôнъ такій самъ пôдхлѣбникъ, якъ всѣ иншѝ. Одинъ Сезонъ не бувъ пôдхлѣбникомъ.

Тигеллинъ згôрдливо стиснувъ раменами, а на лици єго мелькнула злобна усмѣшка.

— Сезонъ называвъ тебе, императоре, дуракомъ и трусливымъ убійцею. Якійже вôнъ гарный пôдхлѣбникъ! Добре, що нынѣ вôнъ згоритъ въ цирку, бо языкъ єго острійшій вôдъ ножа.

Префектъ говоривъ правду. Сезонъ, давнѣйшій пріятель Нерона зъ часомъ усунувъ ся вôдъ него, збридивши собѣ страшнѝ оргіи и товариство, що окружало кровожадного императора та перейшовъ на сторону приклонникôвъ чудного Галилейця, котрѝ вôддавали ся въ пôдземляхъ молитвамъ и дивнымъ обрядамъ. Єго то мали нынѣ по приказу розгнѣваного императора спалити въ цирку.

— Коли початокъ представленя? — спытавъ Неронъ, а дôставши вôдповѣдь, здоровъ зѣвнувъ.

Императоръ нудивъ ся и нетерпелививъ ся, таѝ спокôйно не мôгъ думати. Вôдъ якогось часу самѝ недобрѝ вѣстки доходили до єго ушей. Повстанє Гальбы розширювалось а навѣть єго давнѣйшій пріятель Сальвій Отто хопивъ за оруже проти него. Преторіяни роптали и зъ дня на день ставали небезпечнѣйшими, а простый людъ посуджовавъ єго о пôдпаленє Рима. Словомъ въ цѣлôй великôй имперіи неначе кипѣло и гудѣло.

Неронъ бачивъ се и чувъ, що тратитъ землю пôдъ ногами, а се гризло єго и псувало єму веселѝ забавы та вôдберало єму охоту до писаня стихôвъ.

— Носилки! — крикнувъ наразъ Неронъ на невôльникôвъ, неначе хотячи розôгнати чорнѝ гадки, що огорнули єго змученый мозокъ.

Сейчасъ принесли етіопскѝ невôльники и поставили передъ нимъ носилки, що були зробленѝ зъ дорогого кедрового дерева и украшенѝ дорогоцѣнными каменями та рѣзьбою зъ слоневои кости, а въ серединѣ выложенѝ пурпурою.

Однакъ императоръ не всѣвъ до носилокъ, але прикликавъ до себе Тигеллина. Взявъ пôдъ руку свого любимця, вôдвѣвъ єго на сторону, а пристанувши, засмѣявъ ся вôнъ тихимъ, ледви замѣтнымъ смѣхомъ.

— Знаєшь що, мôй друже — весело вôнъ сказавъ — нынѣ я хочу єще разъ себе побороти. Я уважаю за высшу цѣль житя умѣти заволодѣти надъ своими чувствами. Самъ Сезонъ говоривъ се. Я хочу видѣти, якъ буде Сезонъ горѣти въ цирку. Чи догадуєшь ся чому? Тому, що мене перестерѣгали передъ тымъ.

Ту лице императора зповажнѣло.

Вчера вечеромъ коли менѣ єгиптянинъ обяснявъ положенє звѣздъ на небѣ, що ясно мерех-

*) Неронъ, римскій цѣсарь, що панувавъ вôдъ р. 54—68 по Христѣ, перевысшивъ всѣхъ своихъ попередникôвъ въ переслѣдованю христіянъ. Жорстокій сей цѣсарь замордувавъ свою матѣръ, жѣнку, брата, учителя и мудрця Сенеку та тысячѣ иншихъ вызначныхъ Римлянъ. Хотячи мати поняте о пожарѣ Трои, казавъ пôдпалити Римъ. Девять день горѣло мѣсто, а вôнъ приглядаючи ся тому, оспѣвувавъ пожаръ Трои. Коли однакъ нарôдъ почавъ бурити ся проти него, уважаючи єго виннымъ того пожару, скинувъ вину на христіянъ и зарядивъ ихъ переслѣдованє. Мѣжь иншимъ казавъ христіянъ убраныхъ въ одѣжь насякнену смолою привязовати до стовпôвъ и пôдпалювати, щобы въ ночи свѣтили якъ смолоскипы. Було се перше публичне переслѣдованє христіянъ. За єго панованя понесли мученичу смерть свв. апостолы Петро и Павло. Для вѣдмѣни житя ѣздивъ якъ спѣвакъ по мѣстахъ итальскихъ и грецкихъ, щобы збирати почести, вôддаванѝ артистамъ. Вкôнци выбухъ бунтъ преторіянôвъ. Неро утѣкъ, коли однакъ побачивъ, що смерть єго неминуча, казавъ себе заколоти.

котѣли мовь дорогоцѣнне камѣнє, неожидано пôдкралась до мене стара жидôвка, ворожка Везпазіяна. Худа тота вѣдьма присунулась цѣлкомъ близько до мене и шепнула менѣ на ухо: „Бережись, императоре, — ты приготовлюєшь ся запалити смолоскипы Галилейцевй... уважай, щобы ихъ полумя не розгнѣвало Єговы!“ Дивна се и непонятна рѣчь у тыхъ жидôвскихъ ворожокъ... Однакъ нѣ слова о тôмъ Тигеллине! Нѣкто не смѣє знати, що менѣ сказала старовина. Я навмисне засвѣчу єще разъ смолоскипы, щобы переконати ся, чи прогнѣвитъ ся новый богъ! Щожь то, найти нового бога не штука! Нашй вже постарѣли ся. Менѣ здає ся, що навѣть у Венеры появили ся вже морщки, а волосє починає ся єи бѣлѣти. Люди вже перестаютъ бавити ся старыми богами, а шукаютъ новыхъ... Я ихъ новый богъ... Завтра я самъ хочу принести жертву передъ своєю статуєю. Обвѣсти се цѣлому мѣстови, а сенаторамъ прикажи розложити ихъ пурпуровй тоги у вôвтаря, щобы нога моя не дотыкала ся пороху, котрый они допчутъ своими ногами!

Императоръ замовкъ. Вôнъ подавъ ся назадъ, а на єго товстыхъ, червоныхъ губахъ появйвъ ся выразъ невдоволеня, зневѣря и погорды.

Тигеллинъ моргнувъ на невôльникôвъ, а Неронъ приказавъ стерти зъ свого лиця пôтъ и утомленый опустивъ ся на пурпуровй подушки, що покрывали носилки.

— До цирку! — закликавъ вôнъ.

(Дальше буде.)

Якъ выглядало бы житє
на пôвнôчнôмъ бѣгунѣ?

Земля наша — се оселя людского роду. И якъ кождый повиненъ знати свою хату, такъ и рôдъ людскій вôдъ найдавнѣйшихъ часôвъ старавъ ся пôзнати всѣ закутины землѣ. И ся жажда пôзнаня землѣ спричинила, що люди пускали ся на далекй моря, вôдкрывали щоразъ то новй краины, новй рослины и звѣрѣ. Свѣтоглядъ и пôзнанє своєи живительки землѣ у людей ширило ся, та вскорѣ не стало мѣсця доступного для чоловѣка, дебъ вôнъ не бувъ и не бачивъ єго, не змѣривъ и не описавъ.

Про бѣгуны землѣ знаютъ люди вôдъ того часу, якъ геніяльный астрономъ Коперникъ першій проголосивъ науку, що не сонце кружитъ довкола землѣ, але противно земля обертає ся довкола сонця та ще и кругомъ себе самои.

Що се єсть отже сей бѣгунъ?

Ктось назвавъ єго чубкомъ, вершкомъ землѣ. По ученому єсли мы схочемо описати пôвнôчный бѣгунъ, то скажемо, що се єсть мѣсце, зъ якого не можна ити нѣ на всхôдъ, нѣ на захôдъ, нѣ на пôвнôчь, бо въ котру лишь сторону рушишь ся, усюди пôдешь на полудне. Єсть се пунктъ на землѣ, на якôмъ нема нѣ поранкôвъ анѣ вечерôвъ, анѣ всходôвъ анѣ заходôвъ сонця — єсть лишень кругло пôвъ року треваючій день и другого пôвъ року нôчь.

Черезъ цѣлый сей день, якій на пôвнôчнôмъ бѣгунѣ починає ся дня 21 марта, сонце заточує на небѣ величезне колесо, зъ початку посуваючи ся по овидѣ, потôмъ щоразъ то менше, щоразъ то высше на небѣ ажь въ мѣсяци червни затримує ся прямовѣсно, просто надъ самою головою. Тодѣ стоитъ оно зовсѣмъ неподвыжно, а опôсля по якômсь часѣ починає оно на небѣ заточувати зъ разу малесенькй, потôмь бôльшй и бôльшй круги, послѣдный разъ поточитъ ся по самôмъ краю овида и дня 21 вересня зникає на цѣлыхъ 6 мѣсяцѣвъ зъ неба. На бѣгунѣ настає тодѣ шѣстьмѣсячна нôчь

Въ часѣ тои довгои ночѣ тôлько вôдъ часу до часу пôвнôчна зоря на короткій часъ розсвѣтлює темряву.

Станувши на бѣгунѣ находитъ ся чоловѣкъ въ трохи вôдмѣннôмъ положеню до землѣ и неба, якъ на кождôмъ иншôмъ пунктѣ землѣ и такъ:

Єсть вôнъ о 20 миль близше до середины землѣ, бо на бѣгунѣ єсть земля сплощена. Зъ тои причины важитъ троха бôльше, якъ всюди инде.

Въ день сонце, а въ ночи звѣзды нѣколи не всходятъ, анѣ не заходятъ, лишь кружатъ по небѣ.

А теперь поставмо собѣ пытанє, якъ жило бы ся на пôвнôчнôмъ бѣгунѣ?

Житє поплыло бы тамъ дивнымъ русломъ. Въ наслѣдокъ неприсутности сонця черезъ 6 мѣсяцѣвъ, та въ наслѣдокъ незвычайно розрѣдженого повѣтря панує тамъ величезне зимно. У зимнôмъ воздусѣ блестятъ неземскимъ блескомъ пôвнôчнй зорѣ и въ ряды годи просвѣчуютъ непроглядну темряву довгои ночѣ. Ся пôвнôчна зоря, явище до сеи поры не выяснене, выглядаюче разъ неначебъ зъ неба лили ся потоки огня о чудныхъ краскахъ, то зновь звисаючй неначе огнянй заслоны, спокôйно, неподвижно.

Зъ поворотомъ сонця вертаютъ такй условины житя. Повстаютъ величезнй мраки, що все собою ослонюютъ. Черезъ ломанє лучѣвъ сонця у мракахъ часто являютъ ся три або бôльше сонць, якй рôвночасно стоятъ на небѣ. Зъ тои самои причины вôдбиваютъ ся образы далекихъ краинъ. Разъ можна бачити высокй горы, чудней долины, то зновь моря зъ кораблями. Однакъ одинъ лишь подувъ вѣтру, а все зникає. Бо се лише фата моргана, образы-вôдбитки далекого житя, цѣлкомъ такй самй, якй часто бачатъ Арабы на своихъ безкраихъ пустыняхъ.

Въ наслѣдокъ зимна шкôра людска скоро грубнѣла бы. Отворы носовй розширили бы ся, а очи въ наслѣдокъ невыносимого блеску снѣгу запали бы ся, а кто знає чи не загасли бы разъ на все.

Мешканє легко найти бы можна въ ледовыхъ печерахъ, якихъ тамъ много, або и можна бы выбудовати хату зъ снѣгу, якъ се роблятъ Ескимосы.

Найбôльше клопоту було бы зъ выстараньмъ ся поживы. Якъ дослѣдники кажутъ въ промѣры 200 миль вôдъ бѣгуна нема нѣ однои животины. Щобы отже дещо уполювати, треба бы кождый разъ мандрувати якихъ 200 миль по снѣгу и ледѣ. Въ вôддаленю однакъ 200 миль вôдъ бѣгуна можна стрѣнути табуны пѣжмовыхъ волôвъ, полярнй заяцѣ, лебедѣ, медведѣвъ, псôвъ морскихъ, а часомъ и вовка. Зъ животинъ морскихъ рôдъ морскои звѣзды та одинъ рôдъ ракôвъ. Се було бы поживою мешканця пôвнôчного бѣгуна. Одинокою водою до

питя, була бы вода зъ стопленого снѣгу.

Наколи бы чоловѣкъ взагалѣ мôгъ жити на пôвнôчнôмъ бѣгунѣ, то въ короткôмъ часѣ здегенерувавъ бы ся єще въ бôльшôмъ степени, якъ теперѣшнѝ Ескимосы. Житє людске було бы однимъ пасмомъ борбы зъ зимномъ и голодомъ. Одинокою пріємностію и и розривкою були бы тѝ мрачнѝ, вôдбитѝ черезъ ломанє лучѣвъ въ мрацѣ образы, фата моргана далекои пôвночи. Лишень однимъ добромъ мôгъ бы неподѣльно тѣшити ся мешканецъ пôвнôчного бѣгуна: зовсѣмъ не потребувавъ бы бояти ся, що прійде ворогъ завоювати єго краину.

Чи смерть єсть болючою?

Одною зъ многихъ причинъ, для котрыхъ смерть єсть страшною для людей, єсть пересвѣдченє, що розлуцѣ душѣ зъ тѣломъ товаришатъ великѝ терпѣня. Твердженя однакъ лѣкарôвъ, опертѝ на численныхъ фактахъ и спостереженяхъ, кажутъ припускати щось противного, хотяй рѣшучо въ тôй справѣ высказатись трудно.

Одинъ знаменитый лѣкарь и знатокъ людского тѣла выражає ся такъ: Зъ практики моєи знаю, що смерть не єсть болючою, подôбно якь не єсть болючимъ заснене пôсля тяжкои томлячои працѣ. Особы, котрѝ топили ся, вѣшали ся, або замерзали, а потому були привернени до житя запевняютъ, що нѣякихъ терпѣнь не вôдчували. То що называютъ передсмертными судорогами и болями, — се лише махинальнѝ рухи, не выкликуванѝ болями. Славный природникъ Буфоронъ говоритъ: „Длячого маємо лякати ся смерти, коли она такъ само природна, якъ житє? Родимо ся и умираємо, не знаючи о тôмъ“. Єсли запытаємо людей, що бачили много умираючихъ, то всѣ вôдповѣдятъ згôдно, що бôльша часть умирає лагôдно, спокôйно и безъ терпѣнь. Видъ передсмертнои борбы єсть для окруженя страшнѣйшимъ, чимъ для умираючого, вôнъ найчастѣйше того не вôдчуває. Свѣдчатъ впрочѣмъ о тôмъ слова умираючихъ, котрыхъ привернено до житя. По бôльшôй части люди не знаютъ, що умираютъ, а середъ малого числа тыхъ, що до кôнця заховуютъ притомнôсть нема анѣ одного, котрый бы не манивъ себе надѣєю выздоровленя. Смерть не єсть такою страшною, якъ мы собѣ єи выображуємо; єсть се привидъ, що насъ здалека перераже, а зблизька никне.

Въ хвилѣ смерти тѣло єсть дуже ослаблене, тому то и терпѣня не можутъ бути сильными. Що бôльше, можна навести много примѣрôвъ, що умираючѝ привернени до житя, оповѣдали о пріємныхъ вражѣняхъ, якѝ вôдчували въ хвилѣ смерти. Одинъ славный ученый чувъ въ той хвилѣ, якъ самъ оповѣдавъ, чудесну музыку. Иншѝ оповѣдаютъ о розкôшныхъ мельодіяхъ, а одна женщина, въ котру грôмъ ударивъ, мала вражѣнє, неначе бы розплывала ся середъ темрявы

Тѝ вражѣня цѣлкомъ суть вытолкованѝ, бо фізіольоги кажутъ, що чоловѣкъ передъ смертію перестає чути, тратитъ поволи свѣдомôсть, а тамъ, де нема чутя и свѣдомости, тамъ не може бути терпѣня. То, що уважаємо за передсмертну борбу, се лишь мимовôльнѝ рухи мускулôвъ.

Въ кождôмъ разѣ мусимо бути приготованѝ на смерть завсѣгды, бо не знаємо нѣ дня, нѣ годины, коли она црійде до насъ.

Терпѣнє.

(Байка).

Терпѣнє було се красне дитя зъ бѣлявымъ волосємъ и зъ блѣдымъ лицемъ. Уста мало все замкненѝ, а чорнѝ єго очи були все такъ дуже сумнѝ, що нѣкто не мôгъ на нихъ безъ щирого плачу дивити ся.

Бѣдне дитятко не мало своєи хаты и все блукало зъ мѣсця на мѣсце; разъ вступало оно до хатъ бѣдакôвъ, то зновь вôдвѣдувало палаты богачѣвъ, — а було такъ тихе и такъ сумне, що всѣ єго радо пріймали.

Але, рѣчъ дивна, кто лише разъ на него споглянувъ, на того заразъ находивъ тяжкій смутокъ. Той тративъ одиноку дитину, тамтой майно и добре имя, другому дѣти не ховали ся такъ, що зъ журбы передъ часомъ сивѣвъ; деинде зновь вкрадала ся незгода межи сопружество, або ктось зъ родины лягавъ на ложе смерти, щобы довгѝ лѣта зъ него не двигнути ся. Люди не могли поняти зъ вôдки на нихъ спадало тôлько нещасть и не догадували ся навѣть, що они самѝ отвирали двери тихому блѣдому Терпѣню и самѝ запрошували єго до свого стола.

Дитя вертало часомъ разъ вже перебутою дорогою и тодѣ долерва довѣдовало ся о позôставленыхъ по собѣ злощасныхъ дарахъ. Тодѣ старало ся оно знанѝ вже хаты оминути — щожь коли дитя було вже до декотрыхъ людей такъ дуже привязане, що все за ними тужило, забуваючи, що сумнѝ єго вôдвѣдины може и за частѝ були.

И на бѣднѝ жертвы спадали тодѣ болѣ за болями, ажь поки зловѣще дитя не взяло за свою подорожну палку и зъ тяжкимъ серцемъ, зъ слезами въ очахъ не попращало ихъ порогôвъ.

Такъ ишло Терпѣне своєю дорогою безъ поспѣху, а однакъ скорше чимъ гôрскій ручай, чимъ захôдный вѣтеръ и вступало до всѣхъ людей по черзѣ. Найстрашнѣйшимъ однакъ було, коли зближило ся до дѣтей, бо тодѣ ставали они сиротамы, або тяжко и довго слабували, а лиця ихъ ставали такъ само блѣдѝ, якъ лице Терпѣня, а очи майже такъ само сумнѝ и темнѝ. На такій видъ Терпѣне плакало гôрко и довгій часъ не хотѣло дивити ся на дитину.

Одного разу лежало Терпѣнє пôдъ яблôнкою, споглядало на румяны яблока и дуже ними тѣшило ся.

Яблôнко — сказало — дай менѣ такѝ червонѝ лиця, щобымъ для людей було милѣйшимъ.

Нѣ — промовила деревина — если бы ты мало такѝ червонѝ лиця, то люди не пріймали бы тебе зъ такимъ милосердіємъ и такою щиростію якъ теперь.

Терпѣнє встало и пôшло сумне дальше. Надъ рѣкою розтягавъ ся садъ, въ котрôмъ пташки такъ красно спѣвали, що ажь серце радѣло.

О, любѝ пташата — закликало Терпѣнє — пожичте менѣ вашого голосу, щобы я могло нимъ розвеселяти людей.

Нѣ, любе дитятко, — защебетали пташки — если бы ты не приходило до людей такъ тихо якъ теперь, то они не забували бы тебе такъ скоро и все мали бы на гадцѣ, що ты єси терпѣнє и що зъ собою приносишь гризоту.

И дальше иншо Терпѣнє, ажь прійшло до густого лѣсу. Повѣтрє пахло; тутъ та тамъ перекрадали ся лучѣ сонця черезъ гущавину и мѣнили ся на земнôмъ мосѣ, золотячи упавше листє. Змучене Терпѣнє сперло ся о дерево.

Тутъ бодай — погадало собѣ — можу спочити не приносячи нѣкому смутку, тутъ моя присутнôсть нѣкому не зашкодитъ.

О чудовый лѣсе — закликало — дай менѣ бодай одинъ зъ тысячныхъ твоихъ лучѣвъ сонця, а буду щасливымъ.

Бѣдне, бѣдне дитятко — промовивъ старый дубъ. Той одинъ лучъ сонця занадтобы тебе окрасивъ; люди гостили бы тебе тодѣ за часто, а потôмъ не стало бы имъ силъ на зношуванє болю, що єго ты зъ собою приносишь. Жій проте дальше безъ блеску и тепла.

Середъ дальшои вандрôвки стануло бѣдне дитятко надъ великимъ тихимъ озеромъ. Ничь тутъ не рухало ся, темнота покрывала воду, лише вôдъ часу до часу спадала звѣзда зъ небозводу и плыла спокôйно по поверхнѣ озера. Терпѣнє споглядало задумчиво на озеро. Наразъ побачило оно свѣтло выходяче зъ хаты, що стояла надъ озеромъ.

Дивна рѣчь — застановило ся Терпѣнє — я ще тутъ нѣколи не було, а прецѣнь тутъ ктось мешкає!

Пôдсунуло ся пôдъ вôкно, въ серединѣ сидѣла красна женщина зъ сивымъ волосємъ. Пильно записувала она щось до великои книжки; зъ лиця єи пробивала ся щирôсть та доброта. Коли Терпѣнє такъ заглядало черезъ вôкно, пôднесло ся наразъ двоє очей старушки, споглянули на него и давъ ся чути милозвучный голосъ:

Ходи моє дитятко, ходи, вже зъ давна чекаю на тебе.

Терпѣнє услухало; заразъ обняли єго теплй рамена, а чарѣвна женщина пригортаючи єго до серця говорила:

Бѣдне ты, дороге Терпѣнє, саме мусѣло ты прійти до мене, бо менѣ не вôльно нѣкого шукати, а такожь не можу ити до того, кто мене не кличе. Я называю ся Терпеливôсть, сиджу тутъ уважаю и слухаю. Озеро приноситъ менѣ голосы тыхъ, що мене потребуютъ и взываютъ. Дуже часто ходила я по свѣтѣ за твоими слѣдами.

Терпѣнє притулило голову до єи материньского лона.

Ходи все за мною, — просило тихенько, — менѣ при тобѣ такъ добре, такъ солодко.

Моє ты дитятко, промовила Терпеливôсть, — не можу; коли закличешь, прійду до тебе, коли змучишь ся въ дорозѣ, вертай сюди до мэне; я мушу писати въ книзѣ житя и богато иншого маю ще занятя.

Терпѣнє переночувало у Терпеливости, а зъ всходомъ сонця, скрѣплене, рушило дальше въ дорогу.

Вселенна зеленѣла и розцвитала ся; була то пора жнивъ. Коли Терпѣнє споглянуло на макъ въ поли, подумало сумно:

Бѣдный ты, цвитешь тутъ свобôдно въ блеску сонця, а ще нынѣ скоситъ тебе немилосердна рука. Въ тôмъ побачило середъ лану красну, веселу дѣвчину зъ косою, котра працювала лѣпше и сильнѣйше чимъ трохъ мущинъ. Пôдôйшло близше.

Якъ ты называешь ся? — спытала дѣвчинка.

Терпѣнє, — промовило дитя, — а ты якъ?

Я Праця, — и промовивши то, взяла Терпѣнє на руки и побѣгла весело полями, смѣючи ся и приспѣвуючи.

На лици Терпѣня выступивъ легкій румянецъ и свобôдный усмѣхъ.

Будь все зъ мною — промовило оно до Працѣ. То не такъ легко, якъ ты сестро думаешь, — вôдповѣла Праця. Я въ ночи мушу спати, щобы въ день працювати. Єсмь всюда и нѣгде, все смѣю ся, а єслибы я мала все тебе передъ очима, тобы менѣ усмѣхъ на устахъ заумеръ. Не можу отже бути все зъ тобою, але коли мене закличешь, прійду и лишу ся тамъ, куди ты переходило, щобы лиця всѣмъ на ново розвеселювати.

И дальше пôшло Терпѣнє въ безмѣрный далекій свѣтъ. А Терпеливôсть и Праця дотримали єму слова и стали ся єго вѣрными товаришками. Часто сходятъ ся они въ хатчинѣ надъ озеромъ и разомъ читаютъ книгу людского житя, або до неи щось записуютъ.

Вѣдомости.

До П. Т. предплатникôвъ „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“. По той причинѣ, що редакторъ нашихъ изданій переселювавъ ся недавно зъ Львова на село, спôзнила ся редакція такъ зъ „Посланникомъ“ якъ и зъ „Книжочками мисійными“. Длятого перепрашаємо нашихъ П. Т. предплатникôвъ за то спôзненє и просимо за тоє на насъ не гнѣвати ся. Упорядкувавши свой отношенія мы теперь зъ подвоєною енергією беремъ ся до дѣла, щобы надоложити то опôзненє, щобы вдоволити нашихъ П. Т. предплатникôвъ, а нашй изданія „Посланникъ“ и „Книжочки мисійнй“, щобы могли якъ найлучше послужити Христовôй идеи и причинити ся до просвѣщенія та морального и матеріяльного пôднесеня нашого народа. Просимо нашихъ приклонникôвъ и пріятелей народа, щобы и на дальше зволити помагати намъ въ сей тяжкôй, но незвычайно важнôй справѣ. А кому добро народа лежитъ на серци той не отмовитъ нашей просьбѣ. Просимо всѣхъ до чіихъ рукъ доходятъ нашй изданія, ширити тй же въ народѣ и заохочувати другихъ до пренумерати. Всѣхъ же тыхъ, що суть намъ довжнй пренумерату просимо о выровнанє залеглостей, щобы мы не потребували тратити часу и выдаткôвъ на упôмненя. Заслати точно пренумерату за побиранй газеты се с в я т ы й о б о в я з о к ъ. До редакціи нашихъ изданій просимо теперь вôдносити ся пôдъ такою адресою: **Редакція „Посланника“ и „Книжочокъ мисійныхъ“ въ Сухорѣчу, п. Борщевичѣ.** На ту адресу просимо высылати пренумерату на нашй изданія и замовляти книжочки нашихъ изданій. П. Т. редакціи всѣхъ газетъ и изданій якй мы дôстаємо въ обмѣнъ просимо о змѣну адресу.

Число семе „Книжочокъ мисійныхъ“ яке мѣстило въ собѣ: 1. Вѣрю въ Бога. 2. Св. великомученикъ и цѣлитель Пантелеймонъ. 3. Мамона свѣта. 4. За Спасителя 5. Якъ заховувати ся въ церквѣ. 6. Помôчь и опѣка Маріи. 7. Укараный ненавистникъ и 8. Золотй мысли; розôслали мы въ своємъ часѣ всѣмъ предплатникамъ. Число осме вышлемо на дняхъ.

СМѢХЪ и

ПРАВДА.

Въ вагонѣ.

Кондукторъ: Гей кто тамъ лежитъ пôдъ лавкою?

Подорожный: Я.

Кондукторъ: А маєте вы билєтъ?

Подорожный (подаючи билєтъ): Прошу.

Кондукторъ: То билєтъ для пса, вы мусите заплатити дорожшій.

Подорожный: Я знаю, що для пса, тому я и лѣгъ пôдъ лавку.

Дотримує слова.

Довжникъ: Не гнѣвайте ся добродѣю, але я того мѣсяця не буду мôгъ звернути вамъ довгу.

Вѣритель: Гм... тажь вы говорили то само и тамтого мѣсяця.

Довжникъ: Ну и щожь? Сказавъ и не заплативъ. Видите самй, що я вмѣю дотримати слова.

Щирый.

Одинъ мущина купує два кильо чеколяды.

— То кому? — пытає знакомый.

— Мся теща казала вчера, що за кильо чеколяды вôддала бы половину житя, то я купую вôдъ разу два киля.

Въ школѣ.

Учитель: Скажи но менѣ Ивасю, кôлько то буде пôвпяти а пôвпяти?

Ивась: Пôвъ пяти а пôвъ пяти то буде цѣла пята.

Пословицѣ:

Кто на тебе каменемъ — то ты утѣкай.

Кто рано встає, то той — скорше схоче ѣсти.

Якъ собѣ постелишь, то можешь вже йти спати.

Чуже не грѣє — сказавъ злодѣй укравши кожухъ, — и чимскорше продавъ.

Доти збанъ воду носитъ, доки нема грошей на пиво.

Оба добрй.

Иванъ: Гей кôлько хочете за той кожухъ?

Грицько: Я, знаєте, не єсьмь такій чоловѣкъ, що то каже 40, 30, 20 риньскихъ. Я вôдразу кажу пятнайцять и конецъ. То послѣдна моя цѣна.

Иванъ: Тай я такожь не такій чоловѣкъ, щобымъ дававъ 16, 15, 10 риньскихъ. Дамъ 6 и буде.

Грицько: А чи возьмете єго зъ собою, чи занести вамъ до дому?..

Порадивъ.

Хорый (заплативши лѣкареви соленый рахунокъ за курацію, каже): Дамъ вамъ кромѣ тыхъ грошей ще одну добру раду.

Лѣкарь: Прошу.

Хорый: Єсли вы коли захоруєте, то не лѣчѣтъ самй себе.

Лѣкарь: А то чому?

Хорый: Бо то буде васъ дуже дорого коштувати.

И таке буває.

Максимъ: А ты Трофиме чому нынѣ такій якійсь якъ не свôй?

Трофимъ: Етъ говори! Я бувъ вчера на заручинахъ.

Максимъ: Но и щожь, може дѣвка не хоче йти за тебе?

Трофимъ: Е, що то, то нѣ, але тамъ видишь троха выпило ся и нынѣ я не памятаю кôлько обѣцяли посагу.

Вдовецъ.

— Що то є вдовецъ?

— То такій засудженый, що свою кару вже вôдпокутувавъ.

У рѣзника.

Гôсть: И дежь вы мали совѣсть забивати таке худе теля...

Рѣзникъ: Лише вы менѣ не докучайте, я єго не забивавъ, оно само здохло.

Лѣкъ на бôль зубôвъ.

Взяти до усгъ сметаны и трясти головою такъ довго, ажь зробитъ ся масло, — а бôль на певно устане.

И то правда.

Иванъ: Знаєте куме яка єсть рôжниця межи злодѣємъ а лѣкаремъ.

Стефанъ: Ну?

Иванъ: Злодѣй якъ выходитъ зъ вашои хаты, то знає на певно що вамъ бракує, а лѣкарь не всегда.

Добра покута.

Одинъ панокъ ходивъ до слюбнои сповѣди; вертаючи до дому пригадавъ вôнъ собѣ, що священникъ не назначивъ єму жадноі покуты. Длятого вертає назадъ и каже се священникови.

— Чижь ты хочешь ще бôльшои покуты — каже священникъ, — тажь ты женишь ся.

Мудро сказавъ.

Сторожь (до банкера): Вашъ касієръ вкравъ вчера 40.000 коронъ и втѣкъ до Америки.

Банкерь: А нехай чортъ возьме того Колюмба.

Сторожь: Колюмба? а єго за що?

Банкеръ: Бо якъ бы вôнъ не бувъ вôдкрывъ Америки, то той не мавъ бы бувъ теперь де утѣкати.

Кобы то.

Охъ кобы то пôдъ сонцемъ бувъ край,
Де нѣкто не казавъ бы „дай“!
А всѣ були такй щирй,
Казяли: бери, що видишь — безъ мѣры.
Тодѣ бы я жѣнку гарно убиравъ
Та до того краю сейчасъ удиравъ.
Охъ кобы то де бувъ такій рай
Не було бы зъ жѣнкою пекла — лишь рай.

Товариство взаимныхъ обезпечень

Телефонъ 788. | Конто щадницѣ почтовои 25.261.

„Днѣстеръ“

у Львовѣ, ул. Руска ч. 20 (власный дôмъ).

Пріймає обезпеченя будынкôвъ, збôжа и знарядôвъ господарскихъ вôдъ шкôдъ огневыхъ, пôдъ корыстными услôвями.

Числитъ умѣрковани преміи за обезпеченя.

Ликвідує шкоды **безпроволочно по пожарѣ.**

Удѣляє обезпеченымъ членамъ зъ рôчнои надвышки **звороты.**

За р. 1909 припадає на корысть членôвъ звороть 10%.

Полісы „Д ѣстра“ пріймає при пожичкахъ **Банкъ краєвый** у Львовѣ и въ Чернôвцяхъ, Галицка Каса Ощадности, Руска Щадниця и иньшѝ касы ощадности.

Черезъ „Днѣстеръ“ можна асекурувати ся на житє въ Товариствѣ взаимныхъ обезпечень въ Краковѣ. Информациі до обезпечень удѣляютъ агенціи „ДНѢСТРА“.

Зголошеня письменныхъ господарôвъ о агенцію пріймаютъ ся тôлько зъ такихъ громадъ, где еще не робитъ иньшій аґентъ „Днѣстра“.

Фонды „Днѣстра“ 31/12, 1909 выносятъ: Фондъ резервовый и резерва премій К. 2,146.977·— иньшѝ фонды К. 594.647·— разомъ **К. 2,741.624·—**

Канцеляріи Товариства отворенѝ дн сторôнъ **вôдъ год. 8-ой.**

Отъ 18 лѣтъ славна на цѣлу Галичину

„РИЗНИЦЯ“

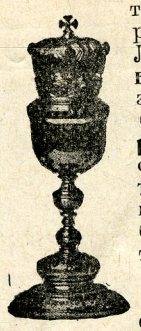

торговля церковныхъ товарôвъ поручає свои склады въ **Самборѣ, Львовѣ** (Рынокъ ч. 43), **Станиславовѣ и Перемышлѣ** (Рынокъ ч. 14 заосмотренныи въ пребогатый выбôръ: **фелонôвъ,** стихарôвъ, **хоруговъ,** плащаниць, **иконъ** процесіональныхъ, **крестôвъ,** чашъ, **патериць,** кивотôвъ, **свѣтла бѣлого** и воскового, **вина,** кадила, **книгъ** богослуж. и всякого рода иныхъ товарôвъ церковныхъ, солидной якости и по найнизшимъ цѣнамъ.

Пріймае замовленья на **иконостасы, престолы,** амвоны, сповѣдальницѣ, хоры и мальованье церквей, а старыи ризы и сосуды до отновленья; продае **заставы столовыи** зъ правдивого и хинского срѣбла; принимае **гроши на удѣлы и щадницю;** агентôвъ не высылае; **цѣнники** свои и газету „Вѣстникъ торговел. Ризницы“ **высылае даромъ.**

Пôддержуйте „Ризницу“, котра що року роздає тысячи коронъ на добродѣйныи цѣли и на бѣдныи церкви! Не вспомагайте тыхъ, которыи намъ чужіи и ворожіи, которыи лихій товаръ продаютъ за добріи гроши и лишь Васъ вызыскуютъ!

20 лїт вже вважає ся

Катрайнера Кнайпову каву солодову за найзнаменитший додаток до кольонїяльної кави і як середник, що заступає кольонїяльну каву там, де по причинї її забурюючих прикмет, мусить ся її заборонити. Для дїтий нема лучшого кавового напитку як чистий Катрайнер.

При його уживаню розвивають ся знаменито!

Поручаємо робôтню церковного артисты маляря

Теофиля Копыстиньского Львôвъ, ул. Шептицкихъ ч. 18.

Складъ и робôтня - - - -
параментôвъ церковныхъ

ВОЛОДИМИРА УСТЕНЬСКОГО

(Давнѣйше Спожарскій и Устеньскій).

— - Львôвъ, ул. Руска ч. 8. - —

Поручає свôй богато заосмотреный складъ фелонôвъ, фанъ, чашь, монстранцій, павукôвъ, лямпъ передъ Найсв. Дары, лѣхтарôвъ и пр. по найдешевшихъ цѣнахъ за готôвку и на сплаты.

(На жадане высылає ся цѣнники даромъ и оплачено).

Спѣваникъ

Книжочку пôдъ повысшимъ титуломъ мѣстячу въ собѣ пѣснѣ до Пресв. Маріи, св. о. Николая, при выставленю найсв. Тайнъ, коляды. Можна замавляти черезъ ред. „Посланника“ по цѣнѣ 10 сот. за штуку. На почту треба долучити на 1 прим. 3 сот. до 3 прим. 5 сот., до 8 прим. 10 сот., до 16 прим. 20 сот., до 33 прим. 30 сот.

Въ редакціи „Посланника“ можна дôстати книжочку

Памятка Мисіи

зъ портретомъ митр. Андрея Шептицкого.

Цѣна 4 сот., 100 штукъ 3 короны.

КОСЫ.

3

Карпаткѝ косы № 000, зъ маркою косарь зъ англійскои стали, мають тонке и легке вôстре, котре рѣже якъ бритва найтвердшу псанку, т. є. гôрску траву и збôже. Косы тѝ дуже поволи зъуживаютъ ся и улекшуютъ трудъ селянина до половины. Проте кождый хлѣборобъ повиненъ косити лише карпатскими серебряно-сталевыми косами зъ маркою „Косарь“. Косы тѝ суть найлѣпшѝ въ цѣлôмъ свѣтѣ зъ цѣсарско-королевскои фабрики

k. k. KONZ. Sensenfabrik.

Довгота въ центим.	65,	70,	75,	80,	85,	90,	100.
Цѣна 1 шт въ кор.	2·10	2 20,	2·30.	2·40.	2·60,	2 70.	2·80.

На кождыхъ 10 кôсъ даю одну косу даромъ и до кождои косы даю одинъ марморный брусокъ зъ найлѣпшои плыти.

Кто пришле зъ горы цѣлу належитôсть, той отримає оплачену нами почту за косы. Кто бы не мавъ зъ горы цѣлои належитости, той нехай пришле 4 кор. якъ задатокъ. **Менше якъ 5 штукъ не посылаю.** Замовляючій мае прислати 4 кор. якъ задатокъ, бо безъ задатку не высылаємо. За кожду косу даємо ґваранцію.

Косы турецкѝ, шѝрокѝ, вытревалѝ добре косять:

Довгота въ центиметрахъ	65,	70,	75,	80,	85.
Цѣна 1 штуки въ корон.	2·10,	2 20,	2·30,	2 40,	2 50.

На кождыхъ 10 штукъ даю одну даромъ безъ камѣня

Молотки до клепаня кôсъ и коваделко пара 2 К. **Бруски** до остреня кôсъ 50 с. за штуку. При закупнѣ 10 штукъ дае ся одинъ даромъ. **Серпы** зъ зубами зъ англійскои стали, штука 60 с. Кто замовитъ 10 до 20 штукъ дôстане 1 штуки даромъ.

Сукна вовняныѝ, на покрыте кожухôвъ, на блюзы, сподньо, камѣзольки, котрѝ выстарчаютъ до ходженя на 6 лѣтъ. Метеръ 8 коронъ. Сукно широке 140 центиметрôвъ, чорне.

Вôскъ пчельный на свѣтло церковне 5 кильо 12 К и почта нами оплачена.

Прошу замовляти почтовыми переказами, щобы не тратити грошей на осôбнѝ картки и письма.

Пишѣтъ на адресу:

АЛЕКСАНДЕРЪ КОПАЧЪ

фабричный повномочникъ ВЫЖНЫЙ СТРУТИНЪ п. Рожнѣтôвъ.

Издатель: Свящ. П. Пилипецъ. За редакцію отвѣчає: Т. Копыстиньскій. Ставропигійска типографія, пôдъ управ. Мих. Рефця.

Ж IV 16.082/1910

13

Посланникъ

1910